

ידיעון תשנ"ד

מלך

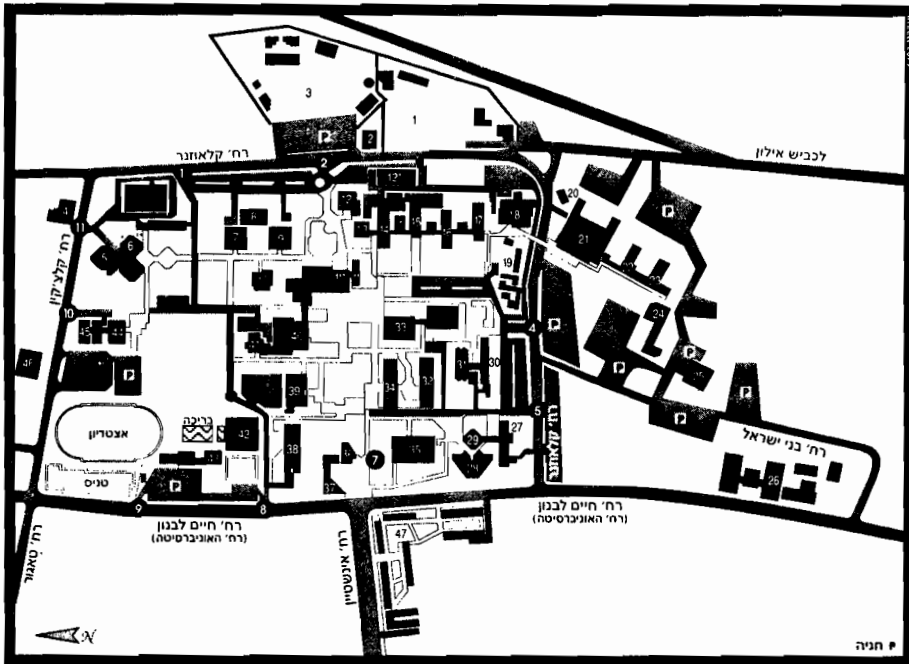
שלב הלימודים הפקולטתי

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי הרוח

מפת קמפוס אוניברסיטת תל-אביב

- מעונות הסטודנטים - 47
מרכז למרשם - סדנברג וולף - 4
מרסל גורדן - מעדון האוניברסיטה - 25
נימון - ספרית מד' מדויקים והנדסה - 18
נפתלי - מדעי הכהרה - 27
סאקלר - רפואה - 6
סוראסקי - ההספריה המרכזית - 40
עלית - מרכז לספרות - 42
פסטליטק אולם - בנין ממס'קו - 39
קלוד הבן - מרכז החישובים - 13
קפלון - מדעים מדויקים - 14
קרט - חקר בית התפוצות - 11
רובין - מוסיקה - 35
רוזנברג - יהדות - 10
רקנאטי - ניהול - 34
שאפל - ביה"ס לעבודה סוציאלית - 24
שלואק - אודיטוריום - 6**
שנקר - כימיה - 16
שנקר - פיזיקה - 15
שריבר - גלריה לאמנות - 36
שריבר'ן - מרתמטיקה - 12
שרמן - מדעי החיים - 7
שרת - מדעי הרוח, חינוך - 32

- אורנשטיין - כימיה - 17
 אריק מיטשל - מרכז הסטודנטים - 37
 בית התפוצות - מזואון - 11*
 בריטניה, כהן' פורטר - מדעי החיים - 9
 בר שירה - אודיטוריום - 29
 ברנד'רמוס - ספרית מדעי החברה וניהול - 28
 גולדרייך - ספורט רב תכליתי - 43
 גולדשלגר - רפואת שיניים - 44
 גילמן - מדעי הרוח - 33
 גולסברג - מחקר רפואי - 5
 גנים בוטניים - 3
 ג'ק גרין - ביוטכנולוגיה - 8
 דק בטון - מנחה - 38
 "דיונון" - 37
 דסנברג וולף - מרכז למרשם - 4
 וולפסון - הנדסה - 21
 וולפסון - הנדסת חשמל - 22
 ויגר - ספריה - 41
 ירובוביץ' - משפטים - 30
 יד אבנר - גאוגרפיה - 46
 כהן' פורטר, בריטניה - מדעי החיים - 9
 לב - אודיטוריום - 15*
 ליט - ספרית משפטים - 31
 לימודי הנדסה - 23
 לימודי חוץ - 20
 מאגרים גנטיים - 2
 מאיר סילס - מחקר זואולוגי - 1
 מאירבאום - אודיטוריום - 6*
 מארש - 45
 מחסני - מדור בטחון - 12*
 מיירוהוף - ביה"ס להנדסאים - 26
 מכסיקו - אמנויות - 39
 מנהלה - 19

שערים להולכי רגל

- שער מתתיה - 2
שער פרנקל - 7
שער - 10
שער - 11

שערים

- 1 - שער אוסטריה
- 8 - שער דן בוכנר
- 5 - שער יוסף קריס
- 4 - שער רמניסיאנו
- 9 - שער ספורט

Have Wine - Fresh

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

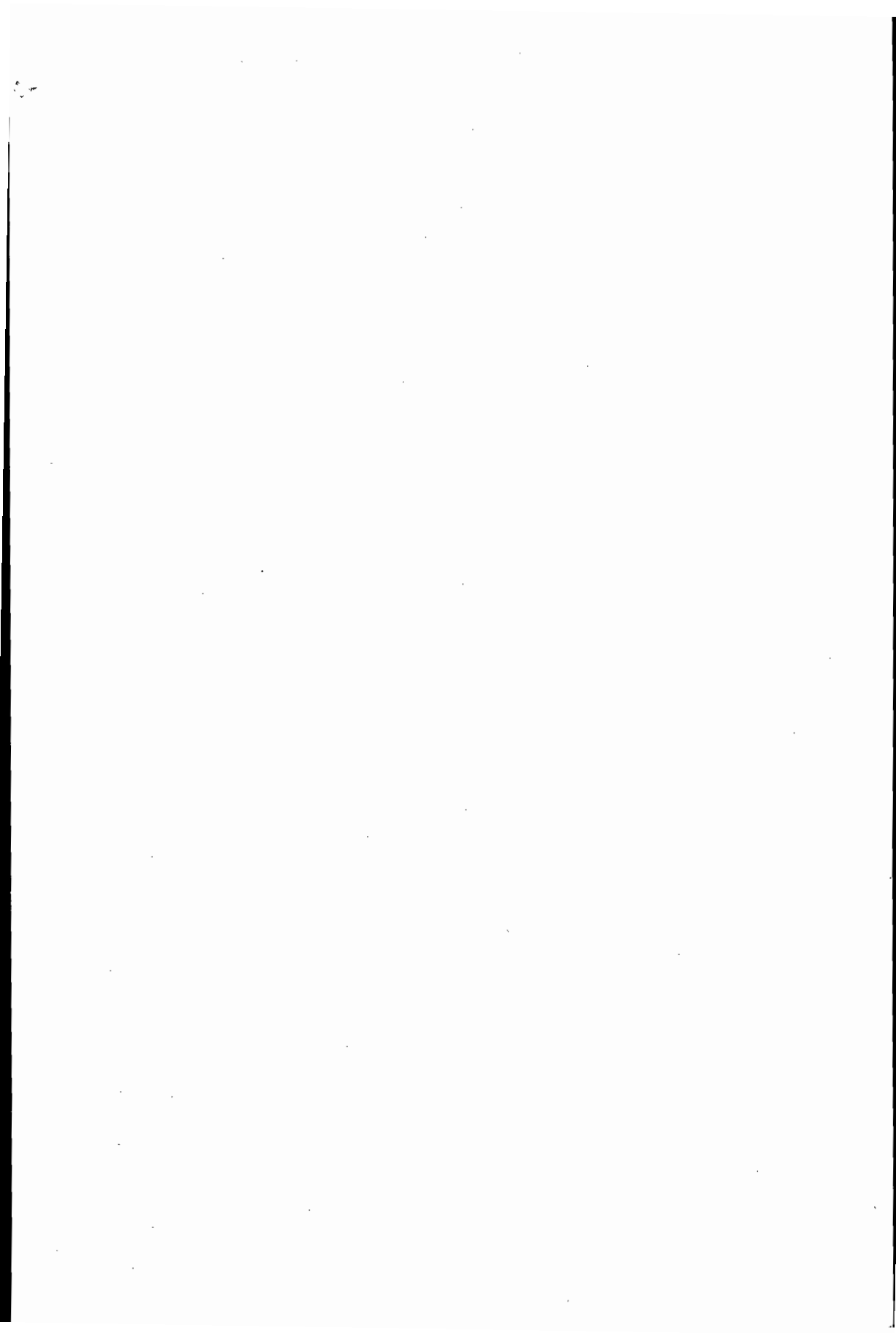
1993-94

תשנ"ד

הפקולטה למדעי הרוח

©

כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:

בנו גיטר

נגיד:

סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:

משה פורת

* * *

נשיא:

פרופ' יורם דינשטיין

רקטור:

פרופ' זן עמיר

סגן נשיא למחקר ולפיתוח:

פרופ' עמנואל מרום

סגן רקטור:

פרופ' אסף רזין

סגן נשיא לקשרי חוץ:

יחיאל בן-צבי

פרו-רקטור:

פרופ' איתמר רבינוביץ

מנהל כללי:

נעמן גור

מזכירה אקדמית:

הזה בן-שפר

דקאן סטודנטים:

פרופ' ראובן חן

סגן נשיא לענייני משפט:

עו"ד יוסי ליזרע

* * *

דקאן הפקולטה:

פרופ' אניטה שפירא

ראש מינהל הפקולטה:

פנינה הררי

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:

גבי הרצוג אילה קרניבד יעל שרון

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

ז'	פתח דבר.....
ח'	לתשומת לב.....
ח'	שימוש בשם האוניברסיטה.....
ט'	לוח שנת הלימודים תשנ"ד 1993/94.....
י'	רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה.....
י"א	רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה".....
י"ב	ענייני תלמידים – לאן לפנות.....
י"ב	– המרכז למרשם.....

מידע כללי

י"ד	1. "תלמיד" - הגדרה.....
י"ד	2. קבילות בענייני קבלה.....
י"ד	3. תעודות ומסמכים.....
י"ד	4. החלפת / הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים).....
ט"ו	5. רישום לתכנית לימודים נוספת.....
ט"ו	6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה.....
ט"ו	7. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו').....
י"ז	8. ציונים.....
י"ח	9. ציון גמר.....
י"ח	10. מועד זכאות לתואר.....
י"ח	11. אישורי לימודים.....
י"ח	12. הפסקה/חידוש לימודים.....
י"ט	13. התיישנות לימודים.....
י"ט	14. היחידה להוראת שפות.....
כ"ב, ל"ו	15. היחידה ללימודי עברית.....

לימודי התואר הראשון

כ"ד	1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון.....
כ"ד	2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון.....
כ"ו	3. מתן זכויות אקדמיות (אקדיטציה) ללימודים במכללות.....
כ"ז	4. הכרה בלימודים קודמים.....
כ"ז	5. לימודים בחוג אחד מתוך תכנית דו-חוגית (חוג לאחר תואר).....
כ"ז	6. לימודים לאחר תואר בתכנית חד-חוגית.....
כ"ז	7. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר.....
כ"ח	8. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון.....
כ"ח	9. הענקת תארים ותעודות:.....
כ"ח	– הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה.....

לימודי התואר השני

כ"ח	1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני.....
כ"ט	2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני.....
ל'	3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית.....
ל'	4. מכסת לימודי התואר השני.....
ל'	5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך".....
ל'	6. עבודת גמר.....

7.	מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר	ל"א
8.	שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני	ל"א
9.	הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה	ל"א
10.	לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג	ל"א
	לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" -	
	"תקנון תלמידי מחקר"	ל"א
	הוועדה למחקרים בבני-אדם	ל"ד
	החטיבה לתכניות מיוחדות	
1.	המכינה האוניברסיטאית	ל"ד
2.	היחידה לסטודנטים מחו"ל	ל"ה
3.	היחידה ללימודי עברית	כ"ב, ל"ו
4.	היחידה ללימודי חוץ	ל"ו
	תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים	ל"ו
	עיתונאות	ל"ו
	פעולות הספורט והחינוך הגופני	
1.	כללי	ל"ז
2.	חינוך גופני חובה	ל"ז
3.	ספורט וחינוך גופני, המועדון לספורט תרבות ונופש	ל"ח
	דקאנט הסטודנטים	
1.	דקאן הסטודנטים	ל"ט
2.	סיוע כלכלי	ל"ט
3.	יעוץ לימודי ומקצועי	מ'
4.	שרות פסיכולוגי	מ'
5.	הכוון תעסוקתי	מ"א
6.	תכניות מעורבות חברתיות	מ"א
7.	מרכז שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, מס-הכנסה, ולת"ס, אישור לקיום אירועים)	מ"א
8.	ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל	מ"ב
	ספריות האוניברסיטה	
	- תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה	מ"ג
	משמעת סטודנטים	
1.	כללי	מ"ה
2.	תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)	מ"ה
	סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו')	ס'
	בטיחות ועזרה ראשונה	ס"א
	אגודת הסטודנטים החדשה	ס"ב
	מבקר האוניברסיטה	ס"ד
	דיונון	ס"ד
	טיפול שיניים לתלמידים	ס"ד
	מרפאת האוניברסיטה	ס"ד

תוכן העניינים לידעון הפקולטה/ביה"ס - ראה לאחר המבוא.

פתח דבר

בשנת 1953 החליטה עיריית תל-אביב על פתיחתו של המכון למדעי הטבע אשר "יהא הגרעין של האוניברסיטה העתידה". במכון זה שולב המכון הביולוגי-פדגוגי אשר הוקם על ידי ד"ר י' מרגולין ז"ל עוד בשנת 1932.

בשנת 1955 נוסד מכון נוסף - המכון לתרבות ישראל.

בשנת 1957 הוחלט על הקמת האוניברסיטה של תל-אביב. באוניברסיטה שולבו שני המכונים גם יחד - המכון למדעי הטבע והמכון לתרבות ישראל.

לימים, צורף לאוניברסיטה של תל-אביב בית הספר הגבוה למשפט ולכלכלה.

בשנים הראשונות, שכנה האוניברסיטה בגבעת הרצל אשר באבו-כביר. בשנת 1964 הועברו מרבית המחלקות לקמפוס ברמת-אביב. המעבר לקמפוס החדש סימן ראשיתה של תקופה - התפתחות האוניברסיטה והתרחבותה. נפתחו יחידות לימוד חדשות, נוסדו פקולטות, הוקמו בתי-ספר ומכוני מחקר, דבר שהביא לגידול ניכר בהיקף ההוראה והמחקר.

בשנת תשנ"ב למדו באוניברסיטה (לימודים לקראת תארים/תעודות) כ-23,000 תלמידים.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המכניסים עבודות גמר יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה על עבודתם רק לאחר קבלת אישור המנחה לכך.

2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.

3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.

4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפניה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פניה של האוניברסיטה, אלא פניה אישית שלו.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

- קביעת המותב: 65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.
- היקף הערעור: 66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.
- טיעונים בכתב: 67. ---
- 67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.
- 67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.
- 67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.
- מועד הדיון: 68. ---
- 68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.
- 68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.
- שמיעת הערעור: 69. במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.
- פסק הדין: 70. סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

- דיון בדלתיים סגורות: 71. ---
- 71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.
- 71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.
- דיון פומבי: ---

**פרסום
פסקי דין:**

72. בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

- 72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.
72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי החלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות:

73. בפרק זה:

- 73.1 "עבירת חניה": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיוספ לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.
73.2 "שיעור הקנס": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.
73.3 "פקח": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

**הודעה
בדבר
ברירת קנס:**

74. - - -

- 74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.
74.2 חעתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

**תשלום
קנס:**

75. - - -

- 75.1 מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.
75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.

**אי תשלום
הקנס:**

76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.

**עבירות
חוזרות:**

77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

**תיאום
שעורי הקנס:**

78. אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

79. ---

- 79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.
79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

פרק תשיעי: תחילת תוקף והוראת מעבר

תחילת תוקף:	80. תקנון זה נכנס לתוקפו ביום אישורו על ידי הסנאט ובמועד זה פוקע תוקפו של תקנון המשמעת - תשל"ד.
הוראות מעבר:	81. על עבירות שנעברו לפני כניסת תקנון זה לתוקפו יחולו, בעניינים מהותיים, הוראות תקנון המשמעת - תשל"ד, ואולם בעניינים דיוניים יחולו הוראות תקנון זה.
יתגלו בין קובל לנתבע חילוקי דעות אם עניין מסויים הינו עניין דיוני או מהותי יכריע הממונה בחילוקי דעות אלה במהלך הדיון בקובלנה.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב'

עבירות חניה

העבירה	סכום ברירת הקנס
1. חנית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)	(נכון ליוני 1993)
2. חניה במקום אסור לעניין סעיף זה, "מקום חניה אסור" הינו:	24.- ש"ח
2.1 מדרכות	30.- ש"ח
2.2 מעברים במגרשי חניה	
2.3 כניסות לבניינים	
2.4 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה	
2.5 מקומות שסומנו בשלט "אין חניה"	
2.6 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.	
3. חניה במקום אסור בנסיבות חמורות לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:	33.- ש"ח
3.1 חניה החוסמת רכב החונה כדין	
3.2 חניה החוסמת מעבר למקום חניה אחר	
3.3 מקומות חניה לנכים.	"...

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, הביטחון ואכיפת הוראות החניה בתחום הקמפוס נעשית ע"י עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:

בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב:

שער מספר 8 – פתוח בדציפות כל שעות היממה.

שער מספר 4 – (שער רמניסיאנו) – פתוח בין השעות 6.30-24.00.

שער מספר 1 – (שער פרנקל) – פתוח בין השעות 7.00-21.00.

חל איסור מוחלט להכנס לקמפוס תוך טיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:

1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.

2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס:

1. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תוית חניה או לבעלי אשורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הבטחון.

2. מספר תווי חניה יוקצבו להגדלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התויות היא אישית ואינה ניתנת להעברה.

חל איסור לקנות, למכור או להעביר תויות חניה מאדם לאדם. המוצא תויות חניה יעבירה מיד למדור בטחון.

3. התנועה והחניה בשטח האוניברסיטה הינם בכפוף לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחניה בקמפוס.

4. תנועה וחניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעת.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:

חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על בעלי חיים הדרושים לצרכי הוראה/מחקר ועל כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עוזב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.

ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים – בשרות סדיר או במילואים – יתבקש להציג אישור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.

נושא נשק יחוייב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.
ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

5. שמירה על רכוש אישי

- א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק/הארנק/ החפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גניבות.
- ב. תיק/חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד.
- ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

6. אבידות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבידה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבידה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, ידרש עיני עובדי הבטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בנייני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים, הנוגעים בדבר, עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות צבורית בקמפוס

כל פעילות צבורית (עצרות, הפגנות, חלוקת חומר הסברה ועוד) בתחום הקמפוס חייבת באישור מוקדם של דקאן הסטודנטים (ראה עמ' מ"א).

10. משרדי מדור ביטחון

משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל. 6408726, 6408880, 6408484, טלפון חרום – 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

11. נהיגה באופניים

אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים

אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור ו/או בהטלת צלחות מעופפות וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאים והמיוחדים של יחידותיהם.
2. באוניברסיטה מועצת בטיחות כללית וועדות בטיחות יחידתיות ונוסף לאלה גם מנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות צבור התלמידים ואליהם יש לפנות

בנושאים של ליקויים, הצעות לשיפורים ושאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז על גבי "דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.
4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי.
5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג/הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירות השונות. מטרות הדיווח: סיוע בסילוק מפגעים, להפקת לקחים ולהנפקת אישורים על התאונה.
6. מספרי הטלפון של יחידת-הבטיחות: 6408555.
7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבנין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 והיא פועלת בין השעות 8.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בנין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאוגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל-אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל-אביב.
2. לשמור על תדמיתם, מעמדם האקדמי, עצמאותם ואי-תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות ו/או מוסד ו/או גוף ו/או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. לפעול בנאמנות למען האינטרסים של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל-אביב לשורות אגודת הסטודנטים.
6. לשמור ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותונהג אך ורק ע"י התלמידים.
7. לפעול למען קשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו"ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהכיר בכל התארגנות סטודנטיאלית הפועלת עפ"י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ"י עקרונות המינהל התקין של הדמוקרטיה ובכלל זה, קיום מנגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה תפעל במסגרת העקרונות שפורטו לעיל – ע"מ להעניק לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי ועזרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים ולאחרים, ריכוז הצעות ובקשות עבודה, שירותי ולת"ס, מס הכנסה וכו' – עפ"י קריטריונים קבועים שיפורסמו.

כמורכב, תפעל האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע"י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו') וכן תעמוד על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע"י אוניברסיטת ת"א כתלמיד. מי שחדל להחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא תעלה על 3 חודשים למן היום בו הפסיק החבר להחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהננות משרותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.

1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידה הם: בחירת הוועד וועדת הבקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
2. **ועד האגודה** הוא הזרוע המבצעת של המועצה הן כלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מיו"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרויקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות ומעונות.
3. **ועדות המועצה** – המועצה תתפלל לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן יכהנו חמישה או שבעה חברי מועצה), אשר תטפלנה בענייני כספים, נחלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
4. **ועדת הביקורת** – מורכבת משלושה חברים נבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין תפקידיה של הוועדה: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעילות והחסכון בניהול משק הכספים של המועצה והוועד וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדוק.

מידע מפורט על הבחירות לאגודת הסטודנטים החדשה ועל פעולותיה של האגודה מתפרסם בדיעוון האגודה שיוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

יור"ר האגודה	טלי 6422290
מח' לעניינים אקדמיים	טלי 6409514
דיעוון – שירות מידע יומיומי על ביטולי שיעורים, פרסום ציונים, הודעות שוטפות לפי פקולטות:	
מדעי החברה ואמנויות	6409941
מדעי הרוח וחינוך	6409942
ניהול ומשפטים	6409943
מדעים מדויקים והנדסה	6409944
רפואה, מדעי החיים ועבודה סוציאלית	6409945
משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומה א'. דלפק הקבלה, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.	
שעות הקבלה: ימים א' - ה' 9.00-17.00; יום ד' 9.00-18.30; יום ו' 8.30-12.30.	

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - בניין וולפסון להנדסה מכנית, חדר 332, טל. 6408490, 6408168.

דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות הספרים ובית הדפוס.
בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים מכל הסוגים, בעברית ובאנגלית, חוברות לימוד, מוצרי נייר, ציוד משרדי, מחשבונים, קלטות ועוד. כמו כן ניתנים בה שירותי הזמנות פרטיות מהארץ ומחו"ל.
החנות נמצאת בבניין מיטשל. שעות הפתיחה: ימים א'-ה' בשעות 8.30-19.00 וביום ו' בשעות 8.30-13.30. טל. 6410351/2, 6408413.
בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לתלמידי האוניברסיטה, ובהדפסה ושכפול של עבודות-גמר למיניהן. בית הדפוס נמצא במרתף בניין הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר. שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 8.30-15.00.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידים של השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.
העזרה הראשונה ניתנת בחינם. בדיקה ומיון לצורך קביעת טיפול ועזרה ראשונה, נערכים בימים א'-ה' בין השעות 8:15-11:30. יעוץ כירורגי וטיפול כירורגי במידת הצורך - ללא תשלום, ניתנים בימים א'-ה' בין השעות 8:00-9:00. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא ע"י מחירון קופ"ח.
בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מיגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא.
המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלצ'קין (ליד התחנה הסופית של קו אוטובוס 25).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב פתחה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בנין הספריה המרכזית).
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 8.00-18.00 (בחופשת הקיץ 8.00-16.00).
שירותי הרפואה במרפאה:

- * רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה.
- * אחות מוסמכת ומיומנת.
- * טיפולים רפואיים.
- * בדיקת א.ק.ג.; בדיקות מעבדה ואבחון.
- * רופאים מומחים בעור, נשים ועוד.
- * מסלול מיוחד לסטודנטים: לרפואה מקצועית, לבדיקות מיוחדות לאשפוז.

טפסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למרשם ובמרפאת האוניברסיטה.

4. תלמיד שלא מן המניין

- 4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.
- 4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטוראקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

- 5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:
 - 5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית
 - 5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה
 - 5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.
- 5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטוראקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.
- 5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

- מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.
- 6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.
- 6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.
- 6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.
- 6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.
- 6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

- 6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.
 6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
 6.8 מועמד לתלמיד יאשר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
 6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
 6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

- 7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצועות/מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
 7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
 7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
 7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
 7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
 7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
 7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"....

3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקדמיות על לימודים במכללות כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לאקרדיטציה.
 על תלמיד מכללה המבקש להתקבל ללימודים באוניברסיטה לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה, כולל דרישות בשפה האנגלית (ראה עמ' י"ט).
 תלמיד מכללה שנתקבל ללימודים באוניברסיטה יגיש לוועדת ההוראה המתאימה בקשה להכרה בקורסים ע"ס לימודיו במכללה. לימודיו יוכרו בתנאי שאושרו מראש ע"י ועדת האקרדיטציה של האוניברסיטה.
 על לימודים במכללה בקורסים המזכים באקרדיטציה יחולו כללי התיישנות מקבילים לאלה החלים על הלימודים באוניברסיטה עצמה.
 תלמיד הזכאי לאקרדיטציה בגין לימודיו במכללה יהיה חייב, בכל מקרה, ללמוד באוניברסיטת ת"א לפחות שליש מתכנית הלימודים המקובלת בחוגים אליהם נתקבל ולא פחות משנת לימודים מלאה אחת. ציוני התלמיד במכללה לא ייכללו בשיקול ציון הגמר באוניברסיטה.
 תלמיד המסיים לימודיו באוניברסיטה לאחר שקיבל פטור על-סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לקבל תעודת בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם לימודיו באוניברסיטת תל-אביב מהווים היקף של לא פחות משני שלישים ממכסת הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים ראה בנספח ל"ניהול הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון ולתואר שני".

4. הכרה בלימודים קודמים

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג/הפקולטה או מי שהוסמך על-ידיה בבקשה, כי לימודיו אלו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר. תלמיד כאמור חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.

בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.

ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכנסים לשקלול ציון הגמר. תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה..."

5. לימודים בחוג אחד מתוך תכנית דו-חוגית (חוג לאחר תואר)

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במסיקה" מאוניברסיטת ת"א) או "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג. עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת. תעודה זו מקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי קבלה).

6. לימודים לאחר תואר בתכנית חד-חוגית

- א. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.
 - ב. בעלי תואר בוגר מטעם אוניברסיטת תל-אביב, הולמדים לתואר בוגר בתכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב – ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.
- עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי הקבלה).

7. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

- א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:
ספורט חובה - כל תלמיד חייב להשתתף בקורסים בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה (ראה עמ' ל"ז).
"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות" (עמ' י"ט).
"פטור" בעברית - לבעלי בגרות מחו"ל (ראה פרק "היחידה ללימודי העברית" עמ' כ"ב).
סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד והרשמה", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם טפסי התשלום. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או השלמת חובות אקדמיות

ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה/התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי דרישות הלימוד והבחינה בנושאים אלו, אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה/ביה"ס.

8. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטקס מיוחד.

9. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטקסים פקולטתיים מיוחדים. עד לקבלת התעודה ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה. תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצויין הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבת, תצויין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר "טוב" (75) לפחות.

כל פקולטה/יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.

במקרים חריגים, יוכלו להירשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית תוך פרק זמן שייקבע על-ידה, ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מהתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק ע"י אוניברסיטת תל-אביב, אשר סיים לימודיו לתואר ראשון בציון ממוצע של "טוב" (80) לפחות - או כל ציון גבוה יותר שייקבע ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד במסגרתה מבקש המועמד ללמוד לתואר שני - יכול להגיש מועמדות. אם יתקבל, ילמד ב"מעמד מיוחד" או במעמד "על תנאי".

בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 30 שעות סמסטריאליות לפחות. קבלתם של תלמידים כנייל ללימודי התואר השני, במעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות, (ציון ממוצע של 75 לפחות או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות, כפי שייקבע ע"י ועדת הקבלה היחידתית), אותה יש לסיים בשנה (במקרים מיוחדים עד שנתיים). בעלי תואר B.Ed. או B.Sc.T.E. כנייל המבקשים להתקבל ללימודי התואר השני בבית הספר לחינוך, ייתקבלו במעמד "על תנאי" לתכנית השלמה בהיקף 10 שעות סמסטריאליות לפחות מלימודי התואר הראשון. העברתם למעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות (ציון ממוצע 80 לפחות – או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות כפי שייקבעו על ידי ועדת הקבלה היחידתית). פרטים נוספים מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

8. "תלמיד מן המניין"
- 8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.
- 8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
- 8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.
9. תלמיד שלא מן המניין
- 9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנייל הינה במקרים חריגים בלבד.
- 9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטוראקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.
10. תלמיד על תנאי
- 10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:
- 10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".
- 10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).
- 10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.
- 10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטוראקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.
- 10.5 לא עמד תלמיד כנייל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

11. תלמיד במעמד מיוחד

- 11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצועות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:
- 11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
 - 11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.
 - 11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
 - 11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.
- 11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
- 11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.
- 11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

תלמידי התואר השני, שאינם בעלי "פטור" באנגלית מלימודי התואר הראשון (ראה עמ' י"ט), יחוייבו להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנת לימודיהם הראשונה. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" באנגלית.

דרישות בשפה העברית - ראה עמ' כ"ב במבוא זה.

ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 14 שעות אקדמיות שנתיות לפחות.

מכסת הלימודים לתלמיד אשר אושר לו פטור מקורסים ע"ס לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

- א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן עבודת גמר.
- ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן מטלות נוספות כגון פרויקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).

פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני. במקרים יוצאי דופן, רשאית ועדת ההוראה הפקולטתית או ועדת תואר שני פקולטתית לאשר חריגה מכלל זה.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, של מגבלות שפה או בהם המקצוע

מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטתית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה ייכתב תקציר בשפה העברית.
העבודה תוגש במספר עותקים, אשר ייקבע ע"י ועדת תואר שני פקולטתית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת. ציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון ההצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הם בבחינת כללי-מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד במסלול לימודי תואר שני עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, אותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

...."

1. בתקנון זה:
 - 1.1 "האוניברסיטה" אוניברסיטת תל-אביב.
 - 1.2 "דוקטור לפילוסופיה" לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
 - 1.3 "תלמיד שלב א'" מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
 - 1.4 "תלמיד שלב ב'" מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
 - 1.5 "ועדה יחידתית" ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.
2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.
3. לשם קבלת התואר על התלמיד: -
 - 3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
 - 3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
 - 3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-
 - 38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
 - 38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקרניים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.
39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.
40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
 - 40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.
 - 40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחה.
 - 40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים והשתלמויות שיוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.
42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
 - 44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.
 - 44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
- לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
 - 49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחה.
 - 49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת התבטאות נאותה בכתב; הוועדה היחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיתוו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
- במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
- חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.
71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד.
- כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

....

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
- הענקת מהדעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על- ידי שלטונות האוניברסיטה.

"...

הוועדה למחקרים בבני-אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם (ועדת הלסינקי), שתי ועדות משנה הפועלות באותו נושא, האחת בפקולטות למדעי הרוח, החברה, משפטים, ניהול ואמנויות, והשנייה בפקולטות למדעי החיים, מדעים מדויקים, רפואה והנדסה, וכן ועדות יחידתיות, הפועלות בפקולטות ובחלק מהמחלקות. מתפקידן של ועדות אלו להקפיד על קיומם של עקרונות האתיקה במחקרים, ובכללם במחקרים ביו-רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות ולהנחיות של הוועדה או ועדת המשנה הנוגעות בדבר.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לשם קבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאון של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וחזיונותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, החוקר נושא באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, ובמיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

החטיבה לתכניות מיוחדות

במסגרת החטיבה נכללות היחידות כדלקמן:

1. המכינה האוניברסיטאית:	2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
א. המכינה לעולים חדשים	3. היחידה ללימודי העברית
ב. המכינה לישראלים	4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית:

א. המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה:

- 1) לגשר על פני הפערים שבין השכלתם של בעלי תעודות בי"ס תיכון מחו"ל לזאת של בעלי תעודות בגרות ישראלית ולהרגילם לשיטות הלימוד הנהוגות בארץ.

- 2) להקנות ידיעת השפה העברית, לפחות ברמה שתאפשר השתתפות בלימודי האוניברסיטה הניתנים בעברית.
- 3) להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, הישוב ומדינת ישראל ובמקצועות שבהם בחרו ללמוד באוניברסיטה.

לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוגוסט - יוני (של השנה העוקבת), הן במסלול מדעי הרוח והחברה והן במסלול מדעי הטבע.

תנאי הקבלה:

- 1) תעודת סיום בי"ס תיכון המוכרת בארץ שבה או מטעמה הוצאה לצורך קבלה למוסד להשכלה גבוהה.
 - 2) עמידה בבחינת כניסה.
- התלמידים יתקבלו באמצעות מנהל הסטודנטים שליד משרד הקליטה (רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב) או ישירות במשרד המכינה לעולים, מעונות הסטודנטים, בנין ב'.

ב. המכינה לישראלים

המכינה מיועדת למועמדים המעוניינים ללמוד באוניברסיטה אך רמת ציוני הבגרות שלהם אינה מספקת או המעוניינים בהסבה למדעי הטבע. מטרת המכינה היא להעניק לתלמיד דרכי חשיבה ושיטות לימוד ולבסס ידיעותיו במקצועות הלימוד השונים בהתאם למגמת לימודיו העתידה באוניברסיטה. המכינה מיועדת בעיקר לתלמידים ראויים לקידום, אך מתקבלים גם מועמדים אחרים, כולל בוגרי החינוך הקיבוצי. (ראה תנאי קבלה בהמשך).

מסלולי הלימוד במכינה הם: — מדעי הטבע

— מדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה:

- 1) בעלי תעודת בגרות מלאה או חלקית שעליהם להשלים מספר מצומצם של בחינות בגרות. עדיפות בקבלה תינתן לזכאים לתעודת בגרות או למועמדים החייבים להשלים בחינות בגרות באנגלית ו/או מתמטיקה בלבד.
- 2) עמידה בבחינת כניסה, כולל הבחינה הפסיכומטרית.

הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת). הרישום למכינה מתבצע בנפרד מהרישום המרכזי לחוגי האוניברסיטה והוא נעשה ישירות במשרדי המכינה, מעונות הסטודנטים, בנין ב'.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שניות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. במהלך סמסטר א' בלבד מתקיימים קורסים גם בספרדית. הלימודים מתקיימים בתקופת השנה האקדמית הרגילה ומתקבלים אליהם בוגרי בי"ס תיכון מחו"ל או תלמידים מאוניברסיטאות ברחבי העולם. ההרשמה במשרדי אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בארצות-הברית (ניו-יורק) או בקנדה (טורונטו) או במשרד היחידה באוניברסיטת תל-אביב, במעונות הסטודנטים בניין ב' - בנין צירלס ולפסוק, כניסה 3.

הלימודים כוללים אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזרח, בשפה האנגלית: החוג למזרחית ואפריקה בשיתוף עם מרכז דיין והיחידה לסטודנטים מחו"ל, מקיים תכנית לימודים בשפה האנגלית לקראת התואר השני.

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה (עמ' כ"ב).

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות מסוגים שונים לקהל הרחב ולמוסדות. מטרת היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם יכול ללמוד ביחידה, ללא צורך בתעודות.

בשנת תשנ"ג השתתפו בלימודי היחידה כ-6000 תלמידים.

סוגי ההשתלמויות:

א. קורסים להרחבת אופקים ולהשכלה כללית.

ב. קורסים שימושיים ויישומיים.

ג. לימודי שפות.

בין נושאי ההשתלמויות - קורסים בתחום מדעי הטבע, מדעי הרוח, מינהל, אמנויות, מדעי ההתנהגות ועוד.

הקורסים מתקיימים בשעות הבוקר, אחה"צ והערב. הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים אישור על השתתפותם.

הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), באוניברסיטת ת"א ובשלוחות מחוצה לה.

משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון),

טל. 6425452, 03-6408388, פקס. 03-6411156.

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

התכנית המיוחדת, שנועדה לתלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד, או נדירים בכל תחום שהוא, מקיימת שני מסלולי לימוד: מסלול בין-תחומי ומסלול תחומי (דיסציפלינרי). תלמיד שיתקבל לתכנית יוכל לסיים את לימודי התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולפנות למסלול ישיר לתואר שלישי או, לחילופין, יוכל ללמוד ישירות לתואר שני.

פרטים נוספים - במזכירות התכנית, טל. 6409322.

עיתונאות

לימודי תעודה

מטרת התכנית - להקנות ידע תאורטי ומעשי בעיתונאות, להרחיב את ההשכלה והכרת המקצוע ולהעמיק את המודעות לזכויות ולחובות של העיתונאי בחברה המודרנית.

התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון, בוגרי מכללות וכן לבעלי ניסיון עיתונאי, בעלי תעודת בגרות (באישור מיוחד של ועדת הקבלה).

הלימודים מתקיימים בשעות אחה"צ, בשני מסלולים:

1. שנת לימודים אחת - 4 ימים בשבוע.

2. שתי שנות לימוד - 2 ימים בשבוע.

במהלך הלימודים משולבת גם השתלמות מעשית.

פרטים בדבר הרשמה והליכי קבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים". כמו-כן, ניתן לפנות למשרד

היחידה, בנין גילמן חדר 194, טל. 6408665, 6413404.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת הספורט והחינוך הגופני באוניברסיטת תל-אביב לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נפש כדי שיהיו לו הכישורים והנטייה לפעילות גופנית בה יתמיד גם לאחר תום לימודיו.

הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני ובהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה והתלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.

ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך שנת לימודים אחת ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.

(2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשני ענפי ספורט שונים (אחד בכל סמסטר).

(3) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון (במסלול לימודי יום) בקורס אחד בכל סמסטר, לפי בחירתו/ה, מרשימת הקורסים המוצעים.

(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השעורים חובה.

(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לאותו קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים יתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.

(6) ההרשמה נעשית ביחידה לספורט ולחינוך גופני בשבוע הראשון ללימודים מדי סמסטר (הנחיות יפורסמו בנפרד).

בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול/שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול/שינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.

(8) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.

(9) הופעה לשיעור באיחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.

(10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(11) כתחליף לשיעורי החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני, הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעורי החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(12) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורסים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורסים יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השנייה.

(13) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת בבית הלוחם. פעילות זו תוכר לצורך ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

(1) הופעה לכל השעורים והשתתפות מעשית פעילה.

(2) מילוי כל דרישות הקורס.

(3) התנהגות ההולמת את אופי השעור והתנאים המקצועיים.

- ג. הזכאים לשיחרור משיעורי חינוך גופני חובה:
- (1) תלמידים שימצאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.
 - (2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או לידה).
 - (3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.
 - (4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה.

3. ספורט וחינוך גופני

- א. פעילות פנימית
- היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים הבאים: צלילה, סקווש, שחיה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ו, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כמו כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים ואירועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.
- ב. ספורט תחרותי
- היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) וקבוצות הפועלות במסגרת הליגות הארציות. כמו-כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.
- סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה באירועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.
- ג. מפעלים עממיים
- היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.
- במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות; ובאחרים - מסייעת למעוניינים. הבולט בין האירועים העממיים הוא מירוץ אוניברסיטת ת"א - הקפת הקריה שהיה למסורת, ובו נוטלים חלק תלמידים, בני נוער, חיילים ואגודות ספורט.
- ד. המעבדה לבדיקות לב וכושר גופני
- במעבדה מבוצעות בדיקות לב וכושר גופני (ע"י רופא) במטרה לעמוד על כושרו הגופני של הנבדק ולהקנות תודעה של בדיקות כושר גופני תקופתיות.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

- המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שרותים בנושאי ספורט, תרבות ונופש לאוכלוסית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם. להלן הפעילויות המרכזיות:
1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדרות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
 2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
 3. חוגים לרקודי עם ועמים.
 4. ערבי זמר ומחול.
 5. מחנות ספורט מדע ונופש.
 6. חוגי חברה ותרבות.
 7. להקת מחול יצוגית.
 8. הופעות תרבות ובידור.
 9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, בריכות שחיה (הלימודית מקורה ומחוממת), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כשר גופני. השמוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת והמתפרסם על-גבי מודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו-ב' בהתאם לשילוט שיוצב בבניין.

משרדי דקאנט הסטודנטים מטפלים ברווחתם של הסטודנטים.

הדקאן עומד בראש דקאנט הסטודנטים.

משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, הקצאת מעונות)
3. יעוץ לימודי ומקצועי
4. שרות פסיכולוגי
5. הכון תעסוקתי
6. תכניות התנדבות ומעורבות חברתית
7. מרכז שרותים לסטודנט
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. **לשכת דקאן הסטודנטים** - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. **סיוע כלכלי** - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. תואר ראשון

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכוש, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון".

מועדי הגשת הבקשות:

מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;

מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;

מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי; הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו; פעילותו במסגרת מעורבות חברתית. כמו כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שרות צבאי, שרות לאומי. זכאים להגיש בקשה גם תלמידים לתארים מתקדמים המשלמים בפועל שכ"ל מעל 50%.

קבלת מילגה לסטודנטים הלומדים לקראת התואר הראשון מותנית בהשתתפות בתכנית מעורבות חברתית מבוקרת.

מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מחולקות על פי המלצת הפקולטה.

כ-170 תלמידים מצטיינים מכל האוניברסיטה מקבלים מלגות מקרן הנצחה לנופלים, סמוך ליום העצמאות.

(2) מעונות

מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.

מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר, לאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) הלוואות

קרן ההלוואות הכללית מיועדת בעיקר לתלמידים אשר לא קיבלו כל סיוע אחר והנמצאים במצוקה לא צפויה. גובה ההלוואה הוא עד מחצית שכר הלימוד.

ההלוואות צמודות למדד.
קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 9.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על-פי קביעה מראש.

ב. תארים מתקדמים:

(1) מלגות:

המלגות ניתנות על סמך הישגים בלימודים. המועמדים נבחרים על ידי הפקולטות.

מלגות סיוע כלכלי: ראה סעיף (1) לעיל.

(2) מעונות:

זכאות למעונות ניתנת לתלמידי מחקר רווקים, השוהים באוניברסיטה לפחות ארבעה ימים בשבוע (כפוף לקריטריונים של כלל האוכלוסיה). הפניות תוגשנה באמצעות משרדנו.

(3) הלוואות:

ההלוואות מטעם קרן קר ניתנות לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. הפניה - על פי פרסומים על-גבי לוחות המודעות. בחירת המועמדים וגובה ההלוואה נקבעים ע"י הנהלת הקרן. ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 9.00-12.00.

3. יעוץ לימודי ומקצועי - קומה ב', חדר 214, טל. 6409692, 6409152.

(1) יעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמיות ולא-אקדמיות).

(2) יעוץ לשינוי והסבה מקצועית.

(3) מערכת ממוחשבת לבחירת מסלול לימודים ומקצוע.

(4) מבחנים בשפות זרות לעולים חדשים.

(5) יעוץ אישי וסדנאות לשיפור כושר הלמידה.

(6) ספרית מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.

הספרייה תהיה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 8.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.

היעוץ ניתן על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ומערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השרות פתוח לקהל הרחב, גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה.

קבלת קהל: בימים א'-ה' בין השעות 8.30-12.30.

4. שרות פסיכולוגי - קומה ב', חדר 216, טל. 6408505, 6409694.

(1) יעוץ במצבים של לבטים, קונפליקטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.

(2) איבחון פסיכודיאגנוסטי.

(3) טיפול נפשי אינדיבידואלי.

(4) טיפול במסגרת של דינמיקה קבוצתית.

(5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.

(6) סדנאות בנושאים ספציפיים.

(7) טיפול לתלמידים במסגרות לימודיות לוחצות.

(8) יעוץ לנושאי תפקידים מניהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים,

לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.

(9) סיוע לתלמידים הלוקים בדיסלקציה ובדיסגרפיה.

סודיות מקצועית:

כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם, במקרה זה, על כתב ויתור סודיות. השרות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.

מועדי קבלת קהל במזכירות: ימים א' - ה', בין השעות 11.00-14.00.

- 5. הכוון תעסוקתי - קומה א', חדר 102, טל. 6408739, 6409695**
- א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה.
 - ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.
 - ג. אחת לחודש מתקיימת סדנא לתירגול מודרך בכתיבת קורות חיים ובדרכי פניה למעסיקים. פרסום מועדי הסדנא מתפרסמים על לוחות המודעות.
 - ד. הכוון תעסוקתי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו ונסיבותיו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
 - ה. בחודש מאי בכל שנה נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-100 מעסיקים, המראיינים ברחבי הקמפוס תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.
- קבלת קהל בימים א' - ה', בין השעות 9.00-14.00.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפעילות בפקולטות השונות:

בפקולטה להנדסה, חדר 28, ימים א' ו-ד': 13.00-15.00

בפקולטה לניהול, חדר 57, ימים א', ג', ה': 13.00-15.00

בפקולטה למשפטים, מועדון השחמט, ימים א', ב' ו-ד': 12.00-15.00

בפקולטה למדעים מדויקים, בניין שנקר, חדר אב הבית, ימים ב' ו-ה': 12.00-14.00

בבית הספר להנדסאים, חדר 107, ימים א', ד', ה': 10.30-13.30

6. תכניות מעורבות חברתית

- א. פר"ח - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408062.
- תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מילגת פעילות.
- שעות הקבלה - בימים א'-ה' בין השעות 8.00-14.00.
- ב. **היחידה למעורבות חברתית** - קומה ב', חדר 210, טל. 6428481, 6408848.
- היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשר הדדי בין האוניברסיטה לחברה הישראלית. באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות שלהלן:
- (1) תכנית אקדמית למעורבות חברתית - בשיתוף עם מספר פקולטות. במסגרת תכנית הלימודים מוצעים קורסים, בהם פועלים תלמידים בשורות קהילתיים שונים תוך קבלת הנחיה מקצועית אקדמית. לתלמידים המשתתפים בקורסים אלה מוענקות נקודות זכות בלימודיהם.
 - (2) פרויקטים חברתיים בקהילה, המיועדים לאוכלוסיות שונות, והמתבססים על מאגר הידע והמקצועות של תלמידים לתארים השונים.
 - (3) הפעילות מבוצעת תמורת מילגת פעילות. דוגמה לפרוייקט היא "שלושה בדירה אחת" - מגורים משותפים של סטודנטים ואסירים משוחררים.
 - (4) פעילות חברתית של מקבלי מלגות - כל תלמיד המקבל מילגה מהיחידה לסיוע כלכלי ואשר אינו משתתף בפרוייקט פר"ח חייב להשתלב באחד הפרוייקטים החברתיים המוצעים מטעם היחידה.
 - (5) התכנית לפעילי ציבור - קומה א', חדר 123 - תכנית חברתית בשיתוף עם המחלקה לקהילות ספרדיות שבהסדרות הציונית העולמית, המכשירה תלמידים לפעילות ציבורית באיזורי פיתוח, שכונות ומוסדות ציבוריים, תמורת סיוע במימון שכר לימוד.
 - (5) תכנית קרן אייסף - קומה ב', חדר 211 - מעניקה מילגות סיוע בשכר לימוד לתלמידים העומדים בקריטריונים של הקרן.
- קבלת קהל - בימים א'-ה', בין השעות 9.00-13.00.

7. מרכז שירותי רווחה לסטודנט - קומה ב', טל. 6408832, 6409677

- א. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא** - תעודה מזהה של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב, המקנה זכות להשתמש במתקניה (ספריות, תחנות אונידע, מרכז הספורט וכו') ולגשת לבחינות. מעטפה ובה תעודת סטודנט ממוחשבת (כולל כרטיס קורא) נשלחת לכל תלמיד אשר שילם

- שכר-לימוד במועד, כחודש לפני תחילת שנת הלימודים. לתלמידים המתחילים ללמוד בסמסטר ב' - בתחילת סמסטר ב'. תלמיד אשר לא יקבל את המעטפה עד 31.12.93 - יפנה לאחר מועד זה למרכז בבקשה לתעודה ידנית.
- ב. **בעיות אקדמיות ואחרות**, קבילות שונות - טיפול, בירור ויעוץ - לאחר שהתלמיד מיצה את האפשרויות בחוג/פקולטה.
- ג. **תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות שונות**, מוזמנים לפנות למרכז ולהעלות בעיות כלליות או אישיות על מנת למצוא להן פתרון.
- ד. **מס הכנסה** - יעוץ והנפקת אשורים שונים - קומה א', טל. 6409963.
- ה. **שעות קבלת קהל**: יום א' - 11.45-10.00, 13.00-15.45; ימים ב' - ד' 9.00-11.45.
- ו. **ולת"ס** - טיפול בבקשות לדחיה/קצור/בטול שרות מילואים.
- (1) חייל מילואים הלומד באוניברסיטה חייב לדווח על כך ליחידתו עד חודש לאחר תחילת שנת הלימודים באמצעות טופס הנמצא במשרדנו. דיווח זה נועד לסייע בתכנון קריאתו לשרות מילואים פעיל.
- (2) כל תלמיד הנקרא לשירות מילואים במהלך "שנה אקדמית" זכאי לבקש דחיה או קיצור שירות ע"י הגשת בקשה לולת"ס ע"ס נתונים אקדמיים בלבד.
- (3) הגבלות במכסת הימים בשירות מילואים, במהלך שנת הלימודים, חלות רק על הלומדים לתואר ראשון, אך קיימת התחשבות לגבי תארים מתקדמים. רשימת מכסת ימי המילואים לתלמידי הפקולטות השונות - מפורטת במשרדנו.
- (4) א. טפסים להגשת ולת"ס ניתן להשיג במשרדנו או במזכירות הפקולטה. פרטים נוספים - על גבי הטפסים.
- ב. הגשת ערעור על החלטת ולת"ס - מסיבות אקדמיות נוספות בלבד. טפסי ערעור - ניתן להשיג במשרדנו.
- ו. **ביטוח לאומי** - טיפול בתשלומי תגמולים לתלמידים אשר שרתו במילואים וטיפול בהחזר דמי ביטוח לאומי לתלמידים שלמדו ועבדו בשנה שחלפה, ולסטודנטיות נשואות (ששלמו דמי ביטוח לאומי באמצעות שכ"ל).
- ז. **תלושי צילום**
- (1) לתלמידים אשר שרתו במילואים במשך שנה"ל והפסידו עקב כך הרצאות.
- (2) לתלמידים שנעדרו מהלימודים עקב מחלה קשה, אישפוז וכו'.
- ח. **תויות חניה** - במקרים מיוחדים (מסיבות בריאות וכו'), תינתן תוית חניה. התוית היא אישית וחל איסור על העברתה לאדם אחר.
- ט. **פעילויות סטודנטיות (חברתיות/ציבוריות) בקמפוס**.
- תלמידים המבקשים לקיים, בתחום הקמפוס, ארוע שאינו נכלל במסגרת תכנית הלימודים, מתבקשים להגיש בקשות למשרדנו, לפחות שבעה ימים (ימי עבודה) לפני המועד המתוכנן לקיום הארוע, באמצעות טופס מיוחד.
- קבלת קהל - בימים א'-ה' בין השעות 9.00-13.00; ביום ג' גם בין השעות 15.00-17.00.
8. **ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל** - מעונות הסטודנטים, בנין G, טל. 6408101, 6409691.
- ענייני עולים חדשים**
- א. יעוץ לימודים לתלמידים עולים.
- ב. טפול בבעיות אישיות של תלמידים עולים.
- ג. סיוע אקדמי - מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.
- ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.
- ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.
- ענייני תלמידים ישראליים**
- מתן שיעורי עזר לתלמידים ישראליים.
- תלמידים שנעדרו מלימודיהם עקב מילואים או סבות אישיות אחרות יוכלו לקבל מספר מצומצם של שיעורי עזר מסובסדים.
- תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.
- קבלת קהל - בימים א' - ה' בין השעות 9.00-13.00.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה של אוניברסיטת תל-אביב נוסדה בשנת 1954, פרט לספרים, מקבלת הספרייה בקביעות כתבי-עת ושומרת באוספיה כרכים של כתבי-עת, אשר נתקבלו בשנים עברו. רכישת ספרים וכתבי-עת נעשית ע"י קנייה (ספרים חדשים, אוספים וכיצוע הזמנות החוגים והיחידות) והן ע"י קבלת מתנות של ידידי האוניברסיטה בארץ ובח"ל, תרומות, עזבונות וחליפין (עם מוסדות אוניברסיטאיים בארץ ובח"ל). בשנת הלימודים הנוכחית עומדים לרשות הקהל אולמות הקריאה בבניין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי ובבניין וינר וכן אולמות קריאה בספריות המחלקתיות הבאות:

הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה ע"ש הנרי וגרטה אברהמס - בניין ביה"ס לרפואה
ספריית מהלמן - בניין קרט
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - "תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה", אשר קטעים מהן מובאים להלן:

1.	שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.	כללי
2.	מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה.	מטרה
	מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפפות להוראה זו.	
3.		
4.	השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.	תנאי להשאלת ספרים
5.		
6.		
7.		
8.		
9.	משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסוג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.	זמן השאלה
10.	מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).	מכסת ספרים להשאלה
11.	הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.	משמעת השאלה
12.	השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.	
13.	אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.	
14.	המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.	

15. מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:
15.1. הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:
15.2. חייב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספרייה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.
15.2.1. תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.
15.2.2. דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.
16. החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.
17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.
18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.
19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.
- 19.1. מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).
- 19.2. החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).
20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.
21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.
22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.
- ...
24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.
- 24.1. מזכירות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטתית לצורך האישור.

"...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.
א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקניות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מסי' 015-12 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים - בירור משמעתי פקולטתי (תשנ"א)"] בנוסף לצעדים הננקטים ע"י מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה, ומעשה או מחלל ייחשבו כעבירה משמעטית במקרים כגון:

- אי-ציות לתקנונים ונהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היגיון וההגיונות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי-הקפדה על כללי יגיון והגיונות בעת פניה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול בצידוד וברכוש האוניברסיטה; התנהגות בתחום הקמפוס או מחוצה לו, התנהגות במסגרת פעילות המתקיימת בו, וכדומה.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעטית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא "תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. תקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידי:
 - 1.1 "האוניברסיטה":.....אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.
 - 1.2 "דקאן":.....דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

א

- 1.3 "מורה": כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.
- 1.4 "עובד": כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.
- 1.5 "תלמיד": כל אחד מאלה -
- 1.5.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.
- 1.5.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחייה.
- 1.5.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.
- 1.5.4 מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.
- 1.6 "עבירת משמעת": עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.
- 1.7 "פסילה של בחינה פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת או עבודה": הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.
- 1.8 "הממונה": הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.
- 1.9 "בית הדין": בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.
- 1.10 "רשויות השיפוט": הממונה, סגניו ובית הדין.
- 1.11 "קובל": הקובל האמור בתקנון זה.
- 1.12 "קובלנה": מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.
- 1.13 "הוועדה": הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט, האמורה בתקנון זה.

פרק שני: רשויות השיפוט

סימן א': מבוא

- מבנה: 2. רשויות השיפוט הינן:
- 2.1 הממונה על המשמעת וסגניו, או סגניו.
- 2.2 בית הדין לערעורים בענייני משמעת.
3. הוועדה - מינוי ותפקידים:
- 3.1 הסנאט ימנה ועדה שמתפקידה יהיה להכין רשימת מועמדים לכהונת הממונה וסגניו ורשימת מועמדים לכהונת חברי בית הדין.
- 3.2 כל המועמדים שיכללו ברשימה שתוכן על ידי הוועדה יימנו עסהסגל האקדמי של האוניברסיטה.

3.3 בהכונה את רשימת המועמדים האמורים לעיל תדאג הוועדה לכלול בה משפטיים במספר כנדרש על פי הוראות הסימנים ב' ו-ג' שבפרק זה.

סימן ב': הממונה על המשמעת

4. בחירה: ---
- 4.1 הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - בממונה על המשמעת ובסגן ממונה, או בסגני ממונה, במספר שייקבע על ידי הסנאט מזמן לזמן.
- 4.2 הממונה או אחד מסגניו יהיה משפטן.
5. תקופת כהונה: ---
- 5.1 הממונה וסגניו ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו להבחר לשתי תקופות כהונה רצופות.
- 5.2 מי שכהן כממונה או כסגנו שתי תקופות רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד מתפקידים אלה רק לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
6. מילוי מקום שנתפנה: 6.
- נתפנה מקומו של הממונה או מי מסגניו עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, בממונה או בסגן שיכהן משך יתרת תקופת כהונת הממונה או הסגן שמקומו נתפנה כאמור.
7. סמכויות: (הממונה) 7.
- הממונה ידון ויחליט - כדן יחיד - בכל קובלנה שתוגש על ידי קובל כנגד תלמיד.
8. סמכויות: (הסגנים) 8.
- כל סמכות המסורה לממונה על פי תקנון זה - פרט לסמכויותיו שעל פי סעיף 9 שלהלן - נתונה גם לסגניו. דין החלטה או פסק דין של סגן הממונה כדין החלטה או פסק דין של הממונה, לכל דבר ועניין.
9. סדרי עבודה: 9.
- חלוקת התיקים בין הממונה לסגניו וקביעת מועדי דיון תיעשה על פי הנחיות כלליות שיקבע הממונה, מעת לעת, או על פי קביעתו לעניין או לעניינים מסויימים.
10. אצילת סמכויות: 10.
- הממונה רשאי לאצול מסמכויותיו שעל פי הסעיף 9 דלעיל לסגנו או לסגניו.
11. רציפות סמכויות: 11.
- נסתיימה תקופת כהונתם של הממונה וסגניו יהיו הם מוסמכים להמשיך ולסיים הדיון בכל עניין התלוי ועומד בפניהם ולהתחיל בדיון בעניינים חדשים, עד שימונו ממונה וסגנים אחרים תחתם.

סימן ג': בית הדין לערעורים בענייני משמעת

12. חברי בי"ד נבחרים: ---
- 12.1 - בחירה: 12.1.
- הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - ששה חברי סגל אקדמי, בהם לפחות שני משפטיים, לכהן כחברי בית הדין.

12.2	חברי בית הדין הנבחרים ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים וכל אחד מהם יוכל להיבחר לשתי תקופות כהונה רצופות. מי שכהן כחבר נבחר בבית הדין שתי תקופות כהונה רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד זה לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.	- תקופת כהונה:
12.3	נתפנה מקומו של חבר נבחר בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, חבר בית דין שיכהן משך יתרת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.	- מילוי מקום שנתפנה:
13	---	חברי בי"ד ממונים
13.1	הרקטור ימנה - מתוך רשימה של שישה סטודנטים, תלמידי פקולטות שונות, שתוצע לו על ידי דקאן הסטודנטים - שלושה סטודנטים לכהן כחברי בית הדין.	- מינוי:
13.2	חברי בית הדין הממונים, ימונו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו לכהן כחברי בית הדין לתקופת כהונה אחת בלבד.	- תקופת כהונה:
13.3	נתפנה מקומו של חבר ממונה בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 13.1 דלעיל, חבר בית דין שיכהן משך יתרת תקופת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.	- מילוי מקום שנתפנה:
14	---	נשיא בית הדין וממלא מקומו הקבוע:
14.1	הסנאט ימנה את אחד מחברי בית הדין הנבחרים לכהן כנשיא בית הדין וחבר נבחר אחר לכהן כממלא מקומו הקבוע.	
14.2	נשיא בית הדין - ובהעדרו ממלא מקומו הקבוע - יהיה אחראי לניהול פעולתו השוטפת של בית הדין ובכלל זאת לקביעת הרכב המותב בפניו יידון כל מקרה ומקרה.	
15	בית הדין ידון ויחליט בערעורים על החלטות הממונה או סגניו שיוגשו לפי הוראות תקנון זה.	סמכויות בית-הדין:
16	דיוני בית הדין יתקיימו בפני מותב שימונה על ידי נשיא בית הדין. בכל מותב יכהנו שלושה מחברי בית הדין. מינוי חברי כל מותב ייעשה תוך שמירה על הכללים הבאים:	מותבים (הרכב):
16.1	שניים מחברי כל מותב יימנו עם חברי בית הדין הנבחרים ואחד יהיה חבר ממונה.	
16.2	בכל מותב יכהן לפחות משפטן אחד.	
16.3	כיו"ר המותב ישמש נשיא בית הדין או ממלא מקומו הקבוע ואם שניהם אינם נכללים בהרכב המותב, חבר בית דין נבחר שייקבע על ידי נשיא בית הדין.	
17	נתפנה מקומו של חבר בי"ד המכהן במותב, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יצרף נשיא בית הדין למותב חבר אחר והדיון ימשך מאותו שלב אליו הגיע בעת שנתפנה מקום כאמור, אלא אם כן יחליט יו"ר המותב אחרת מטעמים שיירשמו.	מותבים (מילוי מקום שנתפנה):

- רציפות
סמכויות: 18. נסתיימה תקופת כהונתם של חברי בית הדין יהיו חברי כל מותב מוסמכים להמשיך ולסיים בכל עניין התלוי ועומד בפניהם וחברי בית הדין יהיו מוסמכים להתחיל בדיון בעניינים חדשים עד שימונוו חברים אחרים תחתם.

סימן ד': מינהל רשויות השיפוט

- מזכיר
רשויות
השיפוט: 19. ---
19.1 המזכיר האקדמי ימנה עובד שישמש כמזכיר רשויות השיפוט.
19.2 לא ימונה אותו אדם לשמש כקובל וכמזכיר רשויות השיפוט בעת ובעונה אחת.
20. מזכיר רשויות השיפוט יפעל על פי ההנחיות שיתנו לו - בין הנחיות כלליות ובין הנחיות לעניין מסויים - על ידי המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו לעניין זה, הממונה ונשיא בית הדין.
ינתנו למזכיר רשויות השיפוט הוראות סותרות על ידי המזכיר האקדמי מחד והממונה או נשיא בית הדין מאידך, יהיו הוראות אלה האחרונים עדיפות.
21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן. שירותי
מינהל:

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

- קובל
קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.
23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים,
או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.
24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולחיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.
25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין ובלבד שיוודע על כך למזכיר רשויות השיפוט שבע לפני מועד הדיון.
26. --- משקיפים
מורשים
- מינוי: 26.1 דקאן הסטודנטים יציע לרקטור רשימת סטודנטים הלומדים בפקולטות שונות, מתוכה ימנה הרקטור שלושה סטודנטים לשמש כמשקיפים מורשים משך תקופה של שנתיים.
26.2 נתפנה מקומו של סטודנט שמונה כמשקיף מורשה, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, -מילוי מקום
שנתפנה:

או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 26.1, סטודנט אחר לשמש כמשקיף מורשה משך יתרת תקופת כהונתו של הסטודנט שמקומו נתפנה כאמור.

27. --- הזמנת משקיפים לדיון
- 27.1 בכל דיון משמעותי שייערך בפני הממונה (או סגנו) יהיו רשאים להיות נוכחים המשקיפים הבאים:
 27.1.1 דקאן הסטודנטים, או נציגו.
 27.1.2 דקאן הפקולטה שעם תלמידה נמנה התלמיד הנתבע, או נציגו.
 27.1.3 סטודנט שמונה כמשקיף מורשה.
 27.2 ההזמנות למשקיפים ישלחו על ידי מזכיר רשויות השיפוט שיקבע את סדר זימון הסטודנטים המשמשים כמשקיפים מורשים.
28. אי נוכחות המשקיפים, או מי מהם, לא תפסול את הדיון ולא תגרע, בכל צורה, מתוקפו ובלבד שהוזמנו להיות נוכחים בו. אי נוכחות משקיפים שהוזמנו:

פרק רביעי: עבירות ועונשים סימן א': עבירות

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:
- 29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.
- 29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביוזעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביוזעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.
- 29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
- 29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.
- 29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.
- 29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.
- 29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.
- 29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.
- 29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין

בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.
 29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.
 לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:	30.	רשימת עונשים:
נזיפה.	30.1	
פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.	30.2	
פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.	30.3	
איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.	30.4	
עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.	30.5	
ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.	30.6	
קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המניין.	30.7	
מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכונות ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.	30.8	
הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.	30.9	
הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.	30.10	
הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.	30.11	
ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממרמה לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.	30.12	
---	31.	רישום ענישה בגליון
הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.	31.1	
הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.	31.2	
בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.	32.	פסילת חובה:

33.1	הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.	עונש על תנאי:	33. - - -
33.2	תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.		
33.3	אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.		
34.	נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.	פיצויים:	
35.	כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד פיצויים: למועד ופרעונם בפועל.	הצמדת	
36.	תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל לאי פרעון תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך קנס או הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את פיצויים: סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף כל הפרשי הצמדה בגינם.	תרופות	

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

37.1	לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.	החלטות ביניים: - הסמכות לתיתן	37. - - -
37.2	במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הזדמנות להשמיע טענותיו.	- שמיעת התלמיד	
37.3	נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.	- דיון חוזר	
37.4	החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.	- משך תוקפן	
37.5	הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.	- שינויין או ביטולן	

37.6	החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע. בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.	- ערעור רק ברשות (תוקן ביום 4.5.88)
37.7	מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.	- המצאה
38	- - -	שמירת סמכויות:
38.1	סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.	
38.2	אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטתיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.	
39	- - -	הליכי משמעת והליכים פליליים:
39.1	הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.	
39.2	סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו. הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.	
	פרק ששי: הליכים סימן א': תלונה	
40	- - -	הגשת תלונה: - מתלונן
40.1	רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.	
40.2	תלונה תוגש למזכיר האקדמי.	- מקבל התלונה
40.3	תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.	- מסמך תלונה

- בדיקת תלונה: 41. המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.
- גניזת תלונה: 42. הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעותיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.
- ערעור על גניזת תלונה: 43. סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.
- סיוע בבדיקת תלונה: 44. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

- הוראת הרקטור: 45. הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.
- יחזמת המזכיר האקדמי: 46. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.
- העברת תלונה לקובל: 47. החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.
- קובלנה: 48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:
- 48.1 פרטי המתלונן ותאורו.
- 48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
- 48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
- 48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
- 48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.
- הגשה: 49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.
- המצאה: 50. - - -
- 50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
- 50.1.1 לממונה.
- 50.1.2 לנתבע.
- 50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידה נמנה הנתבע.

- 50.1.4 לדקאן הסטודנטים.
 50.1.5 לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.
 50.2 לעותק הקובלנה שישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

- מועד הדיון: 51. ---
- 51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.
 51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.
 51.3 הוראות פסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.
 51.4 כל הודעה או מסמכים שישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודי, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.
- הזמנה לדיון: 52. מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.
- דחיית הדיון: 53. הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- דיון בהעדר הנתבע: 54. ---
- 54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.
 54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.
 54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.
 העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- הקראה: 55. ---
- 55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.
 55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.
- הודאה: 56. הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדיון על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.

סדרי דין וראיות:	57. - - -	
	57.1	הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.
	57.2	לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.
פרטיכל:	58.	במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.
פסק הדין:	59. - - -	
- מועד נתינתו	59.1	סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.
- המצאתו	59.2	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.
- תחילת תוקפו	59.3	פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.
סימן ד': הגשת ערעור		
זכות ערעור:	60.	פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.
מועד הגשת ערעור:	61.	הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).
כתב ערעור:	62.	הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.
המצאה:	63.	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:
	63.1	לנשיא בית הדין.
	63.2	למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
	63.3	לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
	63.4	לדקאן הסטודנטים.
		דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.
ערעור אינו מעכב פס"ד:	64.	הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

- קביעת המותב: 65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.
- היקף הערעור: 66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.
- טיעונים בכתב: 67. - - -
- 67.1. אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.
- 67.2. לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.
- 67.3. לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.
- מועד הדיון: 68. - - -
- 68.1. לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.
- 68.2. המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.
- שמיעת הערעור: 69. במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.
- פסק הדין: 70. סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

- דיון בדלתיים סגורות: 71. - - -
- 71.1. הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.
- 71.2. הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין:	72.	בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:
	72.1	האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.
	72.2	האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות:	73.	בפרק זה:
	73.1	"עבירת חניה": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיוסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.
	73.2	"שיעור הקנס": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.
	73.3	"פקח": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.
הודעה בדבר ברירת קנס:	74.	---
	74.1	היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.
	74.2	העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.
תשלום קנס:	75.	---
	75.1	מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.
	75.2	שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.
אי תשלום הקנס:	76.	לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.
עבירות חוזרות:	77.	תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.
תיאום שעורי הקנס:	78.	אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

79. - - -

- 79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.
79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

פרק תשיעי: תחילת תוקף והוראת מעבר

- תחילת תוקף: 80. תקנון זה נכנס לתוקפו ביום אישורו על ידי הסנאט ובמועד זה פוקע תוקפו של תקנון המשמעת - תשל"ד.
הוראות מעבר: 81. על עבירות שנעברו לפני כניסת תקנון זה לתוקפו יחולו, בעניינים מהותיים, הוראות תקנון המשמעת - תשל"ד, ואולם בעניינים דיוניים יחולו הוראות תקנון זה.
נתגלו בין קובל לנתבע חילוקי דעות אם עניין מסויים הינו עניין דיוני או מהותי יכריע הממונה בחילוקי דעות אלה במהלך הדיון בקובלנה.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב'

עבירות חניה

- העבירה**
1. חנית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)
 2. חניה במקום אסור לעניין סעיף זה, "מקום חניה אסור" הינו:
 - 2.1 מדרכות
 - 2.2 מעברים במגרשי חניה
 - 2.3 כניסות לבניינים
 - 2.4 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה
 - 2.5 מקומות שסומנו בשלט "אין חניה"
 - 2.6 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.
 - 2.7 חניה במקום אסור בנסיבות חמורות
 3. לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:
 - 3.1 חניה החוסמת רכב החונה כדין
 - 3.2 חניה החוסמת מעבר למקום חניה אחר
 - 3.3 מקומות חניה לנכים.
- סכום ברירת הקנס**
(נכון ליוני 1993)
24.- ש"ח
30.- ש"ח
33.- ש"ח
"..."

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, הביטחון ואכיפת הוראות החניה בתחום הקמפוס נעשית ע"י עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:

בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב:

שער מספר 8 – פתוח ברציפות כל שעות היממה.

שער מספר 4 – (שער רמניסיאנו) – פתוח בין השעות 6.30-24.00.

שער מספר 1 – (שער פרנקל) – פתוח בין השעות 7.00-21.00.

חל איסור מוחלט להכנס לקמפוס תוך טיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:

1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.

2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס:

1. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תוית חניה או לבעלי אשורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הבטחון.

2. מספר תווי חניה יוקצבו להגדרה במשרדי אגודת הסטודנטים. התויות היא אישית ואינה ניתנת להעברה.

חל איסור לקנות, למכור או להעביר תויות חניה מאדם לאדם. המוצא תויות חניה יעבירה מיד למדור בטחון.

3. התנועה והחניה בשטח האוניברסיטה הינם בכפוף לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחניה בקמפוס.

4. תנועה וחניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בד"ן משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:

חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על בעלי חיים הדרושים לצרכי הוראה/מחקר ועל כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.

ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים – בשרות סדיר או במילואים – יתבקש להציג אשור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.

נושא נשק יחוייב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.
ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

5. שמירה על רכוש אישי

- א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק/הארנק/ החפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גניבות.
- ב. תיק/חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד.
- ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

6. אבידות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבידה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבידה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, ידרש ע"י עובדי הבטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בנייני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים, הנוגעים בדבר, עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות צבורית בקמפוס

כל פעילות צבורית (עצרות, הפגנות, חלוקת חומר הסברה ועוד) בתחום הקמפוס חייבת באישור מוקדם של דקאן הסטודנטים (ראה עמ' מ"א).

10. משרדי מדור ביטחון

משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל. 6408726, 6408880, 6408484, טלפון חרום – 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

11. נהיגה באופניים

אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים

אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור ו/או בהטלת צלחות מעופפות וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאים והמיוחדים של יחידותיהם.
2. באוניברסיטה מועצת בטיחות כללית וועדות בטיחות יחידתיות ונוסף לאלה גם מנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות צבור התלמידים ואליהם יש לפנות

בנושאים של ליקויים, הצעות לשיפורים ושאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז על גבי "דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.
4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי.
5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג/הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירות השונות. מטרות הדיווח: סיוע בסילוק מפגעים, להפקת לקחים ולהנפקת אישורים על התאונה.
6. מספרי הטלפון של יחידת-הבטיחות: 6408555.
7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבנין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 8.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאוגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל-אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל-אביב.
2. לשמור על תדמיתם, מעמדם האקדמי, עצמאותם ואי-תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות ו/או מוסד ו/או גוף ו/או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. לפעול בנאמנות למען האינטרסים של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל-אביב לשורות אגודת הסטודנטים.
6. לשמור ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותנוהג אך ורק ע"י התלמידים.
7. לפעול למען קשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו"ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהכיר בכל התארגנות סטודנטיאלית הפועלת עפ"י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ"י עקרונות המינהל התקין של הדמוקרטיה ובכלל זה, קיום מנגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה תפעל במסגרת העקרונות שפורטו לעיל – ע"מ להעניק לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי עזרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים ולאחרים, ריכוז הצעות ובקשות עבודה, שירותי ולת"ס, מס הכנסה וכ"י – עפ"י קריטריונים קבועים שיפורסמו.

כמרכז, תפעל האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע"י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו') וכן תעמוד על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע"י אוניברסיטת ת"א כתלמיד. מי שחדל להחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא תעלה על 3 חודשים למן היום בו הפסיק החבר להחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהנות משרותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

- בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.
1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידיה הם: בחירת הוועד וועדת הבקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
 2. **ועד האגודה** הוא הזרוע המבצעת של המועצה הן כלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מיו"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרוייקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות ומעונות.
 3. **ועדות המועצה** – המועצה תתפצל לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן יכהנו חמישה או שבעה חברי מועצה), אשר תטפלנה בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
 4. **ועדת הביקורת** – מורכבת משלושה חברים נבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין תפקידיה של הוועדה: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעילות והחסכון. בניהול משק הכספים של המועצה והוועד וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדוק.

מידע מפורט על הבחירות לאגודת הסטודנטים החדשה ועל פעולותיה של האגודה מתפרסם בידעון האגודה שיוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

טלי 6422290	יו"ר האגודה
טלי 6409514	מח' לעניינים אקדמיים
ידעופון – שירות מידע יומיומי על ביטולי שיעורים, פרסום ציונים, הודעות שוטפות לפי פקולטות:	
6409941	מדעי החברה ואמנויות
6409942	מדעי הרוח וחינוך
6409943	ניהול ומשפטים
6409944	מדעים מדויקים והנדסה
6409945	רפואה, מדעי החיים ועבודה סוציאלית
משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומה א'. דלפק הקבלה, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.	
שעות הקבלה: ימים א' - ה' 9.00-17.00; יום ד' 9.00-18.30; יום ו' 8.30-12.30.	

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.

משרד המבקר - בניין וולפסון להנדסה מכנית, חדר 332, טל. 6408490, 6408168.

דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות הספרים ובית הדפוס.

בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים מכל הסוגים, בעברית ובאנגלית, חוברות לימוד, מוצרי נייר, ציוד משרדי, מחשבוניים, קלטות ועוד. כמו כן ניתנים בה שירותי הזמנות פרטיות מהארץ ומחו"ל.

החנות נמצאת בבניין מיטשל. שעות הפתיחה: ימים א'-ה' בשעות 8.30-19.00 וביום ו' בשעות 8.30-13.30. טל. 6410351/2, 6408413.

בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לתלמידי האוניברסיטה, ובהדפסה ושכפול של עבודות-גמר למיניהן. בית הדפוס נמצא במרתף בניין הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר. שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 8.30-15.00.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבראלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידים של השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופא ביה"ס לרפואת שיניים.

העזרה הראשונה ניתנת בחינם. בדיקה ומיון לצורך קביעת טיפול ועזרה ראשונה, נערכים בימים א'-ה' בין השעות 8:15-11:30. יעוץ כירורגי וטיפול כירורגי במידת הצורך - ללא תשלום, ניתנים בימים א'-ה' בין השעות 8:00-9:00. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא ע"י מחירון קופ"ח.

בביה"ס מכון רנטגן משובלל, בו ניתן לבצע מיגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא.

המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלצ'קין (ליד התחנה הסופית של קו אוטובוס 25).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב פתחה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בנין הספריה המרכזית).

המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 8.00-18.00 (בחופשת הקיץ 8.00-16.00).

שירותי הרפואה במרפאה:

- * רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה.
- * אחות מוסמכת ומיומנת.
- * טיפולים רפואיים.
- * בדיקת א.ק.ג.; בדיקות מעבדה ואבחון.
- * רופאים מומחים בעור, נשים ועוד.
- * מסלול מיוחד לסטודנטים: לרפואה מקצועית, לבדיקות מיוחדות לאשפוז.

טפסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למרשם ובמרפאת האוניברסיטה.

הפקולטה למדעי הרוח

ידיעון תשנ"ד

כרך א'

שלב הלימודים הפקולטטי

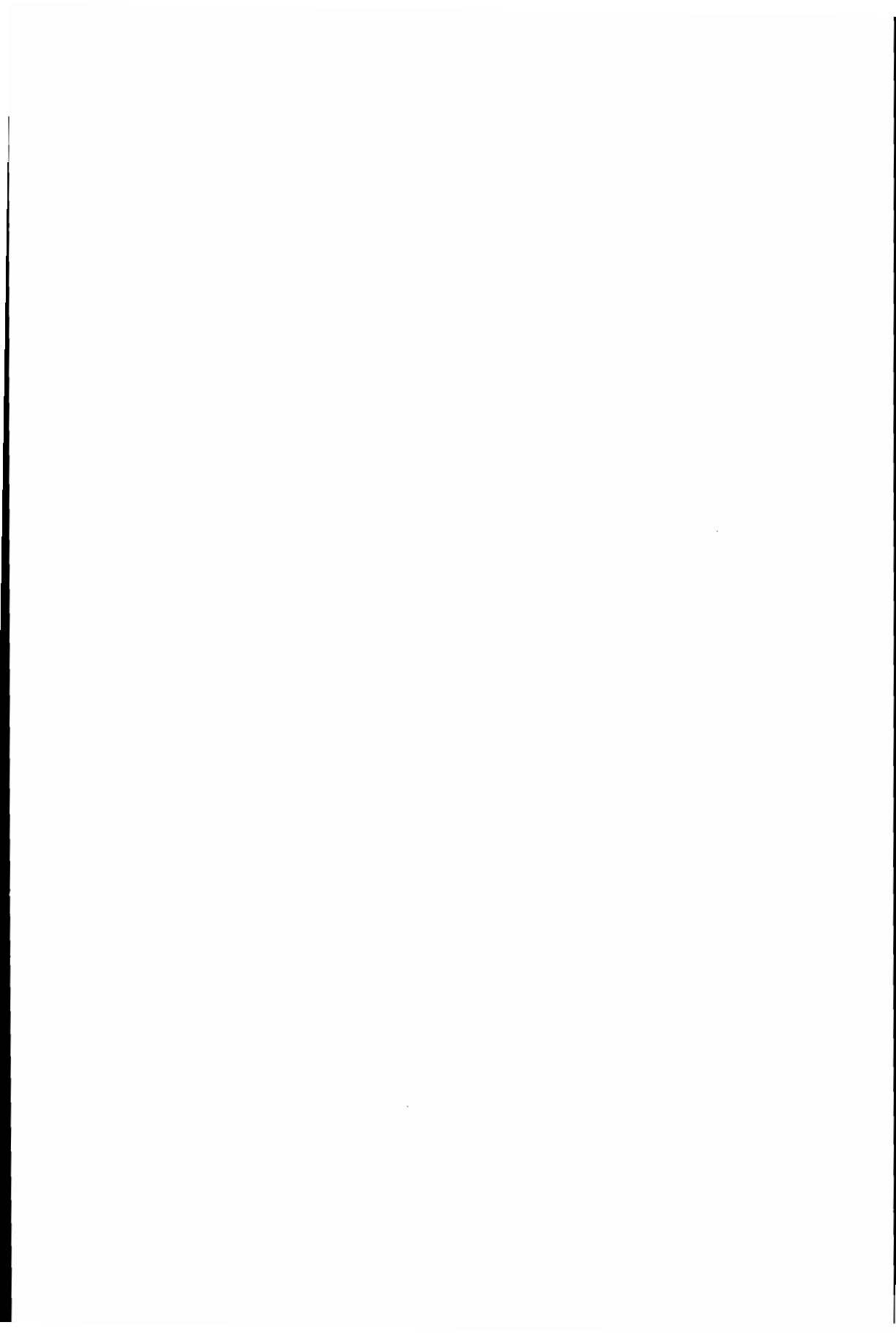
עורכת הידיעון	- גילה משה
כתבנית	- דרורה שרעבי-גוזלן
הפקה	- דפוס מופת רוזמרין בע"מ

לזכרם

תלמידים ואנשי סגל הפאקולטה
שנפלו במערכות ישראל

ז"ל	חרמוני עזדד	ז"ל	אבישאול שמואל
ז"ל	יקואל אילן	ז"ל	אלישע רפאל
ז"ל	לירן (ליקרמן) יורם	ז"ל	אתיאל דוד
ז"ל	מרט בארי	ז"ל	בורנשטיין עזי
ז"ל	נצר יהושפט	ז"ל	ביסקי חיים
ז"ל	סלע חיים	ז"ל	בן-צבי אבישי
ז"ל	עמיר אילן	ז"ל	גרנות מיכה
ז"ל	פלז שאול	ז"ל	האפרתי יוסף, פרופ'
ז"ל	קוזמה גדעון	ז"ל	הראל (הוכברג) משה
ז"ל	קורן יעקב	ז"ל	ורדי נדב
ז"ל	רביד בעז	ז"ל	זלמנוב רון
ז"ל	שפירא יגאל	ז"ל	זלצמן יצחק

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם

תוכן העניינים

עמוד

7	מוסדות הפקולטה
12	מידע כללי (לימודי תואר ראשון ושני)
35	שלב הלימודים הפקולטטי - מידע כללי
	<u>החוגים: היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי</u>
51	אנגלית
55	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
62	בלשנות
67	גיאוגרפיה
72	היסטוריה כללית
79	היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
89	היסטוריה של עם ישראל
100	לימודים קלאסיים
108	לשון עברית
113	מקרא
118	ספרות עברית
125	פילוסופיה
133	פילוסופיה יהודית
137	שפה וספרות ערבית
146	צרפתית
158	תורת הספרות הכללית
165	תלמוד
169	תוכנית הלימודים הכלליים
175	שימושי מחשב
178	היחידה להוראת שפות
192	תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן-ציון ופרל מרגוליס
195	תיאורי הקורסים (סילבוס) לפי חוגי הלימוד:
197	אנגלית
202	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
215	בלשנות
217	גיאוגרפיה
225	היסטוריה כללית
239	היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
243	היסטוריה של עם ישראל
252	לימודים קלאסיים
255	לשון עברית
257	מקרא
259	ספרות עברית
265	פילוסופיה
280	פילוסופיה יהודית
283	שפה וספרות ערבית
287	צרפתית
291	תורת הספרות הכללית
295	תלמוד
298	תוכנית הלימודים הכלליים
ר' עמ' 27	שימושי מחשב
305	לוח בחינות
328	לוח קבלת קהל

מוסדות הפקולטה

דיקאן הפקולטה - פרופ' אניטה שפירא
רשימת חברי מועצת הפקולטה - תשנ"ד

פרופ' א' אבן-זהר	פרופ' מ' דסקל
פרופ' י' אגסי	פרופ' י' חופמן
פרופ' ע' אולשטיין(חל"ת)	פרופ' א' הורוביץ
פרופ' ש' אונגורו	פרופ' מ' הרסגור
פרופ' ד' אוסישקין	פרופ' ש' וולקוב(שבתון סמ' ב')
פרופ' א' אופנהיימר	פרופ' ג' ויילר
פרופ' ב' איזק	פרופ' ד' וייסרט
ד"ר ע' איילון	פרופ' מ' וינטר
ד"ר א' איכילוב	פרופ' ד' וסרשטיין
פרופ' מ' אליאב-פלדון	פרופ' פ' וקסלר
פרופ' י' אלקנה	פרופ' נ' זגגי
ד"ר י' אמית	פרופ' א' זיו
פרופ' א' אפרת	פרופ' א' זינגר
ד"ר י' אריאל	פרופ' ד' חן
פרופ' ח' ארליך	פרופ' מ' חן
ד"ר ש' בידרמן	פרופ' א' טולידאנו(חל"ת)
פרופ' א' ביתן	פרופ' ג' טורי
פרופ' ז' בכלר(שבתון)	פרופ' א' טל
פרופ' ש' בן-עמי	פרופ' א' יוגב
פרופ' ז' בן-פורת	פרופ' ז' יקר
פרופ' י' בן-שלמה(שבתון סמ' ב')	מר א' יריב
פרופ' פ' בק	פרופ' גבריאל כחן
פרופ' ד' בר-טל	פרופ' ג'רמי כחן(שבתון)
פרופ' א' בר-נביא	פרופ' מ' כוכבי
פרופ' ג' ברין	פרופ' ד' כץ
פרופ' ב' בר-כוכבא	פרופ' אסא כשר
פרופ' ר' ברמן	פרופ' אריה כשר
פרופ' ר' ברקאי(שבתון)	פרופ' א' לוי(שבתון)
פרופ' נ' גוברין	פרופ' י' לוינגר
פרופ' ר' גופנא(שבתון סמ' א')	פרופ' י' לנדא
פרופ' ג' גורודצקי(שבתון)	פרופ' צ' מדין
פרופ' י' גורני	פרופ' ר' מילגרם
פרופ' מ' גילולח	פרופ' מ' מינץ
פרופ' י' גלוקר	פרופ' ע' מלכין
פרופ' ד' געתון	פרופ' ג' מנדל
פרופ' א' גרוסו	פרופ' ד' מנדלסון
פרופ' א' גרטנר	פרופ' ד' מנשרי(שבתון)
פרופ' א' גרינוולד	פרופ' מ' מרגלית
פרופ' י' גרשוני	פרופ' נ' נאמן
פרופ' א' דגני	פרופ' ד' נבו
פרופ' א' דותן	פרופ' א' נגבי
פרופ' ד' דינר(חל"ת סמ' א')	פרופ' י' ניני(שבתון סמ' ב')
פרופ' י' דינרי	

פרופ' י' סדן	פרופ' י' רזאי
פרופ' ש' סומך	פרופ' אורי רובין
ד"ר א' ססר	פרופ' זאב רובין
פרופ' ר' סתוי	פרופ' ז' רובינזון
פרופ' י' עובד	פרופ' אלישבע רוזן
פרופ' א' עבדיה	פרופ' מינה רוזן
פרופ' ר' עמוסי	ד"ר טובה רוזן-מוקד
פרופ' נ' עמינח	פרופ' צבי רוזן
פרופ' מ' ענבר	פרופ' י' רול
פרופ' מ' עסיס(שבתון)	פרופ' י' רוס
גב' כ' פדור	פרופ' ש' רו
פרופ' ע' פונקשטיין(שבתון)	פרופ' צ' רוזי(שבתון)
	פרופ' ט' ריינהרט
	פרופ' א' רייני
פרופ' י' פורטוגלי	פרופ' א' רייני
פרופ' י' פינקלשטיין	פרופ' זהר שביט
פרופ' מ' פרי	פרופ' יעקב שביט
פרופ' ש' פרידלנדר(חל"ת סמ' א')	פרופ' עוזי שביט
פרופ' מ"ע פרידמן	פרופ' א' שוהמי
פרופ' ג' צבס	פרופ' מ' שוורץ
פרופ' נ' צבר בן-יהושע	פרופ' מ' שטרנברג
פרופ' ר' צדוק	פרופ' ס' שטראוס
פרופ' ר' צור	פרופ' א' שי
פרופ' ד' קארפי	פרופ' א' שמואלביץ
פרופ' מ' קונפינו	פרופ' חיים שמיר
ד"ר נ' קינברג	פרופ' שמעון שמיר
פרופ' ש' קליין-ברסלבי	פרופ' אניטה שפירא
פרופ' א' קמפינסקי	פרופ' רינה שפירא
פרופ' י' קרמר	פרופ' ח' שקד (חל"ת סמ' א')
פרופ' י' קשתי	פרופ' ש' שרן
פרופ' א' רבינוביץ(חל"ת)	פרופ' מ' תמרקין

נציגים ומשקיפים של בעלי דרגות

שונות במועצת הפקולטה

ד"ר טובה רוזן-מוקד	- נציגת מרצים בכירים
ד"ר שלמה יזרעאל	- נציג מרצים בכירים
ד"ר חדה בן בסט	- נציגת מרצים
גב' עפרה יגלין	- נציג סגל זוטרי
מר עודד מצטר	- "

משתתפים בתוקף תפקידם

גב' פ' הררי	- ראש מינהל הפקולטה
גב' ה' בן-שפר	- מזכירה אקדמית

ועדת ההוראה

פרופ'	ג' טורי (יו"ר)
ד"ר	ב' ארבל
ד"ר	ח' וירט-נשר
פרופ'	נ' זגני
ד"ר	ח' טה
פרופ'	י' פורטוגלי
פרופ'	י' פינקלשטיין

משתתפים בישיבות ועדת ההוראה בתוקף תפקידם

דיקאן הפאקולטה	-	פרופ' א' שפירא
ראש מינהל הפאקולטה	-	גב' פ' הררי

מזכירות הפקולטה

ראש מינהל הפאקולטה	-	גב' פ' הררי
עוזר לענייני הוראה ותלמידים	-	גב' י' שרון
עוזר לענייני כ"א	-	גב' ג' הרצוג
עוזר לענייני תקציבים	-	גב' א' קרניבד
מזכירות מורים	-	גב' א' מרטון
	-	גב' ל' רוזן
מזכירת הדיקאן	-	גב' ר' יורמן
מזכירות הפאקולטה	-	גב' א' בר-שלום
	-	גב' ב' גלברג
מזכירות סטודנטים	-	גב' ר' מושקוביץ
	-	גב' נ' ליבשטיין

ראשי החוגים ותכניות הלימודים לשנת הלימודים תשנ"ד

ד"ר	ח' טה	-	שלב הלימודים הפקולטטי
ד"ר	ח' וירט-נשר	-	אנגלית
פרופ'	ז' יקר	-	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
ד"ר	ג' הורואט	-	בלשנות
פרופ'	י' פורטוגלי	-	גיאוגרפיה
פרופ'	א' שי	-	היסטוריה כללית
ד"ר	ע' איילון	-	היסטוריה של המזרח"ת ואפריקה
פרופ'	נ' טאמן	-	היסטוריה של עם ישראל
פרופ'	ב' איזק	-	לימודים קלאסיים
פרופ'	א' טל	-	לשון עברית
ד"ר	א' איכילוב	-	מדעי החינוך
פרופ'	ר' סתוי	-	הכשרת עובדי חינוך והוראה
ד"ר	י' אמת	-	מקרא
ד"ר	ט' רוזן-מוקד	-	ספרות עברית
ד"ר	י' אריאל	-	פילוסופיה
פרופ'	י' בן-שלמה	-	פילוסופיה יהודית
ד"ר	נ' קינברג	-	שפה וספרות ערבית
פרופ'	א' רוזן	-	צרפתית
		-	תוכנית הלימודים הכלליים
		-	תורת הספרות הכללית
פרופ'	מ' פרי	-	תלמוד
פרופ'	מ"ע פרידמן	-	היחידה לשפת
גב'	כ' פדור	-	

ראשי המכונים מרכזיהם ומנהליהם לשנת הלימודים תשנ"ד

פרופ' ז' יקר	- המכון לארכיאולוגיה ע"ש סוניה ומרקו נדלר
פרופ' ש' אונגורו	- המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות
פרופ' ש' וולקוב	- המכון לחקר ההיסטוריה הגרמנית
פרופ' ד' קארפי	- המכון לחקר הציונות ע"ש חיים ויצמן
פרופ' ז' בן-פורת	- המכון לסמיוטיקה ופואטיקה ע"ש פורטר
פרופ' י' ראוי (מ"מ)	- המכון לחקר בריה"מ ומזרח אירופה
אלוף (מיל') א' יריב	- המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה
פרופ' מ' רוזן	- המכון לחקר התפוצות
פרופ' ר' צור	- מכון כץ לחקר הספרות העברית
ד"ר א' ססר	- מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה/מכון שילוח
פרופ' ש' שמיר	- מרכז תמי שטינמן למחקרי שלום
פרופ' ש' פרידלנדר	- מכון אוה ומרק ביסן לחקר תודעה היסטורית
פרופ' ש' בן-עמי	- המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א' קוריאל

קתדרות

שם הקתדרה	מופקד הקתדרה
הקתדרה לסמיוטיקה ותורת הספרות ע"ש שירלי ולסלי פורטר	- פרופ' א' אבן-זהר
הקתדרה "להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים" ע"ש ברטרם י. וברברה כחן	- פרופ' י' אלקנה
הקתדרה "להיסטוריה ותרבות של יהדות סלוניקי ויוון"	
הקתדרה ללימודי אמריקה האיברית וספרד ע"ש אס סורסקי	- פרופ' ש' בן-עמי
הקתדרה "לתולדות היהודים בארצות האסלאם" ע"ש יוסף וסיל מייזר	- פרופ' מ' גיל
הקתדרה "להיסטוריה של יהדות אירופה" ע"ש קרן משפחת אברהם ואדיטה שפיגל	- פרופ' א' גרטנר
הקתדרה לתולדות הלשון העברית ע"ש יעקב ושושנה שרייבר	- פרופ' א' דותן
הקתדרה "להיסטוריה רומית" ע"ש פרד והלן לסינג	- פרופ' צ' יעבץ
הקתדרה לפילוסופיה של השפה ע"ש אברהם הורודיש	- פרופ' אסא כשר
הקתדרה "לפילוסופיה ולאתיקה יהודית" ע"ש לילי וליאון סוראסקי	- פרופ' י' לוינגר
הקתדרה "לספרות ערבית" ע"ש איירין הלמוס	- פרופ' ש' סומך
הקתדרה "למדעי היהדות" ע"ש סר איזיק וולפסון	- פרופ' ש' סימונסון
הקתדרה "להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים" ע"ש יוסף וסיל מייזר	- פרופ' ע' פונקנשטיין
הקתדרה "לתולדות אירופה המודרנית" ע"ש משפחת מקסוול קמינגס	- פרופ' ש' פרידלנדר
הקתדרה "לחקר השואה" ע"ש בנימין וחיה שפלסקי	- פרופ' ד' קארפי
הקתדרה "לתולדות רוסיה ומזרח אירופה ותרבותן" ע"ש סמואל רובין	- פרופ' מ' קופנינו
הקתדרה "להיסטוריה של המזרח התיכון בן-ימינו" ע"ש יונה ודינה אתינגר	- פרופ' א' רבינוביץ
הקתדרה לפואטיקה ותקשורת ע"ש בטי וולטר ארצט	- פרופ' מ' שטרנברג
הקתדרה "להיסטוריה של מצרים וישראל" ע"ש מנדל קפלן	- פרופ' ש' שמיר

הקתדרה "לתולדות עם ישראל בזמננו" ע"ש שרייבר

ראשי בית הספר לשנת הלימודים תשנ"ד

פרופ' ב' איזק	-	בית-הספר להיסטוריה
פרופ' ע' שביט	-	בית-הספר למדעי-היהדות
פרופ' א' יוגב	-	בית-הספר לחינוך
ד"ר ש' בידרמן	-	בית-הספר למדעי-התרבות

מבנה הלימודים

הלימודים בפקולטה למדעי הרוח ניתנים בשלושה שלבים:

- א. לימודים לקראת תואר ראשון (בוגר אוניברסיטה).
- ב. לימודים לקראת תואר שני (מוסמך אוניברסיטה).
- ג. לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה).

א. לימודים לקראת תואר ראשון (בוגר אוניברסיטה)

לימודי התואר הראשון נמשכים שלוש שנים, ומטרתם להקנות לבוגר השכלה כללית מתוך התמחות אקדמית בנושא אחד או יותר. עמד התלמיד בדרישות הלימודים, יוענק לו התואר "בוגר אוניברסיטה".

ב. לימודים לקראת תואר שני (מוסמך אוניברסיטה)

לימודי התואר השני נמשכים שנתיים לאחר סיום לימודי התואר הראשון, ומטרתם להעמיק את התמחותו של התלמיד בתחום שבחר ולחזותו את דרכי החקירה המדעית. עמד התלמיד בדרישות כחוק, יוענק לו התואר "מוסמך אוניברסיטה".

ג. לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה)

התואר "דוקטור לפילוסופיה" מוענק מטעם אוניברסיטת תל-אביב לתלמידי מחקר שעמדו בכל הדרישות שהוטלו עליהם לפי תקנון תלמידי המחקר, והגישו עבודת מחקר שאושרה. בתלמידי המחקר מטפלות ועדות תלמידי מחקר יחידתיות וכן ועדת תלמידי המחקר במזכירות האקדמית.

מלבד לימודי תואר יש בפאקולטה למדעי הרוח (בביה"ס לחינוך) לימודים לקראת תעודת הוראה בבתי-ספר על-יסודיים.

לימודי התואר הראשון

(בוגר אוניברסיטה)

הלימודים בפאקולטה למדעי הרוח מתקיימים בשנה הראשונה, במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, והחל מהשנה השנייה (בד"כ) במסגרת החוגים בפקולטה. כל חוג הוא יחידת לימוד עצמאית ובראשה עומד ראש החוג. לימודי התואר הראשון מתנהלים בשני מסלולים: מסלול דו-חוגי או מסלול מורחב (חד-חוגי).

חוגי הלימוד בפקולטה

<u>אנגלית 2*</u>	<u>לימודים קלאסיים 1*</u>
<u>ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום 1*</u>	- מגמה רומית - מגמה יוונית - מגמה ארכיאולוגית - מגמה לתרבות קלאסית
<u>בלשנות:</u>	<u>מדעי החינוך 3*</u>
- המגמה לבלשנות כללית 2* - המגמה לבלשנות שמית	<u>מקרא 2*</u>
<u>גיאוגרפיה 2*</u>	<u>ספרות עברית 2*</u>
<u>היסטוריה כללית 2*</u>	<u>פילוסופיה 2*</u>
<u>היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה 1*</u>	<u>פילוסופיה יהודית</u>
- מגמת המזרח התיכון בעת החדשה 2* - מגמת אפריקה בעת החדשה - מגמת האיסלאם בימי הביניים	<u>שפה וספרות ערבית 2*</u>
<u>היסטוריה של עם ישראל 1*, 2*</u>	<u>צרפתית</u>
- מגמת תולדות עם ישראל - מגמת תולדות ארץ ישראל	- המגמה לשפה וספרות צרפתית 2* - המגמה לתרבות צרפת
<u>לשון עברית</u>	<u>תוכנית הלימודים הכלליים 2*</u>
	<u>תורת הספרות הכללית 2*</u>
	<u>תלמוד:</u>
	- מגמת תלמוד - מגמת תורה שבע"פ

בחוג זה אפשר לצרף שתי מגמות (תחומים) בלימוד בשני חוגים לתואר ב"א. בחוג זה יש מסלול מורחב, החל בשנה ב', לתלמידים מצטיינים בלבד, שסיימו שנה א' מלאה בשני חוגים, או שלב כלל פקולטטי במלואו, כפוף לאשור ועדת החוראה החוגית.

ראה פירוט נוסף בידוען של ביה"ס לחינוך

מסלול דו-חוגי

במסגרת המסלול הדו-חוגי ניתנות האפשרויות הבאות:

1. לימודים בשני חוגים בפקולטה למדעי הרוח.
2. לימודים בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח ובכל חוג נוסף במסלול דו-חוגי באוניברסיטה. תלמידי האקאדמיה למוסיקה רשאים לבחור בחוג אחד מחוגי הפקולטה למדעי הרוח, אך עליהם לקבל לכך את הסכמת האקאדמיה.

מסלול לימודים מורחב (חד-חוגי)

בחוגים אחדים כולל בתוכנית הלימודים הכלליים אפשר ללמוד במתכונת לימודים מורחבת, המקבילה ללימודים בשני חוגים. מסלול זה מיועד לתלמידים מצטיינים, ותנאי הקבלה אליו מפורטים לחק:

א. למסלול יתקבלו אך ורק תלמידים שסיימו שנת לימודים ראשונה מלאה בשני חוגים, או שלב לימודים פקולטתי מלא (32/22 ש"ס).

ב. הקבלה במסלול החד-חוגי, בתחילת שנת הלימודים השנייה, תותר לתלמידים שהשיגו ממוצע 85 לפחות בחוג היעד וכן ממוצע 80 לפחות בחוג האחר בתום חשנה הראשונה, או ממוצע של 85 לפחות בשלב הפקולטטי. מנחה מטעם החוג ירכיב את תכנית הלימודים שלחם. המסלול יהיה בפיקוח ועדת החוראה של החוג. החוגים יכולים לקבוע תנאים מחמירים מהמפורט לעיל.

ג. לחוגים תינתן האפשרות שלא להכיר בחלק מלימודי התלמיד בשנת לימודיו הראשונה (תן עקב ריחוק דיסציפליני ותן עקב הישג נמוך יחסית בקורס זה או אחר) ולחייב בשעות לימוד חליפיות בחוגים אחרים.

ד. חיקף הלימודים בחטיבות חיצוניות לא יירד מ-33% מכלל השעות שבהן חייב התלמיד להשלמת התואר הראשון. במסגרת החטיבות יחוייב התלמיד להשתתף בסמינר ולהגיש עבודה סמינריונית.

סדרי הלימודים

לכל תלמידי הפקולטה

1. סדרי הרישום ומועדיו מתפרסמים בחוברת "לקראת שנת הלימודים תשנ"ד הנמכרת במפעל השכמל.

2. מועמדים המבקשים ייעוץ בבחירת חוגי הלימודים יוכלו לפנות ליועצי החוגים בתאום עם מזכירות החוג.

3. השיטה הסמסטריאלית

הפקולטה פועלת על-פי השיטה הסמסטריאלית. תהיה אפשרות להתחיל בלימודים בסמסטר ב'. על כך תבוא הודעה נפרדת.

4. פרוט תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו שהתפרסמה בידיעון של השנה בה החל את לימודיו. עם זאת תוכנית הלימודים המחייבת ניתנת לשינוי ע"י החוגים באישור ועדת הוראה. תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים או חידש לימודים לאחר הפסקה, יחולו עליו תוכנית הלימודים והתקנות של השנה בה החליף את החוג או המסלול, או חידש בה לימודיו. (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

5. החלפת חוגים

תלמידים המבקשים להחליף חוגים לאחר סמסטר או יותר ירשמו במועדי הרישום הרגילים כתלמידים חדשים. תלמידים אלה חייבים בכל בחינות הכניסה או המיון החלות על מועמדים חדשים.

6. משך הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שלוש שנים (ששה סמסטרים). התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון תוך שש שנים מתחילתם. תלמיד שלא סיים את כל חובות תכנית הלימודים במועד, לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו.

תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המירבי של הלימודים לקראת התואר.

7. חידוש לימודים

תלמידים המבקשים לחדש את לימודיהם לאחר הפסקת לימודים מיזמת התלמיד (גם לאחר סמסטר אחד), מתבקשים לעשות זאת באמצעות טופס חידוש לימודים שאפשר לקבל במזכירות הסטודנטים של הפקולטה. תלמידים המחזשים את לימודיהם חייבים לשלם דמי חידוש לימודים.
חידוש הלימודים מותנה בצבירת מספר מינימלי של שעות לימוד והוא כפוף לתנאים של כל חוג/יחידה.

ניתן לחדש לימודים לסמסטר א' עד ששה שבועות לפני תחילת השנה ולסמסטר ב' עד חודש ימים לפני תחילת הסמסטר.

8. התיישנות לימודים

החוג רשאי להחיל התיישנות על חלק מלימודי תלמיד לאחר הפסקת לימודים של שנתיים. אחר הפסקת לימודים של חמש שנים תחול התיישנות מלאה על כל לימודי התלמיד בהתאם לנוהל האוניברסיטאי שלהלן:

תלמיד המבקש לחדש את לימודיו לאחר הפסקה העולה על חמש שנים, חייב לקבל את המלצת ראש החוג. החידוש יהיה טעון אישור ועדת ההוראה הפקולטתית וסגן רקטור האוניברסיטה וכפוף לנוהל האוניברסיטאי של התיישנות לימודים.

כמו כן, תחול התיישנות על לימודי אנגלית כשפה זרה חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.
תלמיד שיאשר לו לחדש לימודיו לאחר חמש שנות הפסקה (בכפוף למועדי החידוש כאמור בסעיף 7 לעיל) יעבור בחינת מיון ביחידה לשפות וילמד בקורס בהתאם לרמה שתיקבע לו. תלמיד שיסווג לרמת "בינוני" ומטה, לא יוכל לחדש לימודיו. על התלמיד יהיה להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון.

9. ייעוץ ורישום לקורסים

א. המעקב אחר תוכניות הלימודים מתנהל באמצעות המחשב. תלמידי הפקולטה נדרשים להקפיד על מילוי מדויק של כל ההנחיות. טופס הייעוץ ישמש הצהרה של התלמיד על תוכנית הלימודים שלו ובסיס לרישום כל ציוניו באותה שנה (בחינות ועבודות).

ב. כל תלמיד יקבל חומר הדרכה והזמנה לייעוץ באמצעות מכתב שישלח אליו לביתו.

ג. תלמיד שקיבל הודעת קבלה ממשרד הרישום, שילם שכר לימוד ולא קיבל הזמנה לייעוץ, מתבקש להתקשר עם מזכירות שלב הלימודים הפקולטתי.

- ד. חלק מהחוגים וכן שלב הלימודים הפקולטטי עורכים כנסים המיועדים לעזור לתלמידים החדשים להבין את מהלך החיים האוניברסיטאיים ולחדריכם בסידור מערכת השעות. ההשתתפות בכנסים חובה.
- ה. ייעוץ אישי יינתן בחוגים ובשלב הלימודים הפקולטטי לתלמידים שסידרו את שכר הלימוד כנדרש. יועצי החוגים יעזרו לתלמידים בבחירת השיעורים (כולל לימודי העזר) ויאשרו בחתימתם את תוכנית הלימודים.
- ו. כל שינוי, תוספת או ביטול בתוכנית הלימודים, מצריך אישור החוג. יש לעקוב אחר המודעות שיפורסמו בנושא זה. שינוי קורסים לאחר המועד יתאפשר במקרים מיוחדים בלבד ובאישור עוזר ראש המנהל לענייני חיראח ותלמידים.
כל שינוי כרוך בתשלום.
- ז. לתלמיד שלא יבטל השתתפותו בקורס במועדים שייקבעו ויפורסמו ולא ייבחן במועדים הקבועים, ירשם ציון "נכשל".
קורס שלא יבוטל, יילקח בחישוב שכר הלימוד.
- ח. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה או בחוג אחר בפקולטה, שאינו חוג לימודי של התלמיד, יחול על התלמיד תקנון הפקולטה/החוג הנותן את הקורס*.

* על תלמידי פקולטות אחרות הלומדים בקורסים בפקולטה למדעי הרוח יחולו תקנון החוג והפקולטה למדעי הרוח.

in comp ?

פרוסמינריונים וסמינריונים

קורסים מתקדמים העוסקים בעיקר בניתוח עובדות, בעיות או סיכומים תוך כדי עיון בחומר מחקרי.

בקורסים אלו מושם דגש בעבודה עצמית, המתבטאת בהגשת עבודה סמינריונית בסיום הקורס. עבודות סמינריוניות יש להגיש בהתאם לכללים המקובלים בחיבורים מדעיים.

מפתח קיצורים

אופני הוראה:

ה"א	- הדרכה אישית
מ'	- מעבדה
ס'	- סמינריון
סדנא	
פרו"ס	- פרוסמינריון
ק"מ	- קריאה מודרכת
ש'	- שיעור
שו"ס	- שיעור וסמינריון
שו"ת	- שיעור ותרגיל
ת"נ	- תרגיל נושאי
ת'	- תרגיל

חטיבות השלמה

חטיבות השלמה מיועדות לתלמידים הבוחרים במסלול של חוג יחיד מורחב. תלמיד המתקבל ללימודי חטיבה חייב במילוי כל החובות המוטלות על תלמידי חוג באותם קורסים.

על התלמיד הרוצה להתקבל לחטיבה להציג במזכירות חוג המקבל, הפניה מן החוג השולח - ולהירשם לקורס המבוקש. התלמיד לא יבחר בחטיבה בלי שהחוג השולח יאשר את הרכבה.

שיעור סמסטריאלי ושיעור שנתי

- שיעור סמסטריאלי - שיעור הנמשך סמסטר אחד.
- שעה סמסטריאלית - שעה בשבוע במשך סמסטר אחד.
- שעה שנתי - שעה בשבוע במשך שני סמסטרים.
- שעה שנתי שקולה לשתי שעות סמסטריאליות.
- שיעור שנתי - שיעור הנמשך שני סמסטרים.

מזכירות הסטודנטים של הפאקולטה מארגנת את בחינות המעבר. תוצאות הבחינות מתפרסמות ע"י מזכירות החוגים על לוחות המודעות.

תנאי מעבר

תוצאות חיוביות בבחינות המעבר במקצועות העיקריים ובלמודי העזר הן תנאי מעבר לשנת לימודים נוספת.

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית להגביל את מספר הכשלונות שרשאי תלמיד לצבור במהלך לימודיו לפי שיקול דעתה.

כל חוג רשאי לקבוע תנאי מעבר נוספים משנה לשנה. רישום לקורסים, אין בו משום אישור בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך לימודיו. המשך הלימודים מותנה בקיום תנאי המעבר של יחידת הלימוד ובמילוי כל החובות האקדמיות המוטלות על התלמיד.

זכאות תלמיד להיבחן

זכאי להיבחן, תלמיד הרשום לאוניברסיטה בהתאם לנוחליה ולמד בה אשר מילא את חובותיו האקדמיות ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן, ואין מניעה אקדמית אחרת להשתתפותו בבחינה. בכל מקרה, לא יורשה תלמיד להיבחן אם לא הסדיר את תשלום שכר הלימוד המגיע ממנו לפי התקנות. לפני הבחינה יודעה הנבחן על ידי הצגת תעודה מזהה וכרטיס נבחן. תלמיד שיש ספק לגבי זכאותו להיבחן יחתום על הצהרה בה הוא מתחייב לגשת תוך שלושה ימים מיום הבחינה, למזכירות החוג לבירור הענין. במידה שלא היה זכאי להיבחן, בחינתו תתבטל. **הצהרה כרוכה בתשלום.**

תלמיד שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה. אם אינו משניין לענות על שאלות הבחינה, ישאר בכחה לפחות חצי שעה מתחילת הבחינה ימלא את פרטיו האישיים על גבי מחברת הבחינה, יחזיר את המחברת והטופס למשגיחה. בחינה זאת נחשבת כבחינה לכל דבר, בציון "0".

מועדי בחינות*

- (1) ככלל, מדיניות הפקולטה היא שלכל סטודנט יש זכות להבחן פעם אחת בכל מקצוע בשנת לימודים אחת.
- (2) קיומם של שני מועדי בחינות, א' ו-ב', אינו מקנה לתלמיד זכות להבחן פעמיים בכל מקצוע ובאותה שנת לימודים.
- (3) התלמיד רשאי להבחן לפי בחירתו במועד א' או במועד ב', או בחלק מן המקצועות במועד א' וביתר המקצועות במועד ב'. **מומלץ לתלמידים להבחן במועד א'.**

זכות לבחינה חוזרת ושיפור ציון חיובי**

- (1) תלמיד שנכשל בבחינה במועד א' יוכל להבחן באותו מקצוע במועד ב'. נכשל התלמיד במועד ב', או נבצר ממנו להתייצב לבחינה במועד ב', לא יהיה זכאי להבחן במועד מיוחד.
- (2) תלמיד יוכל לבקש לשפר ציון חיובי (שקיבל בבחינה במועד א' בלבד) אך ורק במועד ב' של אותו סמסטר/שנה. שיפור ציון חיובי אפשרי רק פעמיים במהלך לימודיו לתואר, בכל אחד מחוגי הלימוד. כלל זה יחול גם על תלמידי המסלול החד-חוגי. הציון בבחינה החוזרת יהיה הציון הסופי בקורס. את הבקשה לשיפור ציון חיובי יש להגיש לוועדת ההוראה של החוג תוך 14 יום מפרסום תוצאות הבחינה. לא יינתן מועד מיוחד לשיפור ציון חיובי.

מועד מיוחד

- (1) ככלל, הפקולטה אינה מקיימת בחינות במועד מיוחד.
- (2) תלמיד אשר עקב שרות מילאים פעיל נעדר מבחינה במועד א' או ב' זכאי להבחן במועד מיוחד, עפ"י הכללים שקבעה האוניברסיטה, המפורטים לחלן וכן מפורטים בדפים הצהובים בידעון.
- (3) רק ועדת ההוראה הפקולטתית רשאית, על פי שקול דעתה, לאשר לתלמידים להבחן במועד מיוחד, במקרים חריגים ביותר, כאשר לא יכול היה התלמיד לגשת לשני המועדים (א' ו-ב) גם יחד וכאשר מתקיימת ממילא בחינה במועד זה.
- (4) לא יאושרו מועדים מיוחדים בגלל התנגשות בחינות.

* הננו מבקשים להפנות את תשומת לבכם כי ייתכנו שינויים בלתי צפויים מראש בלוח הבחינות המפורסם בסוף הידיעון.

חובה על התלמידים לבדוק, כחודש לפני מועדי הבחינות, את המועדים הסופיים בחוגים.

** לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי ראה נוהל שיפור ציון.

בחינות בע"פ

- (1) עפ"י התקנון, בחינה בעל-פה חייבת להתקיים בנוכחות שני מורים.
- (2) מקרים חריגים מבחינה רפואית הנזקקים דרך קבע לבחינה בעל-פה, יובאו לאישור מראש של ועדת ההוראה הפקולטטית.
- (3) במקרים בהם חומר הלימודים מחייב בחינה בעל-פה, יקיים המורה בחינה בע"פ, באישור ועדת ההוראה החוגית, לכל תלמידי הקורס. במקרים אלה יחיה עליו לציון זאת מראש בלוח הבחינות שיתפרסם בידיעון.
- (4) בשום אופן אין לאפשר בחירה בין בחינה בע"פ לבין בחינה בכתב (לבין הגשת עבודה). כל התלמידים באותו הקורס, באותה שנת לימודים, ייבחנו באותו האופן (בכתב או בעל-פה).

עבודה במקום בחינה

- (1) בכל קורס שבו תוגש עבודה במקום בחינה יצוין זאת המורה מראש בלוח הבחינות שיתפרסם בידיעון.
- (2) בשום אופן אין לאפשר בחירה בין בחינה לבין עבודה-בכתב באותו קורס. כל התלמידים באותו הקורס באותה שנת הלימודים יוערכו באותו אופן (עבודה בכתב או בחינה).

ערעור על ציון

- (1) נבחן זכאי לערער על ציון הבחינה תוך 14 ימים מתאריך פרסום הציון על גבי לוחות המודעות.
- (2) יש להגיש את הערעור בכתב למזכירות היחידה.
- (3) ניתן לערער רק על הציון הסופי שפורסם באופן רשמי ע"י מזכירות החוג.
- (4) תלמיד רשאי לערער על ציון (כולל ציונים בעבודות סמינריות) לא יותר משלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון, בכל חוג בנפרד. תלמיד במסלול החד-חוגי רשאי לערער רק שלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון.

עיון במחברת הבחינה

- (1) תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שלו בתנאים שייקבעו על ידי החוג, תוך 10 ימים מיום פרסום הציון.

מספר הכשלויות שמותר לתלמיד לצבור

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית להגביל את מספר הכשלויות שרשאי תלמיד לצבור במהלך לימודיו לתואר הראשון. *

מועד/חסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים

לחץ חנוחל המקובל באוניברסיטה לגבי טיפול בסטודנט הנעדר מבחינה בשל שירות מילואים:

1. זכאות

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:

(1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות מילואים

(2) למד בתוכנית לימודים או קורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד, ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

2. שירות מילואים ביום הבחינה

היה התלמיד בשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, יהיה חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות התלמידים היחידתית עם קבלת צו הקריאה. כן ימציא התלמיד אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

3. שירות מילואים סמוך למועד הבחינה

תלמיד ששירת שירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה, יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:

(1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך שבעה ימים מעת שיחרורו.

(2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של עשרים יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

4. סייגים

תקנות המועד המיוחד לא יחולו על תלמיד, שלא ענה על הדרישות האקאדמיות של יחידת הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

תאוגברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג:

טופס - 3021
 טופס - 3010
 טופס - 510 - אישור חד-יומי, בצורך צו התייצבות לשירות המילואים.

סמינריונים

הכניסה לסמינריונים מותנית בלימוד המקצוע המתאים בשנת הלימודים הקודמת ובתוצאות בחינת המעבר. במקרים יוצאים מן הכלל יורשה התלמיד להשתתף בסמינריון על סמך בדיקה שעורך המורה האחראי לסמינריון ובאישורו. תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית ולקבל עליה אישור בכתב מהמורה האחראי לסמינריון.

את העבודה יש להגיש תוך שלושה חודשים מתום הסמסטר שבו משתתף התלמיד בסמינריון.

תלמיד שלא הגיש את העבודה במועד, לא תיחשב השתתפותו בסמינריון. העבודה תוחזר לתלמיד לא יאוחר משלושה חודשים מיום הגשתה.

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית, לפי שיקול דעתה, להאריך את המועד האחרון למסירת עבודה סמינריונית לפרק זמן נוסף, שלא יעלה על שלושה חדשים.

ציון גמר

הציון הסופי ייקבע על יסוד הציונים שקיבל התלמיד בבחינות המעבר ובעבודות הסמינריוניות בלימודי התואר הראשון.

בחלק מן החוגים מתקיימות בחינות גמר וציוןן מהווה מרכיב בשקלול ציון הגמר.

בשקלול ציון הגמר לא יובאו בחשבון ציוני קורסים שתלמיד למד באוניברסיטה אחרת והוכרו על-ידי החוג לצורך לימודיו.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

התואר "בוגר אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות לתלמידים שסיימו לימודיהם בציון סופי בין 90 ל-94 (כולל).

התואר "בוגר אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם בציון סופי 95 ומעלה.

התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה יוענק רק למי שעמד בקריטריון ההצטיינות שנקבע לעיל בכל אחד מחוגי הלימוד בנפרד.

תלמידים המתקבלים לאוניברסיטת תל-אביב לאחר לימודים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יחולו עליהם כללי הצטיינות מיוחדים, המפורטים בנהלים האוניברסיטאיים.

מתן אישורים

אישורים אקדמיים כגון אישור על הישגי התלמידים בלימודים RECORD OF STUDIES או אישור על סיום הלימודים, אפשר לקבל במזכירות הפאקולטה תמורת תשלום. אישורים מנהליים ניתנים ע"י מזכירות התלמידים הכללית במרכז למרשם, בנין דנסברג-וולף.

הליכי סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר

עם סיום כל חובות הלימודים (בכל חוג בנפרד) וקבלת כל הציונים, על התלמיד לגשת למזכירות החוג ולהסדיר את סיום לימודיו בחוג, כולל ציון הגמר.

זכאות לתואר מותנית כמו כן בסידור האישורים הבאים:

(1) אישור מן היחידה לשכר לימוד על כך שהתלמיד הסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.

(2) אישור מן הספרייה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים.

(3) מילוי טופס פרטים אישיים.

טפסים מיוחדים למטרה זו - טופס סיום לימודים ("טופס טיולים") ניתן לקבל במזכירות החוגים, עם מילוי החובה האקדמית האחרונה.

הפקולטה אינה יוזמת את איתורים של הזכאים לתואר. אישור זכאות לתואר מוצא אך ורק ביוזמת התלמיד.

יישומי מחשב במדעי הרוח

יישומי מחשב במדעי הרוח - קורס בחירה.

הקורס דורש היכרות עם DOS ועיבוד תמלילים. הקורס בוחן שימושי מחשב כאמצעי מחקר במדעי-הרוח. נדונים הנושאים הבאים: יצירת טקסטים אלקטרוניים ממוחשבים והשימוש בהם; דליית מידע ממאגרי מידע טקסטואליים; שיטות תיוג; היפרטקסט; ניתוח טקסטואלי. נילמד השימוש ברשתות מחשב (internet) למטרות דליית טקסטים מספריות אלקטרוניות.

מספר הסטודנטים שיתקבלו לקורס זה מוגבל בחתאם למקום במעבדות המחשבים בפקולטה.

לימודי התואר השני

(מוסמך אוניברסיטה)

לימודים לאחר תואר ראשון (מסלול רגיל)

לימודים אלה ניתנים במסגרת בתי-הספר או במסגרות החוגים.
בשנת הלימודים תשנ"ג יחיו הלימודים הבאים לקראת התואר מוסמך אוניברסיטה:

במסגרת בית הספר להיסטוריה

- לימודים קלאסיים, העת העתיקה
- העת העתיקה
- ימי הביניים
- העת החדשה המוקדמת מאות 15-18
- תולדות מרכז ומערב אירופה, ארצות הברית ואמריקה הלטינית בעת החדשה
- רוסיה ומזרח אירופה בעת החדשה
- היסטוריה צבאית ודיפלומטית
- האיסלאם בימי הביניים, האימפריה העות'מאנית ופרס
- המזרח התיכון בעת החדשה
- אפריקה בעת החדשה
- היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות

גיאוגרפיה

במסגרת בית הספר לחינוך

- חכשרת עובדי חינוך
- מדעי החינוך

במסגרת בית הספר למדעי התרבות

- אנגלית
- בלשנות
- לימודים קלאסיים (בהתאם לחתמחות)
- שפה וספרות ערבית
- צרפתית
- תורת הספרות הכללית
- פילוסופיה
- תוכנית לימודים במדעי הדתות

במסגרת בית הספר למדעי היהדות

- ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
- היסטוריה של עם ישראל
- לשון עברית
- מקרא
- ספרות עברית
- פילוסופיה יהודית
- תלמוד

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני באים לאפשר התמחות בהתאם לנטיות התלמיד. עיקרם של לימודים אלה הוא המגע האישי בין התלמיד לבין מוריו.

בשעת הצורך תדאג האוניברסיטה להפגשת התלמיד המעוניין עם מומחים מאוניברסיטאות אחרות (לרבות אוניברסיטאות מחו"ל).

קבלת תלמידים

1. ללימודי התואר השני רשאי להתקבל "בוגר אוניברסיטה" (ב.א) שסיים את לימודי התואר הראשון בציון "טוב" ומעלה במקצוע שבו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. החוגים רשאים לקבוע תנאי קבלה נוספים.
2. במקרים מיוחדים רשאי החוג לקבל תלמידים, שעדיין לא סיימו את החוג השני, שבו אינם ממשיכים את לימודיהם, אך הם יחויבו להשלים את חובותיהם בתוך שנת הלימודים הראשונה. תלמיד, שלא ישלים את חובותיו לתואר הראשון עד תחילת שנת הלימודים השניה, יופסקו לימודיו עד אשר ישלים את חובותיו.
3. תלמיד המבקש ללמוד בחוג שונה משני החוגים שלמד בהם בלימודי התואר הראשון, יקבע לו החוג מסלול לימודים מיוחד. מסלול זה יכלול לימודי הכנה מתוכנית הלימודים של התואר הראשון וייקבע בידי החוג בהתאם להכשרתו וללימודיו הקודמים של התלמיד, ועל-פי התקנון האוניברסיטאי. על התלמידים להיבחן בשיעורי החשלמה.
4. לחריגה מחתקנות הרגילות יש צורך באישור ועדת הקבלה של הפאקולטה ובהמלצת החוג.

סדרי הרישום

מועמדים לתואר שני יירשמו במרכז למירשם.

המבקש להירשם חייב להמציא:

- (א) תעודת בוגר אוניברסיטה.
- (ב) אישור על ציוני גמר של התואר הראשון.
- (ג) אישור לימודים המפרט את לימודיו, ציוניו והישגיו באוניברסיטה שבה למד לקבלת התואר "בוגר אוניברסיטה".
- (ד) טופס רישום שמילא בהתאם להוראות.

תוכנית הלימודים

- (1) לימודי התואר השני הם לימודים בחוג אחד, או צרוף לימודים ביותר מחוג אחד. במקרה כזה תוקם ועדה אד-הוק לצורך הכנת תוכנית הלימודים המיוחדת. הוועדה תורכב מנציגי החוגים שבהם ילמד התלמיד ומי"ר ועדת הוראה.
- (2) משך הלימודים הוא שנתיים לפחות. תלמיד חייב למסור עבודת גמר ולהשלים את כל חובותיו בתוך חמש שנים מיום תחילת לימודיו. תקופות של הפסקות לימודים נכללות בפרק הזמן המירבי של הלימודים לתואר.
- (3) לימודי התואר השני מתחלקים ללימודים עיקריים בחוג, וללימודי עזר והשלמה. ללימודים עיקריים ייחשבו לימודים מיוחדים של החוג, הניתנים ברמת מלמ"ר. ללימודי עזר והשלמה ייחשבו קורסים חיוניים במקצועות הקרובים לשטח התמחותו של התלמיד (פרט ללימודי שפה מודרנית שנייה, לימודי שפה עתיקה, ועבודת שדה בחוגים הדורשים זאת). מספר השעות שבהן ישתתף תלמיד התואר השני הוא כ-20 ש"ש (הגבלה זו אינה חלה על המסלול ללא עבודת גמר). לימודי השלמה לא יעלו על 8 שעות מהן. את החובה להוכיח ידיעת שפה זרה מודרנית שנייה, ברמה של הבנת טקסט, רשאי התלמיד למלא ע"י לימוד ובחינה או ע"י בחינה בלבד.
- (4) תלמידים העוברים מאוניברסיטה מוכרת אחרת לאוניברסיטת תל-אביב, כדי להשלים לימודי תואר שני עם עבודת גמר, יהיו חייבים בהיקף של לפחות מחצית מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש, באוניברסיטת תל-אביב.
- תלמידים העוברים מאוניברסיטה מוכרת אחרת לאוניברסיטת תל-אביב, כדי להשלים לימודי תואר שני ללא עבודת גמר, יהיו חייבים בהיקף של לפחות שני שליש מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש, באוניברסיטת תל-אביב.
- (5) על כל תלמיד להגיש לפחות שתי עבודות סמינריות, מהן לפחות אחת בשנת לימודיו הראשונה.

(6) בחינות המעבר חלות על לימודי העזר ולימודי ההשלמה. במקצועות החוג לתואר השני יכול מורה המקצוע לחייב את התלמיד בבחינה בע"פ. על המורים להגיש הערכה על כל תלמיד ולציין את מידת השתתפותו בשיעורים.

(7) תלמיד אשר בידו תעודת בגרות לא ישראלית, וכן תעודת ב"א מאוניברסיטה בחו"ל, יידרש להיבחן בהבעה עברית יחד עם תלמידים הלומדים לקראת התואר הראשון. אם ידיעתו בעברית אינה מספיקה כדי לעמוד בבחינה זו, עליו להשתלב בלימודי היחידה ללימודי העברית.

עבודות גמר

מטרת עבודת הגמר להוכיח את כושרו של התלמיד לבצע עבודה מדעית המושתתת על מקורות או עבודת שדה, ביקורת עניינית ושיטה דייקנית. על העבודה לשקף כושר ניתוח וסינתזה ויכולת התבטאות בהירה.

(א) מדריך לעבודת גמר לתואר שני רשאי להיות מורה מדרגת מרצה ומעלה, כפוף להחלטות הועדה הכלל אוניברסיטאית לתואר שני.

(ב) קביעת נושא העבודה: בדרך כלל ייקבע הנושא לעבודת הגמר אחרי מסירת עבודה סמינריונית במגמת ההתמחות העיקרית. לרוב הוא גם ייבחר מתוך מגמה זו וייקבע מתוך התייעצות בין התלמיד למורי ההתמחות שלו. לכל תלמיד ייקבע מדריך, אשר ינחה אותו בעבודת הגמר; במקרה הצורך יכולים להיקבע שני מדריכים אשר ידריכו את התלמיד במשותף.

הנושא ייקבע בין המדריך ובין התלמיד, בהסכמת ראש החוג, או על-פי הנחיות בית הספר. העבודה תודפס רק לאחר מתן הציון בידי המדריך. (ראה דוגמת שער בסוף פרק זה).

בעבודות המוגשות בשפה לועזית, כפוף לאישור ועדת ההוראה הפקולטתית, בהמלצת החוג, יוסיף התלמיד תמצית העבודה ומסקנותיה העיקריות בעברית.

(ג) הגשת העבודה: העבודה תימסר למזכירות החוג בשישה עותקים. התלמיד רשאי לגשת לבחינת הגמר בתנאי שיקבל אישור על ציון חיובי לעבודת הגמר.

(ד) בדיקת עבודת הגמר: את העבודה יבדוק ויעריך המדריך, או המדריכים, של התלמיד, המדריך ימסור את הציון וההערכה לראש החוג או ביה"ס, והוא ידווח על הציון למזכירות.

עבודת הגמר תוערך בציון מסולם הציונים הנחוג באוניברסיטה.

(ה) פרסום עבודת הגמר: אחרי קבלת התואר "מוסמך אוניברסיטה", רשאי התלמיד לפרסם את עבודתו בכל צורה הנראית לו. אם ברצונו לציין את שם המדריך והאוניברסיטה - עליו לקבל רשות לכך מידי המדריך וראש החוג או ביה"ס. במקרה זה עליו לציין שזו עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטה תל-אביב, ואת שמו של המדריך.

בחינת גמר

הרשות להיבחן בחינת גמר ניתנת לתלמיד, שסיים שתי שנות לימוד וקיבל אישור שעמד בדרישות. בחינת הגמר היא בכתב ובעל-פה. היא מקיפה תחומים של התמחות ובעיות יסוד בחקר המקצוע על פי תוכנית ערוכה מראש מטעם כל חוג וחוג. משך הבחינה מיום עד שלושה ימים, שלוש עד חמש שעות בכל יום. החוג או ביה"ס רשאי לפטור תלמיד מבחינת גמר, או מחלק ממנה. הדבר ייקבע על פי הישגיו הכלליים של התלמיד ועל פי עבודת הגמר.

מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר נמצא בחליכי אישור לגבי חלק מחוגי הפאקולטה.

פרטים ניתן לקבל במזכירות בתי-הספר והחוגים.

הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

התואר "מוסמך אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות לתלמידים אשר סיימו לימודיהם בציון סופי שבין 90 - ל-94 (כולל).

התואר "מוסמך אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות יתרה לתלמידים אשר סיימו לימודיהם בציון סופי 95 ומעלה.

התואר יוענק בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שעמדו בקריטריון ההצטיינות שלעיל הן בציון עבודת הגמר והן בציון הסופי, בכל אחד משני הפרמטרים האלה בנפרד.

תלמידים אשר קבלו פטור מחלק מתכנית הלימודים על סמך לימודים קודמים באוניברסיטה אחרת, יחולו עליהם כללי הצטיינות מיוחדים, המפורטים בנהלים האוניברסיטאיים.

נספח

סדר הגשת עבודת הגמר

הגשת העבודה

עבודת הגמר תוגש למזכירות החוג בשישה עותקים. העבודה תודפס במכונת כתיבה על נייר "קווארטו" או A4 ותכרך בכריכת קרטון.

תפוצת העבודה

למדריך האישי של התלמיד (במקרה שעבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים יגיש התלמיד עותק נוסף), לתיק האישי של התלמיד, לחוג, לספריית דיקאן הפאקולטה, לספריית האוניברסיטה, לספריה הלאומית בירושלים.

שער העבודה

בשער העבודה יצוינו הפרטים הבאים: אוניברסיטת תל-אביב, שם החוג, נושא העבודה, ציון העובדה שהחיבור הוכן כעבודת גמר לקראת התואר "מוסמך אוניברסיטה", שם התלמיד, מדריך העבודה (ראה לחץ - דוגמת שער לעבודת גמר).

סדר פנימי

בעמוד ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות וחביבליוגרפיה תופיע בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יחיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של השער הזה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

עבודות המוגשות בשפה לועזית, כפוף לאישור ועדת ההוראה הפקולטתית, תכלולנה תמצית עברית, במקביל לסדר המתואר לעיל.

דוגמת שער לעבודת הגמר:

אוניברסיטת תל - אביב

הפקולטה למדעי הרוח

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך אוניברסיטה" - M.A. באוניברסיטת ת"א

על ידי
שם המחבר/ת

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

שלב הלימודים הפקולטטי

א. מהו שלב הלימודים הפקולטטי

שלב הלימודים הפקולטטי הוא שלב הפתיחה של הלימודים בפקולטה למדעי הרוח. הלימודים בשלב הזה מכוונים להכין את הלומדים בו ללימודיהם בחוגי הפקולטה, הן ע"י הצעת קורסי מבוא מתחומים שונים והן ע"י הצעת קורסי מיומנות ייחודיים לתלמידים של החוגים השונים בפקולטה למדעי הרוח. רק לאחר השלמת הלימודים בשלב הפקולטטי הופכים התלמידים לתלמידי החוגים.

השלב הפקולטטי נועד להילמד בדרך-כלל בשני סמסטרים, בהם מקדישים התלמידים את זמנם ללימודי השלב הפקולטטי לבדו, אך אפשר לסיים את הלימודים האלה גם בפחות משני סמסטרים מלאים. לא מומלץ ללמוד את השלב הפקולטטי ביותר משני סמסטרים, כי פרישה כזו מעכבת את המשך הלימודים. לעומת זאת, ריכוז לימודי השלב הפקולטטי, רובם או כולם, לסמסטר אחד מאפשר התקדמות מהירה בלימודי התואר הראשון.

בשלב הפקולטטי בוחרים התלמידים קורסי מבוא (שעורים ותרגילים) משלושה, מארבעה, או מחמישה חוגים בפקולטה למדעי הרוח. הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי משמשים גם כקורסי מבוא להמשך הלימודים בחוגים השונים וגם כקורסי העשרה והרחבת הדעת. קורסים אלה מחווים היכרות ראשונה עם חוגי הפקולטה וההצלחה בהם מחווה תנאי מעבר לחוגים.

נוסף על הקורסים הנבחרים (שעורי מבוא ותרגילים) משתתפים תלמידי שלב הלימודים הפקולטטי בשני קורסי מיומנות של הפקולטה: קורס "אנגלית למדעי הרוח" (אחרי קבלת "פטור" באנגלית) וקורס "שימושי מחשב למדעי הרוח". כמו-כן משתתפים התלמידים בקורסי מיומנות של החוגים, שבהם הם מותעדים להמשיך את לימודיהם, כגון קורסי שפות זרות, לוגיקה, דקדוק ותחביר, שרטוט מפות - הכל לפי הנחיות החוגים, המפורטות בידיעון זה בהמשך.

סיום מוצלח של שלב הלימודים הפקולטטי הוא תנאי להמשך הלימודים בחוגים. רק לאחר סיום כל חובות הלימודים בשלב הזה, בתנאים הנדרשים (להלן), יתקבלו התלמידים לחוגי הפקולטה, להמשך לימודיהם לתואר הראשון.

ב. סיום הלימודים בשלב הפקולטטי וקבלה לחוגים

סיום שלב הלימודים הפקולטטי מותנה:

1.ב בסיום הלימודים בכל הקורסים, בהיקף ובמבנה המפורטים להלן, בציונים חיוביים.

ציון שלילי בקורס בשלב הפקולטטי מונע את סיום לימודי השלב (ור' סעיף י' להלן - תיקון הציון הממוצע); וכן:

2.2 בקבלת ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה (75 ומעלה כדי להתקבל לב"א כללי); הממוצע יחושב עבור כל קורסי השלב הפקולטטי (שעורי מבוא, תרגילים ו"אנגלית למדעי הרוח"), בהיקף ובמבנה המפורטים להלן, למעט הקורס "שימושי המחשב" ולמעט קורסי המיומנות של החוגים.

הקבלה לחוגי הפקולטה מותנה:

3.3 בעמידה בשני תנאי הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי, כנ"ל (ב.1.1 + 2.2).

4.3 יש חוגים, שדורשים עמידה בתנאי קבלה ייחודיים נוספים על תנאי הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי. תנאים אלה מפורטים בידיעון זה, בפרקים המיוחדים לחוגי הפקולטה. תלמידים המתעתדים להתקבל לחוגים אלה יקפידו לכלול בשלב הלימודים הפקולטטי את הקורסים הנדרשים ולעמוד בהם בציונים הנדרשים.

תלמידים שלא סיימו את השלב הפקולטטי כנ"ל לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוגי הפקולטה אלא אם כן יתקנו את הציון הסופי במהלך תיקון אחד (ר' סעיף י' להלן). תלמידים שסיימו את השלב הפקולטטי אך לא עמדו בתנאי הקבלה הייחודיים של החוג/ החוגים שבהם ביקשו להמשיך לימודיהם, לא יתקבלו לחוג/לחוגים אלה. אם התקבלו לאחד החוגים יוכלו ללמוד בו ולבחור בחוג נוסף שונה מזה שביקשו מלכתחילה ובלבד שהם עומדים בתנאי הקבלה אליו; אם לא התקבלו לשני החוגים שביקשו, יוכלו לבחור בשני חוגים שונים, ובלבד שהם עומדים בתנאי הקבלה לשניהם.

ג. היקף הלימודים

תלמידי השלב הפקולטטי נמנים עם אחת משתי הקבוצות האלה:

1. תלמידים שלימודיהם באוניברסיטת ת"א מתנהלים בפקולטה למדעי הרוח בלבד, ובכוונתם לסיים את התואר הראשון בשניים מחוגי הפקולטה (מסלול דו-חוגי) או בחוג מורחב אחד, שיש בו מסלול כזה (מסלול חד-חוגי).

תלמידים אלה ילמדו שלב פקולטטי בהיקף 32 ש"ס (שעות סמסטריאליות) בסה"כ; שעות אלה יתחלקו בין הסמסטרים של השלב הפקולטטי. מניין זה אינו כולל מיומנויות חוגיות.

2. תלמידים שלימודיהם באוניברסיטת ת"א מתנהלים בשתי פקולטות, ובכוונתם לסיים את התואר הראשון בחוג אחד בלבד מחוגי הפקולטה ובחוג שני בפקולטה אחרת או בבי"ס לחינוך.

תלמידים אלה ילמדו שלב פקולטטי בהיקף 22 ש"ס בסה"כ; שעות אלה יתחלקו בין הסמסטרים של השלב הפקולטטי. מניין זה אינו כולל מיומנויות חוגיות.

בשני המסלולים (32 ש"ס/22 ש"ס) מיועדת התכנית של שלב הלימודים הפקולטטי, כאמור, להילמד בשני סמסטרים ויש לחלק את היקף השעות הכולל בין שני הסמסטרים. חלוקת הקורסים בין הסמסטרים תיעשה לפי שיקול דעתם של התלמידים, לפי צרכיהם האישיים. אפשר גם לקצר את משך הלימודים בשלב הפקולטטי ולרכזם, רובם או כולם, בסמסטר אחד. ריכוז כזה טעון אישור יועצי התכנית.

רק לאחר השלמת כל חובותיהם בשלב הלימודים הפקולטטי יתקבלו התלמידים לחוגי הפקולטה (ור' להלן: תוספת קורסים).

ד. מבנה הלימודים בשלב הפקולטטי

הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי הם קורסי מבוא ("שעור"), שהיקף כל אחד מהם 4 ש"ס בדרך-כלל, וקורסי תרגיל הקשורים לשעורי המבוא, שהיקף כל אחד מהם 2 ש"ס בדרך-כלל. במקרים בודדים יש שעורי מבוא בהיקף 2 ש"ס ותרגילים הקשורים אליהם בהיקף 4 ש"ס. יש שעורי מבוא שאין תרגיל שמצטרף אליהם; יש שעורי מבוא שיש תרגיל שניתן לצרף אליהם, אך ניתן ללמוד בהם גם בלא לצרף את התרגיל; יש שעורי מבוא שחובה ללמוד בהם ללמוד גם בתרגיל המצורף. דברים אלה ממרטים בידיעון זה בפרקי החוגים.

להלן שני דגמים של מערכת הלימודים בשלב הפקולטטי (ללא פירוט החלוקה בין חוגים):

דגם א' - 32 ש"ס - לתלמידים שלימודיהם מתנהלים רק בפקולטה למדעי הרוח:

ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 4	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	אנגלית למדעי הרוח (לאחר "פטור")
ש"ס 2	שימושי מחשב למדעי הרוח

(למניין זה יש להוסיף קורס באנגלית עד לרמת "פטור" וקורסי מיומנויות חוגיות. תוספות אלה אינן נמנות במניין השעות של שלב הלימודים הפקולטטי ואינן משוקללות בציון הסיום).

סה"כ 32 ש"ס

דגם ב' - 22 ש"ס - לתלמידים שלימודיהם בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח ובחוג שני מחוץ לפקולטה:

ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 4	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	אנגלית למדעי הרוח (לאחר "פטור")
ש"ס 2	שימושי מחשב למדעי הרוח

סה"כ 22 ש"ס (למניין זה יש להוסיף - כנ"ל).

- שימו לב: 1. קורסי האנגלית ברמות השונות עד לקבלת "פטור" אינם נמנים במניין השעות של שלב הלימודים הפקולטטי ואינם משוקלים בציון הממוצע של שלב הלימודים הפקולטטי. רק הקורס "אנגלית למדעי הרוח", שאליו נרשמים לאחר קבלת "פטור", נמנה במניין השעות וחציון בו משוקלל בציון הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי.
2. ניתן לקבל "פטור" מן הקורס "שימושי מחשב" על סמך לימודים בקורס "מבוא למחשבים", שזכו בציון חיובי, בכל פקולטה אחרת באוניברסיטת ת"א או בקורס מקביל, עפ"י החלטת ועדת ה"פטור" מלימודי מחשב.

ה. בחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

1. התלמידים רשאים לבחור קורסים (שעורי מבוא ותרגילים) מתוך ההיצע המפורסם בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי של הפקולטה למדעי הרוח בלבד. ההיצע כולל קורסים מכל חוגי הפקולטה למדעי הרוח.
2. התלמידים אינם חייבים לבחור קורסים מתוך החוגים אליהם נרשמו בטופסי הרישום לאוניברסיטה, אם ביתיים שינו את העדפותיהם. התלמידים רשאים לבחור קורסים גם מחוגים, אליהם לא נרשמו כלל בטופסי הרישום. במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי לא יירשמו התלמידים לקורסים מחוץ לפקולטה למדעי הרוח.
3. אין ללמוד יותר מ-10 ש"ס מקורסי חוג אחד בשלב הלימודים הפקולטטי (דחינו, שעור מבוא אחד עם תרגיל צמוד ושעור מבוא נוסף ללא תרגיל). מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנות של החוגים.
4. בשלב הלימודים הפקולטטי יירשמו התלמידים להיקף שעות לימוד שאינו חורג מן המסלול עימו הם נמנים (32 ש"ס/22 ש"ס). למנין זה יש להוסיף את המיומנויות החוגיות.

לכל דגם יש להוסיף 4 ש"ס "אנגלית למדעי הרוח", 2 ש"ס "שימושי מחשב" וקורסי מיומנות של החוגים.

שער מבוא + תרגיל	בחוג א'	6 ש"ס {	
שער מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	4 ש"ס {	סה"כ 10 ש"ס בחוג מועדף א'
שער מבוא + תרגיל	בחוג ב'	6 ש"ס {	
שער מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ב'	4 ש"ס {	סה"כ 10 ש"ס בחוג מועדף ב'
שער מבוא + תרגיל	בחוג ג'	6 ש"ס {	

שער מבוא + תרגיל	בחוג א'	6. ש"ס {
שער מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	4. ש"ס {
שער מבוא + תרגיל	בחוג ב'	6. ש"ס
שער מבוא + תרגיל	בחוג ג'	6. ש"ס
שער מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ד'	4. ש"ס

ש"ס 6	בחוג א'	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	בחוג ב'	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	בחוג ג'	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 4	בחוג ד'	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	בחוג ה'	שעור מבוא (ללא תרגיל)

שער מבוא + תרגיל	בחוג א'	6 ש"ס
שער מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	4 ש"ס
שער מבוא + תרגיל	בחוג ב'	6 ש"ס

ש"ס 6	בחוג א'	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	בחוג ב'	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 4	בחוג ג'	שעור מבוא (ללא תרגיל)

6. בבחירת קורסים יבדקו התלמידים היטב את תנאי הקבלה הספציפיים של החוגים אליהם יבקשו להתקבל, וישבצו במערכת שלהם את הקורסים, שהשתתפות בהם מהווה חלק מתנאי הקבלה של אותם חוגים, כמו גם את המיומנויות הדרושות. בכל מקרה של ספק, יש להיוועץ ביועצי החוג או ביועצי שלב הלימודים הפקולטטי במועד היעוץ והרישום לקורסים.

1. ייעוץ ורישום לקורסים

בעזרת ידיעון זה יכינו כל התלמידים תכנית לימודים לשני הסמסטרים של שנת הלימודים ובה ישבצו את כל הקורסים, שאותם בחרו ללמוד בשלב הפקולטטי. בהמשך יש דפי מערכת ריקים, שבהם יש למלא את הקורסים שנבחרו, ושאותם יש להביא ביום הרישום לקורסים. לנוחיותכם, גיזרו את הדפים מהידיעון.

התלמידים יקבלו הזמנה אישית לפגישה עם יועצי החוגים של הפקולטה ועם יועצי שלב הלימודים הפקולטטי לצורך רישום לקורסים. במועד הרישום תיבדק התכנית שהרכיבו התלמידים ותאושר כשתימצא נאותה. תלמידים שיזדקקו לעזרה ולהדרכה נוספת, ייוועצו ביועצי החוגים במועד זה.

מומלץ להתכונן היטב לפגישת הרישום לקורסים, לאחר מחשבה ובחירה של החוגים המועדפים ושל הקורסים, שאותם מעוניין התלמיד ללמוד.

לאחר אישור התכנית ייערך רישום ממוחשב של המערכת של כל תלמיד ותלמיד. עם הרישום הממוחשב הופכת המערכת האישית למערכת הלימודים, שאותה התחייבו התלמידים לממש במהלך לימודיהם בשלב הפקולטטי: עליהם להשתתף השתתפות פעילה בכל הקורסים שבמערכת ולהיבחן בכל מבחני הקורסים. כל שינוי, תיקון או החלפת קורסים מרגע הרישום הממוחשב טעונים אישור של יועצי התכנית וכפופים למועדי השינויים (מועדי השינויים מתפרסמים על לוח המודעות של מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי והם חלים בדרי"כ בשבוע השני בכל סמסטר בלבד). כל תלמיד אחראי לבדוק, עם קבלת הפלט הממוחשב, המעיד על רישומו לקורסים, שהרישום בפועל תואם בדיוק את הקורסים אליהם ביקש להירשם.

2. שינויים במערכת

בשבוע השני ללימודים בכל סמסטר ניתנת לתלמידים אפשרות לשנות את הקורסים שבחרו במערכת הלימודים. כל שינוי כפוף לאישור יועצי שלב הלימודים הפקולטטי ולהוראות התכנית. את כל השינויים (החלפת, ביטולים, תוספות) יש לבצע רק במועד שנקבע לכך. עם חלוף המועד שנקבע לשינויים לא ניתן עוד להחליף קורסים. שינויים במערכת כרוכים בתשלום.

תלמיד, שהחליט לא להשתתף בקורס כלשהו, חייב לבטל את הרישום אליו בטופס שינויים במזכירות שלב הלימודים הפקולטטי. כל קורס, שלא יבוטל בדרך זו במועד השינויים, יימנה במניין שעות הלימוד לצורך חישוב שכר הלימוד.

תלמידים שריכוזו את לימודי השלב הפקולטטי כולו או רובו בסמסטר הראשון ללימודיהם יהיו זכאים להירשם לקורסים מלימודי החוגים (לימודי שנה ב') כבר בסמסטר השני ללימודיהם, במקביל להשלמת לימודיהם בשלב הפקולטטי.

תלמידים במסלול 32 ש"ס, שנתרו להם קורסים בהיקף 12 ש"ס לכל היותר (לא כולל מיומנויות חוגיות) בסמסטר השני ללימודיהם בשלב הפקולטטי, יהיו רשאים להירשם לקורסי החוגים (לימודי שנה ב').

תלמידים במסלול 22 ש"ס יהיו רשאים להירשם כנ"ל אם בסמסטר השני ללימודיהם בשלב הפקולטטי נותרו להם קורסים בהיקף 10 ש"ס לכל היותר (לא כולל מיומנויות חוגיות). תלמידים שזכו בתוספת קורסים מלימודי החוגים (לימודי שנה ב') ילמדו בהם במקביל להשלמת לימודיהם בשלב הפקולטטי. עם זאת, הקבלה הרישמית לחוג תהיה רק לאחר שהתלמידים יסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו ויעמדו בתנאים הנדרשים: חן התנאים הכלליים וחן התנאים הייחודיים של החוג.

תלמידים, שנרשמו להשלמת השלב הפקולטטי וזכו בהיתר להירשם לקורסים נוספים מלימודי החוגים, חייבים להשלים את חובותיהם בשלב הפקולטטי כפי שנרשמו. אם לא יעמדו בחובותיהם להשלמת השלב הפקולטטי (כגון: ביטלו קורס; לא ניגשו למבחן בקורס; נכשלו בקורס; השלימו את הקורס אך לא זכו בממוצע מתאים לסיום השלב הפקולטטי או לקבלה לחוג), לא יוכלו להמשיך את לימודיהם בחוגים. תלמידים אלו ישלימו את חובותיהם בשלב הפקולטטי בסמסטר שאח"כ ולא ילמדו במקביל קורסים מלימודי החוגים. הלימודים הנוספים, שאותם למדו התלמידים לפני שהשלימו את השלב הפקולטטי, לא יוכרו במקרה, שהתלמידים לא עמדו בדרישות הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי ו/או לא התקבלו לחוג, שבו למדו לימודים נוספים.

משך הלימודים בשלב הפקולטטי של תלמידים, שקיבלו תוספת קורסים בחוגים (לימודי שנה ב') במקביל להשלמת השלב הפקולטטי, החל מן הסמסטר השני או השלישי ללימודיהם, לא יעלה על שלושה סמסטרים.

לא יוכלו להירשם לתוספת קורסים מהחוגים (לימודי שנה ב'):

1. תלמידים שנתרו להם יותר מ-12 ש"ס להשלמת השלב הפקולטטי במסלול 32 ש"ס או יותר מ-10 ש"ס להשלמת השלב הפקולטטי במסלול 22 ש"ס (מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנויות של החוגים).
2. תלמידים שסיימו את השלב הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל גבוה מ-60 אך נמוך מ-70 והם מבצעים מהלך לתיקון הציון הממוצע הדרוש לקבלה לחוגים.
3. תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה אך לא עמדו בתנאי הקבלה הייחודיים של החוגים, שבהם הם מבקשים ללמוד. תלמידים אלה מבצעים מהלך לתיקון הציון בקורס, שהוגדר בו תנאי קבלה חוגי.
4. תלמידים שהחליפו קורס בעקבות ציון "נכשל" באחד הקורסים במהלך שלב הלימודים הפקולטטי והם מבצעים מהלך תיקון (ר' סעיף י' להלן).

ט. שקלול הציון הממוצע הסופי בשלב הלימודים הפקולטטי

השקלול של הציון הממוצע הסופי חל על כל הקורסים בשלב הפקולטטי למעט:

- הקורס "שימושי המחשב".
- הקורסים באנגלית בכל הרמות עד לקבלת דרגת "פטור".
- קורסי המיומנויות החוגיות.

שקלול הציון הממוצע נערך רק לאחר סיום הלימודים בשלב הפקולטטי במלואם. כל עוד לא חושלמו כל חובות השלב הפקולטטי, לא יחושב הממוצע.

השקלול נערך רק עבור קורסים שזכו בציון 60 ומעלה (ציון מעבר חיובי) ולא על קורסים בהם התקבל ציון "נכשל". ציון "נכשל" אינו משוקלל ושעות הקורס בו נכשל התלמיד אינן נמנות לצורך השלמת החובות בשלב הפקולטטי (ור' סעיף י.2.).

הציון הממוצע הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי מהווה 25% מציון התואר הראשון בשני חוגי הלימוד.

י. תיקון הציון הממוצע

1. ניתן לשפר ציון חיובי אחד בלבד במהלך שלב הלימודים הפקולטטי. שיפור כזה אפשרי רק במסגרת מועדי ב' של הבחינות בפקולטה.

2. תלמיד שנכשל בקורס כלשהו בשלב הלימודים הפקולטטי, נכשל בשלב הפקולטטי כולו, שכן את השלב הפקולטטי ניתן לסיים רק בציוני מעבר (60 ומעלה).
תלמיד זה יוכל לבצע מהלך תיקון פעם אחת בלבד ע"י החלפת הקורס בו נכשל בקורס אחר, מתוך קורסי השלב הפקולטטי. תיקון זה כפוף לאישור יועצי השלב הפקולטטי. אם לאחר מהלך התיקון עדיין לא עמד התלמיד בתנאי הסיום של השלב הפקולטטי, לא יוכל להמשיך לימודיו בפקולטה.
תלמיד שנכשל ביותר מקורס אחד ילמד מחדש את השלב הפקולטטי כולו (ור' הערה בסעיף 3 להלן).

3. תלמיד שסיים את השלב הפקולטטי והשיג ממוצע נמוך מ-70 אך גבוה מ-60 יוכל לבצע אף הוא מהלך תיקון פעם אחת בלבד באחת משתי הדרכים האלה:
- התלמיד ילמד מחדש את שלב הלימודים הפקולטטי כולו, בלא לחזור על קורסים שכבר למד (על הקורסים "אנגלית למדעי הרוח" ו"שימושי מחשב" אין צורך לחזור אם התלמיד עמד בהם בהצלחה).
- התלמיד יבחר קורס אחד שבו קיבל ציון חיובי נמוך ויחליף אותו בקורס אחר, מתוך קורסי השלב הפקולטטי. תיקון זה כפוף לאישור יועצי השלב הפקולטטי.

אם לאחר מהלך התיקון עדיין לא עמד התלמיד בתנאי הסיום של השלב הפקולטטי, לא יוכל להמשיך לימודיו בפקולטה.

שימו לב: - החלפה של קורס שלא נלמד (במועד השינויים) אינה בגדר תיקון ממוצע.
 - החלפה של קורס שנלמד והתקבל בו ציון היא בגדר תיקון ממוצע וניתן לבצע החלפה כזו פעם אחת בלבד במהלך הלימודים בשלב הפקולטטי.
 - קורס שלא בוטל במועד השינויים אך לא התקבל בו ציון (התלמיד לא נבחן) ייחשב כקורס שלא נלמד (לצורך בדיקת הממוצע בלבד). קורס זה יקבל ציון "נכשל מינהלי" (סימון 230). מותר לצבור ציון "נכשל מינהלי" אחד בלבד במהלך שלב הלימודים הפקולטטי.

יא. בחירת החוגים להמשך הלימודים לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי

1. סמוך לסיום הסמסטר השני ללימודים בשלב הפקולטטי, תיפנה מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי בכתב אל התלמידים כדי לברר ולעדכן את בחירת החוגים המועדפת שלהם להמשך לימודיהם.
 על פניית המזכירות חייבים כל התלמידים להשיב בכתב על גבי ספת מיוחדת, שישלח להם, ויש לעדכן בו את בחירת החוגים שלהם.
 החוגים אליהם נרשמו התלמידים בטופסי הרישום לאוניברסיטה אינם מחייבים את התלמידים, אם בינתיים שינו את בחירתם.
2. החלפת חוגים תתבצע בשלב הנ"ל במזכירות שלב הלימודים הפקולטטי ובבוא המועד (סיום שלב הלימודים הפקולטטי) תיבדק קבלתם של התלמידים לחוגים עפ"י העדכון הזה בלבד.
 החלפה זו תתבצע ללא תשלום וללא פנייה למשרד הרישום של האוניברסיטה. כל החלפה נוספת במועד מאוחר יותר תהיה כרוכה בהליך אחר, תהיה בתשלום, ותהיה כפופה למועדי הרישום של האוניברסיטה.
3. התלמידים יוכלו להירשם במועד האמור לכל חוג בפקולטה, שעמדו בתנאי הקבלה שלו.
4. הבחירה בחוג, שהתלמיד לא למד את מיומנותיו בשלב הפקולטטי, כרוכה לפעמים בהארכת זמן הלימודים לתואר הראשון. עניין זה מפורט בידיעון בפרקי החוגים.
5. תלמידים המבקשים ללמוד במסלול מורחב (חד-חוגי) לתואר הראשון, באותם חוגים בהם קיים מסלול זה, יוכלו להירשם אליו רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. הקבלה למסלול זה נעשית עפ"י דרישות החוגים ור' ידיעון הפקולטה, כך ב'. בספת התשובה שישלחו התלמידים למזכירות השלב הפקולטטי אין לציין בחירה במסלול חד-חוגי.

יב. מיומנויות של החוגים

חלק מחוגי הפקולטה הגדירו קורסים אחדים כקורסי עזר בסיסיים, הנחוצים לתלמידי אותו חוג כדי להכשירם ללימודי התואר הראשון. קורסים אלה כוללים שפות זרות, ומיומנויות אחרות. כל קורסי המיומנות של החוגים אינם משוקללים בציון הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי, אם כי לגבי חלקם יש דרישות מפורטות של החוגים באשר להשיגים הנדרשים בהם.
 חלק מקורסי המיומנות של החוגים מוגדרים ע"י החוגים כקורסי חובה בשלב הפקולטטי. תלמידים שלא ישתתפו בקורסי מיומנות אלה לא יוכלו להתקבל לחוגים אלה לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. חלק מקורסי המיומנות של החוגים מומלצים לתלמידי השלב הפקולטטי, אך אינם מהווים תנאי קבלה לחוגים ולכן ההשתתפות בהם אינה בגדר חובה

וניתן להשלים אותם לאחר הקבלה לחוג, בשנה ב'. יש קורסי מיומנות שאינם מוגדרים כתנאי קבלה, אך דחייתם לשנה השנייה עלולה לגרום להארכת משך הלימודים הכולל. כל המידע הזה מופיע בפרקים הבאים, שבהם מפורטים לימודי החוגים בשלב הפקולטטי. התלמידים מתבקשים לעיין היטב בהנחיות החוגים בדבר קורסי המיומנות. בכל שאלה בנושא זה יש לפנות לביורר במזכירות החוגים.

יג. ועדת הוראה

בשלב הלימודים הפקולטטי פועלת ועדת הוראה בראשות ראש תכנית הלימודים. בכל בקשה חריגה או מיוחדת יש לפנות במכתב אל ועדת ההוראה, דרך מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי, בניין גילמן, חדר 259.

יד. הכרה בלימודים קודמים

כל תלמיד, המתחיל לימודיו בתשנ"ד בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת ת"א בחוג אחד או בשני חוגים יהיה תלמיד שלב הלימודים הפקולטטי. תלמידים בעלי תעודות, המעידות על לימודים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ, המבקשים לבדוק את האפשרות להכיר בלימודיהם הקודמים, יפנו אל מזכירות החוגים הרלוואנטיים עם תעודותיהם. אם יזכו בהכרת לימודיהם (אקדיטציה), בחתאם לנוהלי הפקולטה, ימציאו התלמידים למזכירות השלב הפקולטטי אישור ממזכירות החוגים על קבלת האקדיטציה ועל היקפה. לאחר קבלת האישור הנ"ל תקבע ועדת ההוראה של שלב הלימודים הפקולטטי את מסלול הלימודים של תלמידים אלה. תלמידים בעלי תעודות כנ"ל ממוסדות מוכרים בחו"ל יצרפו גם אישור של היחידה לשקילות תעודות (במשרד הרישום).

טו. פטור משלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים שבידיהם תעודה המעידה על זכאות לתואר אקדמי רשאים לבחור לא ללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי ולהירשם ללימודים במעמד "חוג לאחר תואר", ישירות לחוג המעניין אותם.

טז. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ביוזמת התלמיד

תלמיד רשאי להפסיק את לימודיו בשלב הפקולטטי ביוזמתו, בטרם השלים את מלוא חובותיו. חידוש הלימודים במועד מאוחר יותר מותנה בצבירת 10 ש"ס לפחות מלימודי השלב הפקולטטי של קורסים שנלמדו והושג בהם ציון חיובי (לא כולל מיומנויות חוגיות). תלמידים שלא יהיו זכאים לחידוש לימודים עפ"י סעיף זה יתחילו את לימודיהם בשלב הפקולטטי מחדש עם שובם לאוניברסיטה.

יז. המשך הלימודים בחוגים לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי

במשך ידיעון זה - וביתר פירוט בכרך ב' של ידיעון הפקולטה למדעי הרוח - מפורטים בפרקים של החוגים סדרי הלימודים ומהלכם לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי ולאחר הקבלה לחוגים. אפשר לעיין בפרקים אלה כדי להתרשם ולקבל מידע על התכנים הנלמדים בחוגים ועל היקף השעות והחובות הנדרשים מן התלמידים לסיום התואר הראשון, לאחר השלב הפקולטטי.

החוגים מציינים במפורט את הקשר בין לימודי השלב הפקולטטי ובין המשך הלימודים בחוג. למשל, יש ציון של קורסי החובה להמשך הלימודים ושל מיומנויות החובה, יש ציון של מספר השעות מלימודי השלב הפקולטטי, שייזקף לזכות התלמידים בהמשך לימודיהם וכיוב'.

מרכזת שלב הלימודים הפקולטטי	-	ד"ר חנה נוה
יועץ שלב הלימודים הפקולטטי	-	ד"ר רענן ריין
מזכירת שלב הלימודים הפקולטטי	-	גב' אורנה אוברמן
ע' מזכירת שלב הלימודים הפקולטטי	-	גב' יעל דניאלי

שלב לימודים פקולטטי - סמסטר א'

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	שעות לימוד
					08-10
					10-12
					12-14
					14-16
					16-18
					18-20

שלב לימודים פקולטטי - סמסטר ב'

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	שעות לימוד
					08-10
					10-12
					12-14
					14-16
					16-18
					18-20

החוג לאנגלית

לימודי התואר הראשון - השלב הכלל פקולטטי

מטרות החוג העיקריות:

- א. לחקנות לתלמיד ידיעה מדעית של פרקים וחיבטים מייצגים של התרבות האנגלית והאמריקאית.
- ב. לפתח בתלמיד ערנות ליחסי הגומלין בין הספרות והלשון לצורותיהן, לתקופותיהן, ולתורותיהן, לבין סביבתן ההיסטורית, הפוליטית, החברתית והתרבותית.
- ג. להכשיר את התלמיד להשתמש שימוש בקורתי במתודות המקובלות בלימודים ספרותיים.
- ד. לחקנות לתלמיד הרגלי למידה עצמאיים של טקסטים ספרותיים.
- ה. לפתח אצל התלמיד את יכולת השימוש בשפה האנגלית כמכשיר לביטוי (בע"פ ובכתב) במסגרת לימודיו ומחקריו הספרותיים.

קורסי החוג לאנגלית בשלב הלימודים הפקולטטי

מבוא לתרבות אנגליה - שיעור	1
תרגיל למבוא לתרבות אנגליה	2
מבוא לתרבות אמריקה - שיעור	3
תרגיל למבוא לתרבות אמריקה	4
אנגלית מוגבר למדעי-הרוח - לתלמידי החוג לאנגלית	5

כל תלמיד המבקש להתקבל לחוג לאנגלית יירשם בשלב הלימודים הפקולטטי (חובה!) לשני שיעורי המבוא (8 ש"ס בסה"כ) ולאחד התרגילים בלבד (2 ש"ס). כמו כן יירשם התלמיד לקורס "אנגלית מוגבר למדעי הרוח" של החוג לאנגלית (4 ש"ס).

תנאי הקבלה לאנגלית למסיימי שלב הלימודים הפקולטטי

למסלול הדו-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ועמדו בתנאים האלה:

- 1) ציון ממוצע משוקלל בשלב הלימודים הפקולטטי - 70 ומעלה.
- 2) ציון 75 ומעלה בכל אחד משני שיעורי המבוא של החוג (מבוא לתרבות אנגליה ומבוא לתרבות אמריקה).
- 3) ציון 75 ומעלה בקורס "אנגלית מוגבר" של החוג לאנגלית.

תלמיד שלא למד בקורסים המפורטים לעיל ו/או לא השיג את הציונים המפורטים לעיל, לא יתקבל לחוג לאנגלית לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. למסלול החד-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע של לפחות 80. המסלול החד-חוגי נועד לתלמידים מצטיינים והקבלה למסלול זה מותנית באישורה של וועדת המיין החוגית ובהישגי התלמיד במשך לימודיו בחוג. תלמיד המתקבל למסלול החד-חוגי ורמת הישגיו בשנה ב' אינה מספקת יבוטל מסלול לימודיו ויהיה עליו להשלים את לימודי התואר הראשון במסלול הדו-חוגי.

החוג לאנגלית

סגל ההוראה

חוג ויקט-נשר - ראש החוג	
ד"ר חנה פז	ד"ר פז
ד"ר צפורה פז	ד"ר פז
ד"ר גורם מנדל	ד"ר פז
ד"ר דבורה חובב	ד"ר פז
ד"ר גבריאל בייט	ד"ר פז
ד"ר גבריאל בן-אפרים	ד"ר פז
ד"ר חובב גריפין (שבח)	ד"ר פז
ד"ר דבורה גוט	ד"ר פז
ד"ר קרן אלקלע-גוט	ד"ר פז
ד"ר חנה בן-בסט	ד"ר פז
ד"ר שוב יוסף	ד"ר פז
ד"ר חלפין - אורח מאוניברסיטת ונדלבלט, אורח ב	ד"ר פז

מר חננל ברק	מר
גב' רחל אלעזרי	גב'
גב' אירית קופרברג	גב'
גב' מרים מנדל	גב'
גב' חלק כצנלסון	גב'
גב' תלמה יורטאלי	גב'
גב' לילי קניג	גב'
גב' עינת אברהמי	גב'
גב' ליליה מרכוס	גב'
גב' אלנה גמל	גב'
גב' אלנה ברעם	גב'
גב' שירלי שרון-זיסר	גב'
גב' אנה שידל	גב'
מר ריזיק זועבי	מר
גב' יהודית רן	גב'
גב' גל מער	גב'
מר שי לוי	מר
גב' ליאני וטרמן-שוליאן	גב'

גב' אבלין גולדלפט	-	מוכנית החוג
גב' מרי ברגן	-	ע' מוכנית החוג

0626.1284.07
 תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 16-14 03 רוזנברג

אנגלית מונבר למדעי-חיות

0610.0626.01
 אנגלית מונבר
 סמ' א' שרית א' 14-12 230 שרת
 סמ' א' ת' 14-12 230 שרת

0610.0626.02
 אנגלית מונבר
 סמ' א' שרית ב' 16-14 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 16-14 207 רוזנברג

0610.0626.03
 אנגלית מונבר
 סמ' א' שרית א' 12-10 209 רוזנברג
 סמ' א' ד' 12-10 03 רוזנברג

0610.0626.04
 אנגלית מונבר
 סמ' א' שרית ב' 14-12 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 14-12 03 רוזנברג

0610.0626.05
 אנגלית מונבר
 סמ' א' שרית ב' 18-16 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 18-16 03 רוזנברג

0610.0626.06
 אנגלית מונבר
 סמ' א' שרית א' 16-14 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 16-14 325 גילמן

מבוא לתרבות אנגליה
 סמ' א' שרית ב' 16-14 144 גילמן
 סמ' א' ת' 16-14 144 גילמן
 אולם עירש יונה אחינוע

מבוא לתרבות אנגליה
 סמ' א' שרית ב' 12-10 223 גילמן
 סמ' א' ת' 12-10 223 גילמן

תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 14-12 03 רוזנברג
 סמ' א' ג' 14-12 03 רוזנברג

תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 14-12 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 14-12 03 רוזנברג

תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 12-10 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 12-10 03 רוזנברג

תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 14-12 03 רוזנברג
 סמ' א' ד' 14-12 03 רוזנברג

תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 10-08 03 רוזנברג
 סמ' א' ד' 10-08 03 רוזנברג

תרגיל מבוא - אנגליה
 סמ' א' ת' 12-10 03 רוזנברג
 סמ' א' ת' 12-10 03 רוזנברג

החוג לאנגלית

סמסטר א'

0626.1280.01
 פורס' ג' מנדר

0626.1280.02
 ד"ר ג' בן-אפרים

0626.1281.01
 גב' א' ברעס

0626.1282.01
 גב' א' גמל

0626.1283.01
 גב' א' גמל

0626.1284.01
 גב' ע' אברחמי

0626.1284.02
 מר' ש' לין

0626.1284.03
 גב' ג' מנדר

0626.1284.04
 גב' ג' מנדר

אנגלית מונבר למדע-חזק

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת א'
גילמן 361 10-08
גילמן 456 10-08 ד'

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת ג'
שרת 230 16-14
רוזנברג 106 16-14 ה'

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת ג'
שרת 230 14-12
שרת 230 14-12 ה'

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת ב'
שרת 223 16-14
רוזנברג 104 16-14 ה'

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת ב'
רוזנברג 205 12-10
רוזנברג 04 12-10 ה'

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת א'
רוזנברג 230 6-8
רוזנברג 03 12-10
רוזנברג 03 12-10 (ה')

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת ב'
רוזנברג 03 14-12
רוזנברג 03 14-12 ה'

אנגלית מונבר
סמ' ב' ש"ת ב'
רוזנברג 03 16-14
רוזנברג 03 16-14 ה'

0610.0626.07
גב' ע' אברתמי

0610.0626.08
גב' ה' כצלסון

0610.0626.09
גב' ה' כצלסון

0610.0626.10
מר ר' זועבי

0610.0626.11
מר ר' זועבי

0610.0626.12
מר ש' זועבי

0610.0626.13
גב' ה' זירשטלי

0610.0626.14
גב' ה' זירשטלי

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת ב'
גילמן 223 12-10
גילמן 144 12-10 ה'
אלס ע"ש יונה ארזינגר

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת א'
גילמן 144 14-12
אלס ע"ש יונה ארזינגר
גילמן 282 14-12 ד'

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת ג'
גילמן 277 10-08

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת ג'
גילמן 262 14-12

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת ה'
גילמן 455 14-12

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת ב'
גילמן 488 14-12

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת א'
גילמן 456 16-14

מבוא לתרבות אמריקה
סמ' ב' ש"ת א'
גילמן 323 14-12

סמסטר ב'

0626.1500.01
ד"ר ד' פורת

0626.1500.02
ד"ר ה' בן-בט

0626.1510.01
גב' ג' מנור

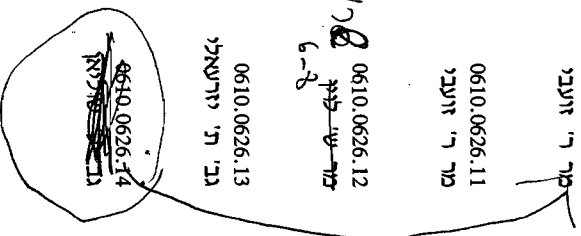
0626.1515.01
גב' ג' מנור

0626.1515.05
גב' י' רן

0626.1515.03
גב' י' רן

0626.1515.04
גב' ל' שולמאי

0626.1515.08
גב' ל' שולמאי

103

159

164

164

54

164

164

164

ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרות החוג

החוג עוסק בהוראת הארכיאולוגיה, הפרוטוהיסטוריה, ההיסטוריה והלשונות של ארץ-ישראל והמזרח התיכון הקדום, למן התקופה הניאוליתית ועד לכיבושי אלכסנדר הגדול במזרח. לימודי התואר הראשון מכוונים להקנות לתלמיד ידיעה בסיסית על הארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה ותרבויות המזרח התיכון הקדום (בארץ ישראל וסוריה, מצרים, מסופוטמיה, אנטוליה וחאגן האגאי), וידע מעמיק יותר בנושאים שבהם יבחר להתמחות. לימודי הארכיאולוגיה מכוונים להקנות לתלמיד ידיעה כללית בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה והכשרה בעבודת שדה ארכיאולוגית.

תחומי הלימודים

- א. ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-סוריה.
- ב. תרבויות המזרח התיכון הקדום (בדגש על תרבות אנטוליה והעולם האגאי הפרה-קלאסי).

קבלת תלמידים וסדר הלימודים

לחוג יתקבלו תלמידים לאחר שהשלימו לימודיהם במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי ובכפוף לתנאיו, כמפורט בידיעון הפקולטה למדעי-הרוח. תנאי המעבר לחוג הם: השלמת השלב הפקולטטי, בציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות, השלמת המבואות החוגיים בהיקף של 10 ש"ס וכן השלמת המיומנות החוגית. עם זאת, יוכלו להתקבל לחוג גם תלמידים שלא למדו את היקף הלימודים המלא של החוג בשלב הפקולטטי (בתנאי שהשיגו ממוצע ציונים כנ"ל); תלמידים אלה ישלימו את קורסי היסוד החסרים עם קבלתם לחוג, בסמסטר א' של שנת לימודיהם השנייה, ויוכלו להשתתף בסמינריון שנה ב' רק בסמסטר ב', לאחר שישלימו בהצלחה קורסים אלה.

תלמידים בעלי רקע מוקדם בארכיאולוגיה, מוזמנים לפנות לוועדת ההוראה של החוג כדי לברר מה יהיה מסלול לימודיהם. במקרים מיוחדים ורק לאחר אישור ועדת ההוראה הפקולטטית, תותאם לתלמידים אלה תכנית אישית. תלמידים בעלי תואר אקדמי מלא - ראה סעיף ט"ו בפרק הכללי שבפתח ידיעון זה.

כל תלמיד חייב לרכוש ידיעה בסיסית בצרפתית או בגרמנית אגב לימודי התואר הראשון. המתמחים בלימודי תרבויות המזרח התיכון הקדום חייבים לרכוש ידיעה בסיסית בגרמנית (המרת לימודי גרמנית בצרפתית טעונה אישור ראש החוג).

המעבר משנה לשנה מותנה בעמידה בכל בחינות המעבר, בהשתתפות פעילה בכל התרגילים, בהגשת העבודות הסמינריות הנדרשות ובקבלת ציון של 70 לפחות עליהן.

עבודות בכתב במסגרת התרגילים יש למסור במועדים שנקבעו לכך. עבודות סמינריות יימסרו תוך שלושה חודשים מתום הסמסטר שבו משתתף התלמיד בסמינריון. בחינות המעבר בשעורים השונים ייערכו בסוף כל סמסטר או בחופשה שלאחריו.

אם לא ייגש תלמיד עבודה או לא ייגש לבחינה, לא יובא השער, התרגיל או הסמינריון בחשבון הלימודים, ויהא עליו להשתתף בהם מחדש.

מסלולי הלימודים

בחוג שני מסלולי לימודים:

1. מסלול לימודים דו-חוגי
2. מסלול לימודים מצורף.

1. מסלול לימודים דו-חוגי

מסלול הלימודים הדו-חוגי מקנה לתלמיד תואר ב.א. בתכנית לימודים הנמשכת בדרכ שלוש שנים (כולל את שלב הלימודים הפקולטטי). על התלמיד לבחור בין שני תחומי לימודים:

- א. תחום ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-סוריה.
- ב. תחום תרבויות המזרח התיכון הקדום.

רצוי שהתלמיד ייבחר בחוג שני, אשר תחום לימודיו משלים את תחום לימודי הארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום: מקרא, היסטוריה של עם-ישראל, לימודים קלאסיים, גיאוגרפיה, בלשנות שמית, אמונת, אנתרופולוגיה.

2. מסלול לימודים מצורף

תלמיד יוכל ללמוד בשני התחומים במסגרת אותו חוג: תחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-סוריה ותחום תרבויות המזרח התיכון הקדום. לימוד מצורף זה יקנה לתלמיד תואר ב.א. בתכנית לימודים הנמשכת בדרכ שלוש שנים.

סדר הלימודים

שנת הלימודים הראשונה נערכת במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי - ראה פירוט בדיעון הפקולטה למדעי הרוח. במסלול הדו-חוגי חייבים התלמידים בלימוד 58 ש"ס במשך 3 שנים; מניין זה כולל את הקורסים שנלמדו בשלב הפקולטטי. במסלול המצורף חייבים התלמידים בלימוד 110 ש"ס במשך 3 שנים. סה"כ השעות הנדרש מן התלמידים בשני מסלולי הלימוד כולל מיומנויות חוגיות.

סיורים ועבודה מעשית

תלמידים הלימודים בתחום הארכיאולוגי יחוייבו ב-12 ימי סיור לימודיים שייערכו, בדרך כלל בימי חמישי בתקופת הלימודים. במידה ויקוימו שעורי הכנה לסיורים, הם יהוו חלק בלתי נפרד מחובה זו. התלמידים ישתתפו במימון הסיורים הנ"ל וכן בסיורי החובה הנלווים לשעורים השונים.

חתלמידים הנ"ל ישתתפו בחפירה ארכיאולוגית לימודית של המכון לארכיאולוגיה, במשך 4 שבועות, במתכונת שנקבעה לכך. החפירה הלימודית הינה במסגרת החובות לתלמידי שנה ב'. דחיית החשתתפות בחפירה הלימודית לשנה ג' מותנית באישור מיוחד של ראש החוג. החוג ממליץ, שהתלמיד ישתתף בחפירות ארכיאולוגיות למשך תקופת זמן ממושכת יותר. תלמיד שישתתף בחפירה ארכיאולוגית גדולה של המכון לארכיאולוגיה בתקופת הקיץ ובמשך כל עונת החפירות, יוכל לדחות את מועד הגשת העבודות בהן הוא חייב למשך תקופת זמן המקבילה לתקופת שהותו בחפירה.

הערות

לא יוכל תלמיד להשתתף בחפירה הלימודית מבלי שהשתתף בשעור "ארכיאולוגיה מהי?". לא יוכל תלמיד לגשת לבחינות שנה ג' מבלי שהשתתף בספורים ובחפירה הלימודית כנדרש לעיל.

החשתתפות בספורים ובחפירה הלימודית מחייבים מאמץ פיסי ניכר ולכן יוכלו להשתתף בהם רק תלמידים שמצב בריאותם תקין. המכון והחוג לארכיאולוגיה מקיימים לעתים מזומנות פגישות מדעיות ומומלץ לתלמידי החוג להשתתף בהם.

מבואות ותרגילים בשלב הלימודים הפקולטטי

א. תחום ארץ ישראל-סוריה

סמסטר א':

- ארכיאולוגיה מהי/פרופ' פינקלשטיין ש' 2 ש"ס
- מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא/ד"ר בונימוביץ ש' 4 ש"ס
- תרגיל לני"ל (מיועד לשני המבואות)/מר טל, גב' שפטלוביץ ת' 2 ש"ס
- מבוא לפרהיסטוריה של א"י/ד"ר גופר ש' 2 ש"ס

סמסטר ב':

- ארכיאולוגיה מהי/ד"ר גופר ש' 2 ש"ס
- מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא/פרופ' פינקלשטיין ש' 4 ש"ס
- תרגיל לני"ל (מיועד לשני המבואות)/מר טל, גב' שפטלוביץ ש' 2 ש"ס
- מבוא לפרהיסטוריה של א"י/ד"ר גופר ש' 2 ש"ס

מיומנויות חוגיות

סמסטר א'

- טיפולוגיה של כלי חרס א"י/ד"ר גורן ת' 2 ש"ס
- טיפולוגיה של כלי צור/מר פרידמן ת' 2 ש"ס

סמסטר ב'

- טיפולוגיה של כלי חרס א"י/פרופ' גופנא ת' 2 ש"ס
- טיפולוגיה של כלי צור/מר פרידמן ת' 2 ש"ס

דוגמה להרכב מערכת שעות בת 10 ש"ס בתחום ארכיאולוגיה של א"י-סוריה:

ש"ס	2	ש'	ארכיאולוגיה מהי?
ש"ס	4	ש'	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא
ש"ס	2	ת'	תרגיל לני"ל
ש"ס	2	ש'	מבוא לפרהיסטוריה של א"י

ב. תחום תרבויות המזרח הקדום

<u>סמסטר א'</u>			
ש"ס	2	ש'	- מבוא לתרבות אנטוליה/פרופ' יקר
ש"ס	2	ש'	- מבוא לתרבות מסופוטמיה-תרבות חומרית/פרופ' בק
ש"ס	2	ש'	- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום/פרופ' רייני
ש"ס	2	ש'	- מבוא לדת ומיתולוגיה חיתית/פרופ' זינגר
ש"ס	2	ת'	- תרגיל לני"ל (מיועד לכל המבואות/גב' טאפט/גב' ציפר

<u>סמסטר ב'</u>			
ש"ס	2	ש'	- מבוא לתרבות יוון הקדם-קלאסית/ד"ר בונימוביץ
ש"ס	2	ש'	- מבוא לתולדות הכתב/זינגר
ש"ס	4	ש'	- מבוא לתרבות מצרים/ד"ר ונטורה
ש"ס	2	ת'	- תרגיל לני"ל (מיועד לכל המבואות/גב' טאפט/גב' ציפר

מיומנויות חוגיות לבחירה (סה"כ 4 ש"ס)

<u>סמסטר א'</u>			
ש"ס	4	ש"ת	- אכדית למתחילים/פרופ' ענבר (החוג למקרא)
ש"ס	2	ש"ת	- חיתית למתחילים - א'/פרופ' זינגר

<u>סמסטר ב'</u>			
ש"ס	2	ש"ת	- חיתית למתחילים - ב'/פרופ' זינגר

דוגמה להרכב מערכת שעות בת 10 ש"ס בתחום תרבויות המזרח הקדום

ש"ס	2	ש'	מבוא לתרבות אנטוליה
ש"ס	2	ש'	מבוא לתרבות מסופוטמיה
ש"ס	2	ש'	מבוא לדת ומיתולוגיה חיתית
ש"ס	2	ש'	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום
ש"ס	2	ת'	תרגיל לני"ל (מיועד לכל המבואות)

הערה:

תלמידים במסלול המצורף, יוכלו להרכיב תכנית לימודים בהיקף של 10 ש"ס בכל אחד מתחומי הלימודים, סה"כ 20 ש"ס (לא כולל מיומנויות חוגיות).
תלמידים במסלול לימודים דו-חוגי, יוכלו להרכיב, במידת הצורך, תכנית לימודים אשר תכלול שיעורים משני תחומי הלימוד בחוג.
מידע נוסף על לימודי החוג לארכיאולוגיה - ראה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ד - כך ב'.

חתוג לארכיאלוגיה ותרבויות המזרח הקדום

סגל ההוראה

פרופ' זאק יקר - ראש חתוג	פרופ' זאק יקר - ראש חתוג
פרופ' דוד אושישקין	פרופ' דוד אושישקין
פרופ' חן צדק	פרופ' חן צדק
פרופ' אנסון רייני	פרופ' אנסון רייני
פרופ' פרחיה בק (שבתון סמ' ב')	פרופ' פרחיה בק (שבתון סמ' ב')
פרופ' רם גפנא (שבתון סמ' א')	פרופ' רם גפנא (שבתון סמ' א')
פרופ' אהרן חורוביץ	פרופ' אהרן חורוביץ
פרופ' איתמר זינגר	פרופ' איתמר זינגר
פרופ' משה סבבי	פרופ' משה סבבי
פרופ' אורח נגבי	פרופ' אורח נגבי
פרופ' ישראל פינקלשטיין	פרופ' ישראל פינקלשטיין
פרופ' אהרן קמפניטסקי	פרופ' אהרן קמפניטסקי
ד"ר שלמה בוינמנביץ	ד"ר שלמה בוינמנביץ
ד"ר יצחק בית-אריה	ד"ר יצחק בית-אריה
ד"ר גבריאל ברקאי	ד"ר גבריאל ברקאי
ד"ר אברהם גפר	ד"ר אברהם גפר
ד"ר זאב חצוג	ד"ר זאב חצוג
ד"ר רסאל ונטורה	ד"ר רסאל ונטורה
ד"ר נילי ליפשיץ	ד"ר נילי ליפשיץ
ד"ר זאב משל	ד"ר זאב משל
ד"ר יובל גרן	ד"ר יובל גרן
גבי טלי אורן	גבי טלי אורן
גבי אביה טאפט	גבי אביה טאפט
מר אורן סל	מר אורן סל
מר אריק פרידמן	מר אריק פרידמן
גבי אורית צנפר	גבי אורית צנפר
גבי ליאורה קולסקא-חורוביץ	גבי ליאורה קולסקא-חורוביץ
גבי נעמה שפילוביץ	גבי נעמה שפילוביץ

מוזכרת חתוג - גבי ליאורה פיק

החוג לארכיאולוגיה

שלב הלימודים הפקולטטי

מבואות השלב הכלל-פקולטטי - מסמך 120/666

תחום ארכיאולוגיה של א"י-סוריה

מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01
ד"ר ש' בונימוביץ	
סמי' א' ש' א' 10-12	282
ג' 10-12	01
רזונברג	

ארכיאולוגיה מהי

0671.1001.01	פרופ' י' פינקלשטיין
סמי' א' ש' ד' 12-14	282
ג' 10-12	

תרגיל לניל (מועד לשני המבואות) קבוצה 1

0671.1009.01	מר א' טל
סמי' א' ת' 08-10	361
ג' 10-12	

תרגיל לניל - קבוצה 2

0671.1009.02	גב' נ' שפטלוביץ
סמי' א' ת' 12-14	19
ג' 10-12	

תרגיל לניל - קבוצה 3

0671.1009.03	גב' נ' שפטלוביץ
סמי' א' ת' 10-12	324
ג' 10-12	

תרגיל לניל - קבוצה 4

0671.1009.04	מר א' טל
סמי' א' ת' 14-16	319
ג' 10-12	

מבוא לפרהיסטוריה של ארץ-ישראל

0671.1010.01	ד"ר א' גופר
סמי' א' ש' 08-10	280
ג' 10-12	

מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא

0671.1035.02	פרופ' י' פינקלשטיין
סמי' ב' ש' א' 10-12	144
ד' 10-12	144
ג' 10-12	

אולם ע"ש יונה אהנגר

0671.1001.02
ד"ר א' גופר

0671.1009.05
גב' נ' שפטלוביץ

0671.1009.06
גב' נ' שפטלוביץ

0671.1010.02
ד"ר א' גופר

מיומנויות חוגיות

0671.1218.01
ד"ר י' גורן

0671.1218.02
ד"ר י' גורן

0671.1218.03
פרופ' ר' גופא

0671.1011.01
מר א' פרידמן

0671.1011.02
מר א' פרידמן

ארכיאולוגיה מהי
סמי' ב' ש' ב' 12-14

תרגיל לניל (מועד לשני המבואות) - קבוצה
סמי' ב' א' ר' 12-14

תרגיל לניל
סמי' ב' ר' ד' 12-14

מבוא לפרהיסטוריה של ארץ-ישראל
סמי' ב' ש' ג' 12-14

טופולוגיה של כלי חרס א' - קבוצה 1
סמי' א' ר' ד' 08-10

טופולוגיה של כלי חרס א' - קבוצה 2
סמי' א' ר' ד' 10-12

טופולוגיה של כלי חרס א'
סמי' ב' ר' ב' 10-12

טופולוגיה וטכנולוגיה של כלי צור
סמי' א' ר' ב' 08-10

טופולוגיה וטכנולוגיה של כלי צור
סמי' ב' ר' ג' 16-18

טופולוגיה וטכנולוגיה של כלי צור
סמי' ב' ר' ג' 16-18

תרגיל לני"ל - קבוצה 2	0671.1048.02
סמ' ב' ר' ד' 14-16	גב' א' טאפט
221	גלמן

מיומנויות חוגיות

אכדית למתחילים - א' (במסגרת חתום למקורא)	0612.4231.01
סמ' א' ש"ר א' 18-20	ענבר פד'פ' מ' ענבר
רזנברג 208	
רזנברג 208	
ד' 18-20	
אכדית למתחילים - ב' (במסגרת חתום למקורא)	0612.4232.01
סמ' ב' ש"ר א' 18-20	ענבר פד'פ' מ' ענבר
רזנברג 208	
רזנברג 208	
ד' 18-20	
חיתית למתחילים - א'	0671.2390.01
סמ' א' ש"ר ג' 14-16	פד'פ' א' זינבר
גילמן 488	
גילמן 488	
ג' 14-16	
חיתית למתחילים - ב'	0671.2392.01
סמ' ב' ש"ר ג' 14-16	פד'פ' א' זינבר
גילמן 488	
גילמן 488	
ג' 14-16	

תחום תצפיות המזרח הקדום

מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' קוקר	מבוא לתרבות ומיתולוגיות חזיתיות	0671.1028.01	פרופ' א' זינער
גילמון 281	14-16	א' ש'	גילמון 282	14-16	א' ש'
מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום	0671.1043.01	פרופ' א' רייני	גילמון 280	12-14	ג' ש'
מבוא לארכאולוגיות של מסופוטמיה	0671.1033.01	פרופ' פ' בק	גילמון 280	16-18	ד' ש'
תרגיל לניל - קבוצה 1	0671.1038.01	גב' ע' ציפר	גילמון 320	08-10	ר' א'
תרגיל לניל - קבוצה 2	0671.1038.02	גב' א' טאפט	גילמון 221	14-16	ד' ר'
מבוא לתולדות הכותב	0671.1037.01	פרופ' א' זינער	גילמון 282	14-16	ב' ש'
מבוא לתרבות מצרים	0671.1045.01	ד"ר ר' ונטורח	גילמון 326	16-18	ב' ש'
מבוא לתרבות יוון הקדם-קלאסית -	0671.1047.01	ד"ר ש' בונימוביץ	גילמון 326	16-18	ד' ד'
תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות) - קבוצה 1	0671.1048.01	גב' ע' ציפר	גילמון 280	10-12	ג' ש'
תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות) - קבוצה 2	0671.1048.01	גב' ע' ציפר	גילמון 262	08-10	א' ר'

בלשנות

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

חוג בלשנות כללית עוסק בחוראת תיאוריות המציעות הסברים לתופעות הלשון הטבעית. ההנחה היא ששפות אנושיות (כגון עברית, יפנית) להבדיל משפות מלאכותיות (שפות מחשב) מציתות לעקרונות אוניברסליים.

הבלשנים מנסים לגלות חוקיות זו במבנה המשפט (תחביר), במערכת הצלילים (פונולוגיה), במשמעויות של ביטויי השפה (סמנטיקה), בשימוש בפועל בהקשר לצורך תקשורת (פרגמטיקה), בשינוי ההיסטורי העובר על שפות (בלשנות היסטורית) בגורמים הפסיכולוגיים/קוגניטיביים המעורבים ביצור ובעיבוד מבעים לשוניים (פסיכולינגוויסטיקה), וברכישת המיומנות הלשונית ע"י ילדים (רכישת שפה).

החוקרים בתחומים השונים מציעים מודלים תיאורטיים של הידע הלשוני לסוגיו השונים, אף שידע זה רובו ככולו הינו בלתי מודע לדוברים הילדיים של השפה.

הבלשנות תופסת מקום מרכזי בין המדעים הקוגניטיביים, לצד העיסוק בקוגניציה, בפילוסופיה ובמדעי המחשב. ועוד, חלק מהקורסים מהווים בסיס לתלמידים המעוניינים להמשיך ללמוד לקראת תעודת-הוראה באנגלית בחוג להכשרת מורים.

תנאי קבלה

- א. לחוג בלשנות יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה.
- ב. מומלץ לתלמידים המבקשים להתקבל לחוג בלשנות ללמוד 10 ש"ס מלימודי החוג בשלב הלימודים הפקולטטי, וכן להשתתף במיומנות החוג.
- ג. יתקבלו לחוג בלשנות גם תלמידים שלא השתתפו בקורסים בבלשנות בשלב הלימודים הפקולטטי. במקרים אלה יתארך משך הלימודים לתואר ראשון מעבר ל-3 שנים.
- ד. תלמידים בדרך-כלל חס במסגרת דו-חוגית. למסגרת החד-חוגית בחוג בלשנות יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 85 ומעלה.

תלמידים המעריכים כבר בעת הרישום כי ירצו ללמוד בלשנות בהמשך, יירשמו לקורסים הבאים:

מבוא לבלשנות כללית*	(שיעור + תרגיל)	- 4 ש"ס
מבוא לסמנטיקה*	(שיעור)	- 4 ש"ס
פונטיקה*	(שו"ת)	- 2 ש"ס + 2 ש"ס כמיומנות חוגית
אנגלית למדעי הרוח		- 4 ש"ס
מבוא למחשבים		- 2 ש"ס

* קורסים אלו ייחשבו בהמשך במניין השעות לתואר.

להשלמת חובותיהם לתואר ראשון יידרשו התלמידים להשלים 54 ש"ס. תלמידים שבחרו קורסים בהיקף 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי ישלימו עוד 44 ש"ס.

החוג לבלשנות כללית מציע את הקורסים הבאים לתלמידי השלב הפקולטטי:

1.	מבוא לבלשנות כללית	-	4 ש"ס	(הקורס ניתן ע"י החוג לתורת הספרות)
2.	מבוא לסמנטיקה	-	4 ש"ס	
3.	מבוא לבלשנות היסטורית	-	4 ש"ס	

מידע נוסף על החוג לבלשנות כללית, ר' בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ד (כרך ב').

המגמה לבלשנות שמית

מטרת הלימודים

במגמה לבלשנות שמית ירכשו התלמידים ידיעה בסיסית בלשנות שמיות עתיקות וחיות ובעקרונות הכלליים של הבלשנות המודרנית לאסכולותיה השונות, כדי שיוכשרו לעסוק בשפות שמיות מתוך גישה בלשנית מודרנית.

תנאי הקבלה

מן המבקשים ללמוד בלשנות שמית נדרשות ידיעת עברית ברמת בחינות בגרות בבתי הספר העבריים בישראל, והשגת ידיעה כזאת בערבית, בתוך שתי שנות לימודיהם הראשונות. כדי לחקל על התלמידים שאין להם ידיעות מספיקות בערבית, קיימת מכינה לשפה זאת ברמות של מתחילים ומתקדמים. שעות הלימודים במכינות לשפות זרות, הן ברמת מתחילים והן ברמת המתקדמים, אינן נימנות עם שעות הלימודים במגמה (אך נחשבות במניין השעות לצורך חישוב שכר הלימוד).

תלמידים המעריכים כבר בעת הרישום כי ירצו ללמוד בלשנות שמית בהמשך, יירשמו בשנה הפקולטטית לקורסים הבאים:

מבוא ללשונות השמיות	-	שעור+תרגיל	6 ש"ס	(יש ללמוד את השיעור עם התרגיל)
מבוא לבלשנות כללית	-	שעור+תרגיל	4 ש"ס	
מכינה לערבית*				
שפה ראשית שמית**	-		8 ש"ס	

* הקורסים אינם במניין השעות לתואר

** הקורסים הנ"ל הם במסגרת מיומנות חוגית

החוג לכלשנות כללית ושמיית

סגל ההוראה

ד"ר	גוליה חובבט - ראש החוג
ד"ר	מירה אריאל (שבת)
פרופ'	רות ברמן
ד"ר	רחל ברקוביץ
ד"ר	איתי בן-אל (שבת)
גב'	אביגיל בן-דוד
פרופ'	אלכסנדר גרוס
פרופ'	פאל וקסלר
גב'	עדה ורטנר
ד"ר	שלמה יזעאל
גב'	שרון ליטמן-ערמון
פרופ'	ז'אן לונשטאם
ד"ר	ברוך פודלסקי
ד"ר	נורית קדמון
פרופ'	רז שלמה

מזכירת החוג - גב' זינה חדר

תמונה לבלשנות שמית

סמסטר א'

גילמן	324	14-16	א' ש' א'	מבוא ללשונות השמיות	0624.119.01
רוזנברג	206	12-14	ד'	סמ' א' א'	פד'פ' ש' ר'
גילמן	319	12-14	ג' ת' א' סמ'	תרגיל למבוא ללשונות השמיות	0624.1200.01
				גב' ע' ורט'היימר	

החוג לבלשנות כללית

סמסטר א'

גילמן	223	14-16	ב' ש' א' סמ'	מבוא לבלשנות כללית	0628.1140.01
גילמן	281	16-18	ה'	פד'פ' ט' ריינחרט	
גילמן	305	16-18	ד' ת' א' סמ'	תרגיל למבוא לבלשנות כללית	0628.1141.05
רוזנברג	04	10-12	א' ת' א' סמ'	תרגיל למבוא לבלשנות כללית	0628.1141.07
				גב' ז' וילר	

סמסטר ב'

רוזנברג	01	14-16	ב' ש' א' סמ'	מבוא לסמוניקה	0627.1142.01
יפרסם		14-16	ה'	פד'פ' ט' קדמון	
גילמן	282	08-12	ד' ש' א' סמ'	מבוא לבלשנות היסטורית	0627.1140.01
				פד'פ' פ' וקסלר	

החוג לגיאוגרפיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים מיועדת להקנות לתלמידים ידע רחב בתחומי הגיאוגרפיה ולאפשר ראשית העמקה באחד מהם. שיעורי התואר הראשוני נחלקים ל-5 קבוצות עיקריות:

- (1) לימודים מתודולוגיים הכוללים מכינות, שיעורי מיומנות, שיטות מחקר וסמינריון בסיסי כללי.
- (2) לימודים נושאיים הכוללים מבואות, תרגילים ושיעורים נושאיים.
- (3) סמינריונים הכוללים סמינריונים בסיסיים נושאיים וסמינריונים מתקדמים.
- (4) לימודי ארץ ישראל הכוללים שיעורים רגיונליים ושיעורים נושאיים.
- (5) לימודים רגיונליים כלליים.

תכנית הלימודים מבוססת בעיקרה על שיעורים סמסטריאליים, והיא מורכבת משיעורים, תרגילים וסמינריונים כנ"ל.

מסלולי הלימוד

בחוג שני מסלולי לימוד: מסלול חד-חוגי ובו ילמד התלמיד סך כולל של 112 שעות סמסטריאליות (ש"ס), ומסלול דו-חוגי ובו ילמד התלמיד 64 ש"ס במסגרת החוג לגיאוגרפיה. הקבלה למסלול החד-חוגי נערכת עם תום הסמסטר השלישי ללימודים ומתקבלים אליו תלמידים שהשלימו 4 מבואות, 2 תרגילים, כל המיומנויות והמכינות בציון ממוצע של 80 ומעלה.

בנוסף לשני המסלולים הנ"ל, ניתן גם לקחת את הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה, כמפורט להלן.

לימודי שנה א' - שלב הלימודים הפקולטטי

לימודי שנה א' משותפים לכל תלמידי הפקולטה. בשנה זו על התלמיד ללמוד שני מבואות בני 4 ש"ס כל אחד, תרגיל בזיקה לאחד המבואות שבחר, ובנוסף לזאת לימודי מיומנות. את המבואות והתרגיל יבחר התלמיד מתוך רשימת המבואות והתרגילים המופיעים להלן.

קורסי החוג לגיאוגרפיה שילמד התלמיד בשלב הלימודים הפקולטטי יהוו חלק מלימודיו להשלמת התואר לאחר קבלתו לחוג לגיאוגרפיה.

תלמידי שנה א' המתעתדים ללמוד גיאוגרפיה במסלול חד-חוגי או דו-חוגי

תלמידים שיבחרו ללמוד גיאוגרפיה במסלול חד-חוגי חייבים ללמוד, במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות, את כל חמשת המבואות ואת כל התרגילים המתקדמים. תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ללמוד, במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות, את כל חמשת המבואות המוצעים, ושלושה תרגילים לפי בחירתם.

בשלב הלימודים הפקולטטי מומלץ, לכן, ללמוד 10 ש"ס מלימודי החובה הנ"ל ולהשלים את יתרתם לאחר הקבלה לחוג.

לימודי מיומנות

לימודי המיומנות נחלקים לשיעורי מיומנות כלליים, בהם חייבים כל תלמידי הפקולטה, ושיעורי מיומנות חוגיים בהם חייבים מי שמתעתדים ללמוד גיאוגרפיה במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי.

שיעורי המיומנות הכלליים מופיעים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי. שיעורי המיומנות לגיאוגרפיה מופיעים ברשימה שלמטה וחובה להשלים עד סוף הסמסטר הראשון של שנת הלימודים השניה.

מכיוון

תלמידי המסלול החד-חוגי והדו-חוגי חייבים להשתתף בשלוש מכיונות: תרגיל כללי, טופוגרפיה ושרטוט מפות.

תלמידי המסלול החד-חוגי ותלמידים שמתעתדים להתמחות בקלימטולוגיה (כולל במסלול הדו-חוגי) יחויבו בידיעה במתמטיקה ברמה של 4 יחידות בבחינת הבגרות. תלמידים שיבחרו בכך יוכלו להשלים את ידיעותיהם במתמטיקה במסגרת מכינה מיוחדת שתועבר בחוג.

מעבר משלב הלימודים הפקולטטי אל החוג

סיום שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע 70 לפחות.

לימודי שנה ב'

בשנה זו עוברים התלמידים ללימודים במסגרת החוגים - במקרה שלפנינו, במסגרת החוג לגיאוגרפיה. בשנה זו ישלימו התלמידים את שמיעת המבואות והתרגילים וכן את לימודי המיומנות והמכניות. בשנה"ל השניה יושם דגש מיוחד על שיעורים מתודולוגיים.

פרטים מלאים על לימודי החוג לגיאוגרפיה ראה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, כרך ב'.

החוג לגיאוגרפיה

סגל החוראה

ראש חוג

פרופ'	יובל פרסטולי -
פרופ'	אלישע אפרת
ד"ר	גדעון ביינר
פרופ'	אריה ביינר
ד"ר	יענק בנסיון
פרופ'	משה ברור
ד"ר	שמואל ברר
ד"ר	חננה מדובץ
פרופ'	אבי דגני
ד"ר	יעקב דורפמן
ד"ר	אבי זרבי
פרופ'	פרנסיס יואלי
מר	יחזקע יצחקי
מר	אחוד ליטס
ד"ר	אלכסנדר מנס
ד"ר	מיכאל סופר
ד"ר	טובי פנסטר
מר	יעקב קולטון
פרופ'	יוסף קלצמן
ד"ר	מיכאל רמון
ד"ר	אבי רון
ד"ר	יענק שול
מר	ציון שחר

מר	יענק אומר
גב'	תחילה קוגנא
גב'	חוס סערזני
מר	ערד פצטר
גב'	רבקה פבריקנט
מר	אמנון קרטין
גב'	אורנה ראובן-צפיר
גב'	נעמליה רימלט

עוזרת מנהלית של חוג - גב' דיתה ליבנה
מזכירת סטודנטים - גב' ענת זיסקינד

ג. תרגיל המשך ל"מבוא לגיאומטרפולוגיה - נוף וסובב"

סדרות הגאולוגיה	סמ' א'	ש"ר ג' 16-14	120	יד-אבנר	0691.1501.01	מר י' קולטון
תרגיל כללי (מבנה)	סמ' א'	ר' ב' 10-08	120	יד-אבנר	0691.1505.01	מר י' קולטון
מכונה בטופוגרפיה	סמ' א'	ר' ב' 10-08	120	יד-אבנר	0691.1406.01	מר י' קולטון
ייתכן במרחב לפני תחילת שנת הלמודים או בסמ' א', י' 13-09 (4 פגישות).	סמ' א'	ר' ב' 10-08	120	יד-אבנר	0691.1406.01	מר י' קולטון
שרטוט מפות (ארבע קבוצות מקבילות)	סמ' א'	ר' ב' 12-10	305	יד-אבנר	0691.4228.01	מר י' קולטון
שרטוט מפות (ארבע קבוצות מקבילות)	סמ' א'	ר' ב' 14-12	305	יד-אבנר	0691.4228.02	מר י' קולטון
שרטוט מפות (ארבע קבוצות מקבילות)	סמ' א'	ר' ב' 12-10	305	יד-אבנר	0691.4228.03	מר י' קולטון
שרטוט מפות (ארבע קבוצות מקבילות)	סמ' א'	ר' ב' 14-12	305	יד-אבנר	0691.4228.04	מר י' קולטון
מחשבים לגאומטרפיה	סמ' א'	ר' ב' 14-12	113	יד-אבנר	0691.1804.01	מר י' קולטון
אנגלית ברמת בינוני-מתקדמים	סמ' א'	ר' ב' 10-08	113	יד-אבנר	0610.0690.01	מר י' קולטון
סמ' א' א' ב' ב' ד'	סמ' א'	ר' ב' 10-08	113	יד-אבנר	0610.0690.01	מר י' קולטון
גאומטרפולוגיה (2 קבוצות מקבילות)	סמ' ב'	ש"ר ג' 12-10	232	יד-אבנר	0691.1802.01	מר י' קולטון
סטטיסטיקה לגאומטרפיה - קבוצה א'	סמ' א'	ר' ב' 14-12	232	יד-אבנר	0691.1817.01	מר י' קולטון
סטטיסטיקה לגאומטרפיה - קבוצה ב'	סמ' א'	ר' ב' 18-16	013	יד-אבנר	0691.1817.02	מר י' קולטון
מבוא לשפת תכנות (מקביל לקורס "שימוש מחשב")	סמ' א'	ר' ב' 16-14	120	יד-אבנר	0691.2242.01	מר י' קולטון
שימוש גאומטרפיה בתכנת SPSS	סמ' א'	ר' ב' 16-14	120	יד-אבנר	0691.2815.01	מר י' קולטון
תצלומי אוויר (תצ"א) קבוצה א'	סמ' א'	ר' ב' 18-16	305	יד-אבנר	0691.1401.01	מר י' קולטון
תצלומי אוויר (תצ"א) קבוצה ב'	סמ' א'	ר' ב' 18-16	305	יד-אבנר	0691.1401.02	מר י' קולטון
תצלומי אוויר (תצ"א) קבוצה ג'	סמ' א'	ר' ב' 20-18	305	יד-אבנר	0691.1401.03	מר י' קולטון
תצלומי אוויר (תצ"א) קבוצה ד'	סמ' א'	ר' ב' 20-18	305	יד-אבנר	0691.1401.04	מר י' קולטון
תצלומי אוויר (תצ"א) קבוצה ה'	סמ' א'	ר' ב' 20-18	305	יד-אבנר	0691.1401.05	מר י' קולטון

החוג להיסטוריה כללית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

1. תחומי הלימוד ומסלוליו בחוג להיסטוריה כללית

א. נושאי חלימוד

החוג מתמחה בתולדותיה של תרבות המערב בארצות התחנות ובאזורי התפשטותה. מטרתו להקנות לתלמידיו מושגי יסוד וכלים קונצפטואליים, מתודיים ואינטלקטואליים להבנת הציוויליזציה המערבית על שלוחותיה. הלימודים מתחלקים לארבעה פרקים:

1. התקופה הקלאסית (יוון ורומא).
2. ימי הביניים.
3. העת החדשה המוקדמת (מאות 15-18).
4. העת החדשה (מאות 19-20). לימודי העת החדשה מתחלקים לארבע זירות גיאוגרפיות: אירופה המרכזית והמערבית, רוסיה ואירופה המזרחית, ארצות הברית, אמריקה הלאטينية.

ב. מסלולי חלימוד

1. המסלול חדו-חוגי: תלמיד הבחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף.
2. המסלול החד-חוגי: בו מתמקדים הלימודים לתואר ראשון בחוג להיסטוריה כללית.
3. הקבצי קורסים לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

2. תנאי הקבלה

א. למסלול דו-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל - 70 לפחות.

יתקבלו גם תלמידים אשר לא למדו קורסים בהיסטוריה כללית אך הגיעו לממוצע משוקלל 70 בשלב הלימודים הפקולטטי.

ב. למסלול חד-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 85 לפחות.

הקבלה למסלול זה מותנית באישורה של ועדת חמיון החוגית.

ג. הקורסים בהיסטוריה כללית שלמד התלמיד במסגרת לימודיו בשנה הפקולטטית ייחשבו במניין השעות הנדרשות לחשלמת התואר.

הלימודים במסגרת החוג להיסטוריה כללית בנויים מ:-

שיעורים בני 4 ש"ס

שיעורים בני 2 ש"ס

תרגילים בני 4 ש"ס

תלמיד שלב הלימודים הפקולטטי רשאי להשתתף לכל היותר ב-10 ש"ס, בכל הרכב שחוא, ובתנאי שילמד לפחות תרגיל אחד.

הלימודים לתואר הראשון

3.

סך כל הקורסים בהם ישתתף התלמיד במסלול חדו-חוגי יסתכם ב-52 ש"ס + פטור בשפה זרה שניה:

24 ש"ס תרגילי מבוא

12 ש"ס שיעורים

16 ש"ס סמינרים

פטור בשפה זרה שניה

סך כל הקורסים בהם ישתתף התלמיד במסלול החד-חוגי יסתכם ב-96 ש"ס + פטור בשפה זרה שנייה.

24 ש"ס תרגילי מבוא

20 ש"ס שיעורים

32 ש"ס סמינרים

20 ש"ס השלמות מחוגים אחרים

פטור בשפה זרה שנייה.

4. החוג להיסטוריה כללית ממליץ בפני תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם במסגרתו, להתחיל בלימוד שפה זרה שניה במהלך שלב הלימודים הפקולטטי.

ניתן לבחור באחת מהשפות הנלמדות במסגרת היחידה לשפות זרות או יוונית קלאסית ורומית (לטינית).

לתלמידים המתכוונים לבחור גם בחוג להיסטוריה של המזרח יוכרו לימודי ערבית כשפה זרה שניה בחוגנו.

פטור בשפה זרה שניה הוא תנאי קבלה ללימודי תואר שני בבית הספר להיסטוריה.

לגבי מידע נוסף אודות החוג להיסטוריה כללית, אנא עיין באידיאולוגיה של הפקולטה למדעי הרוח - תשנ"ד - שנים ב'-ג'.

החוג להיסטוריה כללית

סגל ההוראה

פרופ'	אחוז ש - ראש החוג
ד"ר	בריס אורלב
ד"ר	גדי אלגזי
פרופ'	מרים אליאב פלדן
פרופ'	יחזקאל אלקנה
ד"ר	בני ארבל
פרופ'	שלמה בן-עמי
פרופ'	אלי בן-נבא
פרופ'	רון ברקאי
ד"ר	ארנו מוספלד
פרופ'	בני מרדצקי
ד"ר	עליזה גינאי
פרופ'	דן דינר
ד"ר	חגי חורבזי
ד"ר	רפי זאנ
ד"ר	רחל וינשניא
פרופ'	שלמה וולקוב
מר	יחזקאל זיסטר
ד"ר	שלמה זנ
גב'	שרה זק
פרופ'	גבי יעבז (אמריטוס)
פרופ'	בני כהן
פרופ'	דוד כ"ץ
ד"ר	יוסי מאלי
פרופ'	צבי מדון
ד"ר	מתי מייזל
פרופ'	עיד מלכין
ד"ר	בלחה מלכז
ד"ר	איל נח
פרופ'	יעקב שזר
פרופ'	עמוס ענקיטנסקי

ד"ר	רבקה פלדזי
פרופ'	שאול פרידלנדר
ד"ר	יונת פרייס
גב'	יעל פזיר
פרופ'	מיכאל קונפני
ד"ר	אביעד קליינברג
פרופ'	יעקב רואי
פרופ'	זאב רובין
פרופ'	זאב רובינזון
פרופ'	צבי רזי
ד"ר	רענן רזי
פרופ'	שלמה שחר
ד"ר	פרנק שטרן
ד"ר	נרית ששיליפמן
פרופ'	יגאל שמיר

מזכיר החוג - גב' ריני פלמן

גב' חני ילי

הנצרות מראשיתה עד 1378	ש' ד' 10-12	144	גילמן
סמ' א'	אולם ע"ש יונה אתנינגר		
0621.1025.01	ד"ר א' קליינברג		

עליית המערב - עידן התגלית והכיבושים	ש' א' 14-16	223	גילמן
סמ' א'			
0621.1026.01	פרופ' מ' אליאב-פלדון		

התמסורת והקומתה של אירופה 1870-1960	ש' ב' 16-18	282	גילמן
סמ' א'			
0621.1027.01	פרופ' ה' שמיר		

מבוא למערב אירופה בעת החדשה	ש' ד' 16-18	144	גילמן
סמ' א'	אולם ע"ש יונה אתנינגר		
0621.1143.01	פרופ' ש' בן-עמי		

דרום אירופה: היסטוריה ושואתיות	ש' ה' 10-12	326	גילמן
סמ' א'			
0621.1029.01	ד"ר ר' ריקן		
<u>סמסטר ב'</u>			

עקירת מופת בתרבות המערב:			
קריאת יסוד - חלק ב'	ש' ה' 12-14	279	גילמן
סמ' ב'			
0621.1201.01	פרופ' א' בר-גבאי		
ד"ר א' נח			

מיתוס והיסטוריה	ש' ה' 14-16	281	גילמן
סמ' ב'			
0621.1030.01	פרופ' ע' מלכין		
היסטוריה אנטלקוטאלית של אירופה 1900-1500	ש' ב' 10-12	281	גילמן
סמ' ב'			
0659.5303.01	פרופ' י' אלקנה		

בכתב ובעל-פה: תקשורת ומסורת בתרבות ימי הביניים	ש' ג' 10-12	281	גילמן
סמ' ב'			
0621.1031.01	ד"ר ג' אלגוי		

הרסאנס האטלקי	ש' ב' 10-12	326	גילמן
סמ' ב'			
0621.1019.01	ד"ר ב' אובל		

תמורות בעולם המודרני: המאה ה-20	ש' ה' 12-14	223	גילמן
סמ' ב'			
0621.1700.02	ד"ר ש' זנ		

סן - מקיסרות לרפובליקה עממית	ש' ג' 16-18	282	גילמן
סמ' א'	ה' 16-18	282	גילמן

המאה האמריקנית - ארצות הברית במאה ה-20	ש' ג' 14-16	144	גילמן
סמ' א'	אולם ע"ש יונה אתנינגר		
0621.1698.01	ד"ר א' נח		
ה' 14-16	223	גילמן	

תולדות הנצרות: 1350-1994	ש' ב' 14-16	144	גילמן
סמ' ב'	ה' 14-16	144	גילמן
<u>סמסטר ב'</u>	אולם ע"ש יונה אתנינגר		

המאה האירופית 1815-1914	ש' א' 18-20	144	גילמן
סמ' ב'	ב' 18-20	144	גילמן
0621.1023.01	פרופ' ד' דייג		
שיעורים - 2 ש"ס			

סמסטר א'

עקירת מופת בתרבות המערב:			
קריאת יסוד - חלק א'	ש' ד' 14-16	281	גילמן
סמ' א'			
0621.1200.01	פרופ' ע' מלכין		
ד"ר א' קליינברג			

דיקטטורה ושלטון: יוליוס קיסר ואוגוסטוס	ש' ה' 16-18	144	גילמן
סמ' א'	אולם ע"ש יונה אתנינגר		
0621.1024.01	פרופ' צ' יעבץ		

היסטוריה אינטלקטואלית של אירופה מאזעת העתיקה עד הרנסנס	ש' ב' 10-12	281	גילמן
סמ' א'			
0659.5299.01	פרופ' י' אלקנה		

חברת משטר והרבות ברומא העתיקה
 סמ' א' ת' א' 18-20 305
 ג' 18-20 305
 גילמן

0621.1111.04
 ד"ר י' פרייס

סמסטר ב'

חברת משטר והרבות ברומא העתיקה
 סמ' ב' ת' ב' 16-18 307
 ה' 16-18 307
 גילמן
 חברת משטר והרבות ברומא העתיקה
 סמ' ב' ת' ג' 14-18 307
 גילמן

0621.1111.05
 מר י' זלטער

0621.1111.06
 ד"ר ר' וישניא

ימי הביניים

תרנגילים

סמסטר א'

חברת משטר והרבות בימי הביניים
 סמ' א' ת' ב' 10-14 318
 גילמן
 חברת משטר והרבות בימי הביניים
 סמ' א' ת' ג' 08-12 318
 גילמן
 חברת משטר והרבות בימי הביניים
 סמ' א' ת' ה' 10-14 318
 גילמן

0621.1301.01
 ד"ר ג' אלני

0621.1301.02
 ד"ר ע' גיניא

0621.1301.03
 ד"ר א' קליינברג

סמסטר ב'

חברת משטר והרבות בימי הביניים
 סמ' ב' ת' ב' 10-14 318
 גילמן
 חברת משטר והרבות בימי הביניים
 סמ' ב' ת' ד' 10-14 318
 גילמן
 חברת משטר והרבות בימי הביניים
 סמ' ב' ת' ה' 10-14 318
 גילמן

0621.1301.04
 ד"ר ג' אלני

0621.1301.05
 ד"ר ע' גיניא

0621.1301.06
 ד"ר א' קליינברג

העת העתיקה

סמסטר א'

חברת משטר והרבות בייון העתיקה
 סמ' א' ת' ב' 14-16 307
 ה' 14-16 307
 גילמן

0621.1110.01
 מר י' זלטער

חברת משטר והרבות בייון העתיקה
 סמ' א' ת' ג' 08-10 317
 ה' 08-10 317
 גילמן

0621.1110.02
 פרופ' ע' מלכין

חברת משטר והרבות בייון העתיקה
 סמ' א' ת' א' 16-20 307
 גילמן

0621.1110.03
 פרופ' ז' רובינצון

סמסטר ב'

חברת משטר והרבות בייון העתיקה
 סמ' ב' ת' ד' 10-14 307
 גילמן
 חברת משטר והרבות בייון העתיקה
 סמ' ב' ת' א' 16-20 307
 גילמן
 חברת משטר והרבות בייון העתיקה
 סמ' ב' ת' ב' 14-16 307
 ה' 14-16 307
 גילמן

0621.1110.04
 פרופ' ז' רובין

0621.1110.05
 פרופ' ז' רובינצון

0621.1110.06
 מר י' זלטער

סמסטר א'

חברת משטר והרבות ברומא העתיקה
 סמ' א' ת' ד' 10-14 307
 גילמן
 חברת משטר והרבות ברומא העתיקה
 סמ' א' ת' ב' 16-18 307
 ה' 16-18 307
 גילמן
 חברת משטר והרבות ברומא העתיקה
 סמ' א' ת' ג' 14-18 307
 גילמן

0621.1111.01
 פרופ' ז' רובין

0621.1111.02
 מר י' זלטער

0621.1111.03
 ד"ר ר' וישניא

תרגילים

סמסטר א'

19-ה'

0621.1685.01
ד"ר ר' ואג

חברה משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19
סמ' א' ת' א' 14-16
גילמן 317
גילמן 317

0621.1685.02
ד"ר ש' זנד

חברה משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19
סמ' א' ת' ח' 12-16
גילמן 306

0621.1685.03
פרד' י' ערבד

חברה משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19
סמ' א' ת' ב' 14-16
גילמן 318
גילמן 318

סמסטר ב'

0621.1685.04
פרד' י' ערבד

חברה משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19
סמ' ב' ת' ב' 14-16
גילמן 318
גילמן 318

0621.1685.05
ד"ר י' שלייפמן

חברה משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19
סמ' ב' ת' ב' 16-20
גילמן 306

סמסטר א'

20-ה'

0621.1690.01
ד"ר מ' מייזל

חברה משטר ותרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' ב' 14-16
גילמן 362
גילמן 362

0621.1690.02
ד"ר פ' שטרן

חברה משטר ותרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' ג' 14-18
גילמן 318

תרגילים

סמסטר א'

0621.1501.01
פרד' א' בר-נבא

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' א' ת' א' 10-14
גילמן 318

0621.1501.02
ד"ר ב' ארבל

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' א' ת' ב' 10-14
גילמן 317

0621.1501.03
פרד' ד' כ"ץ

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' א' ת' ב' 16-18
גילמן 304
גילמן 304

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' א' ת' ג' 08-12
גילמן 306

0621.1501.04
ד"ר י' מאלק

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' ב' ת' א' 10-14
גילמן 318

0621.1501.05
פרד' א' בר-נבא

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' ב' ת' א' 14-18
גילמן 304

0621.1501.06
פרד' מ' אליאב-פלדון

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
סמ' ב' ת' ג' 08-12
גילמן 306

0621.1501.07
ד"ר י' מאלק

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ג' 16-20 222 שרת

0621.1690.12
ד"ר ס' גולדשטיין

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' ב' 18-20 307 גילמן
גילמן 307 ת' 18-20

0621.1690.03
פרד' ח' שמיר

סמסטר א'

אוצות חבית
0621.1687.01
ד"ר ח' חורבניץ

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' ג' 16-20 222 שרת

0621.1690.04
ד"ר ס' גולדשטיין

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' ד' 16-20 304 גילמן

0621.1687.02
ד"ר א' גולדשטיין

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' א' 08-12 306 גילמן

0621.1687.02
ד"ר א' גולדשטיין

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ת' ג' 16-18 317 גילמן
גילמן 317 ת' 16-18

0621.1690.05
ד"ר א' טח

סמסטר ב'

0621.1687.03
ד"ר א' גולדשטיין

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ב' 10-14 317 גילמן

0621.1690.06
פרד' ד' דינר

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ה' 08-12 307 גילמן

0621.1686.01
ד"ר נ' שליופמן

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' א' 14-16 222 שרת
שרת 222 ד' 14-16

0621.1690.07
ד"ר ר' ואג

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ש"ת ג' 14-18 304 גילמן

0621.1689.01
פרד' י' רוז

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ב' 14-16 362 גילמן
גילמן 362 ד' 14-16

0621.1690.08
ד"ר מ' מייזל

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ג' 08-12 307 גילמן

0621.1689.01
פרד' י' רוז

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ב' 14-16 362 גילמן
גילמן 362 ד' 14-16

0621.1690.09
פרד' ח' שמיר

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' א' 12-16 304 גילמן

0621.1688.01
פרד' צ' מדין

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' ב' ת' ב' 18-20 307 גילמן
גילמן 307 ת' 18-20

0621.1690.10
פרד' ש' בן-עמי

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1803.01
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1690.11
ד"ר ר' רייך

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1812.01
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1690.12
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1812.01
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1690.13
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1812.01
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1690.14
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1812.01
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1690.15
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1812.01
גב' י' פתור

חברה משטר והרבות במאה ה-20
סמ' א' ב' ש"ת ג' 08-10 324 גילמן
גילמן 324 ת' 08-10

0621.1690.16
גב' י' פתור

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

עניינו של החוג הוא בהיסטוריה של המזרח התיכון מאז ראשית האסלאם ועד ימינו, עם דגש מיוחד על קורות האיזור בעת החדשה, ושל אזורים שונים באפריקה בעת החדשה. האסלאם בתולדותיהם של עמים אלה הוא נושא מרכזי בתוכנית הלימודים של החוג. מטרות הלימודים בחוג הן: א) לפתח בתלמידים את היכולת להשתמש בכליה של הדיסציפלינה ההיסטורית בניתוח התהליכים והתמורות בארצות המזרח התיכון ואפריקה. ב) לחקנות ידע מפורט על תולדותיו ותרבותו של אחד מאזורי המזרח התיכון ואפריקה בתקופה מוגדרת.

הלימודים בחוג מתנהלים במסגרת מגמות. המגמות הן: "המזרח התיכון בעת החדשה", "אפריקה בעת החדשה" ו"מגמת האסלאם". לכל מגמה מעמד של חוג בפני עצמו; צרף של שתי מגמות נחשב כצירוף שני חוגים במסגרת לימודי התואר הראשון. תכנית הלימודים כוללת שיעורים, תרגילים וסמינריונים. התלמיד ישתתף בשיעורי חובה ובשיעורי בחירה, כפי שנקבע בסדר הלימודים של מגמתו. את לימוד נושאי היסוד יש להשלים בשנתיים הראשונות; נושאים המחייבים רקע מוקדם יילמדו בשנים השנייה וחלישית.

בשנתו הראשונה ישתתף התלמיד, במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, בשיעור-מבוא ובתרגילים הצמודים אליו ובשיעורי מיומנויות. המבוא מוקדש להכרת נושאי היסוד, המתודות והכלים הדרושים ללימודים בכל מגמה. במסגרת זו יכתוב התלמיד עבודות-תרגיל שונות. בשנתו השנייה ישתתף התלמיד באופן פעיל בסמינריון, שיוקדש, בד"כ, לתולדותיה של אחת הארצות באיזור ובתקופה של מגמתו. במסגרת זו תוגש עבודה סמינריונית. בשנתו השלישית ישתתף התלמיד באופן פעיל בסמינריון, שיוקדש לבעיה כללית בהיסטוריה של האזור והתקופה שמגמתו עוסקת בהם. במסגרת זו תוגש עבודה סמינריונית.

עד תום השנה השלישית חייב התלמיד להשתתף בתרגילי קריאת מקורות בשפה הערבית, וכן בקורס מבוא בהיסטוריה כללית.

פירוט מדויק ראה בתכנית הלימודים של המגמות השונות בהמשך.

תנאי המעבר מהשלב הפקולטטי לשנה ב' בחוג:

במגמת המזה"ת בעת החדשה - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי; ציון חיובי בערבית למתחילים או פטור משיעור זה (לבעלי ידע קודם בערבית); ציון 70 ומעלה ב"מבוא להיסטוריה של המזה"ת" (שיקולל ציון השיעור והתרגיל).

במגמת אפריקה בעת החדשה - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי, כולל השתתפות בקורס "מבוא להיסטוריה של אפריקה".

במגמת האסלאם - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי, כולל השתתפות בקורס: "תולדות הערבים והאסלאם"; ציון חיובי בערבית למתחילים או פטור משיעור זה (לבעלי ידע קודם בערבית).

היצע מבואות החוג בשלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים שמבקשים להתקבל למגמות החוג ילמדו 10 ש"ס בשלב הפקולטטי מהיצע המגמה המתאימה. תלמידים שלא בחרו 10 ש"ס אלא 6 בלבד, אבל עמדו בתנאי הקבלה (ר' סעיף קודם) ישלימו את החסר עם קבלתם לחוג.

מגמת המזה"ת

מבוא לתולדות המזה"ת

תרגיל מבוא לתולדות המזה"ת

שיעור* - 2 ש"ס - סמ' א' או ב'

תרגיל* - 4 ש"ס - סמ' א' או ב'
6 ש"ס

תולדות הערבים והאסלאם

שו"ת - 4 ש"ס - סמ' ב'

מגמת אפריקה

מבוא לאפריקה בעת החדשה

תרגיל קריאה במקורות משניים

שיעור - 4 ש"ס - סמ' א'

תרגיל - 2 ש"ס - סמ' א'
6 ש"ס

מבוא לאנתרופולוגיה

שו"ת - 4 ש"ס - סמ' א'

מגמת אסלאם

לתלמידים המבקשים ללמוד במגמות אסלאם + מזה"ת

עולם של ימח"ב**

חברה משטר ותרבות בימח"ב**

שיעור - 2 ש"ס - סמ' א' או ב'

תרגיל - 4 ש"ס - סמ' א' או ב'
6 ש"ס

תולדות האסלאם במרכז אסיה

שיעור - 4 ש"ס - סמ' ב'

לתלמידים המבקשים ללמוד במגמת האסלאם + חוג אחר

מבוא לתולדות המזה"ת

תרגיל מבוא לתולדות המזה"ת

שיעור* - 2 ש"ס - סמ' א' או ב'

תרגיל* - 4 ש"ס - סמ' א' או ב'
6 ש"ס

תולדות הערבים והאסלאם

שו"ת - 4 ש"ס - סמ' ב'

* את השיעור והתרגיל יש ללמוד באותו סמסטר.

** ראה החוג להיסטוריה כללית.

לימודי הערבית למתחילים בשנה א' הינם חובה לתלמידים המבקשים להתקבל למגמות המזה"ת בעת החדשה והאסלאם. יתר שיעורי המיומנויות הם בבחינת רשות אך מומלץ מאוד לקחתם במסגרת השלב הפקולטטי.

מגמת המזה"ת העת החדשה:

שו"ת - 6 ש"ס (סמ' א' + ב')

ערבית למתחילים

מגמת אפריקה:

תרגיל - 2 ש"ס (סמ' ב')

תרגיל קריאה במקורות ראשוניים

מגמת אסלאם:

שו"ת - 6 ש"ס (סמ' א' + ב')

ערבית למתחילים

תרגיל - 2 ש"ס (סמ' ב')

תרגיל קריאת מאמרים

תרגיל - 2 ש"ס (סמ' ב')

תרגיל קריאת טכסטים

תרגיל - 4 ש"ס (סמ' א' + ב')

תדרכה ביבליוגרפית וקריאת טכסטים

סדר הלימודים לשנים ב'-ג'

מגמת המזרח התיכון בעת החדשה (במסלול דו חוג)

לימודי המגמה עוסקים בארצות המזרח התיכון מאז הכיבוש העות'מאני, ובייחוד במאות ה-19 וה-20. המורשה ההיסטורית והתרבותית של תקופת האסלאם הקלאסי תופסות מקום חשוב בתוכנית הלימודים של המגמה.

שנה ב'

ערבית למתקדמים	שו"ת	12	ש"ס
תולדות האמפריה העות'מאנית	שו"ת	4	ש"ס
דת האסלאם	ש'	3	ש"ס
ת' לנ"ל	ת'	1	ש"ס
סמינריון על ארץ במזרח"ת	ס'	4	ש"ס

שנים ב'/'ג'

שיעורים נבחרים	שו"ת	12	ש"ס
מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה-19 או ה-20*	שו"ת	4	ש"ס
קריאה במקורות ערביים קלאסיים**	שו"ת	4	ש"ס
קריאה במקורות ערביים מודרניים**	שו"ת	4	ש"ס

שנה ג'

סמינריון על בעיה כללית	ס'	4	ש"ס
------------------------	----	---	-----

ערבית

תלמידים שאינם בעלי ידע קודם בערבית חייבים להשתתף בלימודי ערבית של החוג בשנים א' ו-ב' כדי שיוכלו להשתתף בשיעורי קריאת מקורות בשנה ג'. תלמיד שלא יעמוד בחצלחה בערבית למתקדמים - לא יוכל להשתתף בשיעורי קריאת המקורות. תלמידים בעלי ידע קודם בערבית, ברמה המאפשרת להם פטור מלימודי ערבית למתחילים ולמתקדמים, ישתתפו בקורסי לקריאת מקורות ערביים קלאסיים ומודרניים למתמחים במקום שיעורי קריאת המקורות הרגילים.

לתלמידים אשר ידיעותיהם המוקדמות בערבית פוטרות אותם מהשתתפות מלאה או חלקית בשיעורי שפה זו, המתעתדים להמשיך את לימודיהם לקראת התואר השני, מומלץ ללמוד שפה מזרח תיכונית נוספת - תורכית או פרסית.

* תלמידים שלמדו שיעור זה במסגרת שלב הלימודי הפקולטטי או בחוג להיסטוריה כללית ילמדו 4 ש"ס אחרות בחוג (שיעור נבחר נוסף) בשנים ב' או ג'.

** תלמידים הפטורים מלימודי ערבית למתחילים ולמתקדמים, בשל היותם בעלי ידע קודם בשפה זו, ילמדו מקורות ערביים קלאסיים למתמחים (4 ש"ס) ומקורות ערביים מודרניים למתמחים (8 ש"ס).

מגמת אפריקה בעת החדשה

שנה ב'

התפתחות האסלאם באפריקה
או התפשטות הנצרות באפריקה
סמינריון על ארץ באפריקה
אתרופולוגיה למתקדמים

שו"ת 4 ש"ס
ס' 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס

שנים ב'/'ג'

האימפריאליזם האירופי באפריקה
בעיות יסוד באפריקה הפוסט קולוניאלית
שיעורים נבחרים בתולדות אפריקה בעת החדשה
מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה-19 או ה-20**

שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 12 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס

שנה ג'

סמינריון על בעיה באפריקה

ס' 4 ש"ס

מגמת האסלאם

שנה ב'

דת אסלאם
קריאה במקורות ערביים
תולדות האימפריה העות'מאנית
סמינריון בנושא היסטורי-מדיני

שו"ת 4 ש"ס
ת' 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
ס' 4 ש"ס

שנים ב'/'ג'

קריאה במקורות ערביים
נושאים בתולדות האזור
נושא בתולדות ע"י (ר' החוג לתולדות ע"י)
תרגיל בהיסטוריה של ימי הביניים*

שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 8 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס

שנה ג'

סמינריון בנושא חזני-תרבותי

ס' 4 ש"ס

-
- * תלמידים חלומדים שיעור זה בחוג להיסטוריה כללית או במסגרת מבואות שנה א' ילמדו 4 ש"ס נוספות בחוג (שיעור נבחר נוסף).
- ** תלמידים שלמדו שיעור זה במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי או במסגרת החוג להיסטוריה כללית, ילמדו 4 ש"ס נוספות בחוג (שיעור נבחר נוסף).

מסלול חוג מורחב (חד חוגי)

במקביל למסלול הדו-חוגי מקיים החוג החל משנת הלימודים השנייה מסלול חוג מורחב (חד-חוגי) במגמת המזח"ת בעת החדשה. למסלול זה יתקבלו תלמידים שהשיגו בשנת הלימודים הראשונה יחיו גבוהים במיוחד.

חזונו להיסטוריה של המזה"ח ואפריקה

סגל ההוראה

עמי אילון - ראש חזונו	
ד"ר	יסמין אמוסי
גב'	חגי אילד
פרופ'	חגי אילד
גב'	עפרה בנג'ו
מר	טמר בסל
ד"ר	דן בקר
גב'	תקוה ברמח
ד"ר	משח גמר
ד"ר	גדעון גר
ד"ר	יקותיאל גרשוני
פרופ'	ישראל גרשוני
גב'	עדנה דוידוביץ
מר	זמיר דקל
ד"ר	ישראל דודורי
פרופ'	מיכאל וינטר
פרופ'	דוד וסרשטיין
ד"ר	איל זיסר
ד"ר	ולדימיר חנון
פרופ'	אהוד טולידאט (חל"ת)
ד"ר	חנה טרנץ
ד"ר	מרק יקותיאל
ד"ר	דוד יודשעלי
ד"ר	מאיר ליטבנק
ד"ר	פל ליפץ
גב'	ענת לפידות
ד"ר	גוסטב מייזלס

דוד מנשה (שבתון)	
פרופ'	דוד מנשה (שבתון)
גב'	ברוך מורלין
פרופ'	בני ניבנרג
גב'	אורנה ניסנבאום
ד"ר	אימי סינר
ד"ר	אשר ססר
גב'	דבורה עזריאד-שכטר
גב'	גלית צבר-פרידמן
מר	מאדי קבלאן
ד"ר	ניסי קיסטינר
ד"ר	לאה קינברג
פרופ'	יואל קרמר
מר	עוזי רבי
פרופ'	איתמר רבנעביץ (חל"ת)
מר	אילן רובין
גב'	אורנה רוזנברג
ד"ר	חגי רם
פרופ'	אריה שמואלביץ
גב'	יחדית שמואלביץ
פרופ'	שמעון שמינר
פרופ'	חיים שקד
פרופ'	מרדכי תמרקין

מוכחות חזונו - איילת כתר
ורד טף

החוג להיסטוריה של המזוה"ת ואפריקה

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.07
גבי ת' ברקה	
סמ' א' ת' א' 14-16	230 שרת
ג' 14-16	225 שרת

מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1100.02
סמ' ב' ש' ת' 16-18	223 גילמן
סמ' א' שמואלבץ	

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.08
סמ' ב' ת' ב' 16-18	488 גילמן
ד' 16-18	456 גילמן

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.09
סמ' ב' ת' ב' 14-16	279 גילמן
ה' 10-12	221 גילמן
ד"ר י' קוסטינר	

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.10
סמ' ב' ת' ב' 14-16	277 גילמן
ד' 14-16	205 רוזנברג

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.11
סמ' ב' ת' ב' 14-16	04 רוזנברג
ד' 14-16	211 רוזנברג

תולדות הערבים והאסלאם	0638.1120.01
סמ' ב' ש' ב' 10-12	144 גילמן
ה' 12-14	144 גילמן

תרנגיל קריאת מאמרים*	0637.1204.01
סמ' ב' ת' ב' 08-10	488 גילמן
גבי א' טיסנבאום	

מגמת המזוה"ת

שנה א'

מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1100.01
סמ' א' ש' ג' 16-18	144 גילמן
אלם ע"ש יונה אתינגר	

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.01
סמ' א' ת' ב' 14-16	456 גילמן
ד' 14-16	456 גילמן
ד"ר מ' ליטבק	

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.02
סמ' א' ת' א' 10-12	307 גילמן
ג' 10-12	304 גילמן
ד"ר א' זיסר	

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.03
סמ' א' ת' ב' 16-18	318 גילמן
ד' 16-18	306 גילמן
ד"ר ת' רם	
פרס' א' שמואלבץ	

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.04
סמ' א' ת' ב' 12-14	306 גילמן
ד' 12-14	306 גילמן

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.05
סמ' א' ת' ב' 14-16	209 רוזנברג
ד' 14-16	455 גילמן

תרנגיל - מבוא לתולדות המזוה"ת בעת החדשה	0638.1101.06
סמ' א' ת' ב' 16-18	04 רוזנברג
ה' 16-18	209 רוזנברג

* לתלמידיו ב.א. כללי בלבד.

חברה משטר ותרבות בימיה"ב	0621.1301.01	מוריס שונים	ת' (פרטים) בחוג להיסטוריה כללית)	סמ' א'	ת' (פרטים) בחוג להיסטוריה כללית)
בכתב ובע"פ - תקשורת ומסורת בתרבות ימיה"ב	0621.1031.01	ד"ר ג' אלנזי	סמ' ב'	ש' (פרטים) בחוג להיסטוריה כללית)	ת' (פרטים) בחוג להיסטוריה כללית)
חברה משטר ותרבות בימיה"ב	0621.1301.04	מוריס שונים	ת' (פרטים) בחוג להיסטוריה כללית)	סמ' ב'	ת' (פרטים) בחוג להיסטוריה כללית)
מיומנויות					
מגמות המזה"ת					
רזונברג	207	12-15	א' ש"ת	סמ' א'	0638.1700.01
גילמן	456	16-19	ד'	מ' א' רובין	מ' א' רובין
מגמות אסלאם					
גילמן	455	10-12	א' ש"ת	סמ' א' + ב'	0638.1711.01
גילמן	455	10-12	ג'	ד"ר ד' בקר	ד"ר ד' בקר
גילמן	456	10-12	ה'		
מגמות אסלאם					
גילמן	455	08-10	ב' ש"ת	סמ' א' + ב'	0638.1711.02
גילמן	324	08-10	ג'	ד"ר ג' מניזלס	ד"ר ג' מניזלס
גילמן	277	08-10	ה'		
מגמות אסלאם					
גילמן	278	17-20	א' ש"ת	סמ' א'	0638.1711.03
גילמן	361	08-10	ג'	גב' ב' מרגולין	גב' ב' מרגולין
גילמן	306	17-20	א' ש"ת	סמ' ב'	
גילמן	319	08-10	ג'		
מגמות אסלאם					
גילמן	207	12-15	א' ש"ת	סמ' א' + ב'	0638.1711.04
גילמן	450	08-11	ד'	גב' י' שמואלוביץ	גב' י' שמואלוביץ
מגמות אסלאם					
רזונברג	207	12-15	א' ש"ת	סמ' א'	0638.1700.02
גילמן	450	08-11	ד'	מ' א' רובין	מ' א' רובין

* לתלמידים שהחל במסטר ב' תשנ"ד.

מגמות אפריקה
שנה א'

0639.1104.01
פרופ' מ' תמריקין

0639.1107.01
מר פ' ליפץ

0639.1107.02
גב' ג' צבר-פרידמן

0639.1100.01
ד"ר י' דורון

שנה א'

0638.1120.01
מורי החוג

0638.1100.01
ד"ר ע' איילון

0637.1200.01
פרופ' א' שמואלוביץ

0621.1025.01
ד"ר א' קלינגברג

מונת אפריקה

תרגיל קריאה במקורות ראשונים
סמ' ב' ת' ג' 14-16 305 גלמן 0639.1106.01
מר פ' ליפץ

תרגיל קריאה במקורות ראשונים
סמ' ב' ת' ד' 08-10 323 גלמן 0639.1106.02
גב' ג' צבי-פרידמן

מונת האסלאם

תרגיל קריאה מאמרים
סמ' ב' ת' ב' 08-10 488 גלמן 0637.1204.01
גב' א' נוסבאום

תרגיל קריאה טכסטים
סמ' ב' ת' ה' 08-10 488 גלמן 0637.1203.01
גב' א' נוסבאום

הדרכה ביבליוגרפית
סמ' א' ת' ד' 08-10 261 גלמן 0637.1107.01
גב' א' נוסבאום

גלמן 253 10-12 ת' ת' ב'

החוג לתולדות עם ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מטרת הלימודים

1. להקנות לתלמידים את היכולת להשתמש בכלי המחקר ההיסטורי לשם ניתוח התחליכים והתמורות שחלו בדברי ימי עם ישראל.
2. להקנות ידע מפורט על תולדותיו ועל תרבותו של העם היהודי בתקופות היסטוריות שונות ועל מקומו של העם היהודי במסגרת ההשתלשלות ההיסטורית הכוללת.

ב. מבנה הלימודים בחוג

הלימודים בחוג מתחלקים לשלושה פרקים שכל אחד מהם נחלק לשני תחומים:

1. העת העתיקה

- א. תקופת המקרא.
- ב. תקופת בית שני, משנה ותלמוד.

2. ימי הביניים

- א. ביזנטיון והאיסלם.
- ב. אירופה הנוצרית.

3. העת החדשה

- א. המאות ה-18 וה-19.
- ב. המאה ה-20.

ג. מסלולי הלימוד

1. המסלול הדו-חוגי

התלמיד חבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף, או בתכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח. ניתן ללמוד תולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל כצירוף חוגים לתואר ראשון.

2. המסלול החד-חוגי

מיועד לתלמידים מצטיינים החל מהשנה השניה ללימודיהם. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

3. לתלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם לקראת תואר שני או שלישי ולהתמחות בתקופת המקרא, קיים מסלול מיוחד ללימודים משולבים של תולדות א"י במסגרת עולם המקרא. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

4. הקבצי קורסים לתלמידי תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ז. יחידות של 6 ש"ס

1. שיעור (4 ש"ס) - תולדות עם-ישראל במעבר מנוודות למלוכה - פרופ' נדב נאמן.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
2. שיעור (4 ש"ס) - תולדות ישראל משיבת ציון עד מרד החשמונאים - פרופ' אריה כשר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
3. שיעור (4 ש"ס) - עיצוב היהדות לאחר חורבן בית שני - פרופ' אהרון אופנהיימר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
4. שיעור (4 ש"ס) - חידת הישרדותה של הקהילה היהודית בעולם הנוצרי: ארגון ומשפחה.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
5. שיעור (4 ש"ס) - מאמנציפציה לאוטואמנציפציה - התפתחותה של החברה היהודית בעת החדשה מעדה דתית לאומה מדינית - פרופ' יוסף גורני.
תרגיל צמוד לני"ל (2 ש"ס).
6. שיעור (4 ש"ס) - מבוא לתולדות החסידות - ד"ר אברהם שפירא.
תרגיל צמוד לני"ל (2 ש"ס).
7. שיעור (4 ש"ס) - המהלכים הצבאיים והמדיניים של מלח"ע השנייה ו"הפתרון הסופי" - ד"ר דינה פורת.
תרגיל צמוד לני"ל (2 ש"ס).

ה. יחידות של 4 ש"ס

ניתן ללמוד כל שיעור, בלא התרגיל הצמוד לו, כיחידה בת 4 ש"ס.
תלמיד הלומד צירוף של 10 שעות בחוג (יחידת 6 ש"ס ויחידת 4 ש"ס) חייב לבחור קורסים משתי תקופות היסטוריות.

ו. מימונויות חוגיות

רצוי שהתלמיד ילמד בשנה הראשונה את המימונויות החוגיות, סה"כ 6 ש"ס לפי הפירוט הבא: 2 ש"ס מבוא לחשיבה היסטורית. 4 ש"ס סוגיה בתלמוד. כמו כן מומלץ להתחיל ללמוד שפה זרה שניה.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגוליס

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי החוג לתולדות עם ישראל, שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית מציעה לתלמידי החוגים בה מילגות החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה לחוראת שפות).

בתכנית הלימודים בתרבות יידיש כלולים גם קורסים של החוג לתולדות עם ישראל. על האפשרויות לשילוב קורסים אלה בלימודי החוג ניתן יהיה לקבל מידע מיועצי החוג.

בתשנ"ד מציעה התכנית לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי את שיעור המבוא "משיחיות ואפוקליפסה בספרות עברית ויידיש (ביאליק, פרץ, אצ"ג)" של ד"ר נוברשטרן. פרטים על הקורס ופרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

ז. המעבר לשנה ב' בחוג

תלמיד אשר השלים לימודי שנה א' פקולטטית במוצע של 70 לפחות, יתקבל למסלול הדו-חוגי. תלמיד אשר השלים לימודי שנה א' פקולטטית במוצע של 85 לפחות, יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי.

החוג יכיר בלימודים שנלמדו במסגרת הפקולטטית, כשקילים ליתר לימודי החוג על-פי התאמתם ובאישור של יועץ החוג.

ח. לימודי החוג לתואר ראשון

לימודי החוג כוללים שיעור + תרגיל צמוד, תרגיל נושאי וסמינריון בשלוש תקופות, שיעור בלי תרגיל צמוד וסמינריון עם רפראט באחת מן התקופות (לפי בחירתו של התלמיד), וכן תרגיל חשיבה היסטורית. סה"כ עליו לסיים בהצלחה חוק לימודים בן 52 ש"ס לפי הפירוט הבא:

16 ש"ס שיעורים

6 ש"ס תרגילים צמודים

12 ש"ס תרגילים נושאים

16 ש"ס סמינריונים

2 ש"ס תרגיל בחשיבה היסטורית

כמו כן ילמד סוגיה בתלמוד (4 ש"ס), וקורס השלמה (4 ש"ס).

תלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני, ישלימו לימודי שפה זרה שניה ברמת "פטור" במהלך לימודיהם לתואר ראשון.

למידע נוסף על החוג לתולדות עם-ישראל, אנא, עיין באידיאולוגיה של החוג, בידיעון הפקולטה, חלק ב', לימודי החוגים.

תרגיל צמוד - קבוצה ב'
סמ' ב' ר"צ ד' 14-12 103 רוזנברג

0617.1286.02
גב' ע' טורן

ימי הניניס

חידת הישרדות של הקהילה היהודית בשלם
הנצח: ארץ ומשפחה
גילמן 281 12-10 א' ש'
גילמן 326 12-10 ג'

0617.1875.01
ד"ר ש' גולדין

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' ב' ר"צ א' 14-12 307 גילמן

0617.1876.01
ד"ר ש' גולדין

תרגיל צמוד - קבוצה ב'
סמ' ב' ר"צ ג' 14-12 307 גילמן

0617.1876.02
ד"ר ש' גולדין

העת החדשה

מאמנוצופציה לאוטואנומפציה - הרפתחות של
החברה היהודית בעת החדשה מערה דתית לאומה
מודנית
גילמן 326 12-10 א' ש'
גילמן 326 12-10 ג'

0617.1881.01
פרופ' י' גרני

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' א' ר"צ א' 14-12 103 רוזנברג

0617.1882.01
גב' א' ישעיהו

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' א' ר"צ ג' 14-12 103 רוזנברג

0617.1882.02
גב' א' ישעיהו

מבוא לעולדות החסידות
גילמן 326 16-14 ג' ש'
גילמן 326 16-14 ר' ר'

0617.1883.01
ד"ר א' שפירא

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' א' ר"צ ג' 18-16 103 רוזנברג

0617.1884.01
מר ש' רצבי

החוג לתולדות עם ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

העת העתיקה

תולדות ישראל במערב מטרדות למלכה
סמ' א' א' ש' 12-10 א' 280 גילמן
ג' 12-10 280 גילמן

0617.0267.01
פרופ' י' נאמן

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' א' ר"צ ג' 16-14 103 רוזנברג

0617.0268.01
מר ע' ליפשיץ

תרגיל צמוד - קבוצה ב'
סמ' א' ר"צ ה' 16-14 103 רוזנברג

0617.0268.02
מר ע' ליפשיץ

תולדות ישראל משיבת ציון עד מדר החשמונאים
סמ' א' א' ש' ג' 14-12 01 רוזנברג
ה' 14-12 279 גילמן

0617.1283.01
פרופ' א' כשר

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' א' ר"צ ג' 16-14 102 רוזנברג

0617.1284.01
מר ר' מוסטינגמן

תרגיל צמוד - קבוצה ב'
סמ' א' ר"צ ה' 12-10 102 רוזנברג

0617.1284.02
מר ר' מוסטינגמן

עיצוב היחידות לאחר החורבן
גילמן 281 18-16 ג' ש' 18-16 ב' 281 גילמן
ד' 18-16 281 גילמן

0617.1285.01
פרופ' א' אומהיימר

תרגיל צמוד - קבוצה א'
סמ' ב' ר"צ ב' 16-14 107 רוזנברג

0617.1286.01
גב' ע' טורן

תרגיל צמוד - קבוצה א'	0617.1884.02
סמ' א' ת"צ ה' 18-16	מ"ר ש' רצבי
רוזנברג 103	
המחלקים הצבאיים והמדעניים של מלחמת העולם השנייה ו"הפתרון הסופי"	0617.1886.01
ד"ר ד' פורת	
סמ' ב' ש' ב' 14-12	
גילמן 144	
אלים ע"ש יונה אתנינגר	
ה' 14-12	
נפרסים	
תרגיל צמוד - קבוצה א'	0617.1887.01
סמ' ב' ת"צ ב' 12-10	ד"ר ר' כהן
רוזנברג 106	
תרגיל צמוד - קבוצה ב'	0617.1887.02
סמ' ב' ת"צ ד' 12-10	ד"ר ר' כהן
רוזנברג 107	
תרגיל צמוד - קבוצה ג'	0617.1887.03
סמ' ב' ת"צ א' 12-10	מ"ר ר' שטאנבר
רוזנברג 106	
תרגיל צמוד - קבוצה ד'	0617.1887.04
סמ' ב' ת"צ ה' 12-10	מ"ר ר' שטאנבר
רוזנברג 106	
תרגיל בחשיבה היסטורית - קבוצה א'	0617.0265.01
סמ' א' ת' ב' 12-10	ד"ר ר' כהן
רוזנברג 03	
תרגיל בחשיבה היסטורית - קבוצה ב'	0617.0265.02
סמ' א' ת' ד' 12-10	ד"ר ר' כהן
רוזנברג 103	
תלמוד למתחילים	0682.1804.01
סמ' א' ת' א' 20-18	מ"ר י' זייד
רוזנברג 107	
רוזנברג 107	
תלמוד למתחילים	0682.1809.01
סמ' ב' ת' ב' 20-18	מ"ר א' צור
רוזנברג 205	
רוזנברג 205	
רוזנברג 205	

מיומנויות חוגיות

החוג לתולדות ארץ-ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מטרת הלימודים

1. להקנות לתלמידים את היכולת להשתמש בכלי המחקר ההיסטורי לשם ניתוח התהליכים והתמורות שחלו בדברי ימי עם ישראל.
2. להקנות ידע מפורט על תולדותיו ועל תרבותו של העם היהודי בתקופות היסטוריות שונות ועל מקומו של העם היהודי במסגרת ההשתלשלות ההיסטורית הכוללת.

ב. מבנה הלימודים בחוג

הלימודים בחוג מתחלקים לשלושה פרקים שכל אחד מהם נחלק לשני תחומים:

1. חעת העתיקה

- א. תקופת המקרא.
- ב. תקופת בית שני, משנה ותלמוד.

2. ימי הביניים וראשית העת החדשה

3. חתקופה המודרנית המאות 19-20.

ג. מסלולי הלימוד

1. המסלול חזו-חוגי

התלמיד הבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף, או בתכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח. ניתן ללמוד ותולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל כצירוף חוגים לתואר ראשון.

2. המסלול החד-חוגי

מיועד לתלמידים מצטיינים החל מהשנה השניה ללימודיהם. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

3. לתלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם לקראת תואר שני או שלישי ולהתמחות בתקופת המקרא, קיים מסלול מיוחד ללימודים משולבים של תולדות א"י במסגרת עולם המקרא. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

4. חקבצי קורסים לתלמידי תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ד. יחידות של 6 ש"ס

1. שיעור (4 ש"ס) - תולדות עם-ישראל במעבר מנוודות למלוכה - פרופ' נדב נאמן. תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
2. שיעור (4 ש"ס) - תולדות ישראל משיבת ציון עד מרד החשמונאים - פרופ' אריה כשר. תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).

3. שיעור (4 ש"ס) - עיצוב היהדות לאחר חורבן בית שני - פרופ' אחרון אופנהיימר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
4. שיעור (4 ש"ס) - ארץ ישראל במאות 16-17 - פרופ' מינה רוזן.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
5. שיעור (4 ש"ס) - המפגש בין יהודים למוסלמים בארץ ישראל בתקופה המוסלמית הראשונה - ד"ר יורם ארדר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
6. שיעור (4 ש"ס) - הקולוניאליזם הבריטי והמנדט בארץ ישראל - ד"ר רון צוויג.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
7. שיעור (4 ש"ס) - מבוא לסכסוך הישראלי ערבי 1882-1948 - ד"ר ירון צור.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).

ה. יחידות של 4 ש"ס

ניתן ללמוד כל שיעור, בלא התרגיל הצמוד לו, כיחידה בת 4 ש"ס.
תלמיד הלמוד צירוף של 10 שעות בחוג (יחידת 6 ש"ס ויחידת 4 ש"ס) חייב לבחור קורסים משתי תקופות היסטוריות.

ו. מיומנויות חוגיות

רצוי שהתלמיד ילמד בשנה הראשונה את המיומנויות החוגיות, סה"כ 10 ש"ס לפי הפירוט תבא: 4 ש"ס מבוא לגיאוגרפיה או לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, 2 ש"ס מבוא לחשיבה היסטורית, 4 ש"ס סוגיה בתלמוד. כמו כן מומלץ להתחיל ללמוד שפה זרה שניה.

ז. המעבר לשנה ב' בחוג

תלמיד אשר השלים לימודי שנה א' פקולטתית בממוצע של 70 לפחות, יתקבל למסלול הדו-חוגי. תלמיד אשר השלים לימודי שנה א' פקולטתית בממוצע של 85 לפחות, יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי.
החוג יכיר בלימודים שנלמדו במסגרת הפקולטתית, כשקילים ליתר לימודי החוג על-פי התאמתם ובאישור של יועץ החוג.

ח. לימודי החוג לתואר ראשון

לימודי החוג כוללים שיעור + תרגיל צמוד, תרגיל נושאי וסמינריון בשלוש תקופות, וכן שני תרגילי מבוא (אחד בארכיאולוגיה ואחד בגיאוגרפיה) ותרגיל חשיבה היסטורית. סה"כ עליו לסיים בהצלחה חוק לימודים בן 52 ש"ס לפי הפירוט הבא:

- 12 ש"ס שיעורים
- 6 ש"ס תרגילים צמודים
- 12 ש"ס תרגילים נושאים
- 12 ש"ס סמינריונים

2 ש"ס תרגיל בחשיבה היסטורית

4 ש"ס מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל

4 ש"ס מבוא לגיאוגרפיה של ארץ-ישראל

כמו כן ילמד סוגיה בתלמוד (4 ש"ס), קורס השלמה (4 ש"ס) וישתתף ב-6 סיורי החוג.

תלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני, ישלימו לימודי שפה זרה שניה ברמת "פטור" במהלך לימודיהם לתואר ראשון.
למידע נוסף על החוג לתולדות ארץ-ישראל, אנא עיין באידיאולוגיה של החוג, בידיעון חפולטה, חלק ב' - לימודי החוגים.

הקליניאליזם הבריטי והמודט בא"י	0617.1893.01
סמ' ב' ש' ב' 12-10	ד"ר ר' צוויג
גלמן 304	
גלמן 326	

הרגל צמוד - קבוצה א'	0617.1894.01
סמ' ב' ת"צ ב' 14-12	ד"ר ר' צוויג
גלמן 456	

הרגל צמוד - קבוצה ב'	0617.1894.02
סמ' ב' ת"צ ה' 14-12	ד"ר ר' צוויג
גלמן 456	

מיומנויות חוגיות

הרגל בחשיבה היסטורית - קבוצה א'	0617.0265.01
סמ' א' ת' ב' 12-10	ד"ר ר' כרץ
רוזנברג 03	

הרגל בחשיבה היסטורית - קבוצה ב'	0617.0265.02
סמ' א' ת' ד' 12-10	ד"ר ר' כרץ
רוזנברג 103	

הלמוד למתחילים	0682.1804.01
סמ' א' ת' א' 20-18	מר י' דוד
רוזנברג 107	
רוזנברג 107	

הלמוד למתחילים	0682.1809.01
סמ' ב' ת' ב' 20-18	מר א' צור
רוזנברג 205	
רוזנברג 205	

החוג ללימודים קלאסיים

לימודי התואר הראשון - השלב הכלל פקולטטי

מטרת הלימודים

1. להכשיר תלמידים בתחומים שונים הנוגעים ליוון ולרומא, בידיעת הלשונות הקלאסיות (יוונית ורומית), בספרויות הקלאסיות ובארכיאולוגיה הקלאסית של התקופה היוונית-הקלאסית, ההלניסטית-רומית והביזאנטית, באירופה ובמזרח התיכון (בהדגשת חקר א"י בתקופת אלה).
 2. לאפשר לתלמידי חוגים אחרים לרכוש ידיעות בתחום העולם הקלאסי כדי לסייע בביסוס לימודיהם בתחומים גבולים ובהעמקתם.
- החוגים הקרובים לחוג ללימודים קלאסיים מבחינת תחומי לימודיהם הם: ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום, היסטוריה כללית, היסטוריה של ע"י, פילוסופיה כללית - כל אלה בפקולטה למדעי הרוח; והחוג לתולדות האמנות בפקולטה לאמנויות.

תחומי הלימודים

בתחומי הלימודים של החוג נכללים המקצועות והנושאים הבאים:

1. הלשון היוונית על הדיאלקטים העיקריים שבה.
2. הלשון הרומית.
3. ספרות יוון במקורה.
4. ספרות רומא במקורה.
5. ספרות קלאסית בתרגום.
6. היסטוריה והיסטוריוגרפיה של יוון.
7. היסטוריה והיסטוריוגרפיה של רומא.
8. פילוסופיה עתיקה.
9. ארכיאולוגיה קלאסית, הלניסטית-רומית וביזאנטית.
10. מורשת התרבות הקלאסית.
11. יחסי הגומלין בין התרבות הקלאסית לתרבות ישראל.

1. המגמות בחוג

בחוג ללימודים קלאסיים ארבע מגמות:

- המגמה היוונית
- המגמה הרומית
- המגמה לתרבות קלאסית
- המגמה לארכיאולוגיה קלאסית

ניתן לבחור באחת ממגמות החוג או בצירוף של שתי מגמות, למעט צירוף המגמות ארכיאולוגיה קלאסית ותרבות קלאסית אותן לא ניתן ללמוד במצורף. במגמות יוונית, רומית וארכיאולוגיה קלאסית, חייבים התלמידים להשתתף בקורסי מיומנות ללימוד לשון יוונית או רומית, בהתאם למגמה.

2. מסלולי הלימוד בחוג

המסלול הדו-חוגי

תלמידים חלומדים בחוג ללימודים קלאסיים ובחוג נוסף בפקולטה או מחוץ לפקולטה, יוכלו לבחור ללמוד באחת ממגמות החוג או בצירוף של שתי מגמות. במסלול זה ילמדו התלמידים היקף של 48-50 ש"ס מלימודי המגמה/המגמות לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי וקבלתם לחוג.

המסלול המצורף

המסלול הזה מצרף שתי מגמות ממגמות החוג, להוציא צירוף של המגמות ארכיאולוגיה קלאסית ותרבות קלאסית, אותן לא ניתן ללמוד במצורף. צירוף כזה ייחשב כלימוד בשני חוגים.

במסלול זה ילמדו התלמידים 96-100 ש"ס מלימודי שתי המגמות שבחרו לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי וקבלתם לחוג.

תוכנית הלימודים בכל המגמות והמסלולים טעונה אישור יועצי המגמות.

3. הרכב הלימודים ובחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג.

בשלב הלימודים הפקולטטי יוכלו התלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בחוג ללימודים קלאסיים להשתתף בקורסים בהיקף מירבי של 10 ש"ס. מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנות החוגית. תלמידים אלו יבחרו מתוך לימודי המגמה/המגמות קורס אחד בן 4 ש"ס (שיעור מבוא), וקורס אחד בן 6 ש"ס (שיעור מבוא + תרגיל). כמו כן ישתתפו התלמידים בקורסי מיומנות כנדרש על פי המגמה.

במגמות בחן נדרשת מיומנות לשונית (יוונית, רומית וארכיאולוגיה קלאסית), יש ללמוד את קורסי המיומנות כבר בשלב הלימודים הפקולטטי, כדי לא לעכב את ההשתתפות בקורסים מתקדמים בהמשך הלימודים, וכדי לא להאריך את משך הלימודים הסלל לתואר הראשון.

תלמידים שיבחרו בכך, יוכלו ללמוד מקצת מן התוכנית המוצעת, כדי להכיר את התחום, וכדי לשקול את האפשרות להצטרף לחוג, גם אם לא נרשמו אליו בשלב הרישום הראשוני. תלמידים אלה יבחרו בדרך כלל קורס אחד בהיקף 6 ש"ס (שיעור מבוא + תרגיל).

מבואות שילמדו בשלב הלימודים הפקולטטי ויהיו קרובים לתחומי הלימוד בחוג, יכללו במנין השעות לאחר הקבלה לחוג, לפי החלטת יועץ החוג.

4. היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

בכל מגמה יבחר התלמיד קורסים בהיקף של 10 ש"ס, שיורכו כך:

- שיעור מבוא + תרגיל (6 ש"ס)
- שיעור מבוא (4 ש"ס)

הקורסים ייבחרו מתוך ההיצע של כל מגמה ומגמה בחוג.

במגמה בחן נדרשות מיומנות לשונית, יבחר התלמיד במיומנות המתאימה.

5. תנאי הקבלה לחוג - מעבר משלב הלימודים הפקולטטי לחוג

א. השלמת שלב הלימודים הפקולטטי במלואו, בממוצע כולל 70 ומעלה.

ב. גם תלמידים שלא למדו בשלב הלימודים הפקולטטי את ההיצע המירבי של לימודי החוג אלא למדו את חלקו בלבד, יוכלו להתקבל לחוג על פי התנאי שלעיל.

תלמידים אלה ישלימו את קורסי היסוד החסרים להם עם קבלתם לחוג, בהנחיית יועץ החוג.

6. מידע נוסף

מידע נוסף על החוג, על מגמותיו, על תוכניות הלימודים, על לימודי התואר השני וכו', ניתן למצוא ב"ידיעון הפקולטה למדעי הרוח - לתלמידי שנים ב'-ג'".

החוג ללימודים קלאסיים

סגל ההוראה

פרופ'	בנימין איוק - ראש החוג
ד"ר	לדימיר אורל
ד"ר	רחל בירנבאום
פרופ'	מרדכי גרמן
פרופ'	יוחנן לוקר
ד"ר	דניאל גרשנון
פרופ'	דוד ויסרטי
פרופ'	נטע זנגי
פרופ'	יחידה לנדא
פרופ'	אשר שבידור
ד"ר	מרנלית פינקלברג
ד"ר	מיטל פישר
ד"ר	רפאל פרוינדליך (שבתון)
ד"ר	יונתן פרייס
פרופ'	שלום פלמן
גב'	יעל פתור
ד"ר	יוליה קרימורצ'וק
פרופ'	אלט לאווי
ד"ר	אלה שטייטש (שבתון ספ')
גב'	רחל צליניק-אברמוביץ
גב'	שרון אס
גב'	קריין זיגנר
מר	ערל לופ

מוזיקה: חתונ - גז - גז, שולח ואלק

החוג ללימודים קלאסיים

מבוא לארכאולוגיה של העולם החיוני והרומי	0619.1500.01
סמ' א' ש' א' 18-16 ג' 223 גילמן	פרד' י' רחל
סמ' א' ש' א' 18-16 ג' 223 גילמן	

מבוא לארכאולוגיה: עיונים בטשאים	0619.1501.01
ארכאולוגיים ואמנותיים	גב' ק' זיגור
סמ' א' ר' ב' 14-12 279 גילמן	

מבוא לארכאולוגיה: עיונים בטשאים	0619.1501.02
ארכאולוגיים ואמנותיים	גב' ק' זיגור
סמ' א' ר' ד' 12-10 304 גילמן	
מבוא לארכאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים	0619.1502.01
סמ' א' ר' ג' 14-12 317 גילמן	מר ע' לופ

מבוא לארכאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים	0619.1502.02
סמ' א' ר' ה' 16-14 305 גילמן	מר ע' לופ
דת ומיתולוגיה	0619.1109.01
סמ' א' ש' ג' 16-14 223 גילמן	ד"ר ד' גרשניצון
סמ' א' ש' ג' 14-12 223 גילמן	

מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא	0619.1313.01
סמ' ב' ש' ב' 16-14 223 גילמן	ד"ר מ' פישר
סמ' ב' ש' ב' 18-16 223 גילמן	

מגמות יווניות

שנה א'

0619.1101.01
ד"ר מ' פינקלברג

לשון יוונית למתחילים - מוקדמות חוגית	0619.1101.01
סמ' א' ש"ר ב' 18-15 279 גילמן	
סמ' א' ש"ר ב' 16-14 279 גילמן	
סמ' א' ש"ר ב' 15-12 278 גילמן	
סמ' א' ש"ר ב' 14-12 278 גילמן	

חדרכה בלשון יוונית למתחילים
פורסם

עזרי חוראח
0619.1102.01
ד"ר מ' פינקלברג

מבוא לספרות היוונית הקלאסית	0619.1102.01
סמ' ב' ש' ב' 18-16 223 גילמן	
סמ' ב' ש' ד' 16-14 223 גילמן	

מספרות היוונית הקלאסית: עיונים באפס	0619.1172.01
סמ' ב' ר' ב' 12-10 279 גילמן	

מספרות היוונית הקלאסית: עיונים בדרמה	0619.1173.01
סמ' ב' ר' ב' 12-10 362 גילמן	גב' י' פזר

מספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיה	0619.1504.01
סמ' ב' ר' ב' 14-12 279 גילמן	גב' ר' צלניק-אברמוביץ

מספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיה	0619.1504.02
סמ' ב' ר' ב' 12-10 278 גילמן	גב' ר' צלניק-אברמוביץ

מגמות רשמיות

שנה א'

0619.1201.01
ד"ר י' קרינצ'צ'יק

עוזרי הוראה

0619.1102.01
ד"ר מ' פינקלברג

חספרות חיוניות הקלאסית: עיונים בקומדיות

חיוניות
סמ' ב' ת' ד' 278 12-10 גלמן
0619.1504.02
גב' ר' צליניק-אברמוביץ

מבוא לארכיאולוגיה של העולם החיוני והרומי
גלמן 223 18-16 א' ש' ג'
0619.1500.01
פזר' י' רל

מבוא לארכיאולוגיה: עיונים בטשאים
ארכיאולוגיים ואמנותיים
גלמן 279 14-12 ב' ת' א' סמ'
0619.1501.01
גב' ק' זינגר

מבוא לארכיאולוגיה: עיונים בטשאים
ארכיאולוגיים ואמנותיים
גלמן 304 12-10 ד' ת' א' סמ'
0619.1501.02
גב' ק' זינגר

מבוא לארכיאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים
גלמן 317 14-12 ת' ג' א' סמ'
0619.1502.01
מר ע' לפי

מבוא לארכיאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים
גלמן 305 16-14 ה' ת' א' סמ'
0619.1502.02
מר ע' לפי

זד ומיטלוגיה
גלמן 223 16-14 ג' ש' א' סמ'
0619.1109.01
ד"ר ד' גרשנזון

מבוא לתרבות המערב: אמנות יווני ורומא
גלמן 223 16-14 ב' ש' סמ' ב'
0619.1313.01
ד"ר מ' פישר

לשון רומית למתחילים - מיומנות חזנית

סמ' א' ש"ר א' 305 12-10 גלמן
גלמן 317 12-10 ג'
גלמן 278 16-14 א' ש"ר ב'
גלמן 317 12-10 ג'

הדרכה בלשון רומית למתחילים יפוסים

מבוא לספרות חיונית הקלאסית
גלמן 223 18-16 ב' ש' סמ' ב'
גלמן 223 16-14 ד' א' סמ' ב'

0619.1172.01
חספרות חיוניות הקלאסית: עיונים באפס

חיוני
סמ' ב' ת' ב' 279 12-10 גלמן
0619.1173.01
גב' י' פזר

חספרות חיוניות הקלאסית: עיונים בדרמה
חיונית
סמ' ב' ת' ה' 362 12-10 גלמן
0619.1173.01
גב' י' פזר

חספרות חיוניות הקלאסית: עיונים בקומדיה
חיונית
סמ' ב' ת' ג' 279 14-12 גלמן
0619.1504.01
גב' ר' צליניק-אברמוביץ

החוג ללשון העברית

לימודי התואר הראשון - שלב לימודי הפקולטה

מטרת הלימודים

החוג שואף להקנות לתלמידים ידיעה במבנה הלשון העברית על פי גילוייה וסגנונותיה בתקופת חייה, ולהציג לפנייהם את בעיות מחקרה ואת השינוי.

הלימודים בחוג מיוסדים על השיטה ההשוואתית המוכרת הכרת הלשונות השמיות הקרובות עם עיון בחתפתחותה של העברית לדורותיה, ועם זאת נתונה הדעת אל המחקר הבלשני בן-ימינו.

התלמיד ילמד בשנה הראשונה במסגרת לימודי הפקולטה ובשנים השנייה והשלישית במסגרת החוג. סה"כ שעות הלימודים בשתי שנות לימודי החוג הוא 48 ש"ס.

שנה א' (במסגרת שלב לימודי הפקולטה)

מבוא: הלשון העברית לתקופותיה	ש"ת	4 ש"ס (סמ' א' או ב')
העברית והלשונות השמיות	ש"ת	4 ש"ס (סמ' א' או ב')

מיומנויות*

יסודות הדקדוק	ש"ת	4 ש"ס	(סמ' א' **)
יסודות התחביר	ש"ת	3 ש"ס	(סמ' ב')
ערבית למתחילים	ש"ת	3 ש"ס	(סמ' א' + ב')

בדיקות נבחניות

ב"יסודות הדקדוק" וב"יסודות התחביר" יהיה הציון העובר - טוב מאד.

* פטורים מלימודי מיומנויות תלמידים שיעמדו בבחינה במקצועות הדקדוק והתחביר בציון "טוב מאד". מלימודי הערבית פטורים תלמידים שלמדו ערבית בביה"ס התיכון ברמת 3 יחידות או יותר וקיבלו ציונים אלה: 8 במגמת 3 יחידות, 7 במגמות אחרות.

** 2 ש"ס מקורס מיומנות זה ייחשבו לחלק ממכסת שלב לימודי הפקולטה, וכך יוכלו תלמידים המתעדים להמשיך לימודיהם בחוג ללשון למלא מכסה של 10 ש"ס בשלב לימודי הפקולטה.

בסוף כל קורס ייבחנו התלמידים בחומר שנלמד בשיעורים במשך אותו סמסטר וכן בחומר השלמה נוסף מתוך רשימה ביבליוגרפית, הנמסרת לתלמידים כבר בתחילת הסמסטר.

מעבר משלב לימודי הפקולטה לחוג

יתקבלו לחוג תלמידים שסיימו את שלב לימודי הפקולטה בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה ושלמדו לפחות מבוא אחד ממבואות החוג.

החוג ללימודי העברית

מגל ההוראה

פרדס, אברהם טל - ראש החוג
החוג נוסד בשנת 1970 - מרכזת החוג

פרדס, חוה חיות
פרדס, חיים חוה (אמריטוס)

פרדס, משה אור
ד"ר דן בקר

ד"ר יחזקאל ברט
ד"ר משה פלדנר

ד"ר פנינה טרומר
ד"ר אסתר ברוסבסקי

ד"ר חיים כהן
ד"ר אורה עמבר

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

גז, חוה רפ
גז, חוה רפ

החוג ללשון עברית

שפה א' - למדתי חברה

העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1107.03	ד"ר ר' ירקוני	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1108.01	ד"ר ח' כחן
רוזנברג	205	14-12	ב' ת'	12-10	א' ש'
רוזנברג	105	12-10	ח' ת'	281	גלמן
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1107.04	ד"ר ר' ירקוני	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1108.02	ד"ר ח' כחן
רוזנברג	207	12-10	ב' ת'	205	18-16
רוזנברג	205	12-10	ח' ת'	102	18-16
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1310.01	ד"ר א' עמבר	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1109.01	ד"ר פ' טרומר
רוזנברג	205	12-10	ח' ת'	209	14-12
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1310.02	גב' ר' חזון	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1109.02	ד"ר פ' טרומר
רוזנברג	261	12-10	א' מ'	102	18-16
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1311.02	גב' ר' חזון	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1109.03	ד"ר א' בורוכובסקי
רוזנברג	207	12-10	ג' מ'	102	18-16
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1310.03	מר ד' רובינשטיין	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1109.04	ד"ר א' בורוכובסקי
רוזנברג	209	16-14	ב' מ'	102	16-14
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1311.03	מר ד' רובינשטיין	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1109.05	גב' ח' רפ'
רוזנברג	107	16-14	ד' מ'	01	16-14
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1310.04	גב' ח' רפ'	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1104.01	ד"ר ר' ירקוני
רוזנברג	209	12-10	ב' מ'	205	14-12
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1311.04	גב' ח' רפ'	העברית והלשונות השמיות (2) קבוצות מקביליות)	0614.1104.02	ד"ר ר' ירקוני
רוזנברג	209	12-10	ד' מ'	102	18-16
העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1310.05	מר י' מוצפי	העברית והלשונות השמיות (4) קבוצות מקביליות)	0614.1107.01	ד"ר מ' פלרנטיק
רוזנברג	207	16-14	ב' מ'	104	18-16

גילמן
455 ח' מ' סמ' א' יסודות חזקת
0614.1311.05 מר י מוצפי

חזנברג
209 14-12 ב' מ' סמ' א' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
חזנברג 209 14-12 ח' סמ' א' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
0614.1320.01 מר א' עמבר

גילמן
325 18-16 ב' מ' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
גילמן 325 17-16 ד' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
0614.1320.02 מר א' בוריסבסקי

גילמן
253 12-10 א' מ' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
גילמן 325 10-09 ד' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
0614.1320.03 מר ח' רפ

גילמן
325 12-10 ב' מ' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
גילמן 325 13-12 ח' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
0614.1320.04 מר א' עמבר

גילמן
325 12-10 ד' מ' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
גילמן 324 10-09 א' סמ' ב' יסודות חתמבר (5 קבוצות מקבילות)
0614.1320.05 מר ח' רפ

חזנברג
102 20-18 א' מ' סמ' א' + ב' מ' יסודות חתמבר (3 קבוצות מקבילות)
חזנברג 102 20-18 ג' סמ' א' + ב' מ' יסודות חתמבר (3 קבוצות מקבילות)
0614.1330.01 מר י בריש

חזנברג
103 10-08 א' מ' סמ' א' + ב' מ' יסודות חתמבר (3 קבוצות מקבילות)
חזנברג 103 10-08 א' מ' סמ' א' + ב' מ' יסודות חתמבר (3 קבוצות מקבילות)
0614.1330.02 מר נ בסל

חזנברג
103 20-18 ב' מ' סמ' א' + ב' מ' יסודות חתמבר (3 קבוצות מקבילות)
חזנברג 103 20-18 ד' סמ' א' + ב' מ' יסודות חתמבר (3 קבוצות מקבילות)
0614.1330.03 מר נ בסל

החוג למקרא

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

כללי

החוג עוסק בספרות המקרא ובדרכי חקירתה מן החיבטים הבאים:

- א. הגישה המדעית למקרא והאסכולות הראשיות של חקר המקרא הביקורתי.
- ב. מחשבת המקרא על מגוון האמונות והדעות הקיימות בה.
- ג. החקשר ההיסטורי-תרבותי, שבו התהוותה ספרות המקרא.
- ד. דרכי העיצוב של ספרות המקרא - סוגים וצורות.
- ה. פרשנות המקרא - הכרת עולם הפרשנות על תפקידו השונים למן הפרשנות הפנים-מקראית, דרך התרגומים, הפרשנות היהודית לדורותיה ועד הפרשנות המודרנית.

מטרת הלימודים

לימודי התואר הראשון נועדו להפגיש את התלמיד עם החיבטים הנזכרים של ספרות המקרא ובדרכי חקירתה, לתת לו בסיס וידע ראשוני, ולאפשר לו לבחור כיוון של התמחות באספקטים ספציפיים. כמו-כן להקנות לתלמיד שליטה בשיטות העיון המסורתיות והביקורתיות ויכולת של ניתוח בספרות המקרא לסוגיה.

מסלולי לימוד ותנאי קבלה

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. תכנית הלימודים מאפשרת סיום לימודי התואר הראשון בשלוש שנים, אולם התלמידים רשאים לפרוש את לימודיהם על תקופה ארוכה מזו, על-פי כללי הפקולטה. תלמידים יכולים להירשם לחוג למקרא כבר בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה (סימול חוג: 0612), וללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי כתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם במקרא. תלמידים שלא יבחרו כנ"ל, יכולים להירשם לחוג לקראת תום שלב הלימודים הפקולטטי. הקבלה לחוג אינה מותנית בהשתתפות בקורסים מלימודי מקרא בשלב הפקולטטי.

לימודי התואר הראשון בחוג נערכים בשני מסלולים:

מסלול דו-חוגי

מסלול חד-חוגי

מתכונת הלימודים של השלב הפקולטטי אחידה לשני המסלולים.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול הדו-חוגי לאחר שסיים את שלב הלימודים בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול החד-חוגי לאחר שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל של 85 ומעלה.

מומלץ לתלמיד המעוניין להמשיך לימודיו בחוג למקרא ללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי 10 ש"ס מתוך היצע הקורסים של החוג לתלמידי השלב הפקולטטי. כמו-כן מומלץ לתלמיד להשתתף כבר בשלב הפקולטטי בקורסי מיומנויות שהחוג מציע. עם זאת, תלמיד יוכל להתקבל לחוג גם אם לא ישתתף בשלב הלימודים הפקולטטי בקורסים שמציע החוג.

מבנה הלימודים

במסלול חד-חוגי ילמד התלמיד במהלך לימודיו 48 ש"ס (מניין השעות אינו כולל 10 ש"ס מיומנויות). תלמידים שיתקבלו למסלול החד-חוגי ילמדו בנוסף לניל תכנית מורחבת בחיקף של 38 ש"ס.

היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

הקורסים המוצעים מיועדים למי שבחרו בלימודי מקרא לתואר הראשון ולתלמידים שמעוניינים להכיר את התחום, כדי לשקול הצטרפות לחוג בשנה השנייה או כדי להכיר את סוגיה השונים של ספרות המקרא, עולמה הרעיוני ועקרונות הגישה המדעית לחקר המקרא, כחלק מחשכלתם הכללית.

מתוך ההיצע יבחרו התלמידים קורסים/ים בחיקף 4 ש"ס, 6 ש"ס או 10 ש"ס:

1. מבוא לחקר המקרא
 2. מבוא לספרות המקרא ועיצובה
 - א:
 2. מבוא למחשבת המקרא
 3. עיון במבחר טקסטים מן המקרא ומספרות המחקר
- שיעור - 4 ש"ס (סמ' א')
- שיעור - 4 ש"ס (סמ' ב')
- שיעור - 4 ש"ס (סמ' א')
- תרגיל - 2 ש"ס (סמ' א' או ב')

ניתן ללמוד את שיעורי המבוא ללא התרגיל או בצירוף התרגיל. תלמיד יכול לבחור שיעור אחד ללא תרגיל (4 ש"ס); או שיעור אחד + תרגיל (6 ש"ס); או שיעור אחד בצירוף תרגיל + שיעור אחד ללא תרגיל (10 ש"ס בסה"כ).

מיומנויות

מומלץ לתלמידים שיבחרו בלימודי מקרא כבר בשלב הלימודים הפקולטטי, מתוך כוונה להמשיך את לימודיהם בחוג, להשתתף בקורסי מיומנויות, שנועדו להקנות להם כלים בסיסיים לעיון במקרא ובדרכי חקירתו.

תלמידים שלא השתתפו בקורסי המיומנות בשלב הלימודים הפקולטטי ויחליטו להמשיך לימודיהם בחוג למקרא, יוכלו ללמוד קורסים אלו לאחר קבלתם לחוג.

1. מיומנות חוגית	- תרגיל - 4 ש"ס (סמ' א' או ב')
2. עיון בספרות חז"ל: אגדה	- שו"ת - 2 ש"ס (סמ' א')
עיון בספרות חז"ל: הלכה	- שו"ת - 2 ש"ס (סמ' ב')
3. לשון המקרא: הגה וצורות	- שו"ת - 4 ש"ס (סמ' א'+ב')
תחביר	- שו"ת - 2 ש"ס (סמ' ב')

מומלץ לתלמידים, שאינם יכולים ללמוד את כל קורסי המיומנויות בשלב הפקולטטי, להעדיף את המיומנות החוגית.

תרגיל המיומנות החוגית הנלמד בשלב הלימודים הפקולטטי אינו נמנה במניין השעות של השלב הפקולטטי והציון בו אינו משוקלל בממוצע השלב הפקולטטי. לאחר הקבלה לחוג למקרא ייכלל התרגיל במניין השעות הנלמדות בחוג. המיומנויות האחרות אינן נכללות במנין השעות הנלמד. בחוג ופטורים מהן תלמידים שנושא המיומנות הוא אצלם חוג נלמד. תלמידי לשון פטורים מהמיומנות בלשון המקרא ותלמידי תלמוד ופילוסופיה יהודית פטורים מן המיומנות בספרות חז"ל.

פרטים נוספים על לימודי החוג למקרא תמצאו ב"ידיעון הפקולטה למדעי הרוח תשנ"ד", כרך ב', לימודי החוגים. להבהרות נוספות ניתן לקבוע פגישה עם יועץ החוג.

חתוג למקרא

סגל החוראה

ד"ר	יאירח אביט - ראש חתוג
פרופ'	פרופ' בנימין אפרתימור
פרופ'	מרשון בריק
פרופ'	יאיר חזממן
פרופ'	משה ענבר
ד"ר	בלחה ניצן
ד"ר	פרנק פלק
ד"ר	פנחס קרני
ד"ר	ברד שורץ
גב'	אסתר זינגר - יעצת חתוג
מר	אחוד מונדשיין
גב'	סמדר חולי
מר	שמאל סלניקו
גב'	גליה סמו
מר	יוסף פלח
גב'	מילל רזון
מר	יפתק שטיין

מוזכרת חתוג - גב' רות גילת

החוג למקרא

מיומנות חוגית - קביעה א' 0612.1215.01
חזנובר 208 ת' א' 14-12 סמ' ש' סלניק
חזנובר 208 ד' 14-12

לימודי התואר הראשון

מיומנות חוגית - קביעה ב' 0612.1215.02
חזנובר 208 ת' א' 16-14 סמ' רזון
חזנובר 208 ת' 16-14

שנה א' - שלב חלימודים הכלל פקולטטי - מסגרת 666

מיומנות חוגית - קביעה ג' 0612.1215.03
חזנובר 208 ת' ב' 12-10 סמ' י' שטיין
חזנובר 208 ד' 12-10

מבוא לחקר המקרא 0612.1315.01
סמ' א' א' 18-16 פדר' י' חפמן
חזנובר 01 ד' 18-16

מיומנות חוגית - קביעה ד' 0612.1215.04
חזנובר 208 ת' ג' 18-16 סמ' ג' חלי
חזנובר 208 ת' 18-16

מבוא למחשבת המקרא 0612.1312.01
סמ' א' א' 12-10 סמ' פ' קרני
חזנובר 282 ב' 12-10
חזנובר 362 ד' 12-10

עיון בספרות חז"ל - חלכה 0682.1167.01
חזנובר 106 שו"ת א' 20-18 סמ' א' צור
חזנובר 205 שו"ת ב' 20-18

מבוא לספרות המקרא 0612.1319.01
סמ' ב' ב' 16-14 סמ' י' אמית
חזנובר 326 ב' 16-14
חזנובר 326 גילמן

עיון בספרות חז"ל - אגדה 0682.1166.01
חזנובר 205 שו"ת ב' 20-18 סמ' א' צור
חזנובר 207 שו"ת ג' 16-14

תרגיל למבוא - קביעה א' 0612.1094.01
סמ' א' א' 20-18 סמ' ג' חלי
חזנובר 209 ת' א' 20-18

לשון המקרא - חנה וצורות (א') 0612.1805.01
חזנובר 207 שו"ת א' 16-14 סמ' י' יקוני
חזנובר 207 שו"ת ב' 12-10 סמ' א' עמבר

תרגיל למבוא - קביעה ב' 0612.1094.02
סמ' א' א' 14-12 סמ' י' פלח
חזנובר 205 ת' א' 14-12

לשון המקרא - חנה וצורות (ב') 0612.1806.01
חזנובר 207 שו"ת ג' 16-14 סמ' י' יקוני
חזנובר 207 שו"ת ב' 12-10

תרגיל למבוא - קביעה ד' 0612.1094.04
סמ' ב' ב' 14-12 סמ' י' פלח
חזנובר 205 ת' ב' 14-12

תרגיל למבוא - קביעה ה' 0612.1094.05
סמ' ב' ב' 14-12 סמ' י' פלח
חזנובר 205 ת' ב' 14-12

ספרות עברית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

כללי:

בחוג לספרות עברית עוסק בספרות העברית שנוצרה מראשית הפיוט הקדום ועד ימינו, במרכזים גיאוגרפיים שונים ובהקשרים היסטוריים, תרבותיים ולשוניים מגוונים.

הספרות העברית נלמדת בחוג על פי:

חתכים ז'אנריים: השירה, הרומן, הסיפור, המחזה, המסה, כתבי העת לסוגיהם;

חתכים היסטוריים: שירת ימי הביניים, ספרות הקבלה והמסתורין, ספרות ההשכלה והחסידות, הספרות העברית של הדורות האחרונים והספרות הישראלית - כל אלה במרכזיהן השונים;

חתכים פואטיים: זרמים ספרותיים, מגמות בביקורת ובמחקר, פואטיקה ז'אנרית, ניתוח השיח הספרותי ודרכי המבע, האסתטיקה של היצירה הספרותית, היצירה והסופר, היצירה והקורא, היבטים קוגניטיביים;

חתכים רעיוניים-תרבותיים: ספרות בהקשרים תרבותיים רחבים, ספרות ואידאולוגיה, ספרות וחברה, ספרות ופוליטיקה, ספרות ולאום, ספרות ויהדות, ספרות נשים, זיקות בין ספרות עברית וספרות העולם, ספרות ואמנות;

חתכים מוטוגרפיים: קורסים המתמקדים ביוצריה המרכזיים של הספרות העברית לדורותיה.

מטרת הלימודים

ידיעת הספרות העברית לתקופותיה, לסוגיה ולצורותיה, תוך הארת עולמה האידאי והאסתטי בחתפתותו וברבגוניותו.

שליטה בשיטות העיון, הביקורת והמחקר המדעי בספרות העברית להלכה ולמעשה.

התמחות בחלק מזרמיה ומיוצריה המרכזיים של הספרות העברית, על בסיס הכרה נאותה של המיכלל השלם.

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. תכנית הלימודים מאפשרת סיום לימודי התואר הראשון בשלוש שנים, אולם התלמידים רשאים לפרוש את לימודיהם על תקופה ארוכה מזו, על פי כללי הפקולטה.

בחוג לספרות עברית יש מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי. הקבלה לחוג ובחירת המסלול ייעשו רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג במסלול הדו-חוגי ותלמידים המתכוונים להמשיך במסלול החד-חוגי, ילמדו בשלב הלימודים הפקולטטי במתכונת אחת.

בשלב הלימודים הפקולטטי יוכלו תלמידים, המתעתדים להמשיך לימודיהם לקראת התואר הראשון בחוג לספרות עברית במסלול הדו-חוגי או במסלול החד-חוגי, להשתתף בקורסי החוג עד לחיקף של 10 ש"ס לכל היותר (מניין השעות אינו כולל מיומנות); בשלב המשך הלימודים בחוג (שנים ב'-ג') ילמדו התלמידים שהתקבלו למסלול הדו-חוגי 48 ש"ס נוספות עד להשלמת תכנית החוג (מניין השעות אינו כולל מיומנות). תלמידים שיתקבלו למסלול החד-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, ילמדו תכנית מורחבת.

הרשמה וקבלת תלמידים

תלמידים יכולים להירשם לחוג לספרות עברית בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה (סימול חוג: 0615), וללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי כתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בספרות עברית; תלמידים שלא בחרו כנ"ל, יכולים להירשם לחוג לקראת תום שלב הלימודים הפקולטטי, גם אם לא למדו את החיצע המלא של קורסי חוג לספרות עברית בשלב הראשון. בכל המקרים יתקבל התלמיד לחוג לספרות עברית כתלמיד מן המניין רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. לעניין הקבלה לחוג, אין כל הבדל בין תלמידים שנרשמו מלכתחילה לחוג ובין תלמידים שנרשמו בסוף שלב הלימודים הפקולטטי, ואין הבדל בין תלמידים שבחרו בחיצע הקורסים המירבי ובין אלה שבחרו את מקצתו בלבד.

בשלב הלימודים תשנ"ד החוג לספרות עברית מציע את שיעורי המבוא הבאים:

1. ספרות ישראלית וקולנוע
2. התרבות העברית בארץ-ישראל (1900-1948): פרקי מבוא
3. נושאים ונושאות סיפורי מסע בסיפורת העברית החדשה
4. יחסי יהודים-ערבים והשתקפותם בספרות העברית
5. מגמות בשירה הישראלית
6. משיחיות ואפוקליפסה בספרות עברית ויידיש (ביאליק, פרץ, אצ"ג) מתוך "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" (ר' להלן).

כל אחד משיעורי המבוא היקפו 4 ש"ס.
כן מציע החוג תרגיל חוגי, "עיון בטקסטים נבחרים".
חיקף התרגיל החוגי - 2 ש"ס.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגוליס

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי החוג לספרות עברית, שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי. עם זאת, את הקורס "משחיות ואפוקליפסה בספרות עברית ויידיש (ביאליק, פרץ, אצ"ג)" של ד"ר נוברשטרן, שהוא חלק מתכנית הלימודים בתרבות יידיש, ניתן ללמוד כבר בשלב הפקולטטי בתשנ"ד כחלק מן המבואות של שלב הלימודים הפקולטטי.

קורס זה מומלץ לתלמידים המתעתדים להשתלב בתכנית הלימודים בתרבות יידיש. פרטים על הקורס - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מציעה לתלמידים הבוחרים בה מילגות החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה של מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה להוראת שפות).

בתכנית הלימודים בתרבות יידיש כלולים גם קורסים נוספים של החוג לספרות עברית. על האפשרויות השונות לשילוב קורסי התכנית בלימודי החוג ניתן יהיה לקבל מידע מיועצי החוג.

פרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

כל אחד משיעורי המבוא היקף 4 ש"ס.
כן מציע החוג תרגיל חוגי, "עיון בטקסטים נבחרים".
היקף התרגיל החוגי - 2 ש"ס.

בחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים המבקשים ללמוד את מכסת השעות המירבית מלימודי החוג, יבחרו מתוך התוכנית הזו שני שיעורי מבוא ותרגיל (10 ש"ס). תלמידים המבקשים לבחור מקצת מן התוכנית המוצעת, כדי להכיר את התחום וכדי לשקול את האפשרות להצטרף לחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, יבחרו שיעור מבוא אחד בצירוף תרגיל (6 ש"ס) או שיעור מבוא אחד ללא תרגיל (4 ש"ס).

חוג מציע 11 קבוצות-תרגיל מקבילות, המפורטות בהמשך. התרגילים אינם צמודים לשיעורי המבוא הספציפיים, וכולם זהים בתוכניהם. מטרתם להקנות לתלמידים מיומנויות-יסוד של עבודה אקדמית על-ידי קריאה וניתוח של טקסטים עיוניים בסיסיים מתחום הספרות העברית ותורת הספרות.

מיומנויות חוגיות

לתלמידים שיבחרו בלימודי החוג לספרות עברית בשלב הלימודים הפקולטטי, מתוך כוונה להמשיך לימודיהם בחוג, מומלץ להשתתף כבר בשלב זה בשתיים מן המיומנויות החוגיות:

1. הלשון העברית לתקופותיה
2. יסודות הפרוזודיה העברית

תלמידים שלא בחרו את קורסי המיומנויות בשלב הלימודים הפקולטטי, ויחליטו להמשיך לימודיהם בחוג לספרות עברית, יוכלו ללמוד קורסים אלה לאחר קבלתם לחוג.

מעבר משלב הלימודים הפקולטטי לחוג

תלמידים יתקבלו לחוג לספרות עברית למסלול הדו-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי במלואו, בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה. הקבלה למסלול החד-חוגי מותנית בציון ממוצע משוקלל 85 ומעלה.

כל תלמיד יוכל להתקבל לחוג אם עמד בתנאי הקבלה הנ"ל, בין אם למד את היצע החוג המירבי בשלב הלימודים הפקולטטי ובין אם למד את חלקו.

ציון הגמר לתואר הראשון

ציון הגמר לתואר הראשון יחושב על-פי המרכיבים הבאים:

- 25% מן הציון - ממוצע משוקלל של שלב הלימודים הפקולטטי במלואו.
- 50% מן הציון - ממוצע משוקלל של כל הקורסים שנלמדו בחוג למעט שני הסמינריונים שבהם נכתבו עבודות.
- 25% מן הציון - ממוצע ציוני שני הסמינריונים שבהם נכתבו עבודות סמינריוניות.

מידע נוסף על לימודי החוג אפשר לקרוא בידיעון הפקולטה למדעי-הרוח תשנ"ד - כרך ב'. אפשר גם לפנות ליועצי החוג להדרכה ולייעוץ.

החוג לספרות עברית

סגל החוראה

ד"ר	טבת רוזן - ראש חוג (שבתון יום, ז')
פרופ'	נורית גוברין
פרופ'	ראובן זור
פרופ'	עוזי שביט
ד"ר	מיכל אחרון
ד"ר	עמוס גלדורדיך (שבתון יום, ז')
ד"ר	אבנר חלצ'ט
ד"ר	מאשה יאקובי (ח"ט)
ד"ר	דן לאור (יום, ז')
ד"ר	אבי מלאכי
ד"ר	אברהם נחום ברשטין
ד"ר	חנה נח
ד"ר	בועז ערפלי
ד"ר	בן-עמי פיינעלד
ד"ר	ניסים קלדון
ד"ר	ראובן קרץ (שבתון יום, ז')
ד"ר	לילי רותק
ד"ר	זיוה שמר

מר	אבי גיל
גב'	נורית דניאל-חלבני
גב'	חיה חופמן
גב'	עפרה גלן
גב'	הביבה ישי
גב'	חנה ליק
גב'	איריס מילער
מר	עודד מנדרה-ליי
מר	מאכירת החוג
מר	ראש חוג
מר	ע' מנכ"ל החוג

החוג לספרות עברית

<u>החוג לספרות עברית</u>					
<u>לימודי התואר הראשון</u>					
<u>שנה א' - במסגרת שכל הלימודים הכלל פקולטטי</u>					
רוזנברג	106	16-14	ב' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.03 גבי ח' לוק
רוזנברג	106	16-14	א' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.04 גבי ע' ילקין
רוזנברג	106	14-12	ג' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.05 גבי ע' ילקין
רוזנברג	106	14-12	ד' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.06 מר ע' מנדור-ליי
רוזנברג	107	18-16	ג' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.13 מר א' גל
רוזנברג	01	18-16	ב' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.14 גבי נ' דניאל-הלבי
					<u>סמינסטר ב'</u>
רוזנברג	106	16-14	ב' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.07 גבי ח' לוק
רוזנברג	107	14-12	ג' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.08 מר א' גל
רוזנברג	107	16-14	ג' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.09 גבי ע' ילקין
רוזנברג	106	12-10	ד' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.10 גבי נ' דניאל-הלבי
רוזנברג	106	16-14	ד' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.11 גבי ע' ילקין
רוזנברג	01	18-16	ב' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.12 גבי נ' דניאל-הלבי
					<u>סמינסטר א'</u>
רוזנברג	106	16-14	ג' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.01 גבי א' מילער
רוזנברג	107	12-10	א' ר' ת' א'	עיון בטקסטים נבחנים סמ' א'	0615.1147.02 מר ע' מנדור-ליי

מיוענות חוגיות

תלדות הלשון העברית	0615.1815.01
סמ' א' שיר' ג' 20-18 02	ד"ר מ' פלדנטק
חזעברג	
תלדות הלשון העברית	0615.1815.02
סמ' ב' שיר' ג' 20-18 02	ד"ר מ' פלדנטק
חזעברג	
יסדות תפרזודיק	0615.1414.01
סמ' א' ר' 18-16 106	גב' ע' גלק
חזעברג	
יסדות תפרזודיק	0615.1414.02
סמ' ב' ר' 18-16 106	גב' ע' גלק
חזעברג	
יסדות תפרזודיק (לתלמיד) חוג לעזרת	0615.1414.03
ספרות הכללית	פרופ' ע' שביט
סמ' ב' ר' 12-10 279	גלמן

החוג לפילוסופיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

1. תיאור כללי של הלימודים בחוג

מטרת החוג לפילוסופיה היא להקנות לתלמיד מושגי יסוד, להציג בפניו שיטות ותחומים בפילוסופיה ולאפשר לו ללמוד בשניים מתחומים אלה, לפי נטיותיו והתעניינותו. בהתאם לכך מורכבת מערכת הלימודים של החוג משיעורי חובה ומתחומי התמחות.

קורסי חובה בלימודי התואר הראשון

- מבוא לפילוסופיה יוונית
- מבוא לתולדות הפילוסופיה החדשה
- קריאה מודרכת (שלב א', שלב ב' ושלב ג')
- מבוא שיטתי לפילוסופיה
- מבוא ללוגיקה (שיעור ותרגיל)

תחומי התמחות בלימודי התואר הראשון

- תורת החכרה ומטאפיזיקה
- פילוסופיה של הלשון ולוגיקה
- פילוסופיה מזרחית (הודית וסינית)
- פילוסופיה פוליטית ותורת המוסר
- אסתטיקה
- פילוסופיה של הדת
- פילוסופיה של המדע

ייתכנו שינויים ותוספות בתחומי הלימוד בהתאם לנסיבות.
אין החוג מתחייב לקיים כל שנה את כל תחומי ההתמחות.

בכל אחד מתחומי ההתמחות שפורטו לעיל יינתנו שיעורים ברמות שונות: שיעורי מבוא, תרגילים, שיעורי המשך, שיעורי בחירה וסמינריונים.

2. תוכנית הלימודים

תלמיד המתעתד ללמוד בחוג לפילוסופיה ילמד במסגרת השלב הפקולטטי 10 ש"ס קורסי מבוא ו-4 ש"ס מיומנות חוגית עפ"י הפירוט הבא:

א. שיעור ותרגיל בתולדות הפילוסופיה - יחידת לימוד של 6 ש"ס.

היחידה מורכבת מחקורים הבאים:

1. מבוא לפילוסופיה יוונית ש' 2 ש"ס
2. מבוא לפילוסופיה חדשה ש' 2 ש"ס
3. ק"מ בטקסטים פילוסופיים (שלב א') ת' 2 ש"ס

יחידת לימוד זו תוצע בשני הסמסטרים.

- ב. שני מבואות מתוך חרשימה דלהלן, 2×2 ש"ס - סה"כ 4 ש"ס

חמבואות המוצעים:

1. מבוא לתורת ההכרה ולמטאפיזיקה
2. מבוא לפילוסופיה של המוסר
3. מבוא לפילוסופיה פוליטית
4. מבוא לפילוסופיה של הלשון
5. מבוא לפילוסופיה סינית
6. מבוא לפילוסופיה הודית
7. מבוא לפילוסופיה של הדת
8. מבוא לאסתטיקה
9. מבוא לפילוסופיה של המדע

רוב המבואות יינתנו בשני הסמסטרים.

- ג. מבוא ללוגיקה - שיעור ותרגיל - סה"כ 4 ש"ס.

קורס זה הוא דרישת קדם (מיומנות חוגית) להמשך לימודי התואר הראשון בחוג.

סה"כ שעות בלימודי שנה א': 14 ש"ס, מהן 10 ש"ס משוקללות בציון שלב הלימודים הפקולטטי.

3. הרשמה וקבלה לחוג לפילוסופיה

ניתן להרשם לחוג לפילוסופיה לפני השלב הפקולטטי או בסיומו. בכל מקרה יוכל התלמיד להתקבל כתלמיד החוג לפילוסופיה רק לאחר סיום השלב הפקולטטי בממוצע משוקלל 70 לפחות.

תלמיד אשר לא השלים 14 ש"ס מלימודי השלב הפקולטטי (10 ש"ס מבואות + 4 ש"ס מיומנות חוגית: מבוא ללוגיקה) ילמד שיעורים אלה במהלך לימודי שנה ב'.

א. תלמיד התואר הראשון בחוג לפילוסופיה ילמד 52 שעות סמסטריאליות מתוכנית הלימודים של החוג במשך שלוש שנות לימודיו (כולל 14 ש"ס מלימודי הפילוסופיה בשלב הפקולטטי).

חוראה זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם החל משנת הלימודים תשנ"ב.

ב. בשנות לימודיו המתקדמות יבחר התלמיד שני תחומי לימוד ובהם ישמע שיעורי המשך (ותרגילים), שיעורי בחירה וסמינריונים.

הלימודים לאחר השלב הפקולטטי (לתלמיד שסיים 14 ש"ס לימודי פילוסופיה) ייערכו לפי הפירוט הבא:

שנה ב'

מבוא שיטתי לפילוסופיה	2 ש"ס סמסטר א'
שני מבואות נוספים בתחומי התמחות	4 ש"ס סמסטר א' ו/או ב'
ק"מ בטקסטים פילוסופיים (שלב ב')	4 ש"ס סמסטר א'
ק"מ בטקסטים פילוסופיים (שלב ג')	2 ש"ס סמסטר ב'
שיעור המשך בתחום התמחות א' (ש'+ת')	4 ש"ס סמסטר ב'
שיעור המשך בתחום התמחות ב' (ש'+ת')	4 ש"ס סמסטר ב'

סה"כ שעות בלימודי שנה ב': 20 ש"ס.

הערות:

1. תלמיד הבוחר בתחום פילוסופיה מזרחית כתחום התמחות יתמקד בפילוסופיה סינית או בפילוסופיה הודית, אולם יהיה עליו להשתתף בשני המבואות: מבוא לפילוסופיה סינית (2 ש"ס) ומבוא לפילוסופיה הודית (2 ש"ס).
2. תלמיד הבוחר בתחום פילוסופיה פוליטית או תורת המוסר ישתתף בשני המבואות: מבוא לפילוסופיה פוליטית (2 ש"ס) ומבוא לתורת המוסר (2 ש"ס).

שנה ג'

סמינריון בתחום התמחות א'	4 ש"ס סמסטר א' או ב'
סמינריון בתחום התמחות ב'	4 ש"ס סמסטר א' או ב'
שיעורי בחירה בתחום התמחות א'	4 ש"ס סמסטר א' או ב'
שיעורי בחירה בתחום התמחות ב'	4 ש"ס סמסטר א' או ב'
שיעור בחירה נוסף (מתחום כלשהו)	2 ש"ס סמסטר א' או ב'

סה"כ שעות בלימודי שנה ג': 18 ש"ס

סה"כ שעות בלימודי התואר הראשון: 52 ש"ס

5. תוכנית הלימודים לתלמידי החוג במגמה המורחבת החד-חוגית

המגמה המורחבת החד-חוגית נועדה למספר מצומצם של תלמידים, המעוניינים לחעמיק יותר בפילוסופיה ולהרחיב את אופקיהם בנושאים משלימים מחוגים אחרים, לפי בחירתם.

יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין במגמה החד-חוגית רק מי שסיים את לימודי השלב הפקולטטי (כולל 14 ש"ס של לימודי פילוסופיה) וממוצע ציוניו בשנה זו הוא 85 לפחות.

פירוט תכנית הלימודים במסלול המורחב מופיע בידיעון ללימודי שנים מתקדמות (כרך ב').

בחוג לפילוסופיה קיים מסלול לימודים מצורף (דו-חוגי) עם החוג לתולדות האמנות או עם החוג למדע המדינה. פירוט התכנית מופיע בידיעון ללימודי שנים מתקדמות (כרך ב').

6. חובות התלמיד

א. בחינת בקיאות

החוג מקיים בחינת בקיאות אשר מחווה תנאי קדם לחשתתפות בסמינריונים. הבחינה תתקיים במעבר בין שנה ב' ל-ג'. יורשו להבחן רק תלמידים שהשלימו את כל חובות הלימוד בשנים א' ו-ב'.

ב. ציון הגמר

ציון הגמר של התלמיד ייקבע עפ"י השיקול הבא:

ממוצע ציוני השלב הפקולטטי - 25% מהציון הכללי
שקול ציוני שנים ב' ו-ג' - 75% מהציון הכללי, לפי הפירוט הבא:

ממוצע שיעורים	- 60%
סמינריונים	- 25%
מבחן בקיאות	- 15%

החוג לפוליטיקה

סגל ההוראה

ד"ר	פרופ'	ליאב אראל - ראש החוג
ד"ר	ד"ר	יוסף אבסי
ד"ר	ד"ר	חנני אונגר
ד"ר	ד"ר	אריית אורבד
ד"ר	ד"ר	אלנה אלון
ד"ר	ד"ר	אלנה ארבל
ד"ר	ד"ר	שלמה בדרמן
ד"ר	ד"ר	ענת בלצקי (חלי' סמ' א')
ד"ר	ד"ר	חמד בן-מי
ד"ר	ד"ר	ירון בקר
ד"ר	ד"ר	ורד גלנקמן
ד"ר	ד"ר	דוד גרינסי
ד"ר	ד"ר	לאה דובב
ד"ר	ד"ר	מרסל דסקל
ד"ר	ד"ר	אמיר חורובץ
ד"ר	ד"ר	גרשון ויילר
ד"ר	ד"ר	רותי ויינמאואב
ד"ר	ד"ר	צבי טאוב
ד"ר	ד"ר	אסא כשר
ד"ר	ד"ר	יחודה לנדא
ד"ר	ד"ר	ענת מטר
ד"ר	ד"ר	רות משר
ד"ר	ד"ר	יוסף טימן
ד"ר	ד"ר	רן סינר (שבתון)
ד"ר	ד"ר	ירון סנדרוביץ
ד"ר	ד"ר	עובדיה עזרא
ד"ר	ד"ר	אריה פינקלברג
ד"ר	ד"ר	אלי פודילנד
ד"ר	ד"ר	חמט קולקח
ד"ר	ד"ר	צבי רוזן

מור	שפס	ר"ד	הז	י	לפס	לפס	ר"ד
שאל רזנזלד	ס' זלשי	לזשי קזר	זאזש לזס	זאזש לזס	זאזש לזס	זאזש לזס	זאזש לזס

מזכירת החוג : גב' צפי קציר
ע' מזכירת החוג : גב' איתי אאזאט

החוג לפליסופיה

שיעורי שנה א'

סמיסטר א'

שיעורים ותרגילים בתולדות הפילוסופיה (יח' לימוד - 6 ש"ס)

מסגרת 666 - לתלמידי הכלל-פקולטטי

מסגרת 120 - לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני תשנ"ב

מבוא לפילוסופיה יוונית

מבוא לפילוסופיה חדשה

אלם ע"ש יונה ארנינגר

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

מבוא לפילוסופיה חדשה

קבוצה י'
סמי' א' 262 10-08 ד' ת' 0618.1068.06
גב' נ' צאודר

קבוצה ז'
סמי' א' 277 14-12 ד' ת' 0618.1068.07
מר מ' אטון

קבוצה ח'
סמי' א' 262 20-18 ד' ת' 0618.1068.08
מר ע' גוטר

קבוצה ט'
סמי' א' 262 10-08 ת' ת' 0618.1068.09
גב' ד' פרינבך

קבוצה י'
סמי' א' 262 18-16 ת' ת' 0618.1068.10
גב' א' טור-לב

מבואות בתחומי הלימוד השונים (יח' לימוד - 4 ש"ס)

יש לבחור 2 מבואות מותד הרשימה

מסגרת 666 - לתלמידי הכלל-פקולטטי

מסגרת 121 - לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני תשנ"ב

מבוא לפילוסופיה הודית

מבוא לפילוסופיה הודית

אלם ע"ש יונה ארנינגר

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

מבוא לפילוסופיה של הלשון

גילמן	320	16-14	ב' ר'	קבוצה י' סמ' א'	0618.1012.07 מר י' מלמד	גילמן	282	12-10	ד' ש'	מבוא לעזרת המוסר סמ' א'	0618.1018.01 גב' י' שמעוני
גילמן	262	10-08	ג' ת'	קבוצה ז' סמ' א'	0618.1012.08 גב' ש' פדוגל	גילמן	281	18-16	ד' ש'	מבוא לפילוסופיה של המדע סמ' א'	0618.1041.01 ד"ר י' בן-דב
גילמן	362	18-16	ג' ת'	קבוצה ח' סמ' א'	0618.1012.09 גב' מ' רוזמרין	גילמן	282	12-10	ה' ש'	מבוא לפילוסופיה פוליטית סמ' א'	0618.1019.01 ד"ר צ' טאובר
גילמן	262	20-18	ג' ת'	קבוצה ט' סמ' א'	0618.1012.10 גב' מ' רוזמרין	גילמן	281	14-12	ה' ש'	מבוא לאסתטיקה סמ' א'	0618.1059.01 ד"ר ה' אונגר
גילמן	262	14-12	ד' ת'	קבוצה י' סמ' א'	0618.1012.11 מר י' מלמד	מיומנות חוגות (לתלמידים שמעוניינים להמשיך ללמוד בחוג לפילוסופיה - מסגרת 555)					
גילמן	262	16-14	ה' ת'	קבוצה י"א סמ' א'	0618.1012.12 מר י' קצב	גילמן	144	18-16	א' ש'	מבוא לוגיקה סמ' א'	0618.1012.01 מר ה' בן-ימי
גילמן	262	20-18	ה' ת'	קבוצה י"ב סמ' א'	0618.1012.13 מר י' קצב	קבוצות חרגול צמודות ללוגיקה					
<u>סמינר ב'</u>											
שיעורים ותרגילים בתולדות הפילוסופיה (יח' למוד 6 ש"ס)											
מסגרת 666 - לתלמידי הכלכלה-פוליטיקה											
מסגרת 120 - לתלמידים שחול לימודיהם לפני תשי"ב											
גילמן	144	14-12	ד' ש'	מבוא לפילוסופיה יוונית סמ' ב'	0618.1030.02 ד"ר א' פנקלברג	גילמן	262	10-08	ב' ת'	קבוצה ג' סמ' א'	0618.1012.04 מר א' פרס
גילמן	144	14-12	ד' ש'	מבוא לפילוסופיה יוונית סמ' ב'	0618.1030.02 ד"ר א' פנקלברג	גילמן	262	12-10	ב' ת'	קבוצה ד' סמ' א'	0618.1012.05 מר א' פרס
גילמן	144	16-14	א' ש'	מבוא לפילוסופיה חדשה סמ' ב'	0618.1032.02 פרד"י אגסי	גילמן	261	16-14	ב' ת'	קבוצה ה' סמ' א'	0618.1012.06 מר ע' גייגר

מבואות בתחומי תלמוד השונים (יח) לימוד 4 ש"ס

מסגרת 666 - חלומידי הכלל-פקולטטי

מסגרת 121 - חלומידיים שחלל לימודיהם לפני השני

יש לבחור 2 מבואות מועד חרשימה

גילמן	מבוא לפילוסופיה של הדת	0618.1016.02	ד"ר ר' שייחור	גילמן	277	14-12	א'	ת'	קבוצה א'	0618.1068.11	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה של הדת	0618.1016.02	ד"ר ר' שייחור	גילמן	262	18-16	א'	ת'	קבוצה ב'	0618.1068.12	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה פוליטית	0618.1019.02	ד"ר צ' טאוב	גילמן	320	14-12	ב'	ת'	קבוצה ג'	0618.1068.13	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה של סין ויפן	0618.1044.02	ד"ר א' אורבך	גילמן	320	10-08	ג'	ת'	קבוצה ד'	0618.1068.14	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לעזרת החכמה ומטאפיזיקה	0618.1037.02	מר א' חרוביץ	גילמן	320	20-18	ג'	ת'	קבוצה ה'	0618.1068.15	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לעזרת המוסר	0618.1018.02	ד"ר א' פרידלנדר	גילמן	319	12-10	ד'	ת'	קבוצה ו'	0618.1068.16	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה חרדית	0618.1042.02	ד"ר ש' בירדנץ	גילמן	306	12-10	ד'	ת'	קבוצה ז'	0618.1068.17	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה חרדית	0618.1059.02	ד"ר ר' קרלקה	גילמן	262	10-08	ה'	ת'	קבוצה ח'	0618.1068.18	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה חרדית	0618.1059.02	ד"ר ר' קרלקה	גילמן	262	14-12	ה'	ת'	קבוצה ט'	0618.1068.19	קריאת מודרכת א'
גילמן	מבוא לפילוסופיה חרדית	0618.1059.02	ד"ר ר' קרלקה	גילמן	262	18-16	ה'	ת'	קבוצה י'	0618.1068.20	קריאת מודרכת א'

החוג לפילוסופיה יהודית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

החוג עוסק בהוראת האמונות והדעות ביהדות, בהכרת התפתחותם של הרעיונות הדתיים והפילוסופיים ובקשריהם עם ההשקפות הפילוסופיות והדתיות שמחוץ ליהדות, החל מתקופת בית שני ועד זמננו.

מבנה הלימודים

בלימודי התואר הראשון ארבעה מדורים:

- א. המחשבה היהודית בתקופת המשנה והתלמוד.
- ב. הפילוסופיה היהודית בימי הביניים.
- ג. ספרות הסוד והקבלה.
- ד. המחשבה היהודית בעת החדשה.

סדר הלימודים

הלימודים לתואר הראשון יתנהלו בשני שלבים:

- א. שלב הלימודים הפקולטטי - שנה ראשונה.
- ב. שלב הלימודים החוגיים - שנה שנייה ושלישית.

א. שלב הלימודים הפקולטטי

תלמיד שבחר מראש בחוג לפילוסופיה יהודית כאחד משני החוגים בהם הוא מבקש להמשיך את לימודיו לתואר ראשון - מומלץ שיכווין את לימודיו כבר בשלב הפקולטטי כך שבשנת הלימודים הראשונה ילמד 10 ש"ס מתוך הקורסים של החוג. כמו-כן רצוי להתחיל בלימודי המיומנויות של החוג.

היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:

החוג לפילוסופיה יהודית מציע לתלמידי השלב הפקולטטי שיעורים בני 4 ש"ס כל אחד ותרגילים בני 2 ש"ס כל אחד.

תלמיד המבקש ללמוד 10 ש"ס מלימודי החוג יבחר 2 שיעורי מבוא ותרגיל אחד, לפי ההנחיות שבידיעון.

תלמיד המבקש ללמוד 6 ש"ס מלימודי החוג יבחר שיעור מבוא אחד ותרגיל הצמוד לו.

תלמיד המבקש ללמוד 4 ש"ס מלימודי החוג יבחר באחד משיעורי המבוא, ללא התרגיל.

תנאי המעבר של החוג מהשנה הפקולטטית לשנה השנייה

תנאי המעבר מן השנה הפקולטטית לחוג לפילוסופיה יהודית הם אלו המפורטים בהנחיות הפקולטה: כדי לעבור לשנה השנייה תלמיד חייב לקבל ציון ממוצע משוקלל "70" לפחות בשלב הלימודים הפקולטטי.

עד סוף שנת הלימודים השנייה חייב התלמיד לסיים גם לימוד 8 ש"ס של קורסים במיומנויות החוג. תלמיד שלא למד מיומנויות אלה בשלב הפקולטטי ילמד אותן בשנה ב'.

- מבוא למחשבת חז"ל 4 ש"ס
- קריאה בטקסטים מדרשיים 6 ש"ס

לימודי החוג לפילוסופיה יהודית משנה ב' ואילך

לימודי חובה:

- מבוא ליחידות - יסודות המחשבה היהודית 4 ש"ס
 - מבוא לפילוסופיה היהודית בימה"ב ותרגיל צמוד 8 ש"ס
 - מבוא למיסטיקה יהודית ותרגיל צמוד 8 ש"ס
 - מבוא לעת החדשה ותרגיל צמוד 8 ש"ס
 - מדור א' - קריאה בטקסטים מדרשיים למתקדמים 4 ש"ס
 - מדור ב' - שיעור או תרגיל למתקדמים 4 ש"ס
 - מדור ג' - זוהר למתחילים 4 ש"ס
 - מדור ד' - שיעור או תרגיל למתקדמים 2 ש"ס
- 42 ש"ס

על התלמיד לסיים תחילה שיעור מבוא ותרגיל בכל אחד מארבעת מדורי החוג, ורק לאחר מכן יוכל להשתתף בשיעורים למתקדמים.

לימודי בחירה

בשנת הלימודים השלישית ישלים התלמיד את כל חובותיו משנה ב' וכן יבחר בשני מדורי התמחות:

- סמינריון + תרגיל או שיעור למתקדמים 8 ש"ס
 - סמינריון + תרגיל או שיעור למתקדמים 8 ש"ס
- 16 ש"ס

על כל תלמיד לשמוע 58 ש"ס ועוד 8 ש"ס מיומנויות חוגיות לקראת סיום חובותיו בחוג לתואר ראשון.

צירופי חוגים

חוג ממליץ לתלמידיו לבחור בחוגים הבאים כמקצוע שני: מקרא, תלמוד, ספרות עברית, היסטוריה של עם-ישראל, לימודים קלאסיים, פילוסופיה, חינוך ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).

קבוצות תרגיל צמוד למבוא

רוזנברג	105	12-10	ק"מ א'	קריאה בטקסטים של הקבלה	0616.1241.01	גבי ד' לוי
רוזנברג	105	14-12	ק"מ ב'	קריאה בטקסטים של הקבלה	0616.1241.02	גבי ד' לוי
רוזנברג	211	16-14	ק"מ א'	קריאה בטקסטים של הקבלה	0616.1241.03	מר ח' דגן
גלמן	307	14-12	ק"מ ה'	קריאה בטקסטים של הקבלה	0616.1241.04	מר ח' דגן

רוזנברג	105	16-14	ג' ש'	מבוא לפילוסופיה היהודית של ימרה"ב	0616.1200.01	פרופ' ש' קליין-ברסלבי
רוזנברג	105	16-14	ה'			

רוזנברג	105	12-10	ש"ת ד'	סוגיות במחשבה היהודית (חלק א')	0616.1802.03	גבי ח' קב-דרט
---------	-----	-------	--------	--------------------------------	--------------	---------------

תרגיל צמוד למבוא למחשבה יהודית בזמן החדש של פרופ' כן-שלמה

החוג לפילוסופיה יהודית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

סמסטר א' - מסגרת 666

גלמן	282	18-16	ד' ש'	מבוא למחשבה יהודית בזמן החדש	0616.1326.01	פרופ' י' כן-שלמה
גלמן	281	12-10	ה'	(השתתפות בתרגיל חובה)		

קבוצות תרגיל צמוד למבוא

רוזנברג	105	12-10	ד' ש"ת	סוגיות במחשבה היהודית (חלק א')	0616.1802.01	גבי ח' קב-דרט
רוזנברג	105	14-12	ד' ש"ת	סוגיות במחשבה היהודית (חלק א')	0616.1802.02	גבי ח' קב-דרט
גלמן	280	16-14	ב' ש'	יהדות ונצרות - מבוא כללי	0616.1152.01	ד"ר מ' מאך
גלמן	280	16-14	ג'			

סמסטר ב' - מסגרת 666

גלמן	144	18-16	ב' ש'	מבוא למיסטיקה יהודית - יסודותיה של המחשבה הקבלית והמסתחית	0616.1311.01	ד"ר י' יעקובסון
גלמן	144	18-16	ה'			
אולם	ע"ש יונה אהנינגר					

שפה וספרות ערבית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בחוג היא להקנות לתלמידים ידיעה עיונית ושימושית בשפה הערבית הספרותית הקלאסית והמודרנית, ידיעת תולדות הספרות הערבית לתקופותיה ולסוגיה, ויכולת עצמאית בניתוח ובביקורת טכסטים ספרותיים, דתיים-הסטוריוגרפיים ודקדוקיים. הלימודים בחוג מתקיימים במסגרת ארבעה תחומי התמחות המוצעים לבחירתו של התלמיד: א- ספרות ערבית קלאסית. ב- ספרות ערבית מודרנית. ג- לשון ערבית. ד- דת והסטוריוגרפיה אסלאמית.

הקבלה לחוג

תלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם בחוג לשפה ולספרות ערבית אחרי שלב הלימודים הפקולטטי יגשו לבחינת מיון בחוג לפני תחילת הלימודים בפקולטה (בשלב הפקולטטי). בחינת המיון נועדה לקבוע את המיומנויות שעל התלמיד ללמוד לפני קבלתו לחוג.

לחוג יתקבלו תלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה בשלב הלימודים הפקולטטי כולו; וכן השיגו ממוצע 70 ומעלה במבואות ובתרגילים של החוג בהיקף של 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי; והשיגו ציון 70 ומעלה בשיעור המיומנויות "דקדוק א'".

מבנה הלימודים בחוג

בחוג יש שתי מסגרות לימודים לקראת התואר הראשון:

א. לימודים במסלול דו-חוגי.

ב. לימודים במסלול חד-חוגי.

מסלול דו-חוגי

המסלול הדו-חוגי מקיף 58 ש"ס (שעות סמסטריאליות) בהתאם לקבוצות הלימוד הבאות:

1.	מבואות	16 ש"ס (10 ש"ס במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי)	
2.	לימודי יסוד	16 ש"ס	
3.	תרגילים טכסטואליים	6 ש"ס	
4.	סמינרים	8 ש"ס	
5.	שיעור העמקה	12 ש"ס	
		סה"כ:	58 ש"ס
*.6.	מיומנויות חוגיות	18 ש"ס	

* לא נכלל במנין השעות בשקלול הממוצע לתואר.

פירוט קבוצות הלימוד:

1. מבואות

התלמיד ילמד 10 ש"ס מבואות במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי (4 ש"ס שיעור ו-2 ש"ס תרגיל צמוד ו-4 ש"ס מושגי יסוד באסלאם). את שאר קורסי המבואות ילמד התלמיד בהמשך לימודיו בחוג בשנה ב'.

א.	קוים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית*	4	ש"ס
	תרגיל לנ"ל*	2	ש"ס
ב.	תולדות הספרות הערבית המודרנית*	4	ש"ס
	תרגיל לנ"ל*	2	ש"ס
ג.	מושגי יסוד באסלאם	4	ש"ס
	סה"כ:	16	ש"ס

2. לימודי יסוד - שנים ב' ו'ג'

א.	דקדוק ב'	4	ש"ס
ב.	ניתוח דקדוקי של טכסטים ערביים	2	ש"ס
ג.	קוראן	4	ש"ס
ד.	שירה קלאסית	4	ש"ס
ה.	לקט רומאנים וסיפורים מודרניים	2	ש"ס
	סה"כ:	16	ש"ס

3. תרגילים טכסטואליים - שנה ב'

א.	תרגילים בטכסטים ספרותיים קלאסיים	2	ש"ס
ב.	תרגילים בטכסטים ספרותיים מודרניים	2	ש"ס
ג.	תרגילים בטכסטים דתיים-הסטוריוגרפיים	2	ש"ס
	סה"כ:	6	ש"ס

4. סמינרים - שנה ג'

התלמיד יבחר שני סמינרים בהיקף כולל של 8 ש"ס בשני תחומים שונים מבין התחומים הבאים:

- ספרות ערבית קלאסית
- ספרות ערבית מודרנית
- לשון ערבית
- דת והסטוריוגרפיה אסלאמית

5. שעורי העמקה

התלמיד ישתתף בשיעורי העמקה בהיקף של 12 ש"ס, אותם יבחר בתיאום עם יועץ החוג.

* אם לא נלמד בשלב הפקולטטי, יילמד בשנה ב'.

מלבד 58 השעות הסמסטריאליות ישתתף התלמיד בשיעורי המיומנויות. קורסי המיומנויות ילמדו ברובם במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, וחלקם במשך הלימודים בחוג. שיעורי המיומנויות אינם נכללים במנין השעות ובשיקול הממוצע לתואר.

קורסי המיומנויות הם:	
א. דקדוק א'	4 ש"ס
ב. הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים	2 ש"ס
ג. תרגום והבעה	4 ש"ס
ד. עיתונות ערבית	4 ש"ס
ה. הבנת הנשמע והגיה	2 ש"ס
ו. יסודות הדקדוק	2 ש"ס
סה"כ:	18 ש"ס

בחתאם לבחינת המיון ניתן יהיה להשתחרר מחלק משיעורי המיומנויות.

סדר הלימודים במסלול הדו-חוגי

שלב הלימודים הפקולטטי

מיומנויות:

<u>סמסטר א'</u>	
יסודות הדקדוק	2 ש"ס
עיתונות ערבית	4 ש"ס

<u>סמסטר ב'</u>	
דקדוק א'	4 ש"ס
הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים	2 ש"ס
הבנת הנשמע והגיה	2 ש"ס

מבואות:

<u>סמסטר א'</u>	
מושגי יסוד באסלאם	4 ש"ס
קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית*	4 ש"ס
תרגיל לנ"ל*	2 ש"ס

* התלמיד יבחר באחד משני המבואות בשנה א', ובמבוא השני בשנה ב'.

ש"ס	4	סמסטר ב'
ש"ס	2	מבוא לספרות ערבית מודרנית*
		תרגיל לנ"ל*

שנים ב'-ג'
ראה פירוט בידעון שנים ב'/ג'

מועדי בחינות

בחוג נערכות בחינות בשני מועדים. תלמיד שלא נבחן באחד משני המועדים שנקבעו יוכל להבחן במועד מיוחד אך ורק על יסוד סיבות מוצדקות להעדרותו ועל יסוד אישור ממרש מטעם ועדת החוראה של הפקולטה. תלמיד שנכשל פעמיים באותו שיעור לא יוכל להבחן פעם נוספת וצינו הסופי בשער זה יהיה "נכשל".

חישוב ציון הגמר לתואר

התלמידים יוכלו לקבל במזכירות דף לחישוב ציון הגמר לתואר.

המסלול החד-חוגי

תנאי קבלה: תלמידים שממוצע ציוניהם בסוף שלב הלימודים הפקולטטי הוא 85 ומעלה (כולל המבואות ושיעורי המיומנויות של החוג) יוכלו להרשם למסלול החד חוגי. לימודי שלב הלימודים הפקולטטי יחשבו בדיעבד לחלק מתכנית לימודי המסלול החד-חוגי.

מבנה הלימודים במסלול החד-חוגי

מסלול זה מקיף 114 ש"ס, בהן ארבעה סמינרים בהתאם לקבוצות הלימוד הבאות:

78 ש"ס	1. שיעורים בחוג לשפה ולספרות ערבית**
20 ש"ס	2. חטיבה א'***
16 ש"ס	3. חטיבה ב'***
114 ש"ס	סה"כ:

* התלמיד יבחר באחד משני המבואות בשנה א', ובמבוא השני בשנה ב'.
** ובכלל זה קורסי החוג לערבית בחיקף של 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי.
*** ובכלל זה קורסים שאינם מן החוג לערבית בשלב הלימודים הפקולטטי.

1. החוג לשפה ולספרות ערבית:

78 ש"ס כמפורט להלן:

- א. מיומנויות, ומבואות, (במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי), לימודי יסוד, תרגילים טכסטואליים הנחוגים במסלול הדו חוגי (38 ש"ס).
- ב. 4 סמינרים בשני תחומים שונים לפחות (16 ש"ס) מהם אחד בהתאם למדור החתמחות אותו יבחר התלמיד במסגרת חטיבה א'.
- ג. שיעורים משלימים מלימודי החוג בהיקף של 24 ש"ס.

ההשתתפות בשיעורים אלה כפופה לכללים התקפים במסלול הדו-חוגי, לרבות הכללים הנוגעים למיומנויות.

2. חטיבה א'

20 ש"ס באחד מן המדורים הבאים, בו יבחר התלמיד באישורו של יועץ החוג לערבית:

א. מדור דת והיסטוריוגרפיה

התלמיד ילמד מבואות, תרגילים וסמינר אחד (עם עבודה בכתב) בהיקף של 20 ש"ס, מתוך אחד או כמה מן החוגים הבאים:

1. החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה (תקופת ימי הביניים).
2. היסטוריה של עם ישראל (תקופת ימי הביניים).
3. פילוסופיה יהודית (תקופת ימי הביניים).

ב. מדור ספרות

התלמיד ילמד מבואות, תרגילים וסמינר אחד (עם עבודה בכתב) בהיקף של 20 ש"ס, מתוך אחד או כמה מחוגי הספרות בפקולטה: תורת הספרות הכללית, ספרות עברית, אנגלית, צרפתית.

ג. מדור לשון

התלמיד ילמד מבואות, תרגילים וסמינר אחד (עם עבודה בכתב) בהיקף של 20 ש"ס, מתוך אחד או כמה מן החוגים הבאים:

1. בלשנות כללית ו/או שמית.
2. לשון עברית.

3. חטיבה ב'

התלמיד ילמד שיעורים בהיקף של 16 ש"ס באחד מן החוגים הנוספים בפקולטה, לפי בחירתו ובאישורו של יועץ החוג לערבית. לחילופין יוכל התלמיד לשמוע שיעורים בהיקף של 16 ש"ס מתוך אחד המדורים של חטיבה א' בנוסף למדור שכבר שמע.

שפה שנייה נוספת

על תלמיד המסלול החד-חוגי להשיג "פטור" בשפה אירופית מודרנית שניה (בנוסף לאנגלית), כגון גרמנית או צרפתית, בתיאום עם יועץ החוג לערבית.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

על התלמיד במסלול החד-חוגי להשיג בסוף שנה ב' ממוצע ציונים של 80 לפחות. תלמיד שלא השיג ממוצע זה יעזוב את המסלול החד-חוגי וישלים את לימודיו במסגרת המסלול הדו-חוגי.

הקבצי הלימודים של החוג עבור תכנית הלימודים הכלליים מפורטים בידיעון במסגרת התכנית של הלימודים הכלליים.

מיומנויות

יסדות הדקדוק	0623.1010.01	מר מי קבלאן
גילמן	456	20-18 ב' ת' סמי' א'
יסדות הדקדוק	0623.1010.02	גב' ר' פמפניאן
גילמן	456	14-12 ג' ת' סמי' א'
יסדות הדקדוק**	0623.1010.03	מר מי קבלאן
גילמן	361	20-18 ב' ת' סמי' ב'
דקדוק א'	0623.1120.01	ד"ר נ' קינברג
גילמן	306	10-08 ב' שרית ב' סמי' ב'
גילמן	319	10-08 ד' סמי' ב'
דקדוק ב'	0623.1120.02	ד"ר י' פלד
גילמן	320	10-08 א' שרית ב' סמי' ב'
גילמן	456	20-18 ד' סמי' ב'
הדרכה במקורות ערביים-אסלאמיים	0623.1144.01	גב' ע' שניצר
רוזנברג	211	12-10 ד' ת' סמי' ב'
הדרכה במקורות ערביים-אסלאמיים	0623.1144.02	גב' ע' שניצר
רוזנברג	04	14-12 ד' ת' סמי' ב'
עיתונות ערבית	0623.1145.01	ד"ר מי' נאמאס
גילמן	306	18-16 ב' שרית ב' סמי' א'
גילמן	306	18-16 ה' סמי' א'
עיתונות ערבית	0623.1145.02	מר א' חכים
רוזנברג	103	14-12 ב' שרית ב' סמי' א'
רוזנברג	325	14-12 ד' סמי' א'

** לתלמידים שמתחילים ללמוד בסמי' ב' בלבד.

החוג לשפה ולספרות ערבית

מבואות

קווים מאמיינים בספרות הערבית חקלאסית*	0623.1127.01	פרופ' י' סדן
גילמן	280	18-16 א' ש' סמי' א'
גילמן	280	12-10 ה' סמי' א'
תרגיל לני"ל*	0623.1133.01	פרופ' י' סדן
גילמן	455	18-16 ג' ת' סמי' א'
תרגיל לני"ל*	0623.1133.02	מר ח' שחאדה
גילמן	277	20-18 א' ת' סמי' א'
תולדות הספרות הערבית המודרנית*	0623.1115.01	פרופ' ש' סומך
רוזנברג	01	18-16 ג' ש' סמי' ב'
גילמן	280	16-14 ה' סמי' ב'
תרגיל לני"ל*	0623.1116.01	ד"ר ס' גיוראן
גילמן	261	16-14 ב' ת' סמי' ב'
תרגיל לני"ל*	0623.1116.02	ד"ר מי' נאמאס
גילמן	260	18-16 ב' ת' סמי' ב'
תרגיל לני"ל*	0623.1116.03	ד"ר מי' נאמאס
גילמן	320	20-18 ה' ת' סמי' ב'
מושגי יסוד אסלאם	0623.1716.01	פרופ' א' רובין
גילמן	326	12-10 ב' ש' סמי' א'
גילמן	318	12-10 ד' סמי' א'

* יש לקחת מבוא אחד + תרגיל צמוד בשנה א' ואת השני בשנה ב'.

עיתונות ערבית				0623.1145.03
סמ' א' + ב' ש"ת	ג'	12-10	ג' 12-10	מ"ר י' שנייבויס
חבנת הנשמע והגיון	04	14-12	ב' ש"ת	0623.1146.01
סמ' ב'	04	14-12	ב' ש"ת	מ"ר א' חכים
חבנת הנשמע והגיון	450	14-12	ד' ש"ת	0623.1146.02
סמ' ב'	450	14-12	ד' ש"ת	מ"ר א' חכים

החוג לצרפתית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

בחוג לצרפתית קיימות שתי מגמות: שפה וספרות צרפתית, ותרבות צרפת. ניתן ללמוד בכל אחת מהמגמות במסלול הדו-חוגי (כלומר, בצירוף לימודים בחוג נוסף לתואר ראשון). אין אפשרות ללמוד בצירוף של שתי המגמות יחדיו. לגבי אפשרות לימודים במסלול המורחב (חד-חוגי), נא עיין בידיעון כרך ב'.

א. שפה וספרות צרפתית

במגמה זו מקיים החוג קורסים בספרות ובלשנות צרפתית, וכן קורסים לשיפור השליטה בצרפתית המדוברת והכתובה. שפת החוראה במגמה (כולל עבודות ובחינות) היא צרפתית. ידע מוקדם בשפה הצרפתית דרוש לשילוב במגמה. התלמידים משובצים בשיעורי הלשון של שנה א' (מיומנויות חוגיות) על בסיס בחינת מיון. בעלי תעודת בגרות צרפתית או מארץ דוברת צרפתית, ילמדו על-פי מסלול מיוחד הוא המסלול לפרנקופונים.

ב. תרבות צרפת

במגמה זו מקיים החוג קורסים בתרבות הצרפתית על היבטיה העיקריים: מושגי יסוד בתרבות הצרפתית, ספרות ואמנויות, רקע כללי בהיסטוריה, תולדות המחשבה ועוד. ידע מוקדם בשפה הצרפתית אינו תנאי להתקבלות למגמה. לימודי השפה כלולים בתכנית המגמה.

מתקבלים למגמה תלמידים לא ידע מוקדם בצרפתית, ותלמידים עם ידע מוקדם. תלמידים עם ידע מוקדם בצרפתית ישובצו בשיעורי לשון של שנה א' (מיומנויות חוגיות) על בסיס בחינת מיון. שפת החוראה במגמה (כולל עבודות ובחינות) היא עברית (פרט לשיעורים אחדים בשנה ג').

לימודי התואר הראשון במגמה לתרבות צרפת אינם מאפשרים המשך לימודים לקראת תעודת חוראה בצרפתית.

המגמה לשפה וספרות צרפתית

מטרות המגמה

1.

- לחקנות לתלמיד ידע ושיטות מחקר בתחומים השונים של הספרות וחבלשנות הצרפתית.
- לשפר את שליטתו של התלמיד בשפה הצרפתית ולהביא אותו ליכולת חתבטאות טובה בכתב ובע"פ.

כל השיעורים, העבודות והבחירות במגמה, כולל חמבואות וחתרגילים ניתנים בשפה הצרפתית.

2. לתלמידי שנה א' המבקשים להמשיך בלימודים במגמה זו, מומלץ להכליל בלימודיהם בשלב הפקולטטי את השיעורים הבאים:

מסלול רגיל

א.

שני מבואות (מסגרת 666):

4 ש"ס	1. מבוא שיטתי ללשון הצרפתית (סמסטר א')
6 ש"ס	2. מבוא לספרות הצרפתית המודרנית - (סמסטר ב')
10 ש"ס	(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 4 ש"ס המחווים יחידה אחת)

מיומנויות לימודי שפה - (מסגרת 555):

ציוני שיעורים אלה ישוקללו יחד עם ציוני שנים ב' ו-ג' ולא ייחשבו במנין ציוני השנה הכלל פקולטטית.

4 ש"ס	- תבעה בעל-פה א' (סמסטר א')
4 ש"ס	- תבעה בעל-פה ב' (סמסטר ב')
4 ש"ס	- דקדוק ותבעה בכתב (סמסטר ב')
12 ש"ס	

מסלול לפרנקופונים

ב.

שני מבואות (מסגרת 666):

1. אחד מהמבואות הבאים:
מבוא לבלשנות (סמסטר א')

או:

- מבוא לספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המהפכה -
(סמסטר א' או ב')
(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 2 ש"ס)

2. מבוא לספרות הצרפתית המודרנית (סמסטר ב')
(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 4 ש"ס המחווים יחידה אחת)

6 ש"ס
10 ש"ס

3. מבנה הלימודים בשנים ב' ו-ג' (מסגרות 123, 124, 126, 127)

במגמה לשפה וספרות שני מסלולים:

1. מסלול רגיל (סה"כ שעות לימוד 52 ש"ס, לא כולל שנה א').
2. מסלול לפרנקופונים (סה"כ שעות לימוד 52 ש"ס, לא כולל שנה א').

1. מסלול רגיל

12 ש"ס לימודי שפה (מסגרת 126):

- הבעה בכתב א'+ב' בשנה ב' 4 ש"ס
- הדרכה בכתבת עבודות א'+ב' בשנה ג' 4 ש"ס
- תרגום מעברית לצרפתית א'+ב' 4 ש"ס

2. 14 ש"ס שיעורי חובה בבלשנות (מסגרת 124):

- מבוא לבלשנות צרפתית שנה ב', סמ' א' 4 ש"ס
- מבנה השפה הצרפתית א'+ב' בשנה ב' 8 ש"ס
- מבוא לסמנטיקה ולקסיקולוגיה צרפתית 2 ש"ס

3. 14 ש"ס שיעורי חובה בספרות (מסגרת 123):

- הספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המהפכה - סמ' א' או ב' 4 ש"ס
- שיטות ניתוח טקסט פרוזה - סמ' א' 2 ש"ס
- שיטות ניתוח טקסט שירה - סמ' ב' 2 ש"ס
- מבוא לבקורת הספרות בצרפת 2 ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך "פרקים מן הספרות הצרפתית" 4 ש"ס

4. 4 ש"ס שיעורים נוספים

שהתלמידים ילמדו לפי בחירתם בספרות או בבלשנות צרפתית

5. 8 ש"ס סמינריונים (127):

8 ש"ס

סה"כ 52 ש"ס

התלמיד יבחר באחת מהאפשרויות הבאות:

בשנים ב' ו-ג' יחוייב התלמיד ב-4 סמינריונים - 8 ש"ס (2 ש"ס כל אחד), על פי בחירתו, מתוך אלה המוצעים בספרות ובבלשנות. הוא יקבל ציון השתתפות בארבעתם ויגיש עבודה סמינריונית בשניים מהם, על פי בחירתו.

בשנים ב' וג' ילמדו התלמידים הפרנקופונים על פי תכנית המסלול הרגיל עם השינויים המפורטים להלן:
הם יחיו פטורים משיעורי שפה (8 ש"ס שהם: 4 ש"ס בהבעה בכתב בשנה ב', 4 ש"ס תרגום מעברית לצרפתית).

במקום שיעורים אלה ילמדו התלמידים שיעורים מתוך פרקים מן הספרות הצרפתית או מתוך שיעורי בלשנות

8 ש"ס

תלמידים אשר למדו את השיעור "מבוא לבלשנות" או "הספרות מימי הביניים ועד המהפכה" במסגרת השלב הכלל פקולטטי, יהיה עליהם להשלים מכסת השעות

4 ש"ס

12 ש"ס

סה"כ

חוג מורחב בשני המסלולים - לחוג מורחב יוכלו להתקבל תלמידים אשר סיימו את השלב הכלל-פקולטטי בממוצע ציונים מ-85 ומעלה

בנוסף על הלימודים הרגילים בחוג, ילמד התלמיד 36 ש"ס נוספות המתחלקות ל-:

12 ש"ס

8 ש"ס

16 ש"ס

36 ש"ס

שיעורים מתקדמים

סמינריונים (לפחות 2 ש"ס בכל אחד מהתחומים - ספרות ובלשנות)*

חטיבה חיצונית**

סה"כ

* על כל תלמיד להגיש עוד שתי עבודות סמינריוניות בנוסף לשתי העבודות הכלולות בתכנית הרגילה, אחת בספרות ואחת בבלשנות.
** שיעורים אלה יבחרו מתוך השיעורים המתקדמים של המגמה לתרבות צרפת (מסגרת 224) ומשיעורי חוגים אחרים כגון: היסטוריה, פילוסופיה, תולדות האמנות, בלשנות וכו', באישור יועץ החוג.

המגמה לתרבות צרפת

א. מטרות המגמה

לחקות ידע שיטתי בחיבטיה השונים של התרבות הצרפתית לדורותיה; להכשיר את התלמיד לחקר התרבות הצרפתית, והתרבויות בארצות דוברות צרפתית. לחקנות לתלמיד ידע בשפה הצרפתית כדי להכשירו לקרוא את הטקסטים המרכזיים של תרבויות אלו בשפת המקור.

ב. לתלמידי שנה א' המבקשים להמשיך בלימודים במגמה לתרבות, מומלץ להכליל את השיעורים הבאים בתכניתם בשלב הלימודים הפקולטטי:

1. מבואות (מסגרת 666):

- א. מבוא לתרבות צרפת (ש' 4 ש"ס, ת' 2 ש"ס בסמ' א' או ב')*
 חמבוא ניתן בעברית על בסיס טקסטים בעברית ובאנגלית.
 ב. צרפת בת זמננו: לשון, מוסדות ותרבות (ש"ת סמ' ב')
 סח"כ מבואות
ש"ס	6
ש"ס	4
ש"ס	10

2. מיומנויות (לימוד שפה) (מסגרת 555):

שיעורים אלה מיועדים להביא את התלמיד ליכולת קריאה שתאפשר לו לקחת שיעורים מתקדמים בתרבות ובספרות צרפת בהמשך לימודיו.
 ציוני שיעורים אלה ישוקללו יחד עם ציוני שנים ב' וג' ולא יחשבו במנן ציוני שלב הלימודים הפקולטטי.

א. תלמידים ללא ידע מוקדם בצרפתית (רמח א'):

- אימון בקריאה ודקדוק א' (סמ' א')
 אימון בקריאה ודקדוק ב' (סמ' ב')
ש"ס	8
ש"ס	4

סח"כ מיומנויות לתלמידים ללא ידע מוקדם בשפה
 הצרפתית הנחשבות ל-8 ש"ס.

ש"ס	12
-----	----

ב. תלמידים עם ידע מוקדם בצרפתית (רמח ב', ג' וד'):

- אימון בקריאה ודקדוק (סמ' א')
 חבנת טקסטים באמצעות תרגום (סמ' ב')
ש"ס	4
ש"ס	2

סח"כ מיומנויות לתלמידים עם ידע מוקדם בשפה
 הצרפתית הנחשבות ל-4 ש"ס

ש"ס	6
-----	---

* ניתן לקחת את שיעור חמבוא ללא תרגיל.

בשנים ב' וג' יינתנו כל השיעורים בעברית על בסיס קריאה בצרפתית, למעט כמה שיעורים בשפה הצרפתית בשנה ג'.

התלמיד ילמד:

שיעורים מתקדמים: (8 ש"ס שיעורי בחירה בתרבות ו-8 ש"ס שיעורי ספרות (הכוללים 2 ש"ס ניתוח טקסטים חובה ו-6 ש"ס שיעורי בחירה בספרות) קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית (מהם 2 ש"ס ק"מ חובה בצרפתית)	16	ש"ס
איתור מבנים בשפה הצרפתית	8	ש"ס
הבנת הנשמע והבעה בע"פ	4	ש"ס
סמינריונים	4	ש"ס
חטיבה חיצונית בנושא תרבות צרפת	8	ש"ס
סה"כ	10	ש"ס
	50	ש"ס

פירוט:

1. שיעורים מתקדמים: תרבות צרפת (מסגרת 224)

שיעורי תרבות בשנים ב' וג':

על התלמיד לבחור ב-4 שיעורים של 2 ש"ס כל אחד, בשתי תקופות שונות מתוך שלוש:

- ימי הביניים והרנסנס.
- מאות 17 ו-18.
- מאות 19 ו-20.

סה"כ: 8 ש"ס.

שיעורי ספרות צרפתית במגמה לתרבות צרפת (מסגרות: 222, 223)

א. שיעור חובה:

- ניתוח טקסט (חובה שנה ב') 2 ש"ס (מסגרת 222)
- שיעורים מתקדמים (שנים ב' וג') 6 ש"ס (מסגרת 223).

סה"כ: 8 ש"ס.

לתלמידים המתקדמים בצרפתית או ממליצים לקחת את שיעורי החטיבה "ספרות צרפתית" בשפה צרפתית במגמה "שפה וספרות צרפתית".

2. שיעורי לשון (מסגרת 225)

א. קריאה מודרכת

4 ש"ס חובה בשנה ב'

4 ש"ס חובה בשנה ג' (2 ש"ס חובה בשפה הצרפתית).

סה"כ: 8 ש"ס.

ב. איתור מבנים בשפה הצרפתית (מסגרת 229):
4 ש"ס חובה שנה ב'.

סה"כ: 4 ש"ס.

3. לימודי עזר (מסגרת 226)

חבנת הנשמע ותבעה בע"פ
בשיעור זה מקבל התלמיד ציון עבר

סה"כ 4 ש"ס.

4. חטיבה חיצונית (מסגרת 231):

חלימודים כוללים חטיבה חיצונית מורכבת משיעורים בהיסטוריה, פילוסופיה ואמנויות (תולדות האמנות, תיאטרון, קולנוע, מוסיקולוגיה) צרפתיות מצד אחד, ומשיעורים במדע התרבות מצד שני (שיעורים אלה יילקחו בחוגים אחרים, על סמך רשימת שיעורים מומלצים של החוג לצרפתית ובתיאום עם יועץ החוג).

סה"כ: 10 ש"ס.

5. סמינריונים (מסגרת 227):

על התלמיד לחשתף ב-2 סמינריונים (4 ש"ס כל אחד) במשך לימודיו ולהגיש 2 עבודות סמינריוניות.

סה"כ: 8 ש"ס.

בחינות, סמינריונים ושקלול ציונים בשתי המגמות
התלמיד יבחן בכתב או בע"פ בכל הקורסים שישתתף בהם.

סמינריונים

בשנים ב' וג' יחוייב התלמיד בסמינריונים. בכולם יקבל ציון השתתפות, וב-2 מהם יגיש עבודה סמינריונית, על פי בחירתו.

שקלול ציון הגמר לתואר ראשון

25%	ממוצע ציוני שנה א' - שלב הלימודים הפקולטטי
50%	ממוצע ציוני שנים ב' וג' (כולל מיומנויות של שנה א')
25%	ממוצע ציוני עבודות סמינריוניות

החוג לצרפתית

המונח לשפה וספרות צרפתית

שנה א':

מבואות (מסורת 666)

סמסטר א'

0625.1103.01

גב פ' פקס

0625.1103.02

גב פ' פקס

0625.1103.03

גב פ' פקס

0625.1103.04

גב פ' פקס

0625.1103.05

גב פ' פקס

0625.1103.06

גב פ' פקס

0625.1103.07

גב פ' פקס

0625.1103.08

גב פ' פקס

0625.1103.09

גב פ' פקס

0625.1103.10

גב פ' פקס

0625.1103.11

גב פ' פקס

0625.1103.12

גב פ' פקס

0625.1103.13

0625.1316.03

גב ד' חרובי

0625.1316.04

גב ד' חרובי

0625.1316.05

גב ד' חרובי

0625.1316.06

גב ד' חרובי

0625.1316.07

גב ד' חרובי

0625.1316.08

גב ד' חרובי

0625.1316.09

גב ד' חרובי

0625.1316.10

גב ד' חרובי

0625.1316.11

גב ד' חרובי

0625.1316.12

גב ד' חרובי

0625.1316.13

גב ד' חרובי

0625.1316.14

גב ד' חרובי

0625.1316.15

גב ד' חרובי

0625.1316.16

גב ד' חרובי

0625.1316.17

גב ד' חרובי

0625.1316.18

גב ד' חרובי

0625.1316.19

גב ד' חרובי

0625.1316.20

גב ד' חרובי

חבועה בע"פ ב' (רמח א')	211	12-10	א' ש"ת	סמ' ב'	0625.1211.01	ד"ר י' מלדשטיין
חזזנברג	209	12-10	ג'			
חבועה בע"פ ב' (רמח ב')	209	14-12	א' ש"ת	סמ' ב'	0625.1211.02	ד"ר י' מלדשטיין
חזזנברג	253	10-08	ג'			
חבועה בע"פ ב' (רמח ב')	225	16-14	ב' ש"ת	סמ' ב'	0625.1211.03	גב' ס' מנדלסון
שרת	225	14-12	ה'			
חבועה בע"פ ב' (רמח ג')	266	18-16	ב' ש"ת	סמ' ב'	0625.1211.04	גב' ל' נכרן
חזזנברג	105	18-16	ה'			
<u>שיעורי עזר</u>						
חדרכה אישית	14-10	ב'	ש'	סמ' א' + ב'		ד"ר טבעי ניקן
	14-10	ד'				
חדרכה אישית	16-14	א'	ש'	סמ' א'		גב' נ' חובין

סמסטר ב'

מבוא לתרבות צרפת	0668.1240.02
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	פרופ' ד' מנדלסון
סמ' ב' ש' ב' 18-16	
ד' 144	
אולם ע"ש יונה אחינער	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.05
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	גב' נ' מנדל
סמ' ב' ת' ה' 14-12	
גילמן 306	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.06
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	מר ד' שרביט
סמ' ב' ת' ד' 16-14	
גילמן 280	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.07
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	גב' ר' למפרט
סמ' ב' ת' א' 18-16	
גילמן 280	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.08
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	גב' י' אהרנפריד
סמ' ב' ת' א' 14-12	
גילמן 304	

שיעור ותרגיל הניתנים על בסיס טקסטים במקור הצרפתי

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות (רומה א') בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי	0668.1350.01
סמ' ב' ש"ת ב' 12-10	ד"ר ס' שטיינברג
גילמן 362	
גילמן 281	

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות (רומה ב') בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי	0668.1351.01
סמ' ב' ש"ת א' 16-14	גב' ר' למפרט
גילמן 221	
גילמן 220	

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות (רומה ג'-ד') בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי	0668.1352.01
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14	מר ד' שרביט
שרת 222	
גילמן 14.17	

המנוחה לתרבות צרפת

מבואות (מסגרת 666)

מבוא לתרבות צרפת (השיעור והתרגיל האמוד ניתנים בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים).

סמסטר א'	0668.1240.01
פרופ' ד' מנדלסון	

מבוא לתרבות צרפת	0668.1241.01
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	גב' נ' מנדל
סמ' א' ש' ב' 14-12	
גילמן 144	
אולם ע"ש יונה אחינער	
גילמן 223	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.02
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	גב' י' מנדל
סמ' א' ת' ה' 10-08	
גילמן 221	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.03
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	גב' י' אהרנפריד
סמ' א' ת' ה' 12-10	
גילמן 221	

תרגיל לשיעור ה"ל	0668.1241.04
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	מר ד' שרביט
סמ' א' ת' ד' 12-10	
גילמן 221	

חבנת טקסטיים באמצעות חרגום (רמח ג' ד')
 סמ' ב' ת' ג' 12-10 גילמן 361

0668.1529.01
 גב' ש' חרץ

סמסטר א'

0668.1505.01
 מר א' ואל

אומן בקריאה ודיקדוק א'
 (רמח א' - מוחללים בלבד)
 סמ' א' ת' א' 18-14 גילמן 261
 ג' 14-12 גילמן 262
 ג' 16-14 גילמן 306

0668.1505.02
 גב' ע' שירץ

אומן בקריאה ודיקדוק א'
 (רמח א' - מוחללים בלבד)
 סמ' א' ת' ב' 16-14 גילמן 221
 ב' 18-16 גילמן 319
 ה' 18-14 גילמן 220

0668.1507.01
 גב' ס' מנדלסון

אומן בקריאה ודיקדוק א' (רמח ב')
 סמ' א' ת' ג' 14-12 גילמן 279
 ה' 14-12 גילמן 307

0668.1509.01
 גב' ר' דרמון
 אומן בקריאה ודיקדוק א' (רמח ג' ד')
 סמ' א' ת' א' 18-16 גילמן 221
 ד' 16-14 גילמן 261

סמסטר ב'

0668.1540.01
 מר א' ואל
 אומן בקריאה ודיקדוק ב' (רמח א')
 סמ' ב' ת' ב' 14-12 גילמן 207
 ד' 14-12 גילמן 230

0668.1540.02
 גב' ר' דרמון
 אומן בקריאה ודיקדוק ב' (רמח א')
 סמ' ב' ת' ג' 16-14 גילמן 279
 ה' 16-14 גילמן 455

0668.1527.01
 גב' ש' חרץ
 חבנת טקסטיים באמצעות חרגום (רמח ב')
 סמ' ב' ת' ג' 10-08 גילמן 455

החוג לתורת הספרות הכללית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מידע כללי על החוג, מטרותיו, המגמות הקיימות בו, הדרישות לתואר ותנאי הקבלה מפורט באידיאולוגיה של החוג, בחלק ב' של ידיעון זה.

במסגרת השנה הפקולטטית מציע החוג 6 קורסים מבואיים ו-2 קורסים של מיומנויות.

תלמיד השנה הפקולטטית רשאי להשתתף בקורסים מבואיים של החוג בהיקף של עד 10 ש"ס, וכמו כן ב-2 קורסי המיומנויות החוגיות.

תלמידים שגרשמו לחוג לתורת הספרות הכללית עם תחילת לימודיהם בשנה הפקולטטית, או שמתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג זה, יבחרו בשנה א' את הקורס "מבוא לתורת הסיפורת" (6 ש"ס) ויוסיפו עליו קורס נוסף מבין האחרים. תלמידים אלה גם יבחרו ב-2 קורסי המיומנויות החוגיות המוצעים ע"י החוג.

תלמידים שיבחרו בחוג לתורת הספרות הכללית במועד מאוחר יותר יוכלו להשלים קורסים אלה בשנה ב' (ראו לחלק).

הקורסים המוצעים בתשנ"ד

- א. מבוא לתורת הסיפורת (סמסטר א')
פרופ' מ' פרי
4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (הדרכה אישית)
- חובה למתכוונים להמשיך ללמוד בחוג לתורת הספרות הכללית.
- ב. תחנות יסוד בספרות המערב: העת העתיקה (סמסטר א')
פרופ' ז' בן-פורת וד"ר א' לובין
4 ש"ס שיעור
- ג. מגמות ברומאן המודרני (ג'ויס, קאפקא, ג'ון בארת, מארקס, וונגאט, גראס, פוקנר ועוד) (סמסטר ב')
ד"ר יעל רן
4 ש"ס שו"ת
- ד. בעיות יסוד בתורת הספרות מפרספקטיבה קוגניטיבית (סמסטר ב')
ד"ר ישעיהו שן
4 ש"ס שו"ת
- ה. מבוא לתורת התרגום (סמסטר א')
פרופ' ג' טורי
גב' רקפת שפי, גב' ניצה בן-ארי
4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

(ניתן לקחת את השיעור גם בלי התרגיל. התרגיל אינו נחשב במנין השעות של החוג לתורת הספרות הכללית).

1. ספרות חיוס (סמסטר ב')	
פרופ' מ. פרי ומורים אחרים	4 ש"ס שיעור

מיומנויות חוגיות

מבוא לבלשנות (סמסטר א')	
פרופ' טניה ריינהרט	4 ש"ס שיעור
מורים שונים	2 ש"ס תרגיל

קריאה מודרכת בשירה אנגלית	
ד"ר לילך לחמן, גב' לואיז שבת בית-לחם,	
גב' סוניה לייזן	2 ש"ס תרגיל

תנאי קבלה לחוג

תלמידים יכולים להירשם לחוג כבר במסגרת שנה א' (הפקולטטית). תלמידים אלה יתקבלו לפי תנאי הקבלה לשנה הפקולטטית, וללימודי שנה ב' יתקבלו על-פי הישגיהם בשנה א'. מספר המקומות בחוג מוגבל וסף הקבלה נקבע מידי שנה. בתשנ"ד סף הקבלה: ציון ממוצע משוקלל בלימודי השלב הפקולטטי: 70.

תלמידים יוכלו להתקבל ללימודי שנה ב' בחוג (לאחר השנה הפקולטטית) גם אם לא נרשמו לחוג בתחילת לימודיהם, וגם אם לא למדו בשנה הפקולטטית קורסים של החוג. גם תלמידים אלה יתקבלו על סמך הישגיהם בשנה הפקולטטית, כנ"ל.

חובות השמיעה בחוג (שנים ב' ואילך) במסלול הדו-חוגי

א. סטודנטים שלמדו 2 קורסים של החוג בשנה הפקולטטית ילמדו בשנים ב' ואילך עוד 48 ש"ס וישלימו את המיומנויות החוגיות שלא למדו בשנה א' (שאינן נמנות במסגרת 48 ש"ס). בין שני הקורסים של החוג לא יימנו קורסים הנחשבים לסטודנטים בחוגם האחר.

ב. סטודנטים שלא למדו שני קורסים של החוג בשנה הפקולטטית ילמדו בשנים ב' ואילך 52 ש"ס ובנוסף לכך ישלימו את המיומנויות החוגיות.

ג. חלוקת השעות הנ"ל של הסטודנט לתחומי הלימודים בחוג מפורטת בחלק ב' של ידיעון זה.

המסלול החד-חוגי

המעבר למסלול הוא בתום שנה א' (הפקולטטית) או לאחר מכן. המסלול נועד לתלמידים מצטיינים, והקבלה למסלול נעשית על-ידי ועדת קבלה בהתאמה עם תקנון הפקולטה.

סטודנטים שציונם הממוצע בלימודי השלב הפקולטטי הוא 80 ומעלה, יוכלו להגיש את מועמדותם למסלול זה בסמוך למועדי הייעוץ לשנה ב'.

חובות השמיעה בחוג (שנים ב' ואילך) במסלול החד-חוגי

48 ש"ס כמו במסלול חד-חוגי, ועוד 42 ש"ס (בס"ח 90 ש"ס).

החוג לתורת הספרות הכללית

סגל ההוראה

[illegible]

מיוענות חוגיות לשנה א' (מסגרת 123)

מבוא לבשעת	מבוא א' סמ'	ב' ש' ח'	ט' ריינהרט	0628.1140.01
גלמן 223	16-14	ב' ש' ח'	פרס' ט'	
גלמן 281	18-16	ח'		
יפרסם	12-10	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	*0628.1141.02
יפרסם	14-12	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.03
יפרסם	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.04
גלמן 206	18-16	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.05
גלמן 305	12-10	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.06
גלמן 260	12-10	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.07
רוזנברג 04	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	*0628.1141.08
יפרסם	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.09
יפרסם	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.10
גלמן 488	20-18	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	0628.1141.10

לתלמידי חזרת חספורת חכללית *
לתלמידי החוג לבשעות **
לתלמידי ב"א כללי ***
לתלמידי חזרת חספורת חכללית וב"א כללי ****

תחתית-יסודות בספרות המערב א': חזרת חזרתקה
פרס' ז' בן-פרח 0628.1137.01
ד"ר א' לבן

קורסי בחירה בלומדי חב"א של חתוג

מבוא לבשעת	מבוא א' סמ'	ב' ש' ח'	ט' ריינהרט	0628.1140.01
גלמן 282	14-12	ב' ש' ח'	פרס' ט'	
גלמן 317	16-14	ח'		
יפרסם	12-10	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	*0628.1141.02
יפרסם	14-12	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.03
יפרסם	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.04
גלמן 206	18-16	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.05
גלמן 305	12-10	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.06
גלמן 260	12-10	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.07
רוזנברג 105	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	*0628.1141.08
יפרסם	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.09
יפרסם	16-14	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	***0628.1141.10
גלמן 280	20-18	תרגיל במבוא לבשעות	סמ' א' ת'	0628.1141.10

לתלמידי חזרת חספורת חכללית *
לתלמידי החוג לבשעות **
לתלמידי ב"א כללי ***
לתלמידי חזרת חספורת חכללית וב"א כללי ****

קריאה מודרכת בשורה אנלית	סמ' ב'	ק"מ א'	14-12	281	גילמן
0628.1131.01	ד"ר ל' לחמן				
קריאה מודרכת בשורה אנלית	סמ' ב'	ק"מ ד'	12-10		
0628.1131.02	גב' ל' שבת בית-לחם				
קריאה מודרכת בשורה אנלית	סמ' א'	ק"מ ג'	14-12	261	גילמן
0628.1131.03	גב' ס' לייזר				

החוג לתלמוד

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

החוג לתלמוד עוסק בחוראת הספרות התלמודית ובמחקרה. מתקיימים בחוג לימודים לקראת התואר הראשון, התואר השני (מוסמך) והתואר השלישי (דוקטור לפילוסופיה).

החוג עוסק בחוראה ובמחקר של התלמוד הבבלי, התלמוד הירושלמי, ספרות התנאים (משנה ותוספתא), ספרות המדרש והאגדה, ספרות הגאונים, הספרות הרבנית, ספרות חסידות ותרבות חסידות.

התואר הראשון

מטרת הלימודים לתואר הראשון לחקירת תלמידים את הכלים הדרושים לגישה עצמאית וביקורתית למקורות הספרות התלמודית (ההלכתית והמדרשית) לדורותיה ולתחומיה השונים, לבעיות הטקסטואליות, הספרותיות, ההיסטוריות, העיוניות וההלכתיות.

במהלך לימודיהם ייפתחו תלמידים אשנב לעולם של חז"ל וחכמי הספרות הרבנית שלאחר התלמוד, שדרכו ניתן יהיה לעמוד על השקפותיהם, התלבויותיהם והתמודדותם עם בעיות הרוח והחברה, שהטרידו אותם, הן במצוות בין אדם למקום, הן במצוות בין אדם לחברו.

בחוג שתי מגמות:

1. מגמה לתורה שבעל-פה.
2. מגמה לתלמוד.

המגמה לתורה שבעל-פה פתוחה לתלמידים ללא דרישות מוקדמות. יש במגמה זו תרגילים בסיסיים, המכשירים את התלמיד לחבנת הטקסטים העיקריים של הספרות התלמודית והמקנים לו יסודות הגישה המחקרית.

המגמה לתלמוד מיועדת לתלמידים בעלי רקע תלמודי בשיבה, בבית-ספר תיכון בעל תוכנית רחבה ללימודי התלמוד או כיו"ב. במגמה זו קורסים, המשלימים את ידיעות התלמיד בספרות התלמודית והעוסקים בנייתו המקורות בשיטה מחקרית.

תעודת חוראה

בבית-הספר לחינוך קיימת תכנית, המכשירה את בוגרי המגמה לתורה שבעל-פה או לתלמוד לחיות מורים לתורה שבעל-פה בבתי ספר על-יסודיים.

סדר הלימודים

שנה א'

לימודי שנה א' של לימודי החוג יתנהלו בשלב הלימודים הפקולטטי בשתי מסגרות: מבואות (שיעורים ותרגילים) ומיומנויות. (המיומנויות אינן נכללות במניין השעות).

א. מבואות ותרגילים

א. שיעורי מבוא

- (1) מבוא להלכה ולספרותה - הלכות שבת ומנהגיה - סמ' א' (ש'), פרופ' נח עמינח (4 ש"ס).
- (2) מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל - סמ' א' (ש') ד"ר מ"ב לרנר (4 ש"ס).
- (3) נישואין, המשפחה ומעמד האשה בהלכה ובאגדה - סמ' ב' (ש') פרופ' מ"ע פרידמן (4 ש"ס).

ב. תרגיל מחלקתי בתלמוד למבואות של שלב הלימודים הפקולטטי - סמ' א' + סמ' ב' (ת') מר' א' צור (2 ש"ס).

תלמיד המבקש ללמוד 4 ש"ס בלבד יבחר באחד משיעורי המבוא בלא תרגיל; תלמיד המבקש ללמוד 6 ש"ס בלבד יבחר באחד משיעורי המבוא בצירוף תרגיל; תלמיד המבקש ללמוד 10 ש"ס יבחר בשניים משיעורי המבוא בצירוף תרגיל.

ב. מיומנויות

תלמוד בבלי - שנה א' (סדרים זרעים ומועד 4 ש"ס); סדרים נשים ונזיקין 4 ש"ס) או תלמוד למתחילים (4 ש"ס + 4 ש"ס).
(תלמיד שאושרה קבלתו למגמה לתלמוד פטור מתרגיל זה).
תלמידים שלא שמעו את כל המיומנויות של החוג בשנה הפקולטטית, חייבים להשלימן בשנה ב'.

תנאי המעבר לחוג בשנה השנייה

ממוצע משוקלל של 70 בשלב הפקולטטי כולו.

המשך הלימודים בחוג (שנים ב'-ג')

תלמידים שיתקבלו לחוג לתלמוד לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי כנ"ל ילמדו בחוג לסיום התואר הראשון במסלול דו-חוגי:

- א. סה"כ עוד 44 ש"ס, לא כולל מיומנויות, אם למדו את אחד משיעורי המבוא של החוג בשלב הלימודים הפקולטטי.
- ב. סה"כ עוד 48 ש"ס, לא כולל מיומנויות, אם לא למדו את אחד משיעורי המבוא של החוג בשלב הלימודים הפקולטטי.

מידע נוסף על לימודי החוג אפשר לקרוא בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ד - כרך ב'.

החוג לחלמוד

סגל ההוראה

פרופ' אהרן שניידר - ראש החוג

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

פרופ' דוד יחיאל חיינוביץ

מינוניות

תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים (מענד)				0682.1091.01
רזנוברג	209	א' 18-16	ת' סמ' א'	מר י' דוד
רזנוברג	209	ג' 18-16	ג' סמ' ג'	
תלמוד בבלי שנה א' (סדרים נשים (וזיקין)				0682.1092.01
רזנוברג	103	א' 18-16	ת' סמ' ב'	מר י' דוד
רזנוברג	106	ג' 18-16	ג' סמ' ג'	
תלמוד למתחילים				0682.1804.01
רזנוברג	107	א' 20-18	ת' סמ' א'	מר י' דוד
רזנוברג	107	ג' 20-18	ג' סמ' ג'	
תלמוד למתחילים				0682.1809.01
רזנוברג	205	ב' 20-18	ת' סמ' ב'	מר א' צור
רזנוברג	205	ד' 20-18	ד' סמ' ד'	

החוג לחלמוד

מבואות ותרגילים - חשלב תכל-פקולטטי

מבוא לחלוקה ולספירה - חלוקת שבת ומנוחה				0682.1158.01
רזנוברג	206	ג' 14-12	ש' סמ' א'	פרופ' נ' עמית
רזנוברג	206	ה' 14-12	ה' סמ' ג'	
מבוא לספרות האגדה - חתפתחות של ג'אנר				0682.1102.01
ביצירת חז"ל				
גלמן	456	א' 16-14	ש' סמ' א'	ד"ר מ"ב לרע
גלמן	456	ה' 16-14	ה' סמ' ג'	
ניסוחין, המשפחה (מעמד האשה בתלמוד ובאגדה				0682.1175.01
גלמן	282	א' 12-10	ש' סמ' ב'	פרופ' מ"ע פרידמן
גלמן	282	ג' 12-10	ג' סמ' ד'	
תרגיל מחלקתי בתלמוד למבואות של שלב				*0682.1180.01
חלומות הפקולטטי				
גלמן	362	ב' 18-16	ת' סמ' א'	מר א' צור
תרגיל מחלקתי בתלמוד למבואות של שלב				*0682.1192.01
חלומות הפקולטטי				
רזנוברג	107	ד' 18-16	ת' סמ' ב'	מר א' צור

תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח/ ב"א כללי לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים:

מטרתה של תוכנית הלימודים הכלליים, להלן: ב"א כללי, לתואר הראשון במדעי הרוח היא להקנות לסטודנטים השכלה אקדמית רחבה בתחומים מגוונים בפקולטה למדעי הרוח ובפקולטות אחרות.

התכנית מקנה השכלה אקדמית מיוחדת, ברמה התחלתית, בתחומי ההתמחות השונים, התכנית מאפשרת לתלמיד להגיע לשילוב של תחומים (תחומי ידע ודיסציפלינות) שהוא ייחודי במבנהו וגובש במיוחד עבור תלמידי התוכנית.

הב"א הכללי הוא תכנית לתואר הראשון בלבד. תכנית השלמה תותאם לתלמידים בעלי תואר ראשון בב"א כללי, שירצו להמשיך לימודיהם בתואר השני בחוגי הפקולטה השונים ובתכניות ייחודיות (כגון לימודי דתות).

הרשמה:

ניתן להירשם לב"א כללי:

- (1) בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה על גבי טפסי הרישום - חוג מספר 0662.
- (2) לקראת סיום שלב הלימודים הפקולטטי על גבי טופס שישלח לכתובת התלמידים ממשרד השלב הפקולטטי ובכפוף למועד הרישום בטופס.
- (3) לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, במשרד הרישום של האוניברסיטה ובכפוף למועדי הרישום הכללי לאוניברסיטה.

קבלה:

- (1) למסלול הדו-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו בציון משוקלל 75 ומעלה.
- (2) תלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 90 ומעלה ומעוניינים להירשם למסלול החד-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, יגישו בקשה לועדת החוראה של הב"א הכללי.
- (3) תלמידים שיחלו לימודיהם בב"א כללי בטרם השיגו את הציון הממוצע הדרוש - (75) יהיו תלמידים במעמד "על תנאי" ולימודיהם יופסקו אם לא יעמדו בתנאי הנ"ל. לא ניתן ללמוד במעמד על תנאי יותר מסמסטר אחד. במסלול החד חוגי אין לימודים במעמד "על תנאי".

בחירת הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:

כל הקורסים המופיעים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי מוצעים לתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בב"א הכללי. קורסים אלה יכולים להוות בהמשך בסיס ללימודים בהקבצים השונים.

בתוך היצע הקורסים יש קבוצת קורסים השייכים לב"א הכללי, קורסים אלה פתוחים גם לכל תלמידי הפקולטה.

תלמיד שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי והתקבל לב"א הכללי יוכל לשלב בלימודיו בהקבצים השונים 16 ש"ס ולא יותר מלימודי השלב הפקולטטי (למעט מיומנויות).

מבנה הלימודים:

כל שיעורי הב"א הכללי מאורגנים בהקבצים בני 18 ש"ס כל אחד. תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי והתקבלו לב"א כללי יבחרו בשלושה הקבצים, מהם שניים הכוללים סמינריון ואחד ללא סמינריון.

סוגי ההקבצים בב"א כללי:

- (1) הקבצים חוגיים: הקבצי לימוד של הפקולטה למדעי הרוח.
כל חוגי הפקולטה מציעים הקבצים עם סמינריון והקבצים ללא סמינריון. מבנה ההקבצים מפורט בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, כרך ב', בתכנית הב"א הכללי. תלמיד בב"א כללי לא ילמד הקבץ חוגי שמציע החוג השני שלו.
 - (2) הקבצים בינתחומיים: הקבצים המורכבים משיעורים סביב נושא מלכד. חלק מן ההקבצים מציעים סמינריון וחלקם אינם מציעים סמינריון. מידע כללי על הקבצים אלה מפורט להלן.
 - (3) הקבץ לימודים כללי: הקבץ המכלל קורסי מבוא של הפקולטה למדעי הרוח הרשומים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי בלבד, ולא יותר מ-6 ש"ס מחוג אחד. בהקבץ זה אין סמינריון.
 - (4) הקבצים חוץ פקולטטיים: הקבצי לימוד של חוגים מפקולטות אחרות כגון אמנויות, מדעי החברה, עבודה סוציאלית ועוד. ניתן ללמוד קורסים מהקבצים אלה רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. בהקבצים אלה אין סמינריון.
- התכנית אינה מתחייבת לקיים בכל שנה את כל מגוון ההקבצים או לאשר לכל תלמיד להרשם בכל אחד מההקבצים המוצעים.
- בכל מקרה יתאפשר לתלמיד לסיים את לימודיו בהקבץ שהתחיל בו.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגוליס

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי), שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית מציעה לתלמידים, הבחרים בה, מילגות החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה לחוראת שפות).

בתשנ"ד מציעה התכנית לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי את שיעור המבוא "משיחיות ואפוקליפסה בספרות עברית ויידיש (ביאליק, פרץ, אצ"ג)" של ד"ר נוברשטרן. פרטים על הקורס וכן פרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעת בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

"כותרת"

תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשנ"ד בבית הספר לעתונאות ולתקשורת "כותרת" ובשלב הלימודים הפקולטטי, יוכלו לפתוח הקבץ תקשורת לאחר שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ולאחר שיתקבלו לב"א הכללי. (על סמך ממוצע פקולטטי של 75 לפחות).

הקבץ זה מיועד לתלמידי כותרת בלבד ויהיה ללא סמינריון.

חלק מלימודי "כותרת" יזכו בהכרה ע"י הב"א הכללי, וזאת בהתאם לקביעת ועדת החוראה הפקולטטית. לכל היותר יזכו 8 ש"ס בהכרה כנ"ל, וישולבו בהקבץ תקשורת. אם לתלמידים אלה יש עוד קורסים להכרה (ראה סעיף "הכרה בלימודים קודמים") ייחשבו לימודי "כותרת" כחלק מ-18 ש"ס המירביות לאקדיטציה.

הכרה בלימודים קודמים:

כל הנרשמים לב"א כללי פותחים לימודיהם בשלב הלימודים הפקולטטי. את המסמכים המעידים על לימודים אקדמאים קודמים יש להציג ליועצי הב"א הכללי לא יאוחר מן המועד בו חוזמן התלמיד לייעוץ ולרישום לקורסים.

הב"א הכללי יכיר לכל היותר ב-18 ש"ס במסלול הדו-חוגי (36 ש"ס במסלול החד-חוגי) מלמודיו האקדמיים הקודמים של התלמיד. יזכו בהכרה רק קורסים שהציון בהם הינו 80 ומעלה.

גמר לימודים:

ציון הגמר של תלמיד המסיים כל חובותיו לתואר הראשון ישוקלל כדלקמן:

25% ציון ממוצע של שלב הלימודים הפקולטטיים.

45% כלל ציוני הקורסים למעט הסמינריונים.

30% ציוני הסמינריונים.

תכניות בין-תחומיות

התכניות הבין-תחומיות שלהן מורכבות מהקבצים בני 18 ש"ס.

לחק מידע על התכניות הבינתחומיות המוצעות בדרך כלל לתלמידי ב"א כללי. כל חקב בתוכניות אלה בנוי מ-18 ש"ס ובהן קורסי מבוא וקורסים למתקדמים. מרבית הקורסים של התכניות הבינתחומיות לא מוצעים לתלמידים בשלב הפקולטטי.

התכנית אינה מתחייבת לקיים בכל שנה את כל מגוון החקבצים או לאשר לכל תלמיד להרשם בכל אחד מהחקבצים המצעים.

לימודים אנגלו-אמריקאים:

תכנית זו מיועדים לחקנות לתלמידים ידע וכלי מחקר בינתחומיים בתרבות האנגלו-אמריקאית, תולדותיה וקשריה עם העולם התרבותי הסובב אותה. בתכנית זו ירוכו הלימודים הנוגעים לתרבות האנגלו-אמריקאית על היבטיה ההיסטוריים, פילוסופיים וספרותיים. כל השיעורים בתכנית הנלמדים בחוג לאנגלית ניתנים בשפה האנגלית אך מותרת כתיבת עבודות, בחיטת וסמינריון בעברית.

לימודי דתות:

החקבצים בתכנית זו מועדים לתלמידים המעוניינים לשלב לימודים בחוגים שונים העוסקים בהיבטים שונים ומגוונים של מחקר דתות: היסטוריים, פילוסופיים, תרבותיים ועוד.

היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות:

השיעורים בתכנית זו מקנים ידע בהיבטים היסטוריים ופילוסופיים של המדעים המדויקים, מדעי הטבע ומדעי החברה. המרכיב המרכזי של לימודי התכנית הוא המימד ההיסטורי, שבו מעוגנות גם התפיסה הפילוסופית וגם התפיסה הסוציולוגית והאנתרופולוגית של הידע המדעי.

לימודי הים התיכון:

התכנית נועדה לחקנות לתלמידים ידע בתרבויות ובהיסטוריה של הים התיכון מראשיתן ועד למאה ה-20, מתוך גישה בין תחומית לנושא. קשת הנושאים תאפשר לתלמידים לעמוד חן על המשותף והאופייני וחן על הייחודי לתרבויות אגן הים התיכון.

לימודי מזרח אסיה והודו:

במזרח אסיה התפתחו ציביליזציות מרשימות אחדות, בעלות חשיבות ועוצמה, שטבעו בחותמן את מרחב-חן והגישו אף לאירופה ואמריקה. התכנית נועדה להפגיש את התלמידים עם התרבות, החברה, ההיסטוריה, השפה והפילוסופיה של ארצות מזרח אסיה.

לימודי נשים:

תכנית זו מציגה תחום ידע חדש יחסית החולך וכובש מקום בתחומן של דיסציפלינות רבות. לימודי נשים הוא מקצוע בין-תחומי במהותו ומתמקד בתיאור ביקורתי של מצב הנשים בתרבות ובחברה.

התכנית עוסקת בתיאוריה הפמיניסטית מחיבטים תרבותיים, פסיכולוגיים, פוליטיים, חברתיים, וכן במעמד האשה מחיבט היסטורי ומשפטי ובשום תיאוריה בביקורת הספרות, האמנות והקולנוע.

לימודים קוגניטיביים:

תכנית הלימודים הקוגניטיביים מיועדת לחקנות לתלמידים השכלה בין-תחומית במשפחת המקצועות הקוגניטיביים, בדגש על המחקר הקוגניטיבי של הלשון. תחום מחקר זה מתמקד בניסיון לנסח מערכות כללים שאחראים על פעילויות קוגניטיביות כמו ייצוג, חישוב, חיסוק ועיבוד אינפורמציה בלשון בשימושה הרחב ביותר. תחומי הידע העיקריים במסגרת זו כוללים בלשנות, פילוסופיה, פסיכולוגיה, תורת הספרות הכללית, מדעי המחשב ועוד.

לימודי רוסיה:

מטרת התכנית היא לחקנות ידע בסיסי בתרבות רוסיה בעת החדשה, לחוות מבוא להבנת החקשר ההיסטורי של החתפתחות הלשונית, הספרותית, החברתית והפוליטית של רוסיה תוך שימת דגש על המאות ה-19 וה-20. היא כוללת שלושה תחומים מתואמים ביניהם: תולדות השפה הרוסית, תולדות הספרות הרוסית וההיסטוריה של רוסיה וברה"מ.

לימודי הרנסאנס:

תכנית לימודים זאת משלבת קורסים בחוג להיסטוריה כללית, בחוג לתולדות האמנות ובמידת האפשר גם בחוגים אחרים העוסקים ברנסאנס כתקופה היסטורית וכציוולוזציה.

לימודי תרבות ישראלית:

התכנית מיועדת לחקנות בסיס עיוני והיסטורי להכרת תחומיה העיקריים של התרבות הישראלית מאז קום המדינה ועד ימינו. השיעורים יקיפו חיבטים שונים של התרבות הישראלית כגון מנגנונים אידיאולוגיים של יצירת תרבות ישראלית, הזחות הישראלית, צמיחתה של ספרות ישראלית, מוסדות בתרבות הישראלית, תחנות יסוד בקולנוע, באמנות, בתיאטרון ועוד.

בשנת הלימודים תשנ"ד מוצעים לתלמידים קורסי מבוא במסגרת השנה הפקולטטית המשתלבים בכל התכניות הבינתחומיות להוציא "לימודי תרבות ישראלית".

ראש התוכנית	: פרופ' שולמית שחר
יועצי התוכנית	: ד"ר חדה בן בסט, ד"ר חנה נווה
מזכירת התוכנית	: גב' דרורה רוזן
מזכירות סטודנטים	: גב' מזל שלום

שפת סלאביות בסביבה חינוכית עד המאה ה-19*
 סמ' א' ש"ר ג' 12-08 גלמן

0662.1183.01
 ד"ר ו' אורל

האיטלקית בין השפה הרוסית והשפה של

0662.1184.01

הקתולה הרוסית*
 סמ' ב' ש"ר ג' 12-08 גלמן

ד"ר ו' אורל

חקר החיים - ארגון ואבולוציה
 סמ' א' ש' ג' 16-12 גלמן

0659.5291.01
 ד"ר ח' יבלנקו

בין המינים: קריאה בתנאים פמיליטיביות

0628.3130.01

עכשויות
 סמ' א' ש"ר ב' 18-16 גלמן

ד"ר א' לבין

תכנית הלימודים הכלליים/ב"א כללי

שעורי כל החוגים בשלב הלימודים הפקולטטי, מיועדים לתלמידים המתעוררים להמשיך לימודיהם בתכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי). מלבד כל השיעורים שהופעו לעיל במסגרת חוגי הפקולטה, להלן שיעורים נוספים:

מבוא לתולדות עולם היסוד התנ"כי

0662.1110.01

סמ' א' ש' א' 16-14 גלמן
 ד' 16-14 גלמן

מרים שונים

שאלות יסוד על מוחתה של הפסיכולוגיה

0662.1120.01

סמ' א' ש' ג' 20-16 גלמן

ד"ר נ' ירום

מבוא למדעים קוגניטיביים של השפה ושימושיה
 סמ' א' ש' ה' 12-10 רוזנברג

0662.1917.01
 מרים שונים

תולדות המחשבה המדעית

0659.5222.01

סמ' א' + ב' ש' ב' 16-14 גלמן

פרופ' ש' אונגר

מחולס הסגור ליקום האינסופי: פרקים בתולדות האסטרונומיה המערבית

0659.5295.01

סמ' א' ש' ה' 14-10 גלמן

ד"ר ע' יעבץ

מבוא לתולדות חסרות הרוסית במאה ה-19

0662.1872.01

סמ' א' ש' ג' 12-10 גלמן
 ח' 14-12 גלמן

פרופ' ד' סל

מבוא לתולדות חסרות הרוסית במאה ה-19

0662.1172.01

סמ' א' ר' 14-12 גלמן
 סמ' ב' ש' א' 16-12 גלמן

פרופ' ד' סל
 0662.1873.01
 ד"ר מ' וייסקופף

גילמן	265	16-14	א' שירת	בי שמושי מחשב	מר ע' ריק	0610.1000.35	גילמן	265	12-10	ה' שירת	א' שמושי מחשב	מר נ' שפר	0610.1000.20
גילמן	265	18-16	א' שירת	בי שמושי מחשב	מר ר' ונעקור	0610.1000.36	גילמן	265	14-12	ה' שירת	א' שמושי מחשב	מר נ' שפר	0610.1000.21
גילמן	265	20-18	א' שירת	בי שמושי מחשב	גב' מי סלפניא	0610.1000.37	גילמן	265	16-14	ה' שירת	א' שמושי מחשב	מר מי ארבל	0610.1000.22
גילמן	265	12-10	בי שירת	בי שמושי מחשב	מר ג' דער	0610.1000.38	גילמן	265	18-16	ה' שירת	א' שמושי מחשב	מר בי אורי	0610.1000.23
גילמן	264	12-10	בי שירת	בי שמושי מחשב	מר נ' שפר	0610.1000.39							0610.1000.24
גילמן	264	14-12	בי שירת	בי שמושי מחשב	מר נ' שפר	0610.1000.40							0610.1000.25
גילמן	265	18-16	בי שירת	בי שמושי מחשב	מר ד' פרינקל	0610.1000.41							0610.1000.30
גילמן	264	10-08	ג' שירת	בי שמושי מחשב	מר ש' גלק	0610.1000.42	גילמן	265	10-08	א' שירת	א' שמושי מחשב	גב' מי שפר	0610.1000.31
גילמן	264	12-10	ג' שירת	בי שמושי מחשב	גב' ד' אלגביש	0610.1000.43	גילמן	264	12-10	א' שירת	א' שמושי מחשב	גב' מי זילברשטיין	0610.1000.32
גילמן	264	14-12	ג' שירת	בי שמושי מחשב	גב' ד' אלגביש	0610.1000.44	גילמן	265	12-10	א' שירת	א' שמושי מחשב	גב' מי שפר	0610.1000.33
גילמן	265	18-16	ג' שירת	בי שמושי מחשב	מר ד' פרינקל	0610.1000.45	גילמן	264	14-12	א' שירת	א' שמושי מחשב	גב' מי זילברשטיין	0610.1000.34

שמוע' מחשב	גלמן	265	12-10	ד' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.46	גב' שו" בר לב
שמוע' מחשב	גלמן	265	16-14	ד' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.47	מר מ' ארבל
שמוע' מחשב	גלמן	264	18-16	ד' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.48	מר ר' ויסקור
שמוע' מחשב	גלמן	265	18-16	ד' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.49	מר ע' רין
שמוע' מחשב	גלמן	264	12-10	ה' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.50	גב' ש' בר לב
שמוע' מחשב	גלמן	265	12-10	ה' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.51	מר נ' שפר
שמוע' מחשב	גלמן	265	14-12	ה' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.52	מר נ' שפר
שמוע' מחשב	גלמן	265	16-14	ה' שו"ת	סמ' בי	0610.1000.53	מר מ' ארבל
שמוע' מחשב						0610.1000.54	
שמוע' מחשב						0610.1000.55	
שמוע' מחשב						0610.1000.56	

היחידה להוראת שפות

משרדי היחידה - בנין שרת קומה ב', חדר 206 טל': 6409681
קבלת קהל - ימים א'-ח', שעות 10-12 ו-ג' - 13.00-15.00

א. כללי

1. היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, ספרדית, סינית, פולנית, צרפתית ורוסית.

מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות על מנת להכשיר את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים. מספר מצומצם של קורסים באנגלית ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

2. השתתפות בקורסים:

הקורסים ביחידה מוכרים כשיעור ותרגיל, לכן הנוכחות בהם הינה חובה. במקרה של שירות מילואים או מחלה יש להמציא אישור בהתאם.

3. התיישנות:

התיישנות על לימודי שפה תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית

באשר לדרישות לימודי אנגלית נא עייני/י בתקנון כללי (דפים צהובים).

ג. קורסים באנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים באנגלית ברמות: בסיסי, בינוני, מתקדמים, "אנגלית למדעי הרוח", קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורס כתיבה מדעית לתלמידי מחקר.

1. קורסים ברמות ב', ג' - מיועדים לעולים חדשים.

2. קורסים ברמת "בסיסי":

קורסים אלה מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ, בימים א' עד ה' בוקר: 8.30-12.00 או ערב: 17.00-20.30, אם תהיה דרישה לקורס במהלך שנת הלימודים יפתח קורס ברמה זו, 3 פעמים בשבוע, 8 שעות שבועיות. הקורסים בתשלום.

3. קורסים ברמת "בינוני":

- א. קורסים אלה מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ - 12 שעות שבועיות, א', ג', ה'. מומלץ להשתתף בקורס.
- ב. קורסים ברמת "בינוני + מתקדמים" במהלך סמסטר א' תשנ"ד - 8 שעות שבועיות. במהלך סמ' ב' מתקיימים קורסים אלה לתלמידים חדשים.

קורסי "בינוני" הינם בתשלום.

4. קורסים ברמת "מתקדמים":

- קורסים אלה סמסטריאליים - 4 שעות שבועיות. התלמיד חייב ללמוד בקורס חמועד לפקולטה בה הוא לומד.
- ציון עובר - 70 ומעלה.
- מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" מתקיימים בקיץ בתשלום.

5. קורסי "אנגלית למדעי הרוח" (סמסטריאליים) - מיועדים לתלמידים ברמת "פטור" - 4 שעות שבועיות, בהם נלמד חומר המותאם להקבצים הנלמדים. מספר מצומצם ביותר של קורסים מתקיימים בעונת לימודי הקיץ בתשלום.

להלן רשימת הקבצי הלימוד:

- הקבץ "ב.א. כללי": ב.א. כללי, ארכיאולוגיה, לימודים קלאסיים, מקרא, ערבית, תלמוד, תרבות צרפת.
- הקבץ "בלשנות": אנגלית, בלשנות, לשון עברית, פילוסופיה של השפה.
- הקבץ "גיאוגרפיה": גיאוגרפיה.
- הקבץ "היסטוריה": ארכיאולוגיה, גיאוגרפיה, היסטוריה, היסטוריה של עם ישראל, היסטוריה של המזרח התיכון, לימודים קלאסיים.
- הקבץ "המזרח התיכון": מזרח התיכון, ערבית.
- הקבץ "ספרות": ספרות עברית, ספרות ערבית, ספרות צרפתית, ספרות כללית.
- הקבץ "פילוסופיה": פילוסופיה יהודית, פילוסופיה כללית.
- עליך להרשם לקורס המותאם לאחד מההקבצים בהם הינך משתתף/ת.

6. קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר:

קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנויות הכתיבה המדעית באנגלית, כמו כן מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית.

לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגב' אורה שרון במזכירות היחידה.

הרישום לכל הרמות לעונת לימודי הקיץ יתקיים בבנין שרת, חדר 228 בין השעות 8.30-13.30.

7. בחינות

סוף סמ' א' תשנ"ד:

רמת בינוני + מתקדמים, מתקדמים ואנגלית למדעי-הרוח:
ביום א', 23.1.94 שעה 9.00.

סוף סמ' ב' תשנ"ד:

רמת בינוני + מתקדמים, מתקדמים ואנגלית למדעי-הרוח:
ביום א', 5.6.94 שעה 9.00.

(מועדי הבחינות ניתנים לשינויים בין ו' ל-א' ולחלופין).

ג. קורסים בשפות אחרות

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, פולנית, צרפתית ורוסית, הינם כאמור קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות:

רמת "מתחילים": 4 שעות שבועיות במשך שנה שלמה (בשני הסמסטרים)
רמת "מתקדמים": 4 שעות שבועיות במשך שנה שלמה (בשני הסמסטרים)

1. קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה. הדרישה ללימוד שפה זרה שניה נקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד הסטודנט.

2. בחינות המיון בשפות תתקיימנה ביום ה' ה-2.9.93, שעה 9.00 ע"י היחידה להוראת שפות (בנין שרת), יש להרשם לבחינות אלו עד לתאריך 10.8.93 במשרד היחידה בשעות הקבלה.

בחינות אמצע קורס: יום א' 23.1.94 שעה 12.30.

בחינות סוף סמ' ב' תשנ"ד:

שפות זרות פרט לאנגלית: יום א' 5.6.94 שעה 12.30.

3. הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי הייעוץ. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר מודעות היחידה. בעת הרישום יש להביא טופס ממזכירות החוג המציין את החוג בו למד הסטודנט ומסגרת לימודיו.

ערעורים

א. סטודנט רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר תאריך זה לא יתקבל.

ב. ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה.

תשובה תינתן לסטודנטים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.

ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

הסדרת רישום/קנסות

1. סטודנטים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.
2. כל שינוי, או הרשמה מאוחרת יגרור קנס, אם חסיבה לשינוי אינה מוצדקת.
3. לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד - מועדי ההרשמה יפורסמו ע"ג מודעות ברחבי האוניברסיטה.

היחידה להוראת שפות

רשימה זו ניתנת לשיעור

סכומי המבטל חשבוניות בקורס או למודעי באוניברסיטה חייב להודיע למשרדי היחידה, אחת חייב בתשלום.

תלמיד חייב למסד ברמה אליה סווג אחת יבטל למודעי מיד.

אנליזת בשפה זרה - סמסטר א'

ביוני + מתקדמים

שנת	223	14-12.10	א'	סמ'	0629.0603.07	שנת	06	10-08.10	א'	סמ'	0629.0603.01
שנת	223	14-12.10	ג'		יפוסים	שנת	06	10-08.10	ב'		יפוסים
שנת	223	14-12.10	ד'			שנת	06	10-08.10	ד'		
שנת	214	16-14.10	א'	סמ'	0629.0603.08	שנת	06	12-10.10	א'	סמ'	0629.0603.02
שנת	228	16-14.10	ג'		יפוסים	שנת	06	12-10.10	ב'		יפוסים
שנת	228	16-14.10	ד'			שנת	06	12-10.10	ד'		
שנת	06	16-14.10	א'	סמ'	0629.0603.09	שנת	06	12-10.10	א'	סמ'	0629.0603.03
שנת	06	16-14.10	ג'		יפוסים	שנת	06	12-10.10	ב'		יפוסים
שנת	06	16-14.10	ד'			שנת	06	12-10.10	ד'		
שנת	06	18-16.10	א'	סמ'	0629.0603.10	שנת	06	12-10.10	א'	סמ'	0629.0603.04
שנת	06	18-16.10	ג'		יפוסים	שנת	06	14-12.10	א'	סמ'	0629.0603.05
שנת	06	18-16.10	ד'			שנת	06	14-12.10	ב'		יפוסים
שנת	228	10-08.10	א'	סמ'	0629.0603.11	שנת	06	14-12.10	ד'		
שנת	228	10-08.10	ג'		יפוסים	שנת	06	14-12.10	א'	סמ'	0629.0603.06
שנת	228	10-08.10	ד'			שנת	06	14-12.10	ב'		יפוסים
שנת	225	10-08.10	א'	סמ'	0629.0603.12	שנת	06	14-12.10	א'	סמ'	0629.0603.07
שנת	225	10-08.10	ג'		יפוסים	שנת	06	14-12.10	ב'		יפוסים
שנת	222	10-08.10	ד'			שנת	06	14-12.10	ד'		
שנת	222	12-10.10	א'	סמ'	0629.0603.13	שנת	06	14-12.10	א'	סמ'	0629.0603.08
שנת	06	12-10.10	ג'		יפוסים	שנת	06	14-12.10	ב'		יפוסים
שנת	228	12-10.10	ד'			שנת	06	14-12.10	ד'		
שנת	230	20-18.10	א'	סמ'	0629.0603.14	שנת	228	20-18.10	א'	סמ'	0629.0603.09
שנת	230	20-18.10	ג'		יפוסים	שנת	228	20-18.10	ב'		יפוסים
שנת	230	20-18.10	ד'			שנת	228	20-18.10	ד'		
שנת	304	10-08.10	א'	סמ'	0629.0603.15	שנת	228	20-18.10	א'	סמ'	0629.0603.10
שנת	304	10-08.10	ג'		יפוסים	שנת	228	20-18.10	ב'		יפוסים
שנת	306	10-08.10	ד'			שנת	228	20-18.10	ד'		

שרת	222	10-08	ב'	א'	סמ'	0629.0604.04	שרת	328	16-14.10	א'	א'	סמ'	0629.0603.16
שרת	225	10-08	ד'			יפ'רסם	שרת	223	16-14.10	ד'			יפ'רסם
שרת	223	10-08	ב'	א'	סמ'	0629.0604.05	שרת	328	16-14.10	ה'			
גילמן	278	10-08	ה'			יפ'רסם	שרת	228	10-08.10	ב'	א'	סמ'	0629.0603.17
גילמן	320	12-10	א'		סמ'	0629.0604.06	שרת	214	10-08.10	ג'			יפ'רסם
שרת	228	12-10	ג'			יפ'רסם	שרת	214	10-08.10	ה'			
שרת	328	12-10	ב'	א'	סמ'	0629.0604.07	שרת	222	10-08.10	ב'	א'	סמ'	0629.0603.18
גילמן	305	12-10	ד'			יפ'רסם	שרת	328	10-08.10	ה'			יפ'רסם
שרת	214	14-12	א'	א'	סמ'	0629.0604.08	שרת	223	12-10.10	ב'	א'	סמ'	0629.0603.19
שרת	214	14-12	ג'			יפ'רסם	שרת	225	12-10.10	ד'			יפ'רסם
גילמן	455	14-12	א'	א'	סמ'	0629.0604.09	שרת	228	16-14.10	ב'	א'	סמ'	0629.0603.20
שרת	225	14-12	ג'			יפ'רסם	שרת	222	16-14.10	ד'			יפ'רסם
שרת	328	14-12	ב'	א'	סמ'	0629.0604.10	גילמן	304	16-14.10	ה'			
גילמן	304	14-12	ד'			יפ'רסם	שרת	223	18-16.10	ב'	א'	סמ'	0629.0603.21
שרת	223	14-12	ב'	א'	סמ'	0629.0604.11	שרת	228	18-16.10	ד'			יפ'רסם
שרת	230	14-12	ד'			יפ'רסם	שרת	228	18-16.10	ה'			
גילמן	362	16-14	א'	א'	סמ'	0629.0604.12							
שרת	222	16-14	ג'			יפ'רסם							
שרת	228	16-14	א'	א'	סמ'	0629.0604.13	גילמן	362	10-08	א'	א'	סמ'	0629.0604.01
שרת	222	16-14	ה'			יפ'רסם	שרת	06	10-08	ג'			יפ'רסם
שרת	222	16-14	ב'	א'	סמ'	0629.0604.14	גילמן	307	10-08	א'	א'	סמ'	0629.0604.02
שרת	230	16-14	ד'			יפ'רסם	שרת	06	10-08	ה'			יפ'רסם
שרת	230	18-16	ב'	א'	סמ'	0629.0604.15	שרת	328	10-08	ב'	א'	סמ'	0629.0604.03
שרת	230	18-16	ד'			יפ'רסם	שרת	328	10-08	ד'			יפ'רסם
שרת	214	20-18	א'	א'	סמ'	0629.0604.16							
שרת	214	20-18	ג'			יפ'רסם							

אנגלית למדעי חרוח
מתקדמים

אגילת למדעי חרות לבעלי פטור בלבד (מונבר)

סטודנט יקר, עליך להרשם לקורס המומלץ לאחד המובאות בו חינך משותף, נא עיין במידע על החידוד, סעיף 5.

שם המקצוע:

ספרות

שרת	03	16-14	ב'	סמי' א'	0610.0638.01
שרת	06	16-14	ח'		

ב.א. כללי

יפריסם

שרת	03	10-08	ג'	סמי' א'	0610.0628.01
שרת	03	10-08	ח'		

0610.0610.01
ד"ר ק' סינער

גילמן	304	10-08	ג'	סמי' א'	0610.0628.02
גילמן	305	10-08	ח'		

גיאוגרפיה

פילוסופיה

יד-אבנר	113	10-08	ב'	סמי' א'	0610.0691.01
יד-אבנר	113	10-08	ד'		יפריסם

היסטוריה

פילוסופיה

שרת	03	18-16	א'	סמי' א'	0610.0618.01
שרת	03	18-16	ח'		יפריסם

שרת	3	10-08	ב'	סמי' א'	0610.0621.01
שרת	3	10-08	ד'		יפריסם
גילמן	305	10-08	ב'	סמי' א'	0610.0621.02
שרת	228	10-08	ד'		יפריסם
שרת	03	12-10	ב'	סמי' א'	0610.0621.03
שרת	03	12-10	ד'		יפריסם
שרת	03	20-18	א'	סמי' א'	0610.0621.04
שרת	03	20-18	ג'		יפריסם
שרת	06	20-18	א'	סמי' א'	0610.0621.05
שרת	06	20-18	ג'		יפריסם

אנגלית למדעי-הריון

סטודנט יקר, עליו להרשם לקורס המותאם לאחד המבואות בו חינוך משותף.

נא עיין במידע על היחידה, סעיף 5.

ב.א. כללי

שרת	228	10-08	ב'	0610.0610.02
שרת	228	10-08	ד'	פורסם
שרת	228	14-12	ב'	0610.0610.03
שרת	228	14-12	ד'	ד"ר ק' סינגל
שרת	03	18-16	ב'	0610.0610.04
שרת	03	18-16	ד'	פורסם
שרת	03	10-08	ב'	0610.0610.05
שרת	03	10-08	ה'	פורסם
שרת	03	16-14	ג'	0610.0610.06
שרת	03	16-14	ה'	פורסם
בלשנות				
שרת	06	18-16	ב'	0610.0635.01
שרת	06	18-16	ד'	גב' מ' קירשנר
שרת	06	10-08	ב'	0610.0635.02
שרת	06	10-08	ה'	גב' מ' קירשנר

סמסטר ב'

בינוני + מתקדמים

שרת	223	10-08	א'	0629.0603.25
שרת	223	10-08	ג'	פורסם
שרת	223	10-08	ה'	
שרת	228	12-10	א'	0629.0603.26
שרת	228	12-10	ג'	פורסם
שרת	228	12-10	ד'	
שרת	223	18-16	א'	0629.0603.27
שרת	214	18-16	ג'	פורסם
שרת	225	18-16	ד'	
שרת	223	21-18	א'	0629.0603.28
שרת	223	21-18	ג'	פורסם
שרת	223	20-18	ד'	

מתקדמים

שרת	223	10-08	ב'	0629.0604.20
שרת	223	10-08	ד'	פורסם
שרת	223	12-10	ב'	0629.0604.21
שרת	225	12-10	ד'	פורסם
שרת	228	16-14	א'	0604.22
שרת	223	16-14	ג'	גב' ג' פרידלר
שרת	228	18-16	א'	0629.0604.23
שרת	228	18-16	ג'	פורסם
שרת	225	20-18	ב'	0629.0604.24
שרת	225	20-18	ד'	פורסם

שרת 03 18-16 ג'
שרת 03 18-16 ח'

0610.0621.13

יפוסטם

יחדות

שרת 214 10-08 א'
שרת 214 10-08 ח'

0610.0679.01
גב' ג' פרידלר

יד-אבנר 08-10 ב'
יד-אבנר 08-10 ד'

0610.0691.02

יפוסטם

יד-אבנר 10-12 ב'
יד-אבנר 10-12 ד'

0610.0691.03

יפוסטם

שרת 214 14-12 א'
שרת 214 14-12 ג'

0610.0679.02
גב' ג' פרידלר

מזרח-התיכון

שרת 328 10-08 ב'
שרת 328 10-08 ד'

0610.0638.02
גב' מי' שקדלניק

0610.0691.05
יפוסטם

היטטוריה

שרת 06 16-14 א'
שרת 06 16-14 ג'

0610.0638.03
גב' מי' שקדלניק

שרת 06 10-08 א'
שרת 06 10-08 ג'

0610.0621.06

יפוסטם

שרת 06 18-16 א'
שרת 06 18-16 ח'

0610.0638.04
מר ב' שלסברג

שרת 03 12-10 א'
שרת 03 12-10 ג'

0610.0621.07

יפוסטם

שרת 06 20-18 א'
שרת 06 20-18 ח'

0610.0638.05
מר ב' שלסברג

שרת 03 14-12 ב'
שרת 03 14-12 ד'

0610.0621.08

יפוסטם

ספרות

שרת 222 10-08 ב'
שרת 03 10-08 ד'

0610.0628.03
יפוסטם

שרת 03 16-14 ב'
שרת 03 16-14 ד'

0610.0621.10
יפוסטם

שרת 06 12-10 ב'
שרת 06 12-10 ד'

0610.0628.04
יפוסטם

שרת 228 16-14 ב'
שרת 228 16-14 ד'

0610.0621.11
יפוסטם

שרת 228 12-10 ב'
שרת 03 12-10 ד'

0610.0628.05
יפוסטם

שרת 228 20-18 ב'
שרת 228 20-18 ד'

0610.0621.12
יפוסטם

שרת	328	14-12	ב'	0610.0628.06
שרת	06	14-12	ד'	יפדסם
שרת	06	14-12	א'	0610.0628.07
שרת	06	14-12	ג'	יפדסם
שרת	03	16-14	א'	0610.0628.08
שרת	06	16-14	ה'	יפדסם
<u>פוליוסופיה</u>				
שרת	06	12-10	א'	0610.0618.02
שרת	06	12-10	ג'	יפדסם
שרת	228	16-14	ג'	0610.0618.03
שרת	228	16-14	ה'	יפדסם
שרת	214	20-18	ג'	0610.0618.04
שרת	214	20-18	ה'	יפדסם

סדרת

מרתילם	0630.1160.01
סמ' א' ב'	ד"ר ד' לין
ש"ר א'	
ג'	
10-08	
326	
גילנץ	
גילנץ	

מרתולים	0630.1620.01
מר א' פדרלצ'אניק	
סמ' א' + ב' ש"ת	
א' 16-14	223
ה' 16-14	223
ש"ת	

۷۷۴

מחירילים	
גילנץ	0630.1160.02
גילנץ	סמ' א' + ב'
גילנץ	ש"ר א'
גילנץ	ג'
גילנץ	20-18
גילנץ	20-18
גילנץ	גב' ר' סיטמן

מחלקות	0630.2620.01
222 ש"ר	מ"ר א' פדרלצאייק
222 ש"ר	סמ"ר א' ב'
222 ש"ר	ה' 18-16

מקדמים	0630.2160.01
סמ' א' ב' ש"ת	ד"ר ד' לוי
ב' ש"ת	
10-08	
10-08	
326	
גילנץ	
גילנץ	

מחללים	0630.1680.01
סמ' א' + ב'	מ"ר ג' איקדח
ש"ר ג'	328
ש"ר	20-18

מתקדמים	0630.2160.02
סמ' א' + ב' שו"ת	גב' ר' סיטמן
א' 18-16	
גילמן 326	

מחקרמים	0630.2680.01
שירת א' + ב' סמ' א' + ב'	מר ג' אלקדח
שירת א' 20-18 ד'	
שירת 222	
שירת 222	

189

מרתלים	0630.1670.01
סמ' א' + ב' שו"ת ב' 19.30-18	
שרת 328	
ד"ר פ' קראאי	

מתחילים 0630.1700.01

צירפתית

סמ' ב' שו"ת ד' 19.30-18 03 שו"ת

	ד"ר א' שולגה	סמ' א' ב'	שיר' ב'	18-16	328	שיר' 328
			ד'	18-16	328	שיר' 328

מרתחילים	0630.1600.01
גב' א' מרקושובר	
סמ' א' + ב'	
שירות א'	
ג'	
10-08	
328	
שדר	

מקדמים	0630.2700.01
ש"ר ב' + א' + ספ'	ד"ר א' שולגח
ש"ר ב'	
ש"ר 222	
ש"ר 328	
ש"ר 20-18	
ש"ר ד'	

מתחילים	0630.1600.02
גבי א' מרקושפור	
סמ' א' + ב' שו"ת	
א' 12-10	304
ג' 12-10	278
גילמן	
גילמן	

מרתילים	0630.1600.03
סמ"א + ב'	גב. ס' ספקטור
שירת א'	
18-16	
225	
שירת ג'	
18-16	
225	
שירת	

מתקדמים
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 16-14 214 שרת
 ד' 16-14 214 שרת

מתחילים
 סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 225 שרת
 ג' 20-18 225 שרת

מתקדמים
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 18-16 214 שרת
 ד' 18-16 214 שרת

מתחילים
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 10-08 361 גילמן
 ד' 10-08 361 גילמן

מתקדמים
 סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 328 שרת
 ד' 20-18 214 שרת

מתחילים
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 14-12 214 שרת
 ד' 14-12 214 שרת

מתקדמים
 סמ' א' + ב' שיר' ג' 14-12 328 שרת
 ה' 14-12 328 שרת

מתחילים
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 18-16 228 שרת
 ה' 18-16 214 שרת

רסית

מתחילים
 סמ' א' + ב' שיר' א' 14-12 266 גילמן
 ד' 14-12 253 גילמן

מתחילים
 סמ' א' + ב' שיר' ג' 16-14 214 שרת
 ה' 16-14 214 שרת

נשיעור במעבדה בבנין שרת, שעה בשבוע יפרסם
 במעוד מאוחר יותר).

צרפתית מזורז - מוגבל לפעלי תואר ראשון
 שיר' ג' 12-10 328 שרת
 ה' 12-10 328 שרת
 שיר' ב' 12-10 328 שרת

מתקדמים
 סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 266 גילמן
 ד' 18-16 266 גילמן

צרפתית מזורז - מוגבל לפעלי תואר ראשון
 שיר' ג' 14-12 228 שרת
 ה' 14-12 228 שרת
 שיר' ב' 16-14 306 גילמן
 ד' 16-14 230 גילמן

נשיעור במעבדה בבנין שרת, שעה בשבוע יפרסם
 במעוד מאוחר יותר).

צרפתית מזורז - מוגבל לפעלי תואר ראשון
 שיר' ג' 14-12 228 שרת
 ה' 14-12 228 שרת
 שיר' ב' 16-14 306 גילמן
 ד' 16-14 230 גילמן

קריאה רדיון במקורות ספרותיים וחומר יסודי
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 14-12 253 גילמן
 * (לתלמידים ברמת פטור או דוברי רסית)

מתקדמים
 סמ' א' + ב' שיר' ב' 12-10 214 שרת
 ד' 12-10 214 שרת

סדרת חרטים (לבעלי ידע בעברית ורוסית)	0630.1692.01
סמ' א'+ב' ש"ת ב' 16-14 222 גילמן	גב' ש' זק
חבועה וסנער לדוברי רוסית	0630.1691.01
סמ' א'+ב' ש"ת א' 16-14 222 גילמן	ד"ר מ' ברייטמן
ה' 16-14 222 גילמן	
מדוברת למשתלמים (לבעלי ידע קודם ברוסית)	0630.1693.01
סמ' א'+ב' ש"ת א' 18-16 450 גילמן	ד"ר מ' ברייטמן
ה' 18-16 450 גילמן	

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגוליס

לימודי התואר הראשון

קווי מתווה לתכנית

התכנית תעסוק במיכלול ההיבטים של תרבות יידיש במאות השנים האחרונות, ובכלל זה: ההיסטוריה של היהודים במזרח אירופה במאות ה-19 וה-20, ההיסטוריה של שפת יידיש, תולדות ספרות יידיש, עיתונות, תיאטרון, קולנוע ואמנות.

בין הפרקים המרכזיים שילמדו במסגרת התכנית:

- מבוא לתולדות היהודים במזרח אירופה מחלוקת פולין ואילך.
- מבוא לבלשנות יידיש.
- היסטוריה של שפת יידיש משלהי ימי הביניים ועד ימינו.
- ספרות יידיש הישנה (מאות 16-18): אפוסים ורומנים אבירים, ספרי מוסר, סיפורי מעשיות, ספרות היסטורית, ספרי זכרונות, תחינות, משלים, קינות ומחזות.
- המעבר לספרות יידיש החדשה; ספרות יידיש במאה ה-19; חסידות והשכלה (שבחי הבעש"ט, סיפורי ר' נחמן מברסלב, פרל, ארטור, אטלינגר, גוטליבר, יל"ג).
- התקופה הקלאסית של ספרות יידיש: מנדלי, שלום עליכם, פרץ.
- ספרות יידיש במאה ה-20 (שירה, פרוזה, דרמה).
- ספרות דו-לשונית: יידיש ועברית; יידיש ואנגלית.
- התנועות הדתיות של סוף המאה ה-18 והמאה ה-19 (חסידות, מתנגדות).
- תרבות החיים של העיירה היהודית.
- החברה המסורתית במפגש עם העולם המודרני.
- היידיש כנושא פוליטי-חברתי במאבקים בחברה היהודית של שלהי המאה התשע-עשרה והמאה העשרים: סוציאליזם, אוטונומיזם, בונד, ציונות.
- עיתונות יידיש משלהי המאה ה-19 עד ימינו.
- תיאטרון יידיש מן המאה ה-19 ועד ימינו.
- תרבות יידיש בפולין, בברח"מ ובאמריקה הצפונית והדרומית.
- תרבות יידיש חיוס.
- פולקלור יידי (הפתגם, הבדיחה, סיפור העם ושיר העם).
- יידיש ואמנות יהודית.

תכנית הלימודים

בשנת הלימודים תשנ"ד תיפתח בפקולטה למדעי הרוח תכנית לימודים בתרבות יידיש ע"ש בן-ציון ופרל מרגוליס. תכנית זו מיועדת לתלמידי החוג לספרות עברית, החוג לתולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי), לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית תעסוק בהיבטים השונים של תרבות יידיש במאות השנים האחרונות (לשון, ספרות, היסטוריה וחברה, עיתונות, אמנות ופולקלור).

התלמידים יוכלו ליטול חלק בתכנית בהיקף מלא או בהיקף חלקי. תלמידי התכנית יידרשו להשתתף בקורס "יידיש למתחילים" בשנה הראשונה ללימודיהם בתכנית ואח"כ לחמש בקורס "יידיש למתקדמים" (שני הקורסים - ביחידה לחוראת שפות).

התכנית מציעה לתלמידים הבוחרים בה מילגות החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה של מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגה מותנית בהשתתפות בלימודי התכנית, לרבות הקורס "יידיש למתקדמים".

יועצי החוגים לספרות עברית ולתולדות עם ישראל ויועצי תכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי) ימסרו מידע לתלמידים המעוניינים על האפשרויות השונות לשלב את הקורסים של תכנית הלימודים בתרבות יידיש בלימודי החוג ועל ההכרה בקורסי התכנית, לרבות הקורס "יידיש למתקדמים", במניין שעות הלימודים בחוגים אלה.

תכנית מלאה תוצע לתלמידים החל משנת תשנ"ה, אך כבר בתשנ"ד מוצעים הקורסים הבאים:

בחוג לספרות עברית

ד"ר א' נברשטרן*: משיחיות ואפוקליפסה בספרות עברית ויידיש (ביאליק, פרץ, אצ"ג). 0615.2530.01

ש' 4 ש"ס סמ' ב'	יום ב'	20-18	02	רוזנברג
ש' 4 ש"ס סמ' ב'	יום ה'	20-18	02	רוזנברג

ד"ר א' נברשטרן*: יצירתו של ש"י אברמוביץ (מנדלי מו"ס). 0615.1339.01

ש' 2 ש"ס סמ' ב'	יום ה'	16-14	02	רוזנברג
-----------------	--------	-------	----	---------

בחוג להיסטוריה של עם ישראל

ד"ר ד' אסף*: החסידות בהתפשטותה: תנועת החסידות במאה הי"ט. 0617.2031.01

ת"נ 4 ש"ס סמ' א'	יום א'	14-12	102	רוזנברג
ג'	ג'	14-12	361	גילמן

ד"ר ד' אסף*: החסידות בעיני מתנגדיה: קריאה בכתבי פלמוס וסאטירה. 0617.2037.01

ת"נ 4 ש"ס סמ' ב'	יום א'	12-10	448	גילמן
ג'	ג'	12-10	207	רוזנברג

ביחידה לחוראת שפות

מר א' פודריאצ'יק: יידיש למתחילים. 0630.1620.01

ש' 8 ש"ס סמ' א'+ב'	יום א'	16-14	223	שרת
ה'	ה'	16-14	223	שרת

מר א' פודריאצ'יק: יידיש למתקדמים. 0630.2620.01

ש' 8 ש"ס סמ' א'+ב'	יום א'	18-16	222	שרת
ה'	ה'	18-16	222	שרת

* קורס זה מוצע לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי כאחד ממבואות הפקולטה. תלמידים שיבחרו בו ישלבו את הקורס בתכנית הלימודים בתרבות יידיש בשנת לימודיהם השניה בפקולטה, כפף לאישור יועצי החוגים.

הפקולטה למדעי-הרוח

תיאורי הקורסים (סילבוס) לפי חוגי הלימוד

החוג לאנגלית

הקורסים מתקיימים בשפה האנגלית

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

Introduction to English Culture

Prof. J. Mandel
Dr. G. Ben-Ephraim

Old English and Medieval

Lectures 1 & 2: Isolation and community: Tribe as basis for medieval feudalism. Anglo-Saxon conquest followed by conversion to Christianity (the positive and the negative warrior) leads to uneasy synthesis. King,thane, and the ideal of hero-king in Beowulf.

Lectures 3 & 4 Medieval romance, chivalry, and courtly love. Norman Conquest (1066) links England to Continent; language changes to Middle English; Chaucer's cross-section of society in Prologue to Canterbury Tales; Wife of Bath as first English individualist.

Renaissance

Lecture 5 Revival of learning. Renaissance humanism leads to Humanist struggle between Christian values and classical antiquity. Protestantism and vernacular Bible as challenge to authority. Cultural myths of chivalry in Malory's Arthur, leading to Spenser's Fairie Queen.

Lectures 6 & 7 Spenser's allegory covers over conflicting strains: Red Cross Knight as Christian warrior; Una ("one") as ideal of virtue as unity, with plurality or multiplicity as villain. The Seven Deadly Sins: Death and damnation, the salvation of the soul and of Elizabethan protestant England.

Lectures 8 & 9: Warrior-King still viable ideal: education of Hal (Henry V) in Shakespeare's Henry IV, Part One. Falstaff and Hotspur as the extreme alternatives. Prince Hal as positive humanist image. Theory of correspondences; the good king as center of political and metaphysical order.

Lectures 10 & 11: Question of a national epic as representing the nation's history and values. Milton's Paradise Lost opts for a Christian epic, rather than a British military one. Apparent universalism of theme, actual displacement of classical epic into English protestant individualism. Satan as negative portrait of the new individual.

Restoration & Romanticism (1660-1832)

Lectures 12 & 13 The Restoration compromise leads to modern constitutional monarchy. Fundamental concepts in neo-Classical thought: order, satire, wit, nature, reason, the ancients. Ideal of social polish and refinement. National self-confidence mixed with anxiety in Dryden; dissent in Bunyan; Pope & Swift as first alienated artists as court politics ruled by rising imperial interests.

Lectures 14 & 15 Mid-century poetry in full retreat from political world: origins of "Romanticism" as reaction to modernity (Ossian, Chatterton, Gothic fiction). Private meditative lyric (Wordsworth & Coleridge) emerges against background of French Revolution, Napoleon, etc. Romantic medievalism in Scott, Burke. The language of nature.

Lectures 16 & 17: The phenomenon of Byron as model for European romanticism shows mood of times; Shelley & Keats idealize poetry and the artist: poet as hero, individual consciousness as standard.

Victorian and Modern

- Lectures 18 & 19: Pressures of modern economy and industry increase; Reform Bill of 1832 brings widening of franchise; Oxford Movement (Keble, Newman) as conservative reaction. Mill on Wordsworth shows sterility of Utilitarianism. Arnold exemplifies the dilemma of the modern poet, the passive artist in Victoria's energetic society. Tennyson & Browning as two responses.
- Lectures 20 & 21: Increase of literacy and leisure make the novel the central Victorian genre. Changing role of religion, loss of faith in nature, the seed-bed of realism.
- Lectures 22 & 23: World War I brings collapse of Victorian complacency; modernism as both avant-garde and conservative. Hopkins redesigns poetic language. Yeats, like Blake, writes his own cultural myths, whereas Eliot regresses to pre-Civil War values.
- Lectures 24 & 25: Lawrence, Joyce, and Woolf show progressive side of Modernism: Ulysses debunks grand ambition, while Woolf reveals the costs of patriarchal values that originated with the hero-king.

Development of American Culture

מבוא לתרבות אמריקה

Dr. Zephyra Porat

Dr. Hedda Ben-Bassat

סמסטר ב' - 4 ש"ס שער
2 ש"ס תרגיל

- Lectures 1 & 2: America in the European Imagination
1. Self Fashioning Explorers New World Makers.
 2. Free Religious Spirits New Jerusalem Builders.

Lectures 3 & 4:

Europe in the American Imagination

3. The Ideology of the Declaration of Independence and French Revolution.
4. The Gothic Tradition: American Version.

Lectures 5 & 6:

Cultural Schizophrenia: The American Dream and its Contradictory Components.

5. The Heritage of Apollonian Paternalism.
6. The Heritage of Sceptic and Christian Folly and Mysticism.

Lectures 7 & 8:

Puritan and Romantic Origins of the American Self

7. Old and New Testament image of man.
8. Rousseau and Goethe image of man.

Lectures 9 & 10:

Individualism on Trial

9. The European threat of Anarchic individualism.
10. The religious danger of Diabolic (Psychotic) individualism.

Lectures 11 & 12:

European Rebels Misinterpret and Popularize American Rebels

11. Baudelaire's misinterpretation of Poe.
12. Nietzsche misinterprets Whitman and Emerson.

Lectures 13 & 14:

Does America have a poetics of its own?

13. The call for aesthetic revolution: Emerson, Whitman.
14. Healing the split Realism/Romance.

Lectures 15,16,17,18:

The American Dream as Potential Nightmare

15-16. Poe

17-18. Hawthorne

Lectures 19 & 20:

Anticipating the Absurd: Melville's Quarrel with
Nineteenth Century Optimism:

Lectures 21 & 22:

Post Civil War Expatriates in Cultural Exile
Twain (at Home)

21. Connecticut Yankee

22. Huck Finn.

Lectures 23 & 24:

Once an American Always an American

Cultural Predestination in Henry James and Ernest Hemingway.

Lectures 25 & 26:

Resisting Decadence and Despair

25. Saul Bellow fights the Blond Beast

26. William Faulkner's existential romance.

החוג לארכיאולוגיה ולתרבויות המזרח הקדום

מבוא לתרבות אנטוליה פרופ' ז'אק יקר

סמסטר א' - II

הקורס סוקר את התפתחות התרבות האנטולית למן תקופת הברונזה הקדומה (באלף השלישי לפנה"ס), ועד סוף תקופת הברזל (באלף הראשון לפנה"ס). יושם דגש על רגיונליות, כאשר החלק העיקרי של הקורס ידון בתרבות החיתית באלף השני לפנה"ס. כמו כן ידונו במהלך הקורס תרבויות פריגיה, לידיה, אוררטו של האלף הראשון.

תקופת הברונזה הקדומה 3200-2000 לפנה"ס

1. אתרי מפתח במרכז אנטוליה - אלישר, קולטפה, אלג'ה חוויק.
YAKAR 1985; ALKIM 1968; MELLAART 1966; LLOYD 1967
2. אתרי מפתח במערב אנטוליה - טרויה, ביז'סולטן, קרטאש-סמיוק.
YAKAR 1985; ALKIM 1968; MELLAART 1966; LLOYD 1967
3. אתרי מפתח בדרום ודרום מזרח אנטוליה - טארסוס, גדיקלי, אתרים במישור העמוק, חסק חוויק, לידר. YAKAR 1985.
4. אתרי מפתח בצפון אנטוליה ובמזרחה - נורשונטפה, פולור, ארסלנטפה (מלטיה), פילור (ארזורם), איקזוטפה. YAKAR 1985.

תקופת הברונזה התיכונה I-II A-B אנטוליה 1750 - 2000 לפנה"ס

5. מרכז אנטוליה - מושבות הסוחרים האשוריות, אתרי מפתח: קולטפה (קארום כניש), אלישר, אג'ים חוויק, בועזקוי (קארום חתושה).
ORLIN 1970; GARELLI 1963; ALKIM 1968
6. אתרי מפתח במערב אנטוליה - טרויה VI-VII, ביז'סולטן V-VI יאסוס.
ALKIM 1968; MELLAART 1966

תקופת הברונזה התיכונה III - תקופת הברונזה המאוחרת 1700-1200 לפנה"ס

7. החיתים - הממלכה הקדומה והאימפריה החיתית.
BITTEL 1970; GURNEY 1980; MACQUEEN 1986
8. החברה החיתית, כלכלה, מערכת החוקים והשלטון.
GURNEY 1980
9. אמנות מונומנטלית חיתית והארכיטקטורה. אתרי מפתח: בועזקוי (חתושה), אלג'ה חוויק, משט, פירקטין, אפלטון פינר, גאבור קלסי, סירקלי, קרבלי.
VIEYRA 1955; AKURGAL 1962; BITTEL 1970; 1976; MACQUEEN 1986
GURNEY 1977; VAN LOON 1985; MACQUEEN 1986

11. התרבות הפריגית - אתרי מפתח: גורדיון, מידס סיטי, בעזקוי.
METZGER 1969; BARNETT 1975, AKURGAL 1955
12. התרבות הלידית - אתר מפתח: סרדיס.
BEAN 1966; HANFMANN 1975
13. התרבות האוררטית - PIOTROVSKI 1962; BURNEY & LANG 1971
14. תרבות הניאו חיתים - AKURGAL 1962; VIEYRA 1955

- Akurgal, E. 1955. Phrygische kunst. Ankara
- Akurgal, E. 1962. The Art of the Hittites. London
- Alkim, U.B. 1968. Anatolia I. Geneva
- Barnett, R.D. 1975. Phrygia and the Peoples of Anatolia in the Iron Age. Cambridge Ancient History 56
- Bean, G. 1966. Aegean Turkey. London
- Bittel, K. 1970. Hattusha, The Capital of the Hittites. New York
- Bittel, K. 1976. Die Hethiter. Munich
- Burney, C. and Lang, D.M. 1971. The Peoples of the Hills. London
- Garelli, P. 1963. Les Assyriens en Cappadoce. Paris
- Gurney, O.R. 1977. Some Aspects of Hittite Religion. Oxford
- Gurney, O.R. 1980. The Hittites. Pelican Books
- Hanfmann, G.M.A. & Waldbaum, J.C. 1975. A Survey of Sardis and the Major Monuments Outside the City Walls. Cambridge
- Lloyd, S. 1967. Early Highland Peoples of Anatolia. London
- Macqueen, J.G. 1986. The Hittites and their Contemporaries in Asia Minor. London
- Mellaart, J. 1966. Anatolia Before 4000 B.C. and C. 2300-175 B.C. Cambridge Ancient History 20
- Metzger, H. 1969. Anatolia II. Geneva
- Orlin, L.I. 1970. Assyrian Colonies in Cappadocia. The Hague
- Piotrovski, B.B. 1962. Urartu, Geneva
- Van Loon, M.N. 1985. Anatolia in the Second Millenium. Leiden
- Vieyra, M. 1955. Hittite Art. London
- Yakar, J. 1985. The Later Prehistory of Anatolia: The Late Chalcolothic and the Early Bronze Age. BAR-s268 (i-ii), Oxford

תולדות המזרח הקדום פרופ' א.פ. רייני

סמסטר א' - II

ביבליוגרפיה

Knapp, A. Bernard, The History and Culture of Ancient Western Asia and Egypt. Chicago: The Dorsey Press, 1988.

- 18.10.93 גיאוגרפיה ותקופות - Knapp, pp. 1-38
25.10.93 שומר וכתב חיתדות - Knapp, pp. 38-92
01.11.93 הממלכה העתיקה במצרים וכתב החרטומים - Knapp, pp. 102-124
08.11.93 אכד, אור שלוש והאמורים - Knapp, pp. 77-141
15.11.93 הממלכה התיכונה במצרים וארץ רתו - Knapp, pp. 159-167
22.11.93 אנטוליה באלף השלישי והשני לפני הספירה - Knapp, pp. 141-145, 192-198
29.11.93 אמצע האלף השני לפני הספירה - Knapp, pp. 145-154, 167-173
06.12.93 הממלכות בברונזה המאוחרת - Knapp, pp. 154-159, 173-181, 198-212
13.12.93 כנען וסוריה בין המעצמות - Knapp, pp. 182-191
20.12.93 המשבר בסוף הברונזה המאוחרת - Knapp, pp. 212-220
27.12.93 ישראל, עם וממלכה - Knapp, pp. 242-254
03.01.93 האשורים באים - Knapp, pp. 220-230
10.01.93 אשור-בבל-מצרים - Knapp, pp. 230-242
17.01.93 האמפריה הפרסית - Knapp, pp. 254-265

דת ומיתולוגיה חיתית פרופ' איתמר זינגר

סמסטר א' - II

הקורס סוקר בתרחבה את הדת והמיתולוגיה החיתית בזיקה לדתות המזרח הקדום ועולם המקרא. הנושאים המרכזיים שידונו: פנתיאון האלים והיווצרותו; הפולחן הממלכתי - פסטיבלים, טכסים ממלכתיים, המקדשים וכלי הפולחן, הטיפול באלים; ריטואלים מאגיים - מאגיה רשמית לטיפול במצבי לחץ ומחלות, מאגיה שחורה לפגיעה באויב; לימוד רצון האל (דיבינציה) באמצעות אורקלים, אומינה ואמצעי ניחוש אחרים; המיתולוגיה החיתית וקשריה עם המיתולוגיה המסופוטמית, הכנענית והיוונית. הסקירה תתבסס ככל האפשר על הטקסטים המקוריים (בתרגום):

מקראה: א' זינגר, דת ומיתולוגיה חיתית, בחוצאת דיון.

תולדות הכתב מראשיתו ועד ימינו פרופ' איתמר זינגר

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

הקורס סוקר את התפתחות הכתב בעולם בכלל ובמזרח התיכון הקדום בפרט, מראשיתו בכתבי ציורים וחפצים, דרך התפתחות הכתבים המילתיים-חברתיים (שומר, מצרים, חת, כרתים, סין), וכלה בהמצאת האלפבית בכנען ותפוצתו בכל העולם. הסקירה (מלווה בעזרים גרפיים) תתמקד במבנה הכתבים והרקע התרבותי להיווצרותם, וכן בשיטות הפיענוח של כתבים עתיקים.

- הכתב מול אמצעי קומוניקציה אחרים; עזרי זיכרון, "כתב חפצים", כתבי ציורים; בעיות בהגדרת הכתב.
- ראשית הכתב בשומר; המעבר מפיקטוגרפיה לפונוגרפיה; כתב היתדות ותפוצתו במזרח הקדום; פיענוח כתב היתדות.
- שאר הכתבים המילתיים-חברתיים:
 הכתב החיירוגליפי המצרי ופיענוחו.
 הכתב החיירוגליפי החתי ופיענוחו.
 הכתבים העתיקים של כרתים ויוון; פיענוח הכתב הליטאי B.
 הכתב הסיני ותפוצתו במזרח הרחוק.
- כתבים לא-מפוענחים במזרח הקדום (כתבים כרתיים; גבלי, "פלשתי", פרוטו-עילמי, כתב עמק האינדוס, ועוד).
- לידת האלפבית והדמוקרטיזציה של הכתב. הכתב הכנעני-פניקי והכתב האוגריתי.
- הכתב העברי הקדום, התפתחותו ואחריתו.
- תפוצת האלפבית במזרח הקדום ובעולם:
 הכתב של דרום-ערב ואתיופיה.
 הכתב הארמי ותפוצתו מזרח (כתבים בודהיסטיים).
 הכתב היווני ותפוצתו מערבה (אטרוסקי, לטיני).
- עתיד הכתב בעידן המחשב.

מבוא לתרבות מצרים העתיקה ד"ר ונטורה

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

1. מבוא כללי של אגיפטולוגיה
הגדרה, ענפים, תולדות המחקר, אגיפטולוגיה בארץ וחיבורה, סוגי ממצאים, ספרות אגיפטולוגית, נמנקלטורה, מחלך הקורס, חובות התלמידים.
2. האלים המלך וחמדינה
דואליות, הנילוס, הגבולות, האויבים, החקלאות, המלך, מקורות למעמדו, מקור עצמותו, העברת השלטון, שושלות, יחסיו עם האלים. האלים וחדת, הצורה החיצונית של האלים.
החלקה לשושלות לממלכות וכו' רשימות מלכים. סממני המלוכה, חמשת השמות של המלך. מעט שיקופיות.
3. כתב החרטומים
לשונית, כתבים, פענוח, הירוגליפים לכתיבה, לאמנות, לעולם הסמלים. הקבר של תותענח אמון.
הירוגליפים נבחרים. קריאה מתוך חפצים נספים של תותענחאמון.
4. פרשת "איחוד מצרים" התקופה הארכאית
המוות וחחניטה.
ממצאים מתקופה ארכאית בעיקר פלטות שחיקה וראשי אלה.
5. שושלות 4-6. כולל יחסים עם נביה
רעיון הפירמידה. רעיון המאעת. חיפוש הקרבה למלך.
גיאוגרפיה - ערים: ממפיס, הליופוליס, בוטו, הירקונפוליס, נגדה, קופטוס, אסואן הפאיוס, טאות המדבר, אשדות הנילוס, פרשת הסכר הגבוה. משאבים טבעיים במצרים וחמרי ייבוא. אדמות חדלתא ומצרים העילית. אשדות הנילוס והבעיות שלהם.
6. המסטבה באמנות
הפירמידה באמנות
השלמות שיקופיות.
7. תקופת הביניים הראשונה
האלים החשובים
קריאה מההוראות למרי-כא-רע; שיקופיות להדגמת נושא האלים.
8. המשך אלים: אבידוס ופילחן אוסיריס. התחלת הדת הפרטית.
הממלכה התיכונה א'.
קינח נפרטי איפור. סיפור סינח.

8. הממלכה התיכונה ב'.
לוח השנה המצרי.
קריאת מאמרים מבוא.
9. תקופת הביניים השנייה.
תכשיטים.
כתבי המאות; חרפושיות.
10. שושלת 18 א'
המומיות המלכותיות
קרבות תחותימס III
11. שושלת 18 ב'
תקופת אל-עמרנה
מכתבי אל-עמרנה. שיר הלל לאתון.
12. הצבא המצרי
שושלת 19 א'
גיאוגרפיה: אבריס, פר רעמסס, אבידוס, נוא אמון על מרכיביה, מצודות האשד
השני, אתרי הפירמידות, בני-חסן, אסיוט, קרוקודילופוליס, אל-עמרנה,
אבוסימבל וכד'.
13. שושלת 19 ב'
כפר הפועלים בדיר אל-מדינה
שלטון או לא שלטון מצרי בכנען
14. שושלת 20
מקדשי קרנך ולקסור ואבוסימבל
שיקופיות מקברים פרטיים

מבוא כללי לפרהיסטוריה של ארץ ישראל וסביבתה ד"ר אבי גופר

סמסטר א' - II

1. ארכיאולוגיה מהי? - ציוני דרך בהתפתחות הארכיאולוגיה כמדע.
מטרות הארכיאולוגיה; שיטות מחקר בארכיאולוגיה; התפתחות התאוריה
הארכיאולוגית.
2. לקטים-ציידים ויצרני מזון.
הארגון החברתי הקדום; סכמות אבולוציוניות למבנה החברתי.
3. נופי הפלייסטוקן באירופה ובמזרח התיכון.
דיון אקלימי-סטרטיגרפי; שיטות לתיארוך יחסי בתקופת פרהיסטוריות.
4. שיטות לתיארוך מוחלט בתקופת פרהיסטוריות.

5. האבולוציה של חגנוס הומו ותרבויות הפלייסטוקן הקדום במזרח אפריקה ובמזרח התיכון.
6. אוכלוסיות ראשונות בארץ ישראל וסביבתה.
7. תקופת הפלאולית התחתון - אתרים וממצאים.
8. תרבויות הפלאולית התיכון וחופעת האדם המודרני במרחב המזרח התיכון.
9. לקטים ציידים בשלחי תקופת הפליסטוקן בארץ ישראל וסביבה.
10. תקופת הפלאולית העליון והתקופה האפיפלאוליתית בארץ ישראל.
9. לקראת המחפכה החקלאית - התרבות הנאטופית בארץ ישראל.
10. חקלאים ראשונים במרחב הלבאנט.
10. המחפכה החקלאית כתהליך של שינוי חברתי-כלכלי; תרבויות נאוליתיות בארץ ישראל וסביבתה.

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל בתקופת המקרא ד"ר שלמה בונימוביץ

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס עוסק בסקירה שיטתית של הממצא הארכיאולוגי בארץ-ישראל למן המחפכה החקלאית של התקופה הניאוליתית ועד סוף תקופת הברזל: הממצא החומרי, דגמי היישוב ושיחזור המבנה החברתי, הכלכלי והפוליטי של החברות הקדומות. חלקו הראשון של הקורס דן בעיקר באלף השלישי והשני לפנה"ס (תקופת הברונזה) וחלקו השני עוסק בתקופת הברזל, כלומר, בתקופת ההתנחלות והמלוכה בחיסטוריה הישראלית.

1. מבוא כללי
המסגרת הכרונולוגית וחלוקתה לתקופות; חבלי ההתיישבות העיקריים בארץ-ישראל; שינויים תרבותיים וסיבותיהם; תהליכים מחזוריים; המשך הארוך והארוע החיסטורי; הקשרים עם המרחב סביב לארץ-ישראל.

2. המחפכה הניאוליתית
הכפרים הראשונים; ביות בעלי חיים; ראשית החקלאות; ראשית הקדרות.

3-4. תקופת הפריחה הראשונה - התקופה הכלקוליתית
טרמינולוגיה וכרונולוגיה; השלב הכלקוליתי הקדום; השלב הע'סולי; אתרים עיקריים, מאפייני התרבות החומרית, תפישות יישובית וכלכלת קיום, אירגון חברתי, צמיחה והעלמות, קשרים עם המרחב.

5. על סף העיור - תקופת הברונזה הקדומה א'
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; המעבר מן התקופה הכלקוליתית לתקופת הברונזה הקדומה; תפישות יישובית; דמוגרפיה; התרבות החומרית; הקשרים עם המצרים.

- 7-6. התרבות העירונית הראשונה - תקופת הברונזה הקדומה ב'ג'
ארץ-ישראל על רקע ההתפתחויות במזרח הקדום. תהליך העיור וסיבותיו; תפישת יישובית ודמוגרפיה; תרבות חומרית; ביצורים, מתאר הערים, מקדשים, קבורה, קדרות וממצא זעיר; קשרים עם חגב וסיני; קשרים עם הארצות השכנות; קריסת המערכת העירונית.
8. המשבר הראשון - תקופת הברונזה הביניימית
טרמינולוגיה וכרונולוגיה; האופי היישובי; נוודים ויושבי קבע; התפרושת היישובית; התרבות החומרית; בניה, קדרות ומנהגי קבורה, מקור האוכלוסיה; שינויים סוציו-כלכליים בארץ-ישראל.
- 11-9. הגל העירוני השני ושיאו - תקופת הברונזה התיכונה
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; ארץ-ישראל על רקע תרבויות המרחב; מקורות היסטוריים ראשונים; קשרי ארץ-ישראל ומצרים; תפישת יישובית ודמוגרפיה; העיור המחודש; התרבות החומרית: מתאר יישוב, ביצורים, ארמונות ומקדשים, קדרות; הרכב האוכלוסיה וצמיחת מבנים פוליטיים; שלבה האחרון של התקופה; חורבן הערים וסיבותיו.
- 13-12. ערב ראשית ישראל - תקופת הברונזה המאוחרת
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; המקורות ההיסטוריים; המבנה הפוליטי של הארץ; המשבר ביישוב; הסחר באגן המזרחי של הים התיכון; המעמד המצרי בכנען; התרבות החומרית; סוף התקופה; חורבן והמשכיות; תקופת הברונזה המאוחרת כרקע לצמיחת היישוב הישראלי.
14. סוף חסדר הישן - המעבר מתקופת הברונזה לתקופת הברזל
השינויים במרחב בסוף האלף השני לפנה"ס ובעיות קביעת המעבר מתקופת הברונזה לתקופת הברזל; בחינה לפי הנקודות הבאות: חורבן ערי המדינה הכנעניות; סוף ההגמוניה המצרית; חדירת גויי הים; ראשית התהליך היישובי שחביא לצמיחת המדינות הלאומיות ועוד.
15. חסדר החדש - תקופת הברזל
תאור כללי של התקופה - מקורות היסטוריים; מקרא וארכיאולוגיה; טרמינולוגיה, חלוקה לתקופות משנה וכרונולוגיה.
- 17-16. גויי הים - פלשתים ואחרים
המקורות ההיסטוריים; תרבותם החומרית של הפלשתים וגויי הים; מנין באו גויי הים? גל אחד או שניים? אופי ההתיישבות הפלשתית.
- 19-18. ההתנחלות הישראלית
תיאוריות מנוגדות אודות ההתנחלות הישראלית; הממצא הארכיאולוגי - חפירות וסקרים; התרבות החומרית - האם אפשר להגדיר "אתנאס"? ההתנחלות הישראלית על רקע תהליכים ארכי טווח בהיסטוריה של ארץ-ישראל; מצב המחקר כיום - הסכמה וחילוקי דעות.

20. עליית הממלכות הלאומיות - החיבת הארכיאולוגי
כיצד צמחה המלוכה הישראלית; המאה ה-י' ה"עלומה"; אתרים עיקריים וממצא התרבות החומרית.
21. המערך היישובי של תקופת הברזל ב'
דגמי יישוב באזורים שונים של ארץ-ישראל ועבר הירדן - היבטים סינכרוניים ודיאכרוניים; המדרג היישובי; דמוגרפיה.
- 22-24. תכנון עירוני ואדריכלות מוטמנטלית בתקופת הברזל ב'
דגמים שונים של תכנון עירוני ומקורם; סקירת התכנון העירוני באתרים עיקריים בני תקופת הברזל ב'; ביצורים; ארמונות ובתי מושל; מצודות; מבני ציבור אחרים; בנית חגזית; מפעלי מים; קברים.
25. הממצא הזעיר
הקדרות; צלמיות; טביעות וחותמות; משקלות וכד'; החיבת המנהלי.
26. הממצא הכתוב
סקירת הממצא הכתוב; ירושלים; חרסי שומרון; חרסי לכיש; כתובות ערד וכד'.
27. פרפרי גסיסה - השלטון האשורי
מסעי המלחמה האשוריים לארץ-ישראל וביטויים הארכיאולוגי; חורבן ממלכת ישראל מסע סנחריב והפגיעה ביהודה; הגמוניה ומנהל אשוריים - הממצא הארכיאולוגי.
28. חסוף - נפילת ירושלים וחורבן יהודה
המערך היישובי והתרבות החומרית ביהודה ערב החורבן; חורבן ממלכת יהודה מן החיבת הארכיאולוגי.

ארכיאולוגיה מהי?

פרופ' ישראל פינקלשטיין/ד"ר אברהם גופר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס עוסק בהתפתחות הדיסציפלינה הארכיאולוגית, בגילויים הגדולים, בהיבטים שונים של המחקר הארכיאולוגי, בארכיאולוגיה היסטורית מול ארכיאולוגיה חברתית, בשיטות העבודה בשדה ובקשר בין הארכיאולוגיה ומדעים אחרים. כל שיעור עוסק בנושאים כלליים ובדוגמאות מן הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושל המזרח הקדום. לחץ תוכנית הקורס, לפי שיעורים.

1. הארכיאולוגיה כמדע - בין אינדיאנה ג'ונס ואבן החפירה
באיזה תחומים עוסקת הארכיאולוגיה ומה שיטותיה; האם הארכיאולוגיה היא מדע בפני עצמו; הארכיאולוגיה בעיני הציבור - מיתוס ומציאות.

2. התפתחות חדיסציפלינה הארכיאולוגית
ציוני דרך בתולדות הגילויים הארכיאולוגיים; התפתחות שיטות המחקר ותפיסת מקומה של הארכיאולוגיה בין המדעים.
3. אבולוציה חברתית - מציידים לקטים לחברות מורכבות
מחברות אגליטריות לחברות משוכבות; ראשית ישיבת הקבע; העיור; צמיחת המדינות הראשונות.
4. החפירה הארכיאולוגית
מטרות החפירה; התפתחות שיטות החפירה מראשית המחקר המודרני ועד ימינו; אפשרויות, הישגים ומגבלות.
5. חמימד המרחבי - הסקר והארכיאולוגיה האזורית
דיון בהתפתחות מתודת הסקר בארץ ובעולם; מטרות הסקר - האפשרויות הגלומות בו לשחזור דפוסים יישוביים ודמוגרפיים קדומים; מגבלות הסקר.
6. כיצד מתארכים - סטרטיגרפיה וטיפולוגיה
הסטרטיגרפיה מפיטרי ועד ימינו, בליווי דוגמאות; טיפולוגיה של כלי חרס, כלי צור וממצאים אחרים כמכשיר לתארוך.
7. כיצד מתארכים - כרונולוגיה היסטורית ושיטות מדוייקות
סינכרוניזמים היסטוריים והמבנה הכרונולוגי של המזרח הקדום. פחמן 14 ושיטות אחרות.
8. מדעי העזר א' - ארכיאו-זואולוגיה וארכיאו-בוטניקה
ביות בעלי חיים וצמחים; כלכלת קיום של חברות קדומות.
9. מדעי העזר ב' - המדעים המדוייקים
מטלורגיה, פטרוגרפיה של כלי חרס וכד'.
10. אדם וסביבה - אקולוגיה אנושית
הקשר בין האדם והמצע הפיסי - גיאולוגיה, פדולוגיה וכד'.
11. אדם ואקלים
שיטות לחקר האקלים בעבר; נסיונות לשחזור אקלים ארץ-ישראל בימי קדם.
12. עבר וחווה - אתנוארכיאולוגיה
מה אפשר ללמוד על חברות העבר מהתבוננות בחברות מסורתיות בנות ימינו - אפשרויות ומגבלות, בליווי דוגמאות.
- 14-13. ישן וחדש - הארכיאולוגיה בין הטקסט והאנתרופולוגיה: ארכיאולוגיה וטקסט
- ארכיאולוגיה מקראית וארכיאולוגיה חומרית כמקרי מבחן.
הארכיאולוגיה ה"חדשה" - דגשים אנתרופולוגיים; שביל הזחב.

בן-תור, א' תשמ"ט. מהי ארכיאולוגיה? - פרקי מבוא. יחידה מס' 1 בתוך: מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל בתקופת המקרא (בחוצאת האוניברסיטה הפתוחה). תל-אביב.

פאן, ב' תש"ן. ארכיאולוגיה כחפצא, תל-אביב.

- Butzer, K.W. 1982. Archaeology as Human Ecology, Cambridge.
 Daniel, G. 1981. A Short History of Archaeology, London
 Deetz, J. 1967. Invitation to Archaeology, Garden City.
 Fagan, B.M. (Ed.) 1970. Introductory Readings in Archaeology. Boston.
 Kenyon, K.M. 1961. Beginning in Archaeology. London
 Wheeler, M. 1964. Archaeology from the Earth. Harmondsworth.

ארכיאולוגיה אגאית קדם-קלאסית: התרבויות המינואית והמיקנית ד"ר שלמה בונימוביץ

סמסטר II -

- (1) מיתולוגיה, חומרוס (איליאדה ואודיסיאה) ואטלנטיס - הרקע למחקר המדעי של התרבויות הקדם-קלאסיות באגן האגאי.
- (2) תולדות המחקר הארכיאולוגי המודרני בכרתים, יוון, האיים הקיקלדיים וקפריסין; המסגרת הכרונולוגית והמינוחית; הרקע הגיאוגרפי והאקולוגי של האזור.
- (3) כרתים בתקופה המינואית הקדומה: סקירת ממצאי התרבות החומרית - האתרים המרכזיים; מנהגי הקבורה; סגנונות כלי החרס; מטלורגיה; חותמות; הכתב החירוגליפי וכיו"ב.
- (4) החברה הקדם-ארמונית בכרתים: החיבת החברתי של ממצאי התרבות החומרית מן התקופה המינואית הקדומה והשלכותיו לגבי תקופת הארמונות.
- (5) תקופת הארמונות הקדומים בכרתים: הממצא הארכיאולוגי באתרי הארמונות ופירושו החברתי; מקדשי הפסגה ותכולתם; "כלי קאמארס"; הכתב הלינארי A.
- (6) צמיחת הארמונות הקדומים בכרתים: תיאוריות "מסורתיות" ותיאוריות מבית מדרשו של הארכיאולוגיה האנתרופולוגית.
- (7) תקופת הארמונות החדשים בכרתים: הארמון המינואי כיחידה ארכיטקטונית - עקרונות הארכיטקטורה המינואית כפי שהם משתקפים בארמונות קנוסוס, פסטוס, מליה וזקרו.
- (8) תקופת הארמונות החדשים בכרתים: הארכיטקטורה המינואית - המשך. "בתי האחוזה" ברחבי האי; העיירות (פלאיקסטרו; גורניה); מבני הקבורה.
- (9) אמונות ואומנות מינואית בתקופת הארמונות החדשים: כלי החרס; כלי האבן; כלי המתכת; ציורי הקיר; גילוף החותמות; סדנאות האמנים וחאומנים.
- (10) דת ופולחן מינואיים: מבני וחפצי פולחן; הארמון כארגון דתי; ציורי הקיר ופירושם; משחקי הפר; זיהוי האלים והאלות; שורשי הדת המינואית.

- (11) "התלסוקרטיה המינואית" בים האגאי: תוקידידס; בעיות בהגדרת וזיהוי מושבות מינואיות בקיקלדים ובחוף האנטולי; משמעותה של "השליטה בימים" המינואית.
- (12) הסחר המינואי: "הקפטיו" בצוירי הקיר המצריים; המסחר בין כרתים ומצרים בימי הממלכה החדשה; קרמיקה מינואית והשפעות מינואיות תרבותיות בלבנט ובקפריסין.
- (13) צמיחתה של התרבות המיקנית: קברי הפיר ביוון - אוצרותיהם, מקורם, אופי הקבורה בהם, משמעותם החברתית-פוליטית; תיאוריות אודות מקור העושר המיקני.
- (14) שורשי התרבות המיקנית: התרבות החומרית בתקופה החלדית התיכונה; "בואם של היוונים" - בעיות לשוניות וארכיאולוגיות ביחס למוצאם של המיקנים.
- (15) תרה (סנטוריני) - "פומפיי של תקופת הברונזה המאוחרת": חייה ומותה של קהיליה קיקלדית פורחת במאה הט"ז לפנה"ס.
- (16) התפרצות תרה והשפעותיה על התרבות המינואית - ניתוח הממצאים והתיאוריות אודות השפעות ההתפרצות החולקנית בתרה על כרתים ותרבות הארמונות החדשים.
- (17) חורבן הארמונות החדשים בכרתים - בעיות חוץ או פנים? תיאוריות מסורתיות וחדשות לפירוש קורותיה של כרתים בשלהי המאה הט"ו וראשית המאה הי"ד לפנה"ס.
- (18) יוון במאות הט"ו-י"ד לפנה"ס: קברי תולוי ותא - מקורם; האדריכלות שלהם ומשמעותם החברתית; ניצני הארמונות המיקניים; ראשית הסחר המיקני.
- (19) "תלסוקרטיה מיקנית"? - ההשתלטות המיקנית על הים האגאי, האיים המזרחיים וחופה המערבי של אנטוליה; בעיות בהגדרת וזיהוי מושבות מיקניות.
- (20) הארמון בקנוסוס עד לכיבוש המיקני ולאחריו: האמנם "התיישבות ארעית"? - בעיות בפירוש הממצא הארכיאולוגי ותיארוך הטבלאות בכתב הלינארי B.
- (21) המצודות המיקניות כיחידה ארכיטקטונית: יסודות הארכיטקטורה המיקנית כפי שהם משתקפים בתכנון וביוצא המצודות של מיקני, טירינס, גלח ועוד.
- (22) הארכיטקטורה המיקנית - המשך. הארמון המיקני ותכנונו; שילובו במבנה המצודות המיקניות; קברי התולוי המפוארים.
- (23) מיקניים במאות הי"ד-י"ג לפנה"ס: המסחר עם הלבנט וקפריסין; הקשר עם מצרים; תעשיית השמנים המבושמים בפילס; "אחיזה" בתעודות חתיות; מלחמת טרויה.
- (24) אמנות ואומנות בארמונות המיקניים: כלי החרס; כלי האבן וחמתכת; גילוף השנתבים; צוירי הקיר.
- (25) התעודות בכתב הלינארי B: מקורן; פיענוחן; החברה המיקנית וכלכלתה כפי שהן משתקפות בתעודות.
- (26) דת ופולחן מיקניים: מבני וחפצי פולחן; הקשר לדת המינואית; אלוהויות בתעודות הלינארי B דת "רשמית" ועממית; המשכיות לתקופה הקלאסית.
- (27) כרתים במאה הי"ג לפנה"ס: המרכז המיקני בקנוסוס; מערב האי כמרכז מנהלי וכלכלי; הקשר בין כרתים, יוון וקפריסין.
- (28) קריסת התרבות המיקנית - עובדות ארכיאולוגיות ותיאוריות פרשניות; הפזורה המיקנית בקפריסין ובחופי הלבנט.

מבוא לארכיאולוגיה של מסופוטמיה
פרופ' פרחיה בק

סמסטר א' - II

בשיעור זה תינתן סקירה כללית על התרבויות שנחשפו בחפירות הארכיאולוגיות במסופוטמיה מן האלף הששי עד לאלף השני לפנה"ס. יידונו המאפיינים העיקריים של היישובים הכפריים במסופוטמיה והתחליכים שהביאו לחקמת הערים הקדומות, על מוסדותיהן השונים, באלף הרביעי. הדיון בתרבות החומרית יכלול סקירה על הכלכלה והסחר בעת העתיקה במסופוטמיה; התפתחות הארכיטקטורה של מבני ציבור ובתים פרטיים, מנהגי קבורה, האמנות הפלסטית לסוגיה: פיסול, חותמות גליל ואמנות זעירה (תוך דיון בקשר בין המיתוס והאפוס המסופוטמיים והאמנות).

החוג לבלשנות

סמסטר א' - 4 ש"ס שער

מבוא לסמנטיקה

ד"ר נ' קדמון

זוהי מבוא ראשון לסמנטיקה של שפה טבעית - לאותו ענף בבלשנות העוסק במשמעות. חלקו הראשון של הקורס יציג את תחום המחקר הנקרא סמנטיקה מודל-תיאורטית. נסקור את השאלות העיקריות שעוסק בהן התחום הזה ואת סוגי התנויים הנחקרים, ונעסוק בכמה מושגים מרכזיים, כגון אמת, רפרנט, גריחה, השתמעות, קדם-הנחות, רב-משמעות וקומפוזיציונאליות.

בחלק השני של הקורס נדון בהבחנה בין "סנס" ו"רפרנט" ותפקידה בתיאוריה של המשמעות (ע"פ עבודתו של גוטליב פרגה). לאחר מכן נפנה ללוגיקה, ונראה כיצד ניתן להשתמש בחוקים ובטכניקות פרמאליים בחקר הסמנטיקה של שפה טבעית.

מבוא לבלשנות היסטורית

פרופ' פ' וקסלר

סמסטר ב' - 4 ש"ס שער

במחצית הראשונה, יתאר הקורס שחזור היסטוריה של שפה, קביעת יחסים גנטיים בין שפות, גילוי כללים אוניברסליים בבלשנות היסטורית, הערכת החשפעה של מגע בין שפות (דו-לשוניות) כגורם לשינוי לינגוויסטי.

במחצית השנייה של הקורס תהיה הזדמנות ליישם את העקרונות המתודולוגיים שנלמדו, כאשר תיבדקנה סוגיות אחדות בתולדות השפה האנגלית.

מבוא ללשונות השמיות

פרופ' ש' רז

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

2 ש"ס תרגיל

הקורס "מבוא ללשונות השמיות" סוקר את עולם השפות השמיות מנקודת ראותה של הבלשנות השמית, מן הבחינת הסינכרונית (תיאורית), היסטורית והשוואתית.

הקורס ניתן בסמסטר הראשון בחיקף של ארבע שעות שבועיות (פעמיים בשבוע - בכל פעם שעותיים). ארבע הפגישות הראשונות עוסקות בנושאים כלליים שהם מושגי יסוד. שני הנושאים העיקריים שיידונו בהמשך הם בבעיות שבתחום הפונולוגיה (תורת ההגה) וחמורפולוגיה (תורת הצורות), ולכל אחד מהם תוקדש מחצית הזמן הנותר.

הנושאים הנדונים הם:

- א. מושגי יסוד:
מחי שפה שמית; הקריטריונים למיון לשונות: קווים להתפתחות הבלשנות השמית: הבלשנות התיאורית, החיסטורית והמשוח.
- ב. הפונולוגיה השמית:
פונטיקה ופונולוגיה: הפונימה וחאלופן: אנוונטר ההגאי השמי: העברית של היום.
- ג. המורפולוגיה השמית:
דקדוק ולקסיקון: המורפימה וחאלמורף: השורש: מורפופונמיקה: קטגוריות מורפולוגיות במערכת הפעל השמי.
- בתרגיל הנלווה לשיעור, תערך חזרה על החומר שנלמד בשיעור, תוך הרחבת נקודות שונות והעמקת החבנה בחומר.

החוג לגיאוגרפיה

מבוא לגיאוגרפיה של האדם וגיאוגרפיה יישובית (אנתרופוגיאוגרפיה) פרופ' אברהם דגני

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

עיקרי נושאי חלימוד בקורס:

רקע מתודולוגי

הקדמה: הגדרת הגיאוגרפיה, קווי יסוד להתפתחות המחשבה הגיאוגרפית ומקום הגיאוגרפיה של האדם בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית. גישות בתפיסת הגיאוגרפיה של האדם ובחוראתה. תחומים הנכללים בגיאוגרפיה של האדם במבנה הרחב ומשמעותם.

טרמינולוגיה בסיסית

הכרת מושגי יסוד בגיאוגרפיה של האדם (מיקום, מרחב פיזור, נגישות, ריכוז, צפיפות, דגם מרחבי, אקומני, אנאקומני, מודעות מרחבית).

עובדות יסוד

תפרוסת האוכלוסיה על פני כדור הארץ. הכרת עובדות, ניתוח מבוחר מאפיינים סטטיסטיים ומשמעותם. ניתוח בסיסי של הגורמים המאפיינים את התפרוסת. מכלול השאלות הגיאוגרפיות הבסיסיות אודות תפרוסת אוכלוסיית העולם. הקשר בין תפרוסת למיקום, חלוקת היתרונות היחסיים של טריטוריות על פני כדור הארץ והאינטרפרטציה האנושית שלהם כגורם מיקום. גורמי מיקום ושיקולי מיקום, תוך הדגשת משמעותם ומשקלם של הגורמים האנושיים בהסבר הגיאוגרפי.

קונספטים עיקריים ודוגמאות להמחשתם

הקשרים בין רמת המודעות המרחבית של אוכלוסיות לבין קנה המידה של שיקולי המיקום הרלוונטים לגביהם. הרמה הטכנולוגית ורמת הפיתוח של אוכלוסיות וביטוייהם האופייניים בדפוסים ובדגמים המרחביים הנוצרים. סקירת דוגמאות מאפיינות של אוכלוסיות המתאפיינות ברמות מודעות מרחבית שונות: אוכלוסיות נוודים, "חקלאות המעדר", טיפוס חקלאות ברמות שונות - המיונים של ויטלסי ואחרים בהתייחס לסוגים ולרמות פיתוח שונות של הפעילות החקלאית בעולם. טיפוסים משקים לאומיים, מיסחור ועיור לרמותיהם, השלכות הנ"ל על תיאוריות המיקום והתפתחותן המחשבתית. מודל המקומות המרכזיים (מושגים בסיסיים).

גורמי יסוד בחקר המרחב האנושי-חברתי - מדדים גיאוגרפיים חשובים ומשמעותם

משמעות גורמי הגודל (מסה) והמרחק. המרחק כפונקציה במדדים גיאוגרפיים של הפעילות האנושית במרחב. הגדרת סוגי מרחק ומטרי, תפיסתי וכיו"ב, ומשמעותם. ההתייחסות למרחבים יחסיים, פונקציות הפיחות עם המרחק (נוסחאות פרט), מודל המשיכה. גורמי מרחק ומסה בחקשרי תנועה, הסיבות לתנועה במרחב - היבטים תיאורטיים (אולמן ואחרים) סוגי התנועה, מערכות תנועה, תקשורת ותחבורה ומאפיינים הטופולוגיים. הגורם התפיסתי (פרספואל) - תפיסת האדם את הסביבה כגורם מעצב במרחב.

**מבוא לתורת האקלים ובעיות הסובב
פרופ' אריה ביתן**

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

שיעור 1: מסלול כדור הארץ סביב השמש - הרבולציה
צורת מסלולו של כדור הארץ, פריחליון, אפהליון, מהירות הסיבוב - תקופת השנה, החוק השני של קפלר.

שיעור 2: הרוטציה של כדור הארץ
כוון הרוטציה, נטית ציר הסובב, משך הסובב - מהירות זוויתית, מהירות קווית, מהירות כדור הארץ.

חזמו
קווי תאורך וחזמן, קווי הרוחב.

שיעור 3: הארה של כדור הארץ ועונות השנה
קו התארה כתוצאה מנטיית ציר כדור הארץ, המפנה הקייצי של השמש, המפנה החורפי של השמש, ימי השוויון בסתיו ובאביב, עונות השנה, אורך היום והלילה.

שיעור 4: תאטמוספירה
מבנה התאטמוספירה
הרכב התאטמוספירה

שיעורים 5,6: מקורות האנרגיה של התאטמוספירה - קרינת השמש
המקור לחום התאטמוספירה - הספקטרום של קרני השמש
התאטמוספירה החיצונית
קרינה הנכנסת לתאטמוספירה העליונה
היונספירה
שכבת האוזון וחשיבותה כשמירת חיי על-פני כדור הארץ
תפוצת קרינת השמש על פני כדור הארץ
השפעת התאטמוספירה על הקרינה
קרינה ארוכת גל ואפקט החממה

שיעורים 7,8: חום וקרור התאטמוספירה ופני כדור הארץ
מאזן החום על פני כדור הארץ
מאזן החום וקווי הרוחב
המחלף היומי של הטמפרטורה
המחלף העונתי של הטמפרטורה
שינויי הטמפרטורה עם הגובה
המעריך העולמי של הטמפרטורה
טמפרטורות הקרקע
הטמפרטורות של מי הים

לחץ אטמוספירי ורוחות

כיצד מודדים לחץ אטמוספירי
 שינויים בלחץ כתוצאה מגורמים תרמיים ודינמיים
 שינויים בלחץ עם הגובה
 שקע ברומטרי
 רמה ברומטרית
 מערך הלחץ העולמי על פני כדור הארץ
 מערך הלחץ בגובה
 היחס בין רוח ולחץ - הכוחות הפועלים ליצירת רוחות
 גרדיינט הלחץ וחרוח
 כוח קוריוליס
 הרוח הגיאוסטטופית
 הרוח הגרדיינטית
 הרוח על פני הקרקע
 מודל פשוט של מערך הרוחות העולמי
 מערך הרוחות העולמי בפני הקרקע (כולל רוחות ים-יבשה)
 רוחות הרוס (כולל רוח הסילון)
 חקשר בין מערכות רום (לחץ ורמות) ומערכות על פני כדור הארץ

חלחות באטמוספירה ומשקעים

החשיבות לאדי המים
 המקורות לאדי המים
 אנרגיה כמוסה באדי המים
 נקודת הטל
 התעבות
 הערפל
 שינויים אדיאבטיים של הטמפרטורה
 יציבות, אי יציבות ואי יציבות מותנית
 יציבות האטמוספירה ובעיות זיהום האוויר
 תנאים לחיווצרות משקעים (משקעים קונוקטיביים, אורוגרפיים, חזיתות)
 מערך עולמי של משקעים

גשי אויר וחזיתות

אזורי המוצא של גשי אויר
 מיון גשי אויר
 תפיצה עולמית של גשי אויר
 חזיתות
 שקעים של קווי הרוחב הבינוניים (חיווצרות, צורה, כוון התקדמות מערכת הרוחות)
 רמות ברומטריות
 חקשר בין מערכות רום (לחץ ורוחות) ומערכות הלחץ על פני הקרקע
 סופת טרופית - חוריקנים

מרחב מקום וסביבה - מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית
פרופ' יובל פורטוגלי

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרות הקורס:

מרחב, מקום וסביבה הן שלוש דרכי הסתכלות על יחסי אדם וחברה שפתחו במהלך השנים בגיאוגרפיה. ה'מרחב' מבטא את מערכת הקואורדינטות במסגרתה מתרחשת הפעילות החברתית, ה'מקום' מבטא את התחושה הסובייקטיבית והאינטימית שנוצרה בין אדם לביתו, שכונתו, עירו או ארצו, ואילו ה'סביבה' היא התבנית - הסובב החברתי-פיסי שבמסגרתו מבנהו וחוקיו מתבצעת הפעילות החברתית.

מטרת הקורס היא ללמד את שלשת דרכי ההסתכלות הללו ואת הדרך בה הן באות לידי ביטוי בתחומים השונים של הגיאוגרפיה החברתית.

נישאי חלימוד המרכזיים:

1. **מבוא (שבוע 1)** - מבנה הקורס, המושגים מרחב, מקום וסביבה.
2. **מרחב גיאוגרפי (שבועות 2-5)** - המדינה המבודדת של פון טיין, משולש המיקום של וובר, קריסטלר ותיאורית המקומות המרכזיים, מבנה המרחב העירוני על פי אלונזו, ניתוח דגמי נקודות וגודלן, אינטראקציה מרחבית, דיפוזיה של רעיונות וחידושים.
3. **מפת מנטליות וסביבה קוגניטיבית (שבוע 6)**.
4. **מקומות גיאוגרפיים (שבועות 7-8)** - מקום ואי מקום, מקומות טבעיים ומקומות מלאכותיים, סימון מקומות, קטגוריזציה של מקומות ומתן שמות, הגיאוגרפיה הפואטית של ויקו, מבנה של מקום ודימוי של מקום.
5. **סביבה גיאוגרפית (שבועות 9-11)** - סביבה, סביבה טבעית, סביבה מלאכותית, סביבה חברתית - תרבותית, סביבה קוגניטיבית, אקולוגיה, גישת מערכות, דטרמיניזם סביבתי, פוסיביליזם סביבתי, גיאוגרפיה הזמן, הסביבה כתבנית, חמורפולוגיה של הסביבה.
6. **גיאוגרפיות (שבועות 12-14)** - גיאוגרפיה עירונית, גיאוגרפיה פוליטית, גיאוגרפיה היסטורית.

מבוא לגיאומורפולוגיה - נוף וסובב ד"ר צבי רון

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

הגיאומורפולוגיה והגורמים המשפיעים על עיצוב הנוף. השפעת האקלים, הגיאולוגיה והזמן. בליות מכניות. בליות כימיות ובליות אורגניות. מים תחתיים ומעיינות. תהליכים ונופים קארסטיים. תנועות בליות. זרימה משטחית. זרימה נחלית ועיצוב נחלי. הטענות בנחר. אגני היקוות ודגמי רשת הניקוז. התפתחות עמק הנחר. נפתולי נחר. נחלי פזרות. גיאומורפולוגיה סטרוקטורלית. עיצוב חופים. העיצוב הקרחי.

מבוא לגיאוקרטוגרפיה פרופ' אברהם דגני

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

גיאוקרטוגרפיה

הגדרת התחום ומקומו המתודולוגי בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית.

מחי מפה

הגדרת פונקציונאלית של מרכיבי המושג (תיאור גראפי, מבט מעל (הטלה); קנה מידה, מטרי ותמטי; מרחב המיפוי - מרחבים אמיתיים ויחסיים, סימבוליקה, אינטרפרטטיביות וסלקטיביות של המידע המרחבי.

שיקולים טרם מיפוי

תכנון המפה כפונקציה משולבת של מטרה, משתמש פוטנציאלי וזמינות הנתונים. היבטים טכניים: איזון, גודש קרטוגרפי (והדרכים למניעתו), ניגוד, צבע וכיו"ב.

עקרונות חסימול הקרטוגרפי

ניתוח משולב של המיון הנושאי (Thematic Scaling) עם מיון סוגי הסימבוליקה, על פי מספר ממדי המידע המרחבי שהם מייצגים ובהתייחס לדרגות הכימות שלהם - נומינאלי (איכותי); אורדינאלי (סידורי) ואינטרוואלי (כמותי).

המיפוי הנושאי (תמטי)

הצגת סוגי מיפוי עיקריים כנגזרות לוגיות של עקרונות חסימול.

הטיפול בנתונים ומידע נקודתיים

מפת הנקודות, מפת הסימנים המדורגים (Pie chart +)

הטיפול במידע של מערכות קוויות (Networks)

מפת קווי זרימה, סימבוליקה קווית אחרת כולל סימנים מורכבים.

אינפורמציה חמתייחסת לשטחים

המפה הכוזפלטית (הפשוטח)

המפה חדסימטרית

המפה האיזופלטית (והאיזומטרית)

המפה החומופלטית.

מושגים נלווים

פני שטח סטטיסטיים, שיטות בין, צפיפויות מוחלטות וממוצעות.

קבוצות מרווח

הגדרות ושיטות חלקה כמותיות, מיפוי אנליטי.

סיכום

שיקולים בבחירה האופטימאלית של סוגי מיפוי בזיקה לבעיה המרחבית של סוגי הנתונים הזמינים.

תרגילי המשך בנושאים: גיאוגרפיה חברתית, גיאוגרפיה מדינית, גיאוגרפיה עירונית, גיאוגרפיה כלכלית, גיאוגרפיה היסטורית, גיאומורפולוגיה.

גיאוגרפיה חברתית

ד"ר יצחק שגל

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור + תרגיל

מטרות השיעור

מטרת השיעור היא לבסס ולהעמיק את החבנה ואת היכולת לישם מושגים ותאוריות בסיסיות בגיאוגרפיה חברתית. במהלך הקורס יערכו דיונים המבוססים על קריאת מאמרים עדכניים בנושאים נבחרים של הגיאוגרפיה החברתית. כמו כן התלמידים יתרגלו ניתוח של תהליכים חברתיים-מרחביים.

נושאים אפשריים לדיון הם:

- א. חקשר בין המקום של קהילות במבנה החברתי ובין תפיסת המרחב שלהן.
- ב. התבדלות מרחבית של קהילות והתגבשות שכונות.
- ג. מבנה כלכלי-חברתי ודגם מרחבי.

המאמרים יבחרו מדי שנה בשנה בחתאם לנסיבות.

גיאוגרפיה מדינית **פרופ' מ' ברור**

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור + תרגיל

מטרות הקורס:

ללמוד את ההתפתחות ומושגי היסוד של הגיאוגרפיה הפוליטית. תחום התענינות הוא עיצוב המרחב על ידי גורמים פוליטיים והקשר בין פעילויות והחלטות פוליטיות לבין הטף. לאחר הקדמה על ההיסטוריה של המקצוע במאה וחמישים השנים האחרונות ולאחר הכרת הספרות המקצועית המתאימה, הקורס יתמקד בניתוח תופעות פוליטיות-מרחביות ברמה המדינית והבין לאומית. לימוד נושאים ילווה בדוגמאות מרחבי העולם ובמיוחד מהמזרח התיכון.

נושאי הלימוד המרכזיים:

1. גיאוגרפיה פוליטית מהי? היסטוריה של המקצוע, מושגי יסוד, הספרות המדעית.
2. המדינה ומרכיביה: הגישה המורפולוגית מול הגישות הפונקציונאליות; המבנה הדמוגרפי-אתני של המדינה; לאומיות ואומה: מדינות פדראליות ומדינות אוניטריות.
3. טריטוריה וטריטוריאליזם: שליטה בטריטוריה וריבונות; התיישבות וקולוניזציה.
4. גבולות; גבול ואזור ספר: טיפולוגיה פונקציונאלית של גבולות; תהליך יצירת הגבול; סכסוכי גבולות; גבולות בימים.
5. מלחמה ומרחב: השפעת המלחמה על מבנה המדינה; שינוי בטף; עקורים ופליטים.
6. מרחב הבינלאומי: ארגונים על מדיניים; אידיאולוגיות וחתקשרויות.

גיאוגרפיה עירונית **פרופ' אלישע אפרת**

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור + תרגיל

מטרות הקורס:

לימוד וניתוח העירוניות כתופעה גיאוגרפית עולמית, הבנת המיבנה העירוני ותיפקודי העיר וכן התופעות הכרוכות בשימושי קרקע עירוניים על ידי אוכלוסיה עירונית.

נושאי הלימוד המרכזיים:

תופעת העיר בעולם; עיר ימי הביניים; הגדרת העיר וסיווגה; המדרג העירוני; עיר ועורף; תיאוריית המקומות המרכזיים; הבסיס הכלכלי של עיר; האוכלוסיה העירונית; מיבנה העיר; שימושי קרקע בעיר; המער; עיר המטרופולין; התחבורה העירונית; תוכנית העיר.

גיאוגרפיה כלכלית ד"ר מיכאל סופר

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור + תרגיל

מטרות הקורס

המטרה הראשונית של הקורס היא לחקוט בסיס רחב במושגי היסוד של תחומיה השונים של הגיאוגרפיה הכלכלית. הכוונה להגיע להבנה בסיסית טובה של התיאוריות והמודלים העיקריים המסבירים את תפוסתן ומיקומן של פעילויות כלכליות על פני המרחב. מטרה נוספת היא לחקוט ידע על גישות אלטרנטיביות להבנת פעילויות כלכליות ושונות המרחבית ברמות השונות - מרמת הפרט, דרך רמת האזור ועד לרמה הכלל-עולמית.

נושאי תלימוד המרכזיים

1. תחומי המחקר בגיאוגרפיה כלכלית ומושגי יסוד: צריכה, ייצור וחליפין; תוצר לאומי גלמי; ביקוש וחיצע; דעיכת המרחק; אגלומרציה; יתרון יחסי.
2. מערכת התחבורה ותפקידה במיקום פעילויות כלכליות: תנאי הווצרות דרך; עצמת תנועה ומודל הגרויטציה; אמצעי תחבורה והתחרות ביניהם; מיקום פעילות כלכלית על פי הוצאות חובלה; גורמים המשפיעים על הוצאות חובלה.
3. הארגון המרחבי של שימושי קרקע: תפוקה שולית; רנטה קרקעית.
4. מיקום פעילויות חקלאיות: טיפוסים משקים חקלאיים; השפעות על מיקום פעילויות חקלאיות; המודל של פון-טין.
5. מיקום פעילויות תעשיות: מודלים של מינימום הוצאות (וובר, הובר); מודל אלטרנטיבי (סמית); חברות רב-לאומיות ושיקולים גלובליים.
6. מיקום פעילויות מסחר ושירותים: תאוריית המקומות המרכזיים; הדינמיקה של מערכות קמעונאיות; מודלים התנהגותיים.
7. גישות אלטרנטיביות: תהליכי ייצור ומיקום פעילויות כלכליות על פי גישות מרכסיסטיות; אופן הייצור הקפיטליסטי; חברות רב-לאומיות.
8. גיאוגרפיה של רוחה, אי שוויון ופיתוח אזורי.

גיאוגרפיה היסטורית ד"ר גדעון ביגר

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור + תרגיל

בקורס תובהר מהותה של הגיאוגרפיה ההיסטורית ומקומה בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית. ידונו הגישות השונות למחקר הגיאוגרפי היסטורי וחשיבותו למחקר העבר וההווה, ייושמו טכניקות ללימוד ודיון גיאוגרפי היסטורי וחדגמה על תהליכי שינוי והתפתחות בארץ-ישראל. נושאים המרכזים שידונו יחיו הקשר בין הדיסציפלינה הגיאוגרפית וההיסטוריה, מקומו של האדם בעיצוב הנוף בעבר, מתארי העבר בנוף ההווה והעתיד, שימור אתרים ומרחבים, תוך הדגש על יחסי אדם ומרחב לאורך זמן. תרבויות עתיקות והתייחסותן למרחב יוצגו בחתך מרחבי תוך הדגמות מהמרחב של גוש דן וסביבתו. הקורס ילווה בקריאה, בסיוורים בשטח ובחכנת תרגילים שיישמו הנלמד בשיעור.

החוג להיסטוריה כללית

סין - מקיסרות לרפובליקה עממית פרופ' אהרן שי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

שיעור זה יעסוק בהתפתחויות הפנימיות והחיצוניות הקשורות בסין ממלחמת האופיום, שפרצה ב-1840, ועד לעליית הקומוניסטים לשלטון בסין ב-1949. כמו-כן תידון באורח כללי התקופה הקומוניסטית עד ימינו כולל ההתפתחויות העכשוויות המכונות "מדינות חדלת הפתוחה".

השאלה המרכזית שתנחה את השיעור כציר תהיה: כיצד התאפשר התהליך ההיסטורי שהוביל את סין מקיסרות מסורתית בצביונה, בשליטת המנצ'ואים, לרפובליקה עממית, המודרכת על-ידי המפלגה הקומוניסטית.

דגשים יושמו על אופיו המיוחד של הקומוניזם בסין, תנאי צמיחתו והתמודדותו עם אתגרים יחודיים לחברה אסיאנית עתירת אוכלוסין, וכן על מקומה של סין בזירה הבינלאומית.

במבחן שייערך בסוף הקורס יידרשו הסטודנטים לענות על שאלון כמקובל, לציון ספר אחד, על-פי בחירתם בו התמקדו, ולחתייחס אליו על-פי שאלות מנחות.

המאה האמריקנית - ארה"ב במאה העשרים ד"ר איל נוח

סמ' א' - 4 ש"ס שיעור.

הקורס יעסוק בארועים המרכזיים ובתהליכים העיקריים שעברו על החברה האמריקנית במאה העשרים, מאז בה הפכה ארה"ב למעצמה המובילה בעולם. הדיון יתמקד בניתוח המבנה הכלכלי וההתפתחויות החברתיות, הפוליטיות, והרעיוניות של ארה"ב לאורך המאה. מבנה השיעור יהיה כרונולוגי ובין היתר נעסוק בנושאים הבאים: צמיחה כלכלית, תיעוש, הגירה ועיור בסוף המאה ה-19, תנועות מחאה ורפורמה, הזרם הפרוגרסיבי ומעורבות ארה"ב במלחמת העולם הראשונה, שנות העשרים, המשבר הגדול ו"המערך החדש" (New Deal), הפיכת ארה"ב למעצמה עולמית, מלחמת העולם השנייה ופרוץ המלחמה הקרה, שנות החמישים והששים, התנועה לזכויות האזרח והבעיה הבין גזעית, הטרגדיה של וייטנאם, תרבות הנגד והשמאל החדש, הפמיניזם האמריקני, משבר חברת השפע, הימין החדש, והאתגר חליברלי דמוקרטי בעקבות סיום המלחמה הקרה. השיעור יועבר בדרך של הרצאות שבחן תינתן אפשרות לדו-שיח באמצעות שאלות והערות התלמידים.

בחינה על עיקרי הנשאים תוך גיבוי ביבליוגרפי תואם, תיערך בסיום הקורס.

תולדות הנצרות 1994-1350
פרופ' דוד כ"ץ

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

השיעור יבחן את התחליכים והאירועים המרכזיים בחיי הדת הנוצרית למן ימי הביניים המאוחרים ועד ימינו. השאלה המרכזית תהיה כיצד סיגלה עצמה הדת לשינויים החברתיים ובאיזה אופן שרתה את הצרכים המשתנים של החברה. השיעור יתחיל בתאור המערכת הדתית (מושגי יסוד, מוסדות) על סף העת החדשה ויעלה את חסיבות האפשרויות למשבר הדתי שהגיע לשיאו במאה ה-16. נראה כיצד נכשלו נסיונות-התיקון במאות ה-14-16 וכיצד התחיל והתפתח המשבר לכדי שינוי משמעותי בתולדות הנצרות: הרפורמציה הפרוטסטנטית (לותר, קלווין, האנאבפטיסטים והרפורמציה האנגלית). במקביל התרחש שינוי גם בכנסיה הקתולית: הקונטרה-רפורמציה. במאה ה-18 השפיעה תנועת 'ההשכלה' על תפישה רציונלית של הדת ומצד שני גברו הנטיות האמוציונאליות בדת הפרוטסטנטית. נסיים בבחינת המערכת הדתית היום ובהשפעה שיש לתנועות הדתיות הקיצוניות בימינו.

יצירות מופת בתרבות המערב: קריאת יסוד

פרופ' עירד מלכין, ד"ר אביעד קליינברג
פרופ' אלי בר-נביא, ד"ר איל נוח

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס היא קריאה מקיפה במבחר יצירות מופת בתרבות המערב. הקורס יביא להכרות כללית עם יוצרים, יצירות ועולם מושגים המהווים מכנה משותף הן למי שעוסק כיום בתולדות תרבות המערב והן למושאי עניינו, דהיינו בני התקופות השונות בתרבות זו. אפלטון, למשל, השפיע הן על העולם העתיק והן על מחשבת זמנו.

הדיון בכיתה יסוב על היבטים היסטוריים; מידי פעם יוזמנו מרצים נוספים לשיחה עם מנחה הקורס והסטודנטים כדי להדגיש היבטים נוספים של "מדעי הרוח": כיצד, למשל, קורא את אפלטון ההיסטוריון? הפילוסוף? איש הספרות?

הקורס מתוכנן על פני שנה שלמה, אולם ניתן להשתתף בו גם על בסיס סמסטריאלי.

חובות: השתתפות פעילה, קריאה מידי שבוע בשבוע ובחינת סיום.

דיקטטורה ושלטון: יוליוס קיסר ואוגוסטוס
פרופ' צבי יעבץ

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור.

- החבדל בין דיקטטורה רומית לעריצות יוונית.
- חברה ומשטר ברמבליקה הרומית בימי כיבוש אגן הים התיכון.
- השפעת הכיבוש על כיבושים ונכבשים כאחד.
- ניצני הדיקטטורה במאה הראשונה לפסה"נ.
- הדיקטטורה של קיסר. הפרנקיפאט של אוגוסטוס מהעמדת פנים לטירוף: טיבריוס וקאליגולה.

הנצרות מראשיתה עד 1378
ד"ר אביעד קליינברג

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

השיעור ינסה להציע נתוח מבני וכתולוגי של הנצרות המערבית מראשיתה עד לסוף המאה ה-14. לא נעבור על התקופה מאה מאה, אלא נבחן שורה של נושאים מרכזיים להבנת הנצרות כמערכת של אמונות וטקסים וכמערכת של ממשל ושליטה. במאה הרביעית הפכה הנצרות לדת המדינה בקיסרות הרומית. מנהיגי הנוצרים חלקו את השלטון בקהילה עם הרשויות החילוניות. מה היה היחס בין ההנהגה הדתית והשכבות העממיות? כיצד נפתר המתח בין האידיאלים של ישו לבין הצרכים השילטוניים של ממשל דרכו? איזה מקום תפסו זרמים מיסטיים ותנועות נזירות בחיי הכנסייה? מהי הכנסייה? אילו מוסדות יצרה הנצרות וכיצד התפתחו? כיצד תפסה האפיפיורות תפקיד של הנהגה בנצרות של ימי הביניים וכיצד השפיע מאבקי הכוח שלה עם גופים חילוניים ועם התנגדות פנימית על אופי החברה? שאלות אלו ודומות ייבחנו בשיעור תוך התבוננות בספרות ההיסטורית, באמנות, ובחגות.

עלית המערב: עידן התגליות והכיבושים
פרופ' מרים אליאב-פלדון

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

אירופה המערבית, פינה נידחת ונחשלת בשלהי ימי הביניים, הפכה במרוצת המאה ה-16 למרכז העולם. השיעור סוקר את חולשותיהם ויתרונותיהם של בני אירופה בהשוואה לציוויליזציות אחרות, את הסיבות שהניעו אותם לצאת למסעות התגליות (כיתור מוסלמי, מחסור בזהב ובכסף, הצורך במוצרי מותרות מן המזרח הרחוק, האתוס הצלבני), ואת האמצעים הטכנולוגיים (אמצעי ניווט, ספינות חדשות, אבק שריפה, דפוס) שהתפתחו במאה ה-15 ואיפשרו להם להשתלט על נתיבי ים ועל אזורים נרחבים ביבשות אחרות. הפורטוגלים והספרדים הם שהניחו את היסודות לאימפריאליזם ולקולוניאליזם האירופי,

וכבר בדורות הראשונים חוללו תמורות מרחיקות לכת ברחבי תבל: כלכלה עולמית, תנועות הגירה וסחר עבדים, אסונות דמוגרפיים, תחרות על העוצמה הימית, שינויים בתזונה ובארוחות החיים, מיסיון נוצרי, השפעה חדדית בין תרבויות שונות, ותפיסות עולם חדשות. התהליכים שהתרחשו במאות ה-15 וה-16, בעקבות ההתפשטות האירופית, הכתיבו את תולדות האנושות כולה עד המאה ה-20 ועד בכלל.

התמוטטותה ותקומתה של אירופה 1870-1960 **פרופ' חיים שמיר**

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

השיעור פותח בסקירה על מצבה של אירופה ומשמעות תוצאותיה של מלחמת גרמניה-צרפת ב-1871. ידונו התמורות במערכת המעצמות האירופית בין 1871-1914 בדגש על הויכח לגבי מקורות וסיבות מלחמת העולם הראשונה. ינותחו הסכמי השלום אחרי מלחמת העולם הראשונה, החסדרים שנעשו באירופה והנסיון לייצבה בשנות העשרים המאוחרות. על רקע מדיניות החוץ של גרמניה הנאצית ואיטליה הפאשיסטית. דיון במדיניות הפייסנות של מעצמות המערב. דיון בדיפלומטיה של מלחמת העולם השנייה והמבנה האירופי שנוצר כתוצאה מתחלומה. ירידת "מסך הברזל" והמלחמה הקרה בתחום האירופי. התארגנות המערב במסגרת "נאטו" והקמת השוק המשותף. הדיון יסתיים בתיאור המצב בראשית שנות השישים עם הקמת חומת ברלין והחסכם הצרפתי-גרמני בין אזטואר ודה-גול.

מבוא למערב אירופה בעת החדשה **פרופ' שלמה בן-עמי**

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

השיעור יעסוק בבדיקת הצמתים המרכזיים בהיסטוריה האירופית מהמהפכה הצרפתית עד מלחמת העולם הראשונה. תיבדק משמעותה של מורשת המהפכה אל מול כוחות ההמשכיות, המתח בין חמיתוס של השינוי הגדול אל מול האינרציה של כוחות העבר: מהפכות שנות ה-30 וה-40 של המאה ה-19, התעוררות התנועה הלאומית באירופה (דגש על גרמניה ואיטליה), ההתפתחויות הכלכליות והחברתיות כתוצאה מהמהפכה התעשייתית, האידיאולוגיות החברתיות שנשענו על אותם שינויים. גם היחסים בין מדינות היבשת בצמתים חשובים יבדקו: התחרות להגמוניה ולמאזן כוחות מימי קונגרס וינה ועד לפרוץ מלחמת העולם הראשונה.

דרום אירופה: היסטוריה השוואתית **ד"ר רענן ריין**

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

הקורס יבחן באורח השוואתי את תהליכי ההתפתחות הפוליטית והמודרניזציה הכלכלית, שעברו איטליה, ספרד, פורטוגל ויוון, בעיקר בשלהי המאה התשע-עשרה ובמחצית הראשונה של המאה העשרים. קווי דמיון בהתפתחותן של מדינות אלה מאפשרים להתייחס

אליהן כאל תת-מערכת ביבשת האירופית. ארבע המדינות נאלצו להתמודד בתקופה זו עם בעיות דומות נוכח המעבר מכלכלה חקלאית מסורתית לכלכלה מודרנית, תעשייתית ועירונית. כולן עברו סידרה דומה של משברים בדרך לכינונה של דמוקרטיה ליברלית יציבה.

במהלך הקורס יבחנו בין השאר: תקפותו של המודל של "דרום אירופה"; מושגי האוטוריזם וטוטליטריזם; הקונפליקטים שהתעוררו ביחסי כנסייה-מדינה; מעורבות חצבא בפוליטיקה; הקולוניאליזם הדרום-אירופי באפריקה; ויחסי מרכז-פריפריה. דגש מיוחד יושם על ניתוח המשטרים של מוסוליני באיטליה, של פרימו דה ריברה ופרנסיסקו פרנקו בספרד ושל סלזאר בפורטוגל.

מיתוס והיסטוריה פרופ' עירד מלכין

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

כיצד נברא העולם? מן תולדות תאליס? מדוע נגזר על אדיפוס לרצוח את אביו ולחיינשא לאמו? כיצד הפליגו הגיבורים לחיפוש אחרי גיזת הזהב או למלחמה על טרויה? העולם הקלאסי היה רווי בסיפורים, "במיתוסים", כגון אלה הנשמעים כדברי אגדה. ואמנם, אחת מחוראות המלה "מיתוס" היא "שקר", פשוטו כמשמעו. אולם הניגוד בין החשיבה המיתית ("שקר") לבין ההיסטוריה ("אמת") הוא פשוטני. מבחינתם של היוונים בתקופה הקלאסית היתה היסטוריה במיתוס ומיתוסים יכלו לשמש כסיפורים מכוננים לתולדות עמים ומדינות. מיתוסים תווכו בין קהילות אנושיות לטריטוריות שלהן, הגדירו זיקה לארץ ולמקום המושב, ומלאו בעצמם תפקיד היסטורי.

הקורס "מיתוס והיסטוריה" יעסוק בנושאים הבאים:

- "מיתוס" ו"מיתולוגיה" בהקשרן היווני.
- ראשיתה של המחשבה ההיסטורית.
- הזיקה בין חשיבה מיתית והיסטורית.
- עיון בדוגמאות ספציפיות של מיתוס כמגדיר זיקה היסטורית לארץ ולמקום המושב (אתונה, תבאי, ספרטה).
- דיון בתפקיד המיתוס בעולם ההתנחלות וההתיישבות הקדום ברחבי חים התיכון.

מסורת ותקשורת: המלה הכתובה והמלה המדוברת בתרבות ימי-הביניים ד"ר גדי אלגזי

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

אחת הדרכים האפשריות לאפיין תרבות ולחקור את הדינמיקה שלה היא להתמקד במערכת דפוסי התקשורת, בהעברת המידע ואיחסונו. בכך יעסוק השיעור, אשר במרכזו תעמוד התקשורת המילולית. חברות ימי-הביניים מציגות בפנינו מיגוון של מערכות-יחסים בין המלה הכתובה והמלה המדוברת, בין מסורות שבעל-פה מבין מסורות הסופרים, בין זיכרו לארכיון. השיעור יבקש להאיר יחסים אלה תוך דיון בעולם כתבי-היד, במעמדו של הזיכרון ובמשקלו של הספר, בצמיחתן של מסורות ותפקידי השיכחה, בדיבור שבעל-פה ובצמיחת הארכיון, בשימושי המלה המדוברת ובתוקפם של טקסטים כתובים.

הרנסאנס האיטלקי ד"ר ב' ארבל

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס לחקנות מושגי יסוד על אחד הפרקים המרכזיים בתולדותיה של התרבות המערבית, שבמהלכו צצו והתפתחו רבים ממושגיה וגישותיה של אירופה המודרנית. הדיון בתרבות הרנסאנס ישולב בדיון בהתפתחות החברה האיטלקית, שבקרבה הופיעה לראשונה וממנה התפשטה מאוחר יותר על פני העולם המערבי כולו.

ראשי פרקים:

- הרנסאנס: המושג וגילגוליו;
- החברה האיטלקית בשלהי ימי הביניים;
- איטליה ב"משבר המאה ה-14";
- מורי הדרך: פטרארקה (PETRARCA), בוקאצ'יו (BOCCACCIO).
- גילוי המחודש של העולם הקלאסי;
- הומאניזם וחינוך הומאניסטי;
- תרבות ופוליטיקה: ההומאניזם "האזרחי";
- פוליטיקה ותרבות: פאטרונות הרנסאנס;
- דמויות מפתח במאה ה-15: אלברטי (ALBERTI), ואלה (VALLA), דה וינצ'י (DA VINCI), פיקו דלה מיראנדולה (PICO DELLA MIRANDOLA), ברברו (BARBARO).
- רנסאנס, אמונה וכנסיה: הופעתה של תרבות חילונית;
- ההיסטוריה בפרספקטיבה חדשה;
- האמנות כאספקלריה תרבותית;
- מאקיאבלי והמשבר של מלחמות איטליה;
- מורשת הרנסאנס האיטלקי;

תמורות בעולם המודרני: המאה העשרים ד"ר שלמה זנד

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

- בחיפוש אחר הזמן הקרוב - התייחסן היסטוריה של זמננו?
- ריבון והמון - דמוקרטיזציה ותרבות
- משא האדם הלבן - האימפריאליזם "משנה" את העולם
- מלחמת העולם הראשונה - מאבק טוטאלי ושבר תרבותי
- מיתוס השיוויון - אוקטובר האדום והקומוניזם הבינלאומי
- כוחניות לאומיות ורודנות - מפשיזם לנציונל סוציאליזם
- היטלר במלחמה - טכנולוגיה והשמדה המונית
- תיעוש ומדינת רווחה בין מלחמה קרה ושלוש גרעיני
- ההתנערות מהמערב - העל השלישי "משנה" את האימפריאליזם
- מול נפילת חומת ברלין - מהפכה ביחסי הכוח בסדר העולמי
- סיכום זמני - אנטי אוטופיה, אידיאולוגיה ו"תקשורת המונים" בשלהי המאה ה-20.

חברה, משטר ותרבות ביוון העתיקה

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

תוכנית התרגיל:

- תבחרת נושא התרגיל ומטרתו. תיחום בזמן ובמרחב חסברת שיטות הלימוד. חסברת חביבליוגרפיה;
- חחלוקה לתקופות. העולם המינואי והמיקני. שיטיים בגישה ובפירושים;
George Grote - Henrich Schliemann Sir Arthur Evans, John Chadwick
;Michael Ventris
- "חבעייה החומרית" (חבעייה חספרותית וחבעייה חהיסטורית);
"חחברה חחומרית וחמשטר החומרי";
- יוון הארכאית - אפיוני חתקופה, חתפתחות חפוליס היוונית;
- משטר אריסטוקרטי ואתוס אריסטוקרטי;
- תנועת חתתישבות היוונית מחוץ ליוון האירופית - סיבות, ארגון וחשפעות בתחום חחברתי, חכלכלי, חמדיני וחתרבותי;
- משבר השלטון האריסטוקרטי. סיבות וחוצאות. עליית חטירנים;
- ספרטה: חברה, משטר, חינד, אורח חיים - האגדה וחמצאות;
- אתונה בתקופה הארכאית. קילון, דרקון, סולו, פייסיסטרוס ובניו;
- חמלחמות חפרסיות. תמיסטוקליס וחאיסטרטגיה חימית;
- אתונה במאה ה-5 לפה"ס. הדמוקרטיה וחוסדותיה. חפריחה חתרבותית;
- סיכום;

חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

נושא ראשון: מביא ובעיית חמקורות

- מביא כללי, חשיבות חמורשת חרומית לעולם חמערבי;
- חבעייתיות שמעלה חקר חהיסטוריה העתיקה בכלל וחקר תולדות רומא בפרט;
- סקירת חהיסטוריוגרפיה חרומית העתיקה תוך דיון בפרובלמטיקה שהיא מציגה. בין חבעיות הנדונות: העובדה שההיסטוריה חרומית נכתבה בשלב מאוחר מאד של חתפתחותם חהיסטורית; חעובדה שההיסטוריה נכתבה על-ידי בני חמעמדות חגבוהים; נטייתם של חהיסטוריונים חרומיים, בשל מחסור במקורות, לצקת תכני קונטמפראניים, חברתיים חפליטיים אל עברם;

נושא שני: ראשיתה של רומא 509-753 לפנה"ס

- כיצד ניתן לדלות אלמנטים היסטוריים מתוך חומר שהוא לגנדרי במהותו (הספר הראשון של ליוויס, הביוגרפיה של רומולוס לפלוטארקוס);
- מה ניתן ללמוד מסיפורים אלה ואחרים על יסוד העיר, על תקופת המלוכה, על מבנה החברה הרומית הקדומה ועל משטרה;
- הגורמים שחביאו להפלת המלוכה והקמת הרפובליקה (509);
- מהי רפובליקה (על-פי מקורות עתיקים);

נושא שלישי: המאבק בין פטריקים לפלבאים 287-394 לפנה"ס

- מי היו הפלבאים? האם היו חלק מאוכלוסייתם המקורית של רומא או אוכלוסיה זרה;
- מתי נעשתה האבחנה בין פטריקים לפלבאים ומדוע;
- הגדרת יעדי המאבק של הפלבאים: בניגוד לפטריקים היו הפלבאים גוף חטרוגני, מטרת מנהיגי הפלבאים לא היו זכות לאלה של המוני העם - עיקר הצבא;
- סקירת השלבים השונים במאבק על-פי ההישגים הפלבאיים בתחומים כלכליים, משפטיים-אזרחיים ופוליטיים-דתיים;
- סיום המאבק - מנצחים ומפסידים;

נושא רביעי: הכיבוש הרומי של איטליה דרומית לנהר פו 509-264 לפנה"ס

- הדגשת העובדה כי הכיבוש מתרחש במקביל למאבק בין הפטריקים - לפלבאים. האדמות שנכבשו והוחרמו חולקו לאוכלוסייה הענייה וסייעו להרגעת תסיסה חברתית.
- שלבי התפשטות באיטליה: סילוק האטרוסקים, כיבוש לאטיום, המלחמות הסמניטיות, המלחמה נגד פירוס מלך אפירוס;
- זכויותיו של האזרח הרומי;
- ארגון איטליה תחת שלטונה של רומא: הקולוניזציה הרומית לסוגיה, מערכת חברתיות חשונות שכרתה רומא עם בעלות בריתה;

נושא חמישי: "החוקה" הרומית

- סקירה וניתוח של מה שמכונה ה"חוקה" הרומית.
- המאגיסטראטורות - עקרונות כלליים המנחים את המאגיסטראטורות חשונות. בדיקה של כל אחת ואחת מהן: מי בוחר בהן, סמכויותיהן, יחסי הגומלין בין המאגיסטראטורות חשונות וכו';
- הסנאט הרומי - מקורותיו, סמכויותיו, הרכבו ויחסי הגומלין בינו לבין המאגיסטראטים השונים ואסיפות העם. כיצד הפך הגוף שהיה בעל סמכויות דליברטיביות בלבד, לגוף המרכזי בממשל הרומי;
- סיכום על פי הספר השישי של פוליביוס - האם אמנם היתה רומא דוגמא ומופת למשטר הממוזג והאידיאלי;

נושא שישי: האימפריאליזם הרומי

סקירת המערכות שבעקבותיהן הפכה רומא לשליטה חבלתי ממערעת של מה שמכונה "העולם הנושב".

- הסיבות לפרוץ המלחמה הפונית הראשונה, המלחמה הראשונה שניהלה רומא מעבר לים, ותוצאותיה;
- המלחמה הפונית השנייה - סיבות ותוצאות;
- המעורבות הרומית במזרח - דיון בוויכוחים המודרניים על הסיבות שהניעו את רומא להתערב ביוון ובאסיה;
- חרס קורנליוס וקרנליו (146 לפנה"ס) - סמליות ומשמעות;

נושא שביעי: השפעת הכיבוש על הכובש 200-133 לפנה"ס

המפגש של רומא עם המזרח גרר שינויים מרחיקי לכת באורח החיים של כל שכבות האוכלוסייה ברומא. הנושאים שנבדקים הם:

- השפעת העושר על אורח החיים של השכבה הגבוהה הן מבחינה חברתית והן מבחינה פוליטית;
- עליית מעמד הפרשים;
- בעיות כלכליות וחברתיות שהחלו מתעוררות בקרב פשוטי העם. מעבר של אוכלוסייה מן העיר אל הכפר עקב התרוששות האיכרות;
- מספרם הגדל של העבדים המשוחררים והבעיות שהציבו בפני השלטונות;
- התערערות היחסים בין רומא לבעלות בריתה באיטליה;

נושא שמיני: תחילתה של המהפכה הרומית - גאיוס וטיבריוס גראקוס 133-122 לפנה"ס.

- חרקע לפעילותו של טיבריוס גראקוס;
- מחות הרפורמה שהציע, התנגדות אותה עוררו הצעותיו בקרב חברי הסנאט, תגובתו שהיו בה סממנים לא חוקיים ורציחתו.
- התקופה שבין הטריבוונט של טיבריוס לזה של גאיוס - רסטורציה של שלטון הסנאט;
- תוכנית החקיקה המקפת של גאיוס גראקוס, החידושים בתפיסת תפקידה של המדינה ביחס לאזרחיה, הנסיון להעניק אזרחות רומית לבעלות הברית, הברית עם מעמד הפרשים והכנסתם לחיים הפוליטיים ברומא; רציחתו של גאיוס גראקוס מתוקף צו חדש ואקסטר-לגאלי, "חסנאטוס קונסולטום אולטימוס";

נושא תשיעי: בין גאיוס גראקוס לסולה 122-80 לפנה"ס

- סנאטורים ופרשים - חינוך סביב בעיית הרכב בתי הדין;
- הבעייה הבטחונית בצפון ובאפריקה, ששת הקונסולאטים של מאריוס והרפורמה הצבאית שלו;
- הטריבוונט של סאטורנינוס וחקיקתו;
- בעיית זכויות האזרח של בעלות הברית האיטלקיות - מגאיוס גראקוס ועד למיוזיס דרוסוס, מלחמת בעלות הברית;

נושא עשירי: מלחמות האזרחים והרפורמה של סולה 78-88 לפנה"ס

- המאבק בין סולה למאריס על הפיקוד נגד מיתרידאטס; עלייתו של סולה על רומא וכיבושה, "מלכותו" של קינה;
- הדיקטטורה של סולה והרפורמה אותה תנהיג: הרחבת שורות הסנאט והגדלת סמכויותיו, קיצוץ בסמכויות הטריבוונים של הפלבס, הקמת מערכת בתי המשפט קבועים ועד;

פגישת סיכום

משלטון יחיד ולקראת שלטון יחיד. סקירה מתומצתת של התפתחות הרפובליקה הרומית שחוקמה לאחר שגרשו מלכים ועברה כשרת דרך שהולכה בסופו של דבר לנפילת המשטר הרפובליקני והקמת הפרנקיפאט.

חברת, משטר ותרבות בימי הביניים

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

התרגיל מבוסס על ניתוח מקורות מתורגמים לעברית המופיעים בספרה של ד"ר עליזה ג'יניאו, לחמים, מתפללים ועמלים.

1. ראשיתם של ימי הביניים: הדחת הקיסר הרומי האחרון בשנת 476 על פי יורדאנס.
2. הנצרות והכנסייה: הדרשה על ההר, חברית חחדשה. "האני מאמין" נוסח ניקיאה (325).
3. המנזר: אתאנסיוס על חיי אנטוניוס הקדוש (מאה 4). הרגולה של בנדיקטוס הקדוש מנורסיה (מאה 6).
4. מדינות הבארבארים: מעשה האגרטל בסואסון, גרגוריוס מטור. עלייתם של הקרולינגים לפי "חיי קארל הגדול" לאיינחד.
5. הקשרים הפיאודו-וסאליים: השבעתו של בן לוויה מלכותי, קומנדציו (על פי מארקולף). טסילו דוכס הבאווארים נשבע שבועה וסאלית בפין מלך הפראנקים (757). חובותיו של הואסל המחזיק בבנפיקיום. פריקריה במצוות המלך (743) אימונטס נוסח מארקולף. וסאל על כמה אדונים.
6. השיטה המנוריאלית: מעמד הקולוני וחסרבי לפי חוקי הבארבארים מתוך הפוליפטיק של מנזר סן ז'רמן-דה-פרא (מאה 9). הדרדורותם של האנשים החופשיים במאה ה-9.
7. טכנולוגיה: הקמת טחנת קמח מונעת בכח המים לפי גרגוריוס מטור.
8. יחסי כנסייה ומדינה: האפיפיור גלסיוס הראשו על כהונה ומלוכה (491). הכהונה והקיסרות לפי הקיסר יוסטיניאנוס. קארל הגדול אל תאפיפיור לאו השלישי בדבר יחסי כנסייה ומדינה (796).
9. הכרתו של קרל הגדול לקיסר בשנת 800: תיאור החכתרה על פי ארבעה כרוניסטים בני הזמן.
10. חרנסנס הקרולינגי: מכתבי אלקוין.
11. התפוררות האמפריה הקרולינגית. שבועת שטרסבורג לפי ניטרד (842). הנורמאנים תוקפים את פאריז לפי אבו הקדוש (885). אדלברו מציע את מועמדותו הוגו קאפט למלוכה.

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

1. מבוא - המאות 15-18 באירופה המערבית: קווי המתאר המיוחדים לראשית העידן המודרני.
2. החברה הכפרית והחברה העירונית - תמורות דמוגרפיות וכלכליות.
3. המהפכות הטכנולוגיות - אבק השריפה, הדפוס ואמצעי הניווט.
4. רנסאנס והומניזם - זרמים חדשים בחיי התרבות והרוח.
5. חתגליות הגיאוגרפיות - ראשית העידן הקולוניאלי.
6. צמיחת הקפיטליזם - המהפיכה המסחרית והכלכלה העולמית.
7. הרפורמציה הפרוטסטנטית וזרמיה השונים.
8. הקונטר-רפורמציה - תרבות קתולית חדשה באירופה המערבית והפצתה בעולם החדש.
9. המהפכה המדעית מקופרניקוס עד ניוטון.
10. משבר המאה ה-17 - מלחמת 30 השנה; מלחמות שחרור ומלחמות אזרחים.
11. דפוסי שלטון חדשים - פרלמנטריזם ואבסולוטיזם.
12. תטעת ההשכלה והתפוררות המשטר הישן.

חברה, משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

מטרת התרגיל היא להעניק לסטודנטים מושגי יסוד, בהיסטוריה מודרנית של מערב אירופה במאה ה-19, מושגים המהווים תשתית של החברה והתרבות המערבית כיום. התרגיל ממוגז דיון במגוון של תחומים שונים בחקר ההיסטוריה והוראתה: היסטוריה פוליטית; היסטוריה חברתית; היסטוריה של הרעיון המדיני; היסטוריה תרבותית (ספרות, אומנות ומוסיקה, ברבדים שונים). בכל אחד מהשיעורים, יתוודעו הסטודנטים לסוג אחר של מקורות היסטוריים, מהתחומים הנ"ל ולשיטות מחקר שונות. וכך, בעוד שבפגישות הדנות בהיסטוריה פוליטית, יבחנו מסמכים דפלומטיים, בפגישות העוסקות בתרבות בעידן המהפיכות הרומנטיות, תשמש המוסיקה כמקור לבחינת העבר. השילוב הבין-נושאי, והשילוב בין שיטות מחקר שונות, יעניק לסטודנטים יכולת ומיומנות להתמודדות עם הרבגוניות של ההיסטוריה, כדיצפלינה במחקר והוראה.

תוכן הפגישות

1. מבוא: אירופה של 'המשטר הישן':
חברה, משטר ותרבות באירופה המערבית, ערב פרוץ המהפיכה הצרפתית.
2. המהפיכה הצרפתית (א):
"חופש" ו"שוויון" למי? התפתחות התפישות המודרניות של חופש ושוויון בזמן המהפיכה הצרפתית הבורגנית.
3. המהפיכה הצרפתית (ב):
אלימות פוליטית, וראשית השמוש המאורגן בטירור בעידן המהפיכה, והמלחמה בין צרפת לקואליציה האירופית.

4. המלחמה המודרנית והצבא המודרני:
לאומיות, פטריוטיזם, כיבושים והתפתחות ה'צבא החדש' המהפכני, וצבא נפלאין.
5. המהפיכה התעשייתית:
תהליכי התיעוש, המהפיכה הדמוגרפית, התפתחות העיר החדשה ותהליכי המודרניזציה בתקופה 1850-1830.
6. רומנטיקה ומהפיכה - התנועה ה'רומנטית' בעידן המהפכות (עד 1870), הדיון מבוסס על השמעת וניתוח יצירות ספרותיות או מוסיקליות.
7. דיפלומטיה, מלחמה ושלום:
חסדר החדש באירופה, בעקבות הקונגרס בווינה (1815).
8. ה'חירות מהי'?
הליברליזם המודרני, תפישות ה'חירות' ו'הכפייה', והמעמד הבורגני העולה (עיונים במשנתו של הוגה הדעות ג'ון סטיוארט מיל).
9. חירות, דמוקרטיה ורפורמות פוליטיות למי?
אנגליה בעידן הרפורמות הפוליטיות והחברתיות (1850-1832).
10. המניפסט הקומוניסטי:
הגדרת המושגים 'מעמד'; 'מעמד פועלים'; 'מלחמת-מעמדות' ו'עבודה', במשנתם של קארל מארכס ופרדריך אנגלס.
11. '1848' ו-'1990':
אירופה בתקופת 'אביב העמים': המהפכות הלאומיות והחברתיות במערב אירופה ב-1948, בפרספקטיבה של 1990-91.
12. לאומיות, לאומנות, פטריוטיזם:
התנועות הלאומיות ומדינות-האומה החדשות, חלק א': הלאומיות המשיחית, והמדינה האטלקית.
13. גרמניה: איחוד ואחדות:
איחוד גרמניה ב'דם ובברזל', המדיניות של ביסמארק, והלאומנות המודרנית.

חברה, משטר ותרבות במאה ה-20

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

1. מהי המאה ה-20? תקופה של קונפליקטים עולמיים. תקופה של מאבקים אידיאולוגיים. מהפכות תעשייתיות חדשות. דקולוניזציה. האם עדיין: Age of progress?
2. מערכת המעצמות הגדולות ב-1871. עוצמתן וחולשתן היחסית של המעצמות הגדולות בתחומים השונים. מבנה המשטרים הפוליטיים.
3. איפיוני מדיניות החוץ של ביסמארק ומערכת הבריתות שלו. יחודה של הקיסרות הגרמנית במערב האירופי. ההשיגים והליקויים בשיטה שהקים ביסמארק באירופה.
4. המגמה החדשה במדיניות הקיסרות הגרמנית בראשית מלכותו של וילהלם II. הקשר בין בעיות מדיניות החוץ ומדיניות הפנים כבעיה עקרונית וכבעיה ספציפית למדיניות הוילחומינית.
5. הקמתה של "הונטטה הגדולה" נוכח ההתעצמות הגרמנית. התפתחויות במשטר הפוליטי בבריטניה ובצרפת.
6. המשברים הבינלאומיים הגדולים עד מלחמת העולם הראשונה.

7. הסיבות והרקע הישיר לפרוץ מלחמת העולם הראשונה. תמצית ויכוחי ההיסטוריונים.
8. מהלך מלחמת העולם הראשונה. המלחמה כמניע למלחמה טכנולוגית ותעשייתית.
9. תוצאות דמוגרפיות, חברתיות ותרבותיות של מלחמת העולם הראשונה. תוצאות לטווח קצר ולטווח ארוך.
10. הסדרי השלם ואירגונה של אירופה מחדש.
11. המשבר הכלכלי, החברתי והפוליטי באירופה שלמחרת מלחמת העולם הראשונה - 1923-1919.
12. אירופה של הדמוקרטיה הפרלמנטרית: אנגליה, צרפת, גרמניה של ויימר.
13. צמיחת האידיאולוגיה המרקסיסטית. המציאות הפוליטית והחברתית ברוסיה בשלהי קיומה של רוסיה הצארית.
14. צמיחתו של הסוציאליזם ברוסיה הצארית. חוגי הסוציאליזם מטקצ'ב ועד פלראנוב. הזרמים השונים מהניחיליסטים ועד לבולשביקים.
15. מהפכת הכשלון של 1905 ותוצאותיו.
16. לנין, מהפכת פברואר ומהפכת אוקטובר. מלחמת האזרחים.
17. הקמתה של ברית המועצות. עיצוב המשטר, הלאמות, הבעיה הלאומית, 1924-1918.
18. חמאבק בין יורשי לנין. נצחון הסטליניזם. הדיקטטורה הסטליניסטית, הטיהורים הגדולים והגולאגים. המודרניזציה של ברית המועצות.
19. המשבר הכלכלי העולמי של 1929 ותוצאותיו.
20. יסודות האידיאולוגיה הפאשיסטית.
21. מוסוליני והמשטר הפאשיסטי באיטליה.
22. נפילתה של רפובליקת ויימר בגרמניה. היטלר וצמיחתו של הנאציזם.
23. חקמתו ואירגונו של הרייך השלישי.
24. ראשית מדיניות החוץ הנאצית 1936-1933.
25. התוקפנות הנאצית, פייסות המערב ופרוץ מלחמת העולם השנייה, 1939-1936.
26. סיכומים ומסקנות - ההסדר האירופי והגלובלי שלאחר מלחמת העולם השנייה. מסך הברזל, המלחמה הקרה, הדטנט, חקמת הארגונים האיזוריים, מוקדי מתיחות.
27. סיכומים ומסקנות - המאה ה-20 בראי העשור האחרון של המאה.

חברה משטר ותרבות ברוסיה במאה ה-19

סמסטר ב' - 4 ש"ס תרגיל

תכנית התרגיל:

1. האוטוקרטיה הרוסית להלכה ולמעשה; האם יש ניגוד בין משטר אוטוקראטי למדינת חוק?
2. הצמיחות ברוסיה במחצית הראשונה של המאה ה-19;
3. גורמים בעיצוב האצולה הרוסית;
4. חקשר בין אופי המשטר, הצמיחות ומעמד האצולה;
5. רוסיה לאן? תשובת המשטר והויכוח בין "אחבי רוסיה" ל"מערבנים";
6. אלכסנדר ה-II והמודרניזציה של רוסיה: הסיבות לרפורמות, אופיין ותוצאותיהן;
7. התגובות לשחרור הצמיחים: "בני אצולה חוזרים בתשובה";
8. מודרניזציה ועלייתה של תנועה מהפכנית: "הצאר המשחרר" נרצח.

תרגיל רוסיה במאה ה-20

סמסטר ב' - א ש"ס תרגיל

כוונת התרגיל היא לסקור את תולדותיה של ברית המועצות מראשיתה ב-1917 ועד לתקופת ברז'נייב בעזרת תעודות סובייטיות. הקורס ילמד את הסטודנט להשתמש בחומר ראשוני לחבנתה וניתוחה של סוגיית היסטורית, במקרה ספציפי זה לבחינת ההתמודדויותיהם של מנהיגי ברח"מ בתחומי התיאוריה והמעשה ואת החיבטים השונים של המשטר והחיים בברח"מ דרך פריזמה סובייטית. היכרות בלתי אמצעית זו עם מקורות סובייטיים אמורה לאפשר לסטודנט לעמוד מקרוב על הלך המחשבה הסובייטי ועל הנחות היסוד אשר עמדו מאחורי מערכת שלטונית ראשונה מסוגה וללמוד את מחות המשטר, דרך עבודתו ותיפקודו בפועל.

חברה, משטר ותרבות בארצות הברית

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

עיקר התרגיל עוסק בתיאור וניתוח הנושאים המרכזיים המסבירים את התהוותה של ארה"ב.

חלק הראשון מתרכז במערכת הערכים שנוצרו בספר האמריקני, החברה האגררית בדרכה למלחמת האזרחים.

חלק השני עוסק בעיקר באורבניזציה, הגירה והתיעוש - שינוי צביונה של ארה"ב לאחר מלחמת האזרחים.

דגש חשוב בתרגיל הינו על קריאת וניתוח דוקומנטים היסטוריים ועל תבעה מדויקת בכתב.

חברה משטר ותרבות באמריקה הלטינית פרופ' צבי מדין

סמסטר א' - תרגיל 4 ש"ס

התרגיל מתמקד בסוגיות מרכזיות בהיסטוריה חלאטינו-אמריקאית במאה ה-XIX: הגורמים שהביאו למלחמות העצמאות ולתהוותם של המדינות העצמאיות, המאבק בין הליברלים לבין השמרנים בדבר עיצובן של המדינות החדשות, תהליך האינטגרציה חלאומית בתחומים השונים.

החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
ד"ר עמי איילון/פרופ' אריה שמואלביץ

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור
4 ש"ס תרגיל

מטרת השיעור והתרגיל להנחיל ידע בתהליכי ההתפתחות הפוליטית, החברתית והתרבותית של ארצות המזרח התיכון בעת החדשה, עם דגש על המאות ה-19 וה-20, ולחקנות חבנה של הגורמים שעיצבו את פני האזור.

נושאי החרצאות:

1. המזה"ת: הגדרות, התפתחות המחקר ואסכולות.
2. המזה"ת לקראת חופעת המערב: אספקטים פוליטיים, חברתיים-תרבותיים וכלכליים.
3. המזה"ת והאתגר המערבי.
4. תנועת הרפורמות - מענה למערב.
5. תנועות פוליטיות ודתיות וחמאבק במערב.
6. מעורבות המעצמות - תהליכים ותמורות.
7. מלחמות העולם הראשונה ורישומה על האזור.
8. המזה"ת בין שתי מלחמות העולם - מגמות פוליטיות, חברתיות ואידאולוגיות.
9. המזה"ת בעקבות מלח"ע ה-II: מהפכות וחקמת משטרים ואידאולוגיות.
10. מדינת ערב בין איחוד ופרד ובין זעזועים ויציבות.
11. מוקדי סכסוך במזה"ת: המעגל המקומי, האזורי והבינלאומי.
12. אסלאם ומדינה בארצות המזה"ת.

חומר הקריאה ונושאי הדיונים בתרגיל יחולקו בנפרד.

תולדות הערבים והאסלאם

פרופ' מיכאל וינטר/ פרופ' דויד וסרשטיין/
פרופ' אריה שמואלביץ/ גב' ארנה נוסנבאום

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס היא לחקנות לסטודנטים ידע כללי על ההיסטוריה של העמים האסלאמיים במזרח התיכון מאז חופעת הנביא מחמד ועד השתלטותה של האימפריה העות'מאנית על האזור. השיעור יקיף את הנושאים הבאים:

1. חצי האי ערב לפני האסלאם.
2. חופעת הנביא מחמד וגבוש האומה האסלאמית.
3. תקופת ארבעת הח'ליפים הראשונים.
4. שלטון בית אמיה.

5. שלטון בית עבאס.
6. מזרח האימפריה האסלאמית וכניסת התורכים.
7. תקופת הסלג'וקים והמונגולים.
8. ספרד המוסלמית וצפון אפריקה.
9. מצרים וסוריה תחת הטולונים, האח'שידים, והפאטמים.
10. האיזבים והממלוכים.

חומר קריאה

פרקים נבחרים בספרים הבאים:

1. ברנד לואיס. הערבים בהיסטוריה, תל-אביב, 1955.
2. חוה לצרוס-יפה. פרקים בתולדות הערבים והאסלאם. תל-אביב, 1967.
3. P.M. Holt, Ann K.S. Lambton, B. Lewis (eds.). The Cambridge History of Islam. 2 vols. Cambridge, 1970.
4. Philip K. Hitti. History of the Arabs. 10th edition. New York, 1970.

הבחינה בסוף הסמסטר תקיף את ההרצאות ואת חומר הקריאה.

מבוא להיסטוריה של אפריקה הקולוניאלית פרופ' מרדכי תמרקין

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מטרת הקורס היא לחקנות לתלמידים ידע בסיסי בתולדות אפריקה בתקופה הקולוניאלית והבנה של התהליכים הכלכליים, החברתיים והפוליטיים שעצבו את דמותה של אפריקה המודרנית.

נושאי הרצאות:

1. החברה האפריקנית בתקופה הקדם-קולוניאלית: מפצל חברתי לבניית מדינה.
2. האימפריאליזם האירופי וחלוקתה של אפריקה.
3. המפגש הראשוני בין הקולוניאליזם האירופי והחברה האפריקנית.
4. משטרים קולוניאליים - הלכה למעשה.
5. מודרניזציה ושינוי חברתי באפריקה - תהליכים והשלכות.
6. המענה האפריקני למציאות הקולוניאלית בין שתי מלחמות העולם.
7. מלחמת העולם כפרשת מים בהיסטוריה של אפריקה הקולוניאלית.
8. משעבוד לחרות: תהליך הדה-קולוניזציה - השלב הפוליטי.
9. מלחמת הגרילה באפריקה הדרומית.
10. אפריקה הפוסט-קולוניאלית: מאזן, הישגים וכשלונות.

מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה ד"ר ישראל דרורי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

הקורס ידון בחברה והתרבות האפריקאית מנקודת מבט אנתרופולוגית אשר היא כוללנית בגישתה. החברות שילמדו מייצגות שיטות פוליטיות, כלכליות, חברתיות ותרבותיות שונות, מציידיים-לקטים ועד לממלכות. בנוסף, הקורס ידון בנושאי רוחב הקשורים לאנתרופולוגיה של אפריקה כגון: שינויים תרבותיים, שיטות שארות, נישואין, התארגנות כלכלית, דת וכד'.

רשימת חנושאים שידונו במהלך הקורס:

1. מושגים כלליים באנתרופולוגיה תרבותית.
2. הקדמה לחברה ותרבות באפריקה.
3. שארות, משפחה וארגון חברתי באפריקה (כולל ניתוח דוגמאות מקרה).
4. תפיסת העולם האפריקאית המסורתית - דת, כישוף, חיים ומוות, מחשבה.
5. חלכלה האפריקאית המסורתית.
6. מוסדות חברתיים כגון: נישואין, קבוצות גיל, חברות סודיות טכסי מעבר.
7. ארגון פוליטי של החברה האפריקאית המסורתית.

ספרות נבחרת:

1. Skinner, E.P. People and Cultures of Africa. New-York: National History Press, 1973.
2. קניאטה, ג'ומו. מול הר קניה. תל-אביב: עם-הספר, 1963.
3. אצ'בה, צ'ינואח. מפולת באומאופיה. תל-אביב: עם-עובד, 1968.

הסטודנטים יתבקשו להגיש עבודה בנוסף לבחינת סיום.
הקורס ילווה בסרטים אתנוגרפים.

תולדות האסלאם במרכז אסיה
ד"ר משה גמר/ פרופ' אריה שמואלביץ

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס היא לחקנות לסטודנט ידע והבנה בתולדות מרכז אסיה מאז הכיבוש הערבי ועד ימינו.

השיעור יתחלק לנושאים הבאים:

1. מרכז אסיה לפני הכיבוש הערבי.
2. הנוודים של ערבות אסיה המרכזית, סין ודרך המשי.
3. התורכים הקדומים.
4. הכיבוש הערבי.
5. מרכז אסיה תחת בית עבאס והקמת הממלכות האוטונומיות באיזור.
6. כניסת התורכים לעולם האסלאם: הע'זנים והקראח'אנים במרכז אסיה.
7. מרכז אסיה תחת שלטון הסלג'וקים והקראח'יטאי.
8. תורכים ומונגולים.
9. הכיבוש המונגולי והקמת הח'אנאטים של הג'ינגיזים.
10. מאבק הדתות במרכז אסיה.
11. האימפריה של תימור-לנג.
12. התבססות האויזבכים במרכז אסיה.
13. הח'אנאטים של בח'ארא, ח'יוה, וח'וקאנד.
14. האסלאם בתורכסתאן המזרחית והכיבוש הסיני.
15. המאבק האנגלו-רוסי על מרכז אסיה.
16. מרכז אסיה תחת השלטון הרוסי.
17. מרכז אסיה תחת השלטון הסובייטי.
18. סינקיאנג תחת השלטון הסיני.
19. תרפזליקות המוסלמיות וחבר העמים.

חומר הקריאה יחולק בנפרד.

החוג לתולדות עם-ישראל

תולדות עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה פרופ' נדב נאמן

סמסטר א'

מטרת הקורס היא לנסות ולשחזר את תולדות עם ישראל וארץ ישראל בפרק הזמן שמאמצע האלף השני לפנה"ס ועד לכינון המלוכה בישראל. דגש מיוחד יושם בדיון על ביקורת הטכסט המקראי ועל האפשרויות והמגבלות הכרוכות בשימוש בו כמקור לחקר תולדות ישראל. במסגרת הדיון ישולבו התעודות החיצוניות והממצאים הארכיאולוגיים בעדות המקראית במאמץ להציג תיאור רצוף ככל האפשר של פרק הזמן הנדון.

נושאי הקורס:

1. פער הזמן בין השתלשלות המאורעות למועד העלאתם על כתב כבעיה מרכזית במחקר התקופה.
2. ייחודם של ספרי התורה וספרי נביאים ראשונים כמקורות היסטוריים.
3. התמורות במינהל המצרי בכנען במהלך תקופת הברונזה המאוחרת.
4. מערך ערי הממלכה הכנעניות.
5. חברה ומישטר בכנען בתקופת הברונזה המאוחרת.
6. כתב, כתיבים וחמצאת האלפבית.
7. גל 'גויי חים' והרס מערך הממלכות ברחבי קידמת אסיה.
8. התיאור המקראי של כיבוש הארץ בהארה היסטורית.
9. החתנחות בחבלי החר בתקופת ברזל א'.
10. ייסוד ערי-הממלכה הפלשתיות והתאוששות התרבות הכנענית.
11. סיפורי ספר שופטים בהארה היסטורית.
12. המאבק עם הפלשתים וייסוד המלוכה בישראל.
13. עלייתו של דויד למלוכה וייסוד 'הממלכה הגדולה'.
14. ייצוב הממלכה וגיבושה בימי שלמה.
15. מישטר, חברה וכלכלה בישראל בתקופת הממלכה המאוחדת.

תולדות ישראל משיבת ציון ועד מרד החשמונאים פרופ' אריה כשר

סמסטר א'

פרקי חנושא:

פרק א':

1. הצהרת המלך כורש (538 לפסח"נ) ומשמעותה החיסטורית.
2. כינונה של פחוות יחד ובניית בית המקדש.
3. יחסי היהודים עם שכניהם (שומרונים, עממי חספר וחמדבר, וערי פלשת).
4. פעלם של עזרא ונחמיה על רקע תקופתם ובפרספקטיבה היסטורית מאוחרת.
5. שלחי התקופה הפרסית בארץ-ישראל.
6. היצירה הרוחנית של העם היהודי בתקופת שיבת-ציון.

פרק ב':

1. כיבושי אלכסנדר מוקדון ובשורתו של העידן ההלניסטי.
2. ארץ-ישראל במלחמת חדיאדוכים ועמדת היישוב היהודי בת.
3. ארץ-ישראל בתקופת השלטון התלמי (301-200 לפסח"נ) ובראשית ימי השלטון חסלוקי (200-175 לפסח"נ).
4. שורשיה וגילוייה של החתייונות בחברה היהודית.
5. ניסיונותיהם של חתייונים להשתרר על ההנהגה בירושלים.
6. גזירות חשמד של אנטיוכוס ה-4 אפיפאנס ופרץ חמרד החשמונאי.

עיצוב היהדות לאחר חורבן בית שני פרופ' אהרון אופנהיימר

סמסטר ב'

ירושלים ובית המקדש במרכזו היוו בימי הבית השני מרכז לאומי, חברתי, כלכלי ורוחני לקיומו של עם ישראל בארץ ובתפוצות. חורבנם בשנת 70 לספירה העמיד בספק את המשך קיומם של חיים יהודיים לאומיים. הקורס יתמקד בעיצוב היהדות לנוכח חורבן ירושלים והעדר המקדש. צירו המרכזי יסוב סביב השאלה כיצד פעלו מוסדות ההנהגה היהודיים ליצירתה של תשתית לאומית שתוכל להתמודד עם החלל הריק שנפער כתוצאה מכשלון חמרד הגדול וחורבן שבעקבותיו. נושאים נוספים שהקורס ינסה להתמודד איתם הם: מבנה המשטר הרומי בארץ ישראל, ומערכת יחסיו עם מוסדות ההנהגה היהודיים. נסיונות נוספים למרד בשלטונות. רבדיה של החברה היהודית בארץ ישראל. אופיו של היישוב היהודי ביהודה ובגליל. מרכיבי היישוב הנוכרי בארץ ישראל - נוצרים, שומרונים ופאגאנים, ויחסייהם עם היישוב היהודי. עיסוקיהם הכלכליים של יהודי ארץ-ישראל. המבנה של מוסדות ההנהגה היהודיים, ומערכת היחסים בתוכם. מקום פעולתם לאחר החורבן - יבנה בלבד, או גם יישובים אחרים. מידת השפעתם של מוסדות ההנהגה על עיצוב היהדות לדורם ולדורות עד היום.

חידת הישרדותה של הקהילה היהודית באירופה הנוצרית בימי הביניים ד"ר שמחה גולדין

סמסטר ב'

נושאי הקורס:

1. מהם ימי הביניים?
2. שורשי העימות נצרות-יהדות.
3. מעמדם של היהודים לפי תפיסת המיסד הכנסייתי, לפי תפיסת המיסד השלטוני.
4. המאורעות המרכזיים המשפיעים על עולמם של היהודים באירופה הנוצרית.
5. איך שרדה קבוצה היהודית? - חיטוך ואירגון.
6. החיטוך היהודי, יחס לילדים וסוציאליזציה.
7. אירגון הקהילה; דוגמאות למוסדות בקהילה: בית-כנסת, בית דין.
8. תחליך קבלת ההחלטות בקהילה: היחיד, הרוב והכלל.
9. המנהיגות מה?
10. פרשנים ומיסטיקאים: בעלי התוספות וחסיד אשכנז.
11. המשפחה היהודית בקבוצה היהודית: יצירת התא המשפחתי ופירוקו/מעמד האשה.
12. מדוע גורשו היהודים מאירופה?

המהלכים הצבאיים והמדיניים של מלחמת העולם השנייה ו"הפתרון הסופי" ד"ר דינה פורת

סמסטר ב'

השיעור ינסה לעמוד על הקשר שבין שני נושאים הנידונים בדרך כלל במחקר בנפרד: המהלכים הצבאיים והמדיניים של מלחמת העולם השנייה ו"הפתרון הסופי". קשר זה ידון בכמה מישורים:

- חמישור הכרוטולוגי: ככל שגרמניה קבעה חשגים בתחומים הצבאיים והמדיניים, כן החריפה את מדיניותה האנטי-יהודית, ביחוד מ-1938 ואילך.
- חמישור האידיאולוגי: כמה ממחלכיהם של היטלר וחבריו לצמרת המפלגה הנאצית נקבעו לאו דוקא על ידי ההגיון הצבאי והמדיני המקובל, אלא על ידי השקפת עולמם, שהשמדת היהודים עמדה במרכז. הדוגמה הבולטת כאן היא הפלישה לברית-המועצות ותחילת הרצח ההמוני.
- חמישור המעשי: ככל שגרמניה סיפחה יותר ארצות, או כרתה איתן ברית, כן יכלה להגיע למספר רב יותר של יהודים ולכלול אותם ב"פתרון הסופי".

חשיעור יכלול כמה חטיבות של נושאים:

- א. התפתחות מדיניותה האנטי-יהודית של גרמניה מ-1933-1938 על רקע התחזקות הצבאית והמדינית, ועל רקע הטאציפיקציה של החברה הגרמנית.
- ב. 1938 - שנת מפנה במדיניות כלפי היהודים, על רקע סיפוח אוסטריה, ועידת אויגן ואירועים נוספים.
- ג. מ-1939 - כיבוש פולין והקמת הגיטאות, ומ-1940 - כיבוש מערב-אירופה ותחילת תהליך זיהוי היהודים שם.
- ד. הפלישה לברית-המועצות ותחילת ההרג ההמוני ביוני 1941.
- ה. הקשר בין ההתפתחות בחזיתות לבין קצב החשמדה; ובין ההידלדלות בכוח-אדם לבין התעבדה ברשת מחנות הכפייה.
- ו. הנסיונות לפתוח במו"מ עם המערב והקשר בינם לבין שלבי ההשמדה האחרונים.

מאמנציפציה לאוטואמנציפציה - התפתחותה של החברה היהודית בעת החדשה
מעדה דתית לאומה מדינית
פרופ' יוסף גורני

סמסטר א'

החברה היהודית בעת החדשה - מן הדרישה לקבלת זכויות אזרחיות למאבק למען זכות ההגדרה העצמית הלאומית.

חלק ראשון: האמנציפציה 1789-1881

1. רקע כללי: השינויים הרוחניים, הכלכליים והפוליטיים בחברה האירופית בעקבות המחפכה התעשייתית והמהפכה הצרפתית.
2. מעמד המשפטי והחברתי של יהודי אירופה, אסיה ואפריקה ערב עידן התמורות.
3. שאלת מתן זכויות האזרח ליהודים כבעיה כללית וגם יהודית.
4. תהליך כניסתם של היהודים לחברה הכללית - מאפייניו ותוצאותיו.

חלק שני - האוטואמנציפציה 1881-1952

5. חופת האנטישמיות המודרנית - מניעה ומחותה.
6. צמיחת התנועה הלאומית היהודית על זרמיה השונים על רקע הלאומיות המודרנית.
7. התארגנות הציבורית היהודית לנוכח האיומים החיצוניים.
8. התפתחותה של החברה הלאומית היהודית בא"י.
9. מאבקו המדיני של העם היהודי בעולם לזכות ההגדרה העצמית בא"י.
10. חקמת המדינה היהודית ועיצוב דמותה החברתית.

מבוא לתולדות החסידות
דר' אברהם שפירא

סמסטר א'

על רקע משבר הרציפות התרבותית-אמונתית במחצית השנייה של המאה היח' עלו שתי תנועות חדשות בהיסטוריה היהודית: החסידות במזרח אירופה וההשכלה במערב.

קורס זה מוקדש לחסידות, שחוללה תמורה מהפכנית תוך כדי שמירת נאמנות לרצף.

ענינו כאן במהפכה שדגשה אנושי פנימית מנקודת ראות אחרת נעסוק ב"התפרצות הרליגיוזית הגדולה האחרונה שהיהדות ידעה בטרם פנו כוחותיה היוצרים בתקופת האמנציפציה והליברליזם למסלול שונה בתכלית" (כניסותו של גרשום שלום).

תנועה לרקע צמיחתה של החסידות, למערכת רעיונית ולאישים המרכזיים ששיצבו.

חקורס ידון בכמה נושאים:

1. צמיחתה של התנועה: הרקע ההיסטורי-חברתי וטעמי התפשטותה.
2. דמותו ההיסטורית של הבעש"ט.
3. החסידות כתנועת התחדשות דתית ורעיונית המרכזיים.

החוג לתולדות ארץ-ישראל

עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה
פרופ' נדב נאמן

סמסטר א'

מטרת הקורס היא לנסות ולשחזר את תולדות עם ישראל וארץ ישראל בפרק הזמן שמאמצע האלף השני לפנה"ס ועד לכינון המלוכה בישראל. דגש מיוחד יושם בדיון על ביקורת הטכסט המקראי ועל האפשרויות והמגבלות הכרוכות בשימוש בו כמקור לחקר תולדות ישראל. במסגרת הדיון ישולבו התעודות החיצוניות והממצאים הארכיאולוגיים בעדות המקראית במאמץ לחציג תיאור רצוף ככל האפשר של פרק הזמן הנדון.

נושאי הקורס:

1. פער הזמן בין חשתלשלות המאורעות למועד העלאתם על כתב כבעיה מרכזית במחקר התקופה.
2. ייחודם של ספרי התורה וספרי נביאים ראשונים כמקורות היסטוריים.
3. התמורות במינהל המצרי בכנען במהלך תקופת הברונזה המאוחרת.
4. מערך ערי הממלכה הכנענית.
5. חברה ומישטר בכנען בתקופת הברונזה המאוחרת.
6. כתב, כתיבים והמצאת האלפבית.
7. גל 'גיי חים' וחרס מערך הממלכת ברחבי קידמת אסיה.
8. התיאור המקראי של כיבוש הארץ בהארה היסטורית.
9. החתנחלות בחבלי ההר בתקופת ברזל א'.
10. ייסוד ערי-הממלכה הפלשתיות והתאוששות התרבות הכנענית.
11. סיפורי ספר שופטים בהארה היסטורית.
12. המאבק עם הפלשתים וייסוד המלוכה בישראל.
13. עלייתו של דויד למלוכה וייסוד 'הממלכה הגדולה'.
14. ייצוב הממלכה וגיבושה בימי שלמה.
15. מישטר, חברה וכלכלה בישראל בתקופת הממלכה המאוחדת.

תולדות ישראל משיבת ציון ועד מרד החשמונאים
פרופ' אריה כשר

סמסטר א'

פרקי תנשא:

פרק א':

1. הצהרת המלך כורש (538 לפסח"נ) ומשמעותה החיסטורית.
2. כינונה של פחוות יחד ובניית בית המקדש.
3. יחסי היהודים עם שכניהם (שומרונים, עממי הספר והמדבר, וערי פלשת).
4. מעלם של עזרא ונחמיה על רקע תקופתם ובפרספקטיבה היסטורית מאוחרת.
5. שלחי התקופה הפרסית בארץ-ישראל.
6. היצירה הרוחנית של העם היהודי בתקופת שיבת-ציון.

פרק ב':

1. כיבושי אלכסנדר מוקדון ובשורתו של העידן ההלניסטי.
2. ארץ-ישראל במלחמת הדיאדוכים ועמדת היישוב היהודי בה.
3. ארץ-ישראל בתקופת השלטון התלמי (301-200 לפסח"נ) ובראשית ימי השלטון הסלוקי (200-175 לפסח"נ).
4. שורשיה וגילוייה של החתייונות בחברה היהודית.
5. ניסיונותיהם של המתיוונים להשתרר על ההנהגה בירושלים.
6. גזירות חשמד של אנטיוכוס ה-4 אפיפאנס ופרץ המרד החשמונאי.

עיצוב היהדות לאחר חורבן בית שני
פרופ' אהרון אופנהיימר

סמסטר ב'

ירושלים ובית המקדש במרכזו היוו בימי הבית השני מרכז לאומי, חברתי, כלכלי ורוחני לקיומו של עם ישראל בארץ ובתפוצות. חורבנם בשנת 70 לספירה העמיד בספק את המשך קיומם של חיים יהודיים לאומיים. הקורס יתמקד בעיצוב היהדות לנוכח חורבן ירושלים והעדר המקדש. צירו המרכזי יסוב סביב השאלה כיצד פעלו מוסדות ההנהגה היהודיים ליצירתה של תשתית לאומית שתוכל להתמודד עם החלל הריק שנפער כתוצאה מכשלון המרד הגדול והחורבן שבעקבותיו. נושאים נוספים שהקורס ינסה להתמודד איתם הם: מבנה המשטר הרומי בארץ ישראל ומערכת יחסיו עם מוסדות ההנהגה היהודיים. ניסיונות נוספים למרד בשלטונות. רבדיה של החברה היהודית בארץ ישראל. אופיו של היישוב היהודי ביהודה ובגליל. מרכיבי היישוב הנוכרי בארץ ישראל - נוצרים, שומרונים ופאגאנים, ויחסיהם עם היישוב היהודי. עיסוקיהם הכלכליים של יהודי ארץ-ישראל. המבנה של מוסדות ההנהגה היהודיים, ומערכת היחסים בתוכם. מקום פעולתם לאחר החורבן - יבנה בלבד, או גם יישובים אחרים. מידת השפעתם של מוסדות ההנהגה על עיצוב היהדות לדורם ולדורות עד היום.

**ארץ ישראל במאות 16-17
פרופ' מינה רוזן**

סמסטר ב'

במהלך השיעור יתוארו פני הארץ ערב הכיבוש העות'מאני, המבנה האדמיניסטרטיבי והשלטוני שחזבא על ידי הכובש החדש, התפתחות השלטון המקומי בארץ ויחסיו עם המרכז באסתנבול, התפזרות היישובית בארץ והשינויים הדמוגרפיים לאורך התקופה. כן ייסקרו העיר והכפר על קבוצותיהם האתניות השונות (יהודים, מוסלמים, נוצרים), והשכבות החברתיות השונות, חיי הכלכלה וחיי היום יום.
יבדק מעמדה של הארץ בהקשר היחסים הבינלאומיים, והשינויים במעמד הזה, כמו גם החשלוט שחיו לשינויים אלה על בני העדות השונות בארץ.

**המפגש הראשון בין יהודים ומוסלמים בארץ ישראל
בתקופה המוסלמית הראשונה 1099-634
ד"ר יורם ארדר**

סמסטר א'

נושאים לדיון:

הכיבוש המוסלמי של ארץ ישראל. משמעות המונח פלסטין. חילופי השלטון המוסלמי בארץ ישראל. התפתחות קדושת ירושלים באסלאם.

מערכת היחסים בין היישוב היהודי בארץ ישראל וחצי האי ערב ערב הכיבוש המוסלמי. מעמדם המשפטי של היהודים בארץ ישראל עם הכיבוש המוסלמי. פתיחת תקופה חדשה בהיסטוריוגרפיה היהודית: תקופת הגאונים. ההנהגה היהודית בארץ ישראל. חידוש היישוב היהודי בירושלים לאחר הפסקה של כ-500 שנה. מערכת היחסים של היישוב היהודי עם חגלה. חשבר הקראי, וההתיישבות הקראית בארץ ישראל.

מבוא לסכסוך הישראלי-ערבי, 1948-1882 ד"ר ירון צור

סמסטר א'

דומה, שאין צורך להכביר מלים על מקומו של הסכסוך הישראלי-ערבי בהיסטוריה העכשווית של ישראל, של המזרח-התיכון, ואף מעבר לגבולות אזורנו. כיצד התפתח סכסוך זה עד מלחמת העצמאות וכינונה של מדינת ישראל? ומהם התהליכים ההיסטוריים ארוכי הטווח שבמסגרתם ניתן להבין את התפתחותו? - אלה הן השאלות שיעמדו במרכז השיעור.

השיעור ייפתח בדיון בהיבטיו השונים של הסכסוך עם תום מלחמת העצמאות ובתמונת המצב שלהם באותה תקופה. כך, נדון במצבו של הסכסוך מבחינה כלכלית ודמוגרפית, פוליטית, צבאית, פסיכולוגית ועוד - כל זאת כדי ליצור קנה-מידה להמחשת תהליך ההתפתחות. לאחר מכן נדון במצב הסכסוך בתקופות השונות, מימי העלייה הראשונה ואילך, ונתעכב על תהליכים ומאורעות, שהיו נקודות ציון בהתפתחותו. במהלך דיונו נכיר גישות ותפיסות שונות לבעיית הסכסוך והגורמים המעצבים אותו. כמו כן נעמוד על התמורה העמוקה שהוא יצר במערך היחסים המסורתי בין מוסלמים ליהודים. לבסוף, נעמוד גם על השוני בין דפוסי היחסים המתפתחים בארץ-ישראל לבין אלו המתפתחים בין ערבים ליהודים בארצות האסלאם האחרות באותה תקופה.

הקולוניאליזם הבריטי והמנדט בארץ ישראל ד"ר רון צוויג

סמסטר ב'

בקורס תידון הנוכחות הבריטית בארץ-ישראל בקונטקסט של התרחבות האימפריה הבריטית במזרח-התיכון. מדוע קיבלו על עצמם הבריטים את ההתחייבות של הצהרת בלפור? כיצד הגיבו להתנגדות הערבית לבית לאומי יהודי? הקורס יבחן את ההתפתחות במדיניות הבריטית בארץ-ישראל לאור המדיניות הקולוניאלית שלה בחלקיה האחרים של האימפריה. באיזו מידה הושפע המנדט מהאירועים בארץ-ישראל עצמה, מאירועים באירופה ומההתפתחות של עקרונות האדמיניסטרציה הקולוניאלית ברחבי האימפריה כולה? ידונו בתרחבה השפעת מל"ה-2 על הנוכחות הבריטית בארץ-ישראל. האם סוף המנדט נבע מאירועים בארץ-ישראל בלבד או שניתן לראות בו כראשית הדה-קולוניזציה?

החוג ללימודים קלאסיים

מבוא לארכיאולוגיה של העולם היווני והרומי פרופ' ישראל רול

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מטרת השיעור היא להקנות לתלמידי השלב הכלל-פקולטטי את הידע הבסיסי על הדיסציפלינה ששמה ארכיאולוגיה, ואת עיקרי השיטה על-פיה מתבצע המחקר הארכיאולוגי בימינו, וזאת על מנת לאפשר לתלמידים הבנה נאותה של החיבת החומרי של תרבויות יוון ורומא.

הצגת הנושא תתבצע על-פי ראשי הפרקים הבאים:

- א. הגדרת הנושא - תוך כדי התייחסות למרחב הגיאוגרפי, המסגרת הכרונולוגית וחרקע ההיסטורי של תרבויות יוון ורומא.
- ב. תולדות המחקר הארכיאולוגי - שורשיו חוזרים לעת העתיקה, שהענין בו מתעורר מחדש בתקופת הרנסנס וההשכלה, ושהופך בהדרגה לדיסציפלינה מדעית במשך המאות ה-19 וה-20.
- ג. המחקר הארכיאולוגי בימינו - סעיף שבו יוצגו עקרונות החשיבה הארכיאולוגית, אופיו הבין-תחומי של המחקר הארכיאולוגי וכיוונים חדשים ש אליהם הוא פונה.
- ד. שיטות העבודה - הנהוגה בחפירה ארכיאולוגית, הכוללת את השלבים הבאים: בחירת האתר והשגת רשיון לחפירה בו; סקר האתר וסביבתו ואיסוף המידע הקיים עליו; ארגון וגיוס תקציב, צוות חופרים, כלי עבודה ואמצעי תיעוד נאותים; תהליך החפירה בשטח; עיבוד הממצא לסוגיו; פרסום מדעי של תוצאות החפירה.
- ה. תרומת הארכיאולוגיה, העוסקת בחקר השרידים המוחשיים של העבר, להבנה טובה יותר של תרבויות יוון ורומא. הדבר יומחש באמצעות דיון כללי באתרים ארכיאולוגיים נבחרים מן העולם היווני והרומי, שנחפרו בשיטה נאותה ופורסמו כראוי.

מבוא לספרות היוונית הקלאסית ד"ר מרגלית פינקלברג

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס יעקוב אחרי התפתחותה של ספרות יוון מראשיתה ועד תום התקופה הקלאסית דרך התמקדות ביצירות מופת המייצגות התפתחות זו. במהלך הקורס יידונו גם תכונותיהן הספרותיות וגם משמעותן הרעיונית של היצירות.

1. השירה תאפית: הומרוס, ה"איליאדה".
2. השירה הלירית (מבחר).
3. הטרגדיה האטית: אייסכילוס, ה"אורסטיה".
4. הטרגדיה האטית: סופוקלס, "נשי טרכי", "אדיפוס המלך".
5. הטרגדיה האטית: אוריפידס, "היפוליטוס", "נשי טרויה".
6. הקומדיה העתיקה: אריסטופנס, ה"עננים", ה"צפרדעים".
7. הפרוזה האומנותית: אפלטון, "פיידרוס", ה"משתח".

לכל נושא יוקדשו בין 3 ל-4 שיעורים.

דת ומיתולוגיה ד"ר דניאל גרשנזון

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

13 נושאים, שמהם כ"א יערוך שני שיעורים:

- א. הקדמה כללית: תולדות המחקר ושיטותיו ומקורותיו לחבנת הנושא.
- ב. מה הם אלים ביוון ומה הן אלות, גיבורים וגיבורות?
- ג. פולחן בבית ובחוץ: נסכים, זבחים, חגיגות וריקודים, מקהלות.
- ד. דורות האלים: מה משתקף בהשתלשלות הדורות ובמלחמותיהם?
- ה. האלים שהם בני קרונוס: הדור המבוגר, זיאוס, פסיידון, והדס.
- ו. האלות שהן בנות קרונוס: הדור המבוגר, דימיטר, חירה, והסטיה.
- ז. פולחן דימיטר ובתה קורה, תולדות התקופה המינואית, והמיסטיות.
- ח. האלים שהם בני זיאוס: הדור הצעיר: אפולון, אריס, הפייסטוס, הירמיס, ודיוניסוס. אורפיאוס ומנהגי מעריציו.
- ט. אלי תאפיבאה: אפולון, הירמיס, היראקליס, ודיוניסוס.
- י. האלות שהן בנות זיאוס: ארטמיס, אפרודיטה, ואתינה.
- יא. לוח השנה וחגי השנה באתונה: לאיזה אלים הוקדשו חגי הקיץ?
- יב. חגי החורף והאלים שלהם הוקדשו. תיסיאוס ומסעיו.
- יג. הירקליס ומעמדו בעולם העתיק. דת כרתים.

מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
ד"ר משה פישר

סמ' ב' - 4 ש"ס שיעור

I. מבוא

- (1) אמנות קלאסית: הגדרת הנושא - הקשר בין האמנות הקלאסית לארכיאולוגיה הקלאסית. מבוא כללי למושגי יסוד ושיטות לניתוח יצירות אמנות.
- (2) הרקע הגיאוגרפי-היסטורי ופוליטי-חברתי לאמנות הקלאסית: העולם היווני הארכאי והקלאסי, הדמוקרטיה היוונית, העולם החלניסטי וחרומי.
- (3) המקורות: יצירות האמנות, תיאורים איקונוגרפיים, ספרותיים (פליניוס, ויטרוויוס, קיקרו, ואחרים) ואפיגרפיים (כתובות).

II. השלבים של האמנות הקלאסית (אמנות יוונית ורומית)

- (1) האמנות הגיאומטרית (מאות י"ח' לפנסח"ג) (הדיפילון מסטר).
- (2) אמנות בעלת השפעות מזרחיות (מאה ז' לפנסח"ג) (אמנות טרום-קורניתית וטרום-אטית).
- (3) האמנות הארכאית (מאה ו' לפסח"ג) (ואזה פרנסואה, הקוריו והקוראן).
- (4) האמנות הקלאסית (מאות ה'-ד' לפנסח"ג):
 - (א) אתונה ממחפך דמוקרטי לראש חברית האטית-דלית: האקרופוליס.
 - (ב) מתחמים מקודשים כמוקדים לפעילות אמנותית (אולימפיה, דלפי).
 - (ג) העיר היוונית וחביטוי האמנותי שלה.
 - (ד) אמנות המאה ה-4 לפנסח"ג: המאסוליאון מהליקרנסוס.
 - (ה) אמנים יוניים בולטים: פאדיאס, פוליקליטס, מירון ועוד.
 - (ו) סכום: היחס בין הדמוקרטיה היוונית לבין האמנות הקלאסית.
- (5) האמנות החלניסטית (מאות ג'-א' לפנסח"ג).
 - (א) ההשתלבות היוונית-המזרחית.
 - (ב) המרכזים האמנותיים (פרגמון, אלכסנדריה, רודוס).
 - (ג) מאפייניה של האמנות החלניסטית.
 - (ד) האמנות החלניסטית בשולי העולם היווני (גנדרה, דרום-רוסיה).
- (6) האמנות הרומית
 - (א) האמנות בתקופת הרפובליקה (מאות ה'-א' לפנסח"ג): מפגש אמנותי אטרוסקי-רומאי ורומאי-חלניסטי: רומא, פומפיי, סיראקוזה.
 - (ב) האמנות בתקופת האימפריה הרומית: אמנות רשמית (מונומנטים אימפריאליים) ואמנות עממית (מצבות קבורה מעטורות).
 - (ג) האמנות ככלי תעמולה.
 - (ד) האמנות כביטוי לחיי יום-יום.

III סכום

- (1) השתקפותה של האמנות הקלאסית באמנות מהתקופה הביזאנטית על כל גווניה (יהודים, נוצרים, שומרונים) (מאות ד'-ז' לסח"ג).
- (2) "הרצפיוניזם" (=חלקיטה) של האמנות הקלאסית בעת החדשה.

החוג ללשון העברית

הלשון העברית לתקופותיה ד"ר חיים כהן

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס שיעור (רצוי סמסטר א')
2 ש"ס תרגיל (רצוי סמסטר א')

מטרת הקורס היא להציג לפני התלמיד את שלבי ההתפתחות של הלשון העברית ואת הרבדים שהם השקיעו בלשון בת ימינו. הקורס יפגוש את התלמידים עם סגנונותיו של כל אחד מן השלבים תאמורים ויבליט את המבדיל ואת המשותף להם.

א. הקדמה, הצגת הקריטריונים לחלוקתה של העברית לתקופות.

1. התקופה הקדם מקראית

ב. האם דברו בני ישראל במצרים (במקום שנתעצבו כעדה נבדלת) עברית?
לשונית הסביבה הגיאוגרפית בזמן הסמוך לראשיתה של העברית.

2. העברית כלשוני חיה

ג. התחוות העברית במרחב הלשונית הכנעניות בתקופת המקרא.
אופי הדקדוק ואוצר המלים של לשון המקרא.

ד. תפוצתה הגיאוגרפית במרכז ובשוליים. סימני דיאלקטים במקרא.
התפרסותה במימד הזמן: מראשית המלוכה ועד ימי החורבן.

ה. העברית במרחב הלשוני הארמית והלשונית הלא-שמיות (יוונית, רומית).
אופי הדקדוק ואוצר המלים של לשון המשנה.

3. העברית כלשוני של ספרות

ו. חתנאים שהביאו להסתלקות העברית מן הדיבור. מעמדה של הארמית העברית בתלמוד ובמדרש:

ז. לשון הפיוט והתפילה בתקופת שלטון ביזאנץ.

ח. המסורה והדקדוק. טיפוח קריאת התורה.

ט. העברית במציאות שנתחוותה עם עליית האיסלאם.
התפתחות העברית במרחב הערבי.

י'. אופי הלשון של הספרות חיפה ושל ספרות העיון וההגות בימי הביניים בחוג השפעת הערבית.

י"א. העברית בארצות הנצרות בימי הביניים.

4. תקופת התחייה

י"ב. העברית בתקופת החשכלה. לקראת התחדשותה כלשון חיח.

י"ג. העברית המודרנית. אופייה ובעיותיה.

העברית והלשונות השמיות

ד"ר רבקה ירקוני

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס שיעור (רצוי סמסטר א')
סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס תרגיל (רצוי סמסטר ב')

מטרת השיעור

הכרת קוויה הטיפוסיים של הלשון העברית כבת למשפחת הלשונות השמיות; מקומה של הלשון העברית בתוך הלשונות השמיות וזיקתה אליהן - עובדות והסברים.

תוכן השעורים

1. הקדמה: מהות הלשון; מוצא הלשונות וזיקתן זו לזו; סוגי העיסוק בלשון.
2. אמות המידה לבחינת קרבה בין לשונות; משפחת לשונות.
3. ייחודן של הלשונות השמיות בתחומי הלשון חשונים: אוצר המלים והמבנה הדקדוקי (הגה, צורות ותחביר).
4. המקורות להכרת העברית בתוך הלשונות השמיות; תולדות הכתב.
5. העברית במשפחת הלשונות השמיות - תיאורית אילן היחסין ותורת הגלים.
6. התפתחותה של לשון - כיצד?
 - א. עקב תהליכים פנימיים: פניטים ופסימולוגיים.
 - ב. עקב השפעות חוץ.
7. השורש בלשונות השמיות - מהותו, ביטויי חשונים והתפתחותיו.
8. חינויים בלשונות השמיות כעדות לקרבה ביניהן ולהתפתחויות שחלו בהן.
9. הדומה והשונה בצורני המין והמספר בלשונות השמיות כעדות לייחודן ולהתפתחויות שחלו בהן.
10. מערכת הפועל העברית - "בניינו", "זמניו" ו"דרכיו" - כקו מיוחד ומבדיל בלשונות השמיות.
11. העברית בקרב הלשונות השמיות הצפון מערביות (כנענית, ארמית ואוגריתית).
12. הלשונות השמיות הדרום-מערביות (ערבית וחבשית).
13. הלשונות השמיות המזרחיות (אכדית, אשורית ובבלית).

החוג למקרא

מבוא לספרות המקרא ד"ר יאירה אמית

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

רשימת הנושאים שיידונו בקורס:

מבוא

המעבר מספרות שבעל-פה לספרות כתובה. מי כתבו ומי היה קהל הנמענים בישראל ובמזרח התיכון הקדום (מסורת חז"ל והגישה הסוציולוגית המודרנית). היבטים חוץ ממסדיים בספרות המקראית וממתי ניתן לדון בכתיבה ותיעוד חוץ-ממסדיים. היחסים בין זמן ההתרחשות לזמן הכתיבה. תיחום זמן הכתיבה. התבוננות בספרות המקרא כספרות פלורליסטית חן מבחינה ז'אנרית וחן מבחינה תימאטית.

היסטוריוגרפיה מקראית

מקום ההיסטוריוגרפיה בעולם העתיק. הסיפור המקראי ביחסו למיתוס ולאפוס (האלה ענת ועלילת גלגמש) ומעמדה המיוחד של ההיסטוריה במחשבת המקרא. בעיית היקף ההיסטוריוגרפיה המקראית. "הכוונה הדתית מותנית בתביעה מוחלטת לאמת היסטורית" - בין מהימנות למגמתיות. העיצוב האומנותי של הסיפור המקראי חקצר כאמצעי להבנת משמעותו. מן הסיפור חקצר אל מחזור הסיפורים ועד יצירת הרצף ההיסטורי. מגמות עריכה בהיסטוריוגרפיה המקראית (משנה-תורתית וכרוניסטית). תת-ז'אנרים - נאום ורשימות - ותפקידם.

ספרות החוק והמשפט

ההיסטוריוגרפיה כמסגרת לספרות החוק. מאפייני ספרות המשפט המקראית - תכנים וצורות. הכרת הקבצים המרכיבים את ספרות המשפט המקראית. מגמת המשפט המקראי על רקע ממצאים משפטיים מן המזה"ת הקדום. ספרות המשפט וחיי יום יום.

ספרות הנבואה

מה בין סיפורי נביאים לספרים נבואיים. ייחודה של ספרות הנבואה שבמקרא על רקע הנבואה במזרח התיכון הקדום. נושאים בנבואה הקלאסית. מסגרת הזמן של הנבואה הקלאסית - מתי ומדוע הופיעה ונעלמה. באיזו מידה מייצגת ספרות הנבואה את דברי הנביאים.

ספרות החכמה

מאפיינים, היקף וסוגים. תורת הגמול המקראית.

שירה מקראית

מהם מאפייני השירה המקראית ומהם סוגיה (שירת קודש וחול ומעמדו המיוחד של שיר השירים).

סיכום

ספרות המקרא כאסופה מגמתית בתוך מכלול רחב יותר, שמייצג דת חדשה.

מבוא לחקר המקרא
פרופ' יאיר הופמן

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

2 ש"ס תרגיל (ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

- חקר המקרא: בין גישה מדעית-ביקורתית לגישה מסורתית למקרא, ולחקירתם של כתבי קודש בכלל.
- התגבשות הקאנון המקראי [תוך מבט משווה לעבר כתבי קודש אחרים: חברית החדשה, חקוראן, הוודה ההינדית]: עדויות המקרא עצמו, התלמוד, ספרות חיצונית, מגילות מדבר יהודה.
- שלבי גיבוש הקאנון.
- ספרים חיצוניים.
- מגילות מדבר יהודה ומקומן בחקר המקרא.
- תולדות נוסח המקרא: הכתב הכנעני הקדום, התגבשות הכתיב, הניקוד, המונח "נוסח המסורה", כתבי יד עתיקים של המקרא.
- תרגומי המקרא הקדומים.
- תולדות חקר התורה מברוך שפינוזה ועד ימינו: אסכולות המקורות, המסורות בעל-פה, גישות הרמוניסטיות, דה-קונסטרוקציוניזם.
- חקר המקרא והארכיאולוגיה.
- חקר המקרא ומקורות חוץ מקראיים קדומים.
- סיכום: המקרא וחקר המקרא בחברה הישראלית בת זמננו.

החוג לספרות עברית

יחסי יהודים ערבים והשתקפותם בספרות העברית פרופ' נורית גוברין

סמסטר ב' - 4 ש"ס ש'

מטרות הקורס ותכניו:

- א. להציג באופן שיטתי את אחד הנושאים המרכזיים הנמצא דרך קבע על סדר היום של החברה הישראלית, כפי שהוא משתקף ביצירות הספרות העברית. באמצעות נושא רגיש זה מתמודדת הספרות העברית עם שאלת היסוד של החברה הישראלית.
- ב. הקורס יפתח במבוא קצר שפרקיו יעסקו במערכת הקשרים שבין הספרות העברית להיסטוריה, לאידאולוגיה, לביוגרפיה ולחברה; וכן בהיסטוריה של יחסי יהודים ערבים מתחילת ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל, על רקע ההתפתחות בתקופת הישוב ובמדינת ישראל.
- ג. מקום מיוחד יוקדש לראשית חופעתו של הנושא בספרות הארץ-ישראלית עד מלחמת העולם הראשונה, על מגמותיו השונות וחמנוגדות, כבסיס הכרחי להבנת המשך ההתפתחות וכיוונו עד ימינו.
- ד. הקורס יעסוק במגמות המרכזיות, ובדרכי העיצוב השונות, של הנושא ביצירות הספרות, ובעקרונות המנחים שמאחוריהם. הוא יצביע על הגיוון הרב של אפשרויות הגישה לנושא מנקודות מבט רבות: היסטורית, חברתית, מיתית, מוסרית, פסיכולוגית; על הצגתו מתוך תפיסה ריאליסטית או רומנטית; על דרכי תיאור סטריאוטיפיות, על הפנמתו, ועוד.
- ה. מקום מרכזי יוקדש לדיון ביוצרים שהנושא תופס מקום נכבד בז'אנרים השונים של יצירתם. הקורס ינסה לבדוק אם יש חוקיות קבועה וצפויה החוזרת ביצירות אלה, במיוחד בתחום הפרוזה; וכן ידון בנושאים כגון: הקשר בין הסיפור והרומן לבין המסה העיונית של אותו יוצר; של הוגה-דעות אחר; טיב הקשרים שבין האידאולוגיה והיצירה; הביוגרפיה והיצירה; השפעת פנים-חוץ.

חובות התלמידים:

1. הקורס מחייב נוכחות קבועה, והשתתפות פעילה בכתב ובע"פ.
2. קריאה רבה ביצירות הספרות ובמה שנכתב עליהן, היכרות עם תולדות חייהם של היוצרים.
3. כתיבת עבודת תרגיל בנוסף על בחינת המעבר בסיים.

חתלמידים יתבקשו להשתמש דרך קבע באנתולוגיות:

- א. יוסף אריכא (עורך), "סימרים עבריים מחיי הערבים", חוצ' עם-הספר, 1963.
- ב. אהרן אמיר (עורך), "ארץ מריבה. הריב על הארץ בראי הספרות העברית", חוצ' משרד חבטחון, החוצאה לאור, 1992.
- ג. אהוד בן-עזר (עורך), "במולדת הגעגועים המנוגדים. הערבי בספרות העברית", חוצ' זמורה ביתן, 1992. כלל ביבליוגרפיה נבחרת.

כמו כן יילמדו ויוזכרו יצירות שלא נכללו באנתולוגיות אלה.

ספרות, תרבות חברה בארץ ישראל (1900-1948)
ד"ר דן לאור

סמסטר א' - 4 ש"ס ש'

מגמת חקורס היא לשרטט את דמות-פניה של התרבות העברית בארץ-ישראל, כפי שזו נתגבשה בטווח השנים שבין ראשית התחוותו של היישוב היהודי החדש בארץ (שלחי המאח חי"ט) לבין קום מדינת ישראל והתבססות המדינה - בשלחי שנות הארבעים. בשנים אלה הגיעו לארץ מאות אלפי יהודים מן הפזורה אשר הניחו יסוד לכינונה של חברה חדשה, לייסודה של קהילה פוליטית (שעתידה להתפתח למדינה), ולפיתוחה של תרבות עברית המגבשת את זהותה העצמית מתוך יחס של רציפות ותמורה כלפי תרבות ישראל תהיסטורית.

בחינת התרבות העברית החדשה בארץ-ישראל תיעשה בראש ובראשונה על-ידי הצגת הספרות העברית בארץ-ישראל - השירה והסיפורת - כמערכת המשקפת חוויות היסטוריות, עמדות אידיאולוגיות ומציאות חברתית-תרבותית. לזה יתלווה דיון בתחומים גובלים - בכלל זה האמנויות הפלסטיות, המוסיקה, התיאטרון והקולנוע. העיון במכלול החומרים הזה ייעשה מתוך זיקה להיסטוריה של התקופה, לתהליכים החברתיים המובילים בה, וכן לאידיאולוגיות חשונות שעמדו במרכז. ההנחה היא שמעבר להבדלים המחזיתיים בין תחומי תרבות ומחשבה שונים, קיימות תבניות משותפות המייצגות את תמונת-העולם, את האתוס ואת מערכת המושגים האופייניים לתקופה. הדיון יחתור לחשיפתן של תבניות אלה.

חקורס עצמו יתמקד בצמתים היסטוריים ותימטיים מרכזיים של התקופה, כגון: תרבות העלייה השנייה והשלישית, היצירה הארצישראלית בדור המאבק והתקומה, המעבר מתרבות דתית לתרבות חילונית, צמיחתה של תרבות ילידית ודמותו של "העברי החדש", הזיקה בין התרבות הארצישראלית להווייה האירופית בת-הזמן וכו'. ניתוח הנושאים המוצע ייעשה באמצעות הצגת היוצרים המרכזיים של התקופה ולימודם של טקסטים או מוצגים מתחומי התרבות והיצירה למיניהם. בין היתר יתמקד חקורס בסופרים ומשוררים כמו י.ח. ברנר, ש.י. עגנון, חיים הזז, משה שמיר, אורי צבי גרינברג, דוד שמעוניוביץ,

נתן אלתרמן, יונתן רטוש ואחרים, וכן בכתביהם של חוגי דעות דוגמת א.ד. גורדון וחרב קוק. בצד זה יוצגו בפני התלמידים יצירות נבחרות מתחומי האמנות השונים - חציור, חתיאטרון והקולטע.

הדיון ייחתם בשנת 1948, שנת הקמת המדינה. זהו, מבחינתנו, "העולם של אתמול", עולמה של ארץ-ישראל בתקופת היישוב, שנוסבות קיומו, צורתו ומושגיו השתנו מאד בשנים שמאז קום המדינה. עם זאת ספק אם ניתן להבין את התרבות הישראלית היום מבלי להכיר את הנושאים והמגמות שקבעו את דמותה של החברה הישראלית, ספרותה ותרבותה בשנים הפורמאטיביות של המחצית הראשונה של המאה. לכן, המפגש עם החומר הזה, שהיעד העיקרי שלו הוא היסטורי (לימוד העבר, ולו גם העבר הקרוב), עשוי לשמש גם כמבוא וכרקע להתמודדות עם השאלות העיקריות הנוגעות להגדרת זהותנו הלאומית והתרבותית בחווה.

נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בסיפורת העברית החדשה ד"ר חנה נוה

סמסטר א' - 4 ש"ס ש'

מושג היסוד בקורס הוא "סיפור המסע" ולאור מאפייניו של הסוג הספרותי הזה ייבחנו יצירות הסיפורת העברית החדשה. סיפור המסע הוא מושג המתייחס לעלילתן של יצירות, שבהן נוסע הגיבור ממקום למקום במרחב הגיאוגרפי של העולם, בין שהוא תייר מזדמן, מחגר, הרפתקן, מגלה עולם, נמלט, מתלמד סקרן, וכיו"ב. אך סיפור המסע הוא מושג המתייחס גם לעלילתן של יצירות, שבהן יש לתנועה משמעות סמלית ומושאלת והיא מתרחשת בזמן הנפש ובמרחב הנפש, ולא דווקא במרחב הגיאוגרפי הפיזי.

בקורס יוצג מושג המסע כקונצפציה בסיסית של כל עלילה, ויודגשו במיוחד היצירות הנוטות המחשה, נפח מוגדל וערך מוסף למאפייני המסע. הקורס יבדוק את השאלות האלה:

- א. נקודות החיתוך של המסע - מאין ולאן? - ומשמעות הגבולות האלה.
- ב. כושר הניידות, קלות התנועה וה-light traveller מול האינרציה, נכות הגוף וכובד התנועה - חלוקת המשאבים ומשמעותה.
- ג. מסעות של קולוניזציה מול מסעות של אקומדציה - היש התאמה בין צמד הניגודים הזה ובין הצמד: מסעות נוסעים מול מסעות נוסעות (מסע "גברי" מול מסע "נשי").
- ד. המפה והתרבות: העולם הישן מול העולם החדש - הערכת ההבדל ביניהם במהלך המסע ובסיומו.
- ה. מושג השיבה המאוחרת בתרבות ובספרות העברית.
- ו. בעקבות הזמן האבוד: הסיפור הרטרופקטיבי והמסע בזרם התודעה.

התלמידים בקורס יקראו יצירות סיפורת עבריות מראשית המאה ועד ימינו: מנדלי מו"ס, ביאליק, ברנר, ברדיצ'בסקי, בארון, עגנון, מגד, ברטוב, עוז, יהושע, כהנא-כרמון, ליברכט, בת-שחר, קציר, גרוסמן, שיץ, קורן, הופמן ועוד.

ספרות ישראלית וקולנוע ישראלי - זיקות שהחלו בשנות השישים ד"ר ניסים קלדרון

סמסטר א' - 4 ש"ס ש'

1. מטרות

בסביבות 1960 החלה להתפתח מגמה חדשה בספרות הישראלית - קודם בשירה ואח"כ גם בפרוזה. סופרים חדגישו את נקודת המבט האישית שלהם ואת נקודת המבט של הפרט בחברה. במקביל החל להיווצר בארץ גם קולנוע אישי, שהיה שונה מאוד מן הקולנוע הישראלי שקדם לו. מטרתו של הקורס היא לבדוק את הדומה ואת השונה בין היצירות הספרותיות לבין היצירות הקולנועיות. בשני המקומות ההדגשה על האישי היתה רק נקודת מוצא. אחריה באו נטיות נוספות - אסתטיות וחברתיות. בשני המקומות מדובר ביוצרים רבים ושונים, ההולכים כל אחד בדרכו האומנותית שלו, ואף על פי כן הם מקשיבים זה לזה ומושפעים זה מזה. הקורס יעקוב אחרי התמונה הנוצרת מן השבילים האישיים ומן ההצטלבויות ביניהם. המפגש בין ספרות לקולנוע התבטא בכמה עיבודים של רומאנים וספרים לסרטים ("שלושה ימים וילד", "מיכאל שלי", "חירבת חיזעה"). אבל הקורס לא יצטמצם בבדיקה של עיבודים. העיבוד הוא רק הצורה הגלויה ביותר של הזיקה בין ספרות לקולנוע. יש צורות גלויות-פחות ועשירות לא-פחות. מה עוד שהכוונה לחששות בין מגמות בספרות ובקולנוע, ולא רק להתעכב על נקודות מיפגש.

2. סדר העבודה

בשלב ראשון יובהרו המגמות המחשבתיות והאומנותיות שהופיעו בשנות השישים. בשלב שני יבדקו נתיבי העבודה האישיים של סופרים ושל במאי קולנוע. בשלב שלישי יבדקו עבודות שבהן מתחו יוצרים ביקורת על דרכם שלהם, וחישפו דרכים חדשות.

3. חובות התלמידים

השיעורים יתבססו על קריאה מרובה של התלמידים. יוקרנו בכיתה סרטים וקטעי סרטים. אבל אין שום אפשרות לדון ברומאן, או בסיפור, בלי קריאה רעננה. לכן תלמיד שירשם לקורס חייב לקחת בחשבון השקעת זמן משמעותית בקריאה. יערכו בחינות בקיאות בחומר הקריאה. רשימת קריאה מפורטת תימסר לתלמידים באחד השיעורים הראשונים, אבל תרשמים מתבקשים להתחיל לקרוא ארבעה רומאנים (בסדר זה): "כולל הכל" של אברהם הפנר, "מיכאל שלי" של עמוס עוז, "זכרון דברים" של יעקב שבתאי, ו"מר מאני" של א.ב. יהושע.

מגמות בשירה הישראלית ד"ר לילי רתוק

סמסטר א' - 4 ש"ס ש'

1. חקורס יושב דיון בחיבטים מרכזיים של הטקסט השירי בתיאור התפתחותה של השירה הישראלית משנות השלושים עד שנות התשעים. מטרת חקורס לחקנות לומדים את היכולת לפרש שירים עבריים בעצמם ולהכיר שלבים מרכזיים של התפתחות השירה העברית בתקופה זו. לפיכך, יהיה חנייתוח המפורט יחסית של השירים הבודדים בבחינת מבוא לעיון בתופעות פואטיות וחיסטריות.

2. בין חנישאים שחקורס יתמקד בהם:

- א. מהו שיר?
- ב. הדובר, הנמען וחיסטרואציה.
- ג. הלשון הפיגורטיבית בשירה: דימוי, מטאפורה; מטונימיה וסינקדוכה; סמל ואלגוריה; אוקסימורון ופאראדוקס.
- ד. ז'אנרים שיריים שונים.

3. בקורס יילמדו בין השאר שירים מאת רחל, נתן אלתרמן, לאה גולדברג, יוכבד בת-מרים, זלדה, יונתן רטוש, אמיר גלבע, יהודה עמיחי, נתן זך, דליה רביקוביץ, דוד אבידן, יאיר חורביץ, מאיר ויזלטיר, יונה וולך, מאיה בז'ראט.

4. חובות התלמיד

- א. השתתפות בשיעורים.
- ב. בחינת סיום.
- ג. קריאת שירים ומאמרים מתוך רשימה ביבליוגרפית, שתכיל יחידת רשות ויחידת חובה. בבחינה יכתוב התלמיד חיבור עצמאי, אשר יתבסס על החומר שקרא ועל החרצאות ששמע.

קריאת מודרכת

II

סמסטר א' או סמסטר ב'

תיאור חקורס

תרגיל זה הוא קורס-יסוד, שמכין את התלמידים לחמשך לימודיהם בחוג לספרות עברית. חקורס מיועד גם לתלמידים שלא מתעתדים לחמשך לימודיהם בחוג, שכן הוא נועד לטיפוח מיומנויות חקריאה והכתיבה הביקורתיות במדעי הרוח בכלל.

בתרגיל ניתן ללמוד בצמוד לכל אחד משיעורי המבוא של החוג לספרות עברית. אין ללמוד בו בנפרד משיעור מבוא. התלמידים חופשיים לבחור באיזה סמסטר ילמדו בתרגיל.

חתרגיל נועד להפגיש את התלמידים פגישה ראשונה וקרובה עם סוגים שונים של טקסטים, משולחנו של חוקר הספרות העברית: טקסטים ראשוניים, יצירות שירה, סיפורת, מסח ועוד; וטקסטים משניים, מאמרי ביקורת, היסטוריוגרפיה, פואטיקה, תיאוריה וספרות עזר. במהלך הקורס יכירו התלמידים אחדים מן היוצרים ומן המבקרים המרכזיים שפעלו בעבר ושפעלים היום בספרות העברית.

חתרגיל יתנחל בשיטת "חקריאה המודרכת", ובו יקראו התלמידים בחנחיית המורים את הטקסטים, יכירו את סוגיהם, ילמדו את דרכי העיון, הניתוח והפרשנות, ילמדו את מושגי היסוד המופיעים בטקסטים, ויכתבו עבודות-תרגיל לשיפור מיומנות הכתיבה האקאדמית.

החוג לפילוסופיה

החוג לפילוסופיה מציע לתלמידי שנה א' במסגרת הכלל-פקולטתית שתי מסגרות לימוד. המסגרת הראשונה הינה יחידה בת 6 ש"ס המהווה מבוא לתולדות הפילוסופיה, ומתחלקת על-פי הפירוט הבא: מבוא לפילוסופיה יוונית (2 ש"ס), מבוא לפילוסופיה חדשה (2 ש"ס), תרגיל בקריאה מודרכת בטכסטים פילוסופיים (2 ש"ס). המסגרת השנייה היא יחידה בת 4 ש"ס, הבנויה מצירוף של שני מבואות לתחומים השונים בפילוסופיה (כל אחד בן 2 ש"ס). לתלמידים המתענידים להמשיך בלימודי הפילוסופיה, מציע החוג גם את קורס המבוא ללוגיקה (ש'+ת') (4 ש"ס), כמיומנות חוגית. הדרישות המשותפות לכל הקורסים הנ"ל הן: נכחות, השלמת מטלות הקריאה ועמידה בבחינה.

1. יחידת המבוא לתולדות הפילוסופיה

היחידה בנויה משני שיעורים ותרגיל, הניתנים כ-3 קורסים עצמאיים, דהיינו: למרות שהם נסובים על אותו תחום עצמו, מהווה התרגיל נספח לשיעורים, ולכן לא ייונן ציון אחד כולל לכל יחידת הלימוד הזו, אלא 3 ציונים נפרדים לקורסים המרכיבים אותה. לחץ פירוט חסילבסטים של כל קורס:

מבוא לפילוסופיה יוונית ד"ר אריה פינקלברג

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס הינה הכרות ראשונית עם הפילוסופיה הקדם-סוקרטית ותורותיהם של אפלטון ואריסטו:

1. מבוא: חשיבותה והשפעתה של הפילוסופיה היוונית. תקופות בפילוסופיה היוונית.
2. עלייתה של הפילוסופיה היוונית והשלבים הראשוניים בהתפתחותה. (הפילוסופיה הפרה-פרמנידית).
3. פרמנידיס והפילוסופיה הפרט-פרמנידית.
4. הסופיסטים: צמצום תחומי הדיון והרליטיביזם ההכרתי והמוסרי. (הדיאלוג "פרוטגורס" לאפלטון).
5. סוקרטס: חייו, משימתו ושיטותיו ("אפולוגיה" ו"אותיפון" לאפלטון).
6. אפלטון: חייו, כתביו ותורתו (האיגרת השביעית לאפלטון).
7. אפלטון: האידיאות ואלמוות הנפש (הדיאלוג "פיידון").
8. אפלטון: העליה ה"ארוטית" וגאולת הנפש (הדיאלוגים "המשתה" ו"פיידרוס").

9. אפלטון: מבנה המציאות ומבנה ההכרה (הדיאלוג "המדינה").
10. אפלטון: הנפש והמדינה (הדיאלוג "המדינה").
11. אפלטון: תורת האידיאות המאוחרת (הדיאלוגים "הסופיסטאן" ו"פרמנידיס").
12. אפלטון: העולם, הנפש והאידיאות (הדיאלוג "טימאיוס").
13. אריסטו: ביקורתו את תורת האידיאות; תורת העצם לאריסטו (קטעים מן "הקטגוריות" ו"המטפיסיקה").
14. אריסטו: העולם בתנועה (קטעים מן "הפיסיקה").
15. אריסטו: תורת הנפש ותורת המידות (קטעים מן "על הנפש" ו"אתיקה").

מבוא לפילוסופיה חדשה ד"ר צבי טאובר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס

הכרת מושגי יסוד ותפישות עקרוניות בפילוסופיה החדשה (המאות ה-17-18), על-פי הגותם של נציגיה המרכזיים.

נושאי הקורס

1. מבוא: מושג תולדות הפילוסופיה; תיחום אידיאלי-היסטורי של "הפילוסופיה החדשה".
2. עמדות מדעיות "חדשות" (בייקון, קופרניקוס, גלילאו).
- 3-4. דקארט.
- 5-6. שפינוזה.
7. לוק.
8. לייבניץ.
9. ברקלי.
10. יום.
- 11-13. קאנט.
14. סיכום: הישגיה של הפילוסופיה החדשה; הפילוסופיה המערבית שלאחר קאנט.

רשימת ספרות

רשימת ספרות ראשונית ומשנית תחולק לתלמידים עם פתיחת הקורס.

מבוא לפילוסופיה חדשה

פרופ' יוסף אגסי

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

בקורס זה תוצג השקפת העולם של תנועת החשכלה כאינדיווידואליזם וראדיקליזם, תחילה בגישה למדעי-הטבע ולאחר מכן בגישה למדעי-האדם ולחשכלותיה החברתיות-מדיניות. קטעים נבחרים מכתבי פילוסופים שונים מבייקון (Sir Francis Bacon) ועד לקאנט (Immanuel Kant) יוגשו בקובץ תצלומים ובנוסף לכך יהיה על התלמידים לקרוא את "אטלנטיס החדשה" של בייקון, "על המתודה" של דקארט (Rene Descartes), פרקים מ"מסכת תיאולוגית מדינית" של ספינוזה (Benedict Spinoza), שני מאמרים מדיניים של יום (David Hume), ו"הקדמות" ו"הנחות היסוד של תורת המוסר" של קאנט. רוב החומר מתורגם, אולם מקצתו יוגש בשפה אירופאית (בהעדפה על אנגלית).

קריאה מודרכת בטכסטים פילוסופיים

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס תרגיל

לשיעור שלוש מטרות עיקריות:

1. פיתוח מיומנותו של התלמיד בקריאת טכסטים פילוסופיים.
 2. הקניית מיומנות ביבליוגרפית.
 3. הענקת כלים בסיסיים לכתיבת עבודות אקדמיות.
-
1. המטרה המרכזית של שיעור קריאה מודרכת היא פיתוח יכולתו של התלמיד להתמודד עם טכסט פילוסופי. השיעור מתמקד בקריאה בטכסט מרכזי מתולדות הפילוסופיה. הטכסט הנידון משמש רק כדגם לטכסטים פילוסופיים בכלל והמטרה אינה להתמקד בהגותו של הפילוסוף שכתבו. כל שיעור מטפל בחלק מהטכסט וכל שיעור מתפתח בד"כ מתוך השיעור שקדם לו. במהלך השיעור עצמו נחשפים, תוך כדי דיון שיטתי בכיתה, הדגשים המיוחדים המאפיינים קריאה פילוסופית בטכסטים. בתוך הקריאה והדיון הצמוד המתלווה אליה נחשפת האסטרטגיה הטיעונית של הטכסט, המבנה הלוגי של הטיעונים, הנחות היסוד המובלעות והגלויות, והמאפיינים הבולטים האחרים המייחדים כתיבה פילוסופית.
 2. מטרה נוספת של השיעור היא הקניית יכולת בסיסית לשימוש בביבליוגרפיה, וזאת כדי לשפר את יכולתו של התלמיד להתמודד עם אירעון ואיסוף חומר הנדרש לצורך כתיבתן של עבודות אקדמיות מורכבות בשלבים המתקדמים של לימודיו. בתוך כך למד התלמיד להכיר את התהליך הנדרש לארגון של חומר וכן את מבנה הספרייה ושירותיה השונים (הכרססת, המחשב, האינדקסים הפילוסופיים, השאלה בין-מטרה וכו').

ספרייתית וכו'). במסגרת זו נדרש התלמיד לבצע תרגיל ביבליוגרפי מסכם שבו הוא משתמש, בפועל, במיומנות שרכש.

3. מטרה שלישית ואחרונה של השיעור, היא הקניית מיומנות בכתיבתן של עבודות אקדמיות. במהלך השיעור נדרש התלמיד לכתוב מספר תרגילים, בד"כ בצמוד לדין המתנהל בכיתה, מתוכם הוא לומד להכיר את הכללים ואמות המידה המאפיינים עבודה אקדמית, תוך כדי הדרכה אישית צמודה. ציונו הסופי של השיעור מורכב מציון הבחינה המסכמת ומציוני התרגילים, אותם הגיש התלמיד במהלך הסמסטר.

2. יחידת המבואות התחומיים

ביחידה זו מוצעים לתלמיד 8 קורסים מבואיים לתחומים שונים בפילוסופיה. על התלמיד לבחור שניים מהם, המעניינים אותו ביותר, ולהרכיב לעצמו בכך את יחידת הלימוד בת 4 חש"ס. מובן ששני הקורסים הם עצמאיים, ולכל אחד ינתן ציון בנפרד. להלן פירוט הסילבוסים של הקורסים השונים:

מבוא לתורת ההכרה ומטאפיסיקה ד"ר אמיר הורוביץ

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

1. מבוא: מחן מטאפיסיקה ותורת ההכרה; קשרי הגומלין ביניהן; חשיבות השאלות והשלכותיהן.
2. טף ונפש I: כיצד מתעוררת הבעיה; חשיבותה והשלכותיה; דואליזם.
3. טף ונפש II: קשיים לדואליזם לסוגיו; מטריאליזם, יתרונותיו וקשייו.
4. טף ונפש III: ביחיבוריזם, פונקציונליזם, אלימיניטיביזם - יתרונות וקשיים.
5. ריאליזם ואידאליזם I: סיבות להטלת ספק בקיום העולם החיצון; טיעונים בזכות קיומו והערכתם.
6. ריאליזם ואידאליזם II: ריאליזם נאיבי; ריאליזם חלקי (לוק על איכויות ראשוניות ומשניות); ריאליזם מדעי.
7. ריאליזם ואידאליזם III: ריאליזם בקורתי; אידאליזם.
8. ידיעה I: מרכיבי הידיעה; קשיים בהגדרת הידיעה.
9. ידיעה II: פאונדטיונליזם: קוהרנטיזם; פרגמטיזם.

10. ידיעה III: אנאליטי וסינתטי; א-פריורי ואפוסטריורי; אפשרי וחכרחי; חויכוח על הידע הטבעי מלידה.
11. ידיעה IV: קאנט על הסינתטי-א-פריורי ועולם התופעות לעומת עולם הדברים כשלעצמם: קוויין נגד האבחנה אנאליטי-סינתטי.
12. דטרמיניזם וחופש רצון I: מהו דטרמיניזם; נימוקים בזכותו; דטרמיניזם ומדע; המתח: דטרמיניזם - חופש רצון.
13. דטרמיניזם וחופש רצון II: קומפטיביליזם (התיישבות דטרמיניזם וחופש רצון); דטרמיניזם לוגי; פטאליזם.

מבוא לפילוסופיה של המדע ד"ר יואב בן-דב

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

קורס מבוא כללי שיוסקור בקצרה את ההתפתחויות העיקריות ואת משנותיהם של החוגים החשובים בפילוסופיה של המדע, עם דגש על המאה ה-20: רציונאליזם ואמפיריציזם, פוזיטיביזם ופוזיטיביזם לוגי, פופר, קוהן ופייראבנד, הגישה הסוציולוגית, משנותיהם של פייר דוחם ולדביק פלק.

מבוא לפילוסופיה של הלשון גב' ענת מטר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

במבוא לפילוסופיה של הלשון מוצגות בפני התלמיד סוגיות יסוד בתחום אשר הפך למרכזי ביותר בעיסוק הפילוסופי המודרני. לאחר הצגת השאלה "מהי פילוסופיה של הלשון?" ולאחר הבחירת הגבולות בינה לבין לימודי לשון אחרים, יטופלו נושאים קלאסיים בפילוסופיה של הלשון במאה ה-20 (עפ"י סדרם ההיסטורי-כרונולוגי): היחידה הלשונית, הלשון ככלי, הלשון הקונבנציונלית, תורת המשמעות, תנאי-אמת ותנאי-שימוש, לשון ושיח, לשון ומחשבה.

תוכנית הקורס (עפ"י שבועות)

1. הצגת השאלה: מהי הפילוסופיה של הלשון? הבחירת הגבולות בין הפילוסופיה של הלשון לבין לימודי לשון אחרים.
- 2-4. אבי הפילוסופיה של הלשון המודרנית - גוטלוב פרגה: מוטיבציה לוגית המובילה לעיסוק בשאלה הראשונית "מהי משמעות" ופניה למשפט (בניגוד למלה) כיחידת המשמעות הבסיסית.

5. ברטרנד ראסל: מוטיבציה לוגית ואמפיריציסטית המובילה לחיפוש אחר המבנה חלגי (בניגוד לתחבירי) הטמון במשפטים ומקנה לחם משמעות.
- 6-7. ויטגנשטיין המוקדם: ההתאמה בין שפה-מחשבה-עולם. השפה והמחשבה כ"תמונה" של העולם, ומקומה המחזיתי של חלוגיקה כמבנה הכרחי של השפה (והעולם).
8. עקרון האימות של הפוזיטיביסטים חלגיים.
- 9-10. ויטגנשטיין המאוחר: מושגים חדשים בנתוח השפה - שפה פרטית, משחק לשון, צורות חיים.
11. הפניה לשפה המדוברת ולחקשר - סטרוסון, אוסטין וסרל.
12. קונבנציות מול אינטנציות: פאול גרייס - משמעות מוגדרת כתלויה בכוונות הדובר והכרת הכוונות על ידי השומע.
13. הסתכלות חדשה על הלשון המבצעת דרך הבלשנות: נועם חומסקי - דקדוק גנרטיבי. השלכות פילוסופיות של הפרוגרמה הבלשנית: שפה לעומת מחשבה, אידיאות טבעות מלידה, האוניברסליות של היכולת הלשונית ועוד.

מבוא לפילוסופיה הודית ד"ר שלמה בידרמן

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

בקורס זה יידונו הנושאים הבאים:

1. נקודות מוצא שונות להבנת הפילוסופיה ההודית ומעמדה.
2. משמעותו של השחרור ומקומו כאידיאה מנחה בפילוסופיה ההודית.
3. עמדות פוזיטיביסטיות: חוודה ואסכולת המימסה.
4. המהפכה הבודהיסטית.
5. הרלאטיביזם הג'איניסטי.
6. תורת ההכרה בפילוסופיה ההודית.
7. שיטות טיעון.
8. הספקנות ותוצאותיה.

ביבליוגרפיה מצומצמת:

1. Karl H. Potter, Presuppositions of India's Philosophies, Chapters 1, 2.
2. M. Hiriyanna, Outlines of Indian Philosophy, Chapters 3, 5, 7
3. B.K. Matilal, Epistemology, Logic and Grammar in Indian Philosophical Analysis, Chapter 1.
4. Radhakrishnan & Moore, A Source Book of Indian Philosophy.

מבוא לפילוסופיה ודתות של סין ויפן ד"ר אירית אורבון

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

הקורס הינו מבוא כללי. למחשבת המזרח הרחוק. בקורס תינתן סקירה היסטורית ותימטית על התפתחות המחשבה בסין וכניסת הבודהיזם לסין ויפן. כן יעסוק הקורס במחשבה המזרחית הקלאסית, בהתפתחותה, נדידתה ושילובה בתרבויות השונות.

נושאי הקורס:

1. מבוא כללי.
2. קונפוציוס ותלמידיו.
3. קונפליקט קונפוציאני: מנג-דזה, שון-דזה.
4. אסכולות לא-קונפוציאניות: מו-דזה, לגליסטים, אסכולת השמות.
5. דאואיזם: לאו-דזה.
6. דאואיזם: ג'ואנג-דזה.
7. אסכולת היין/יאנג ו-5 האלמנטים; הסיתוזה של האן.
8. מבוא כללי לבודהיזם.
9. בודהיזם בסין: מבוא; כניסת הבודהיזם.
10. בודהיזם בסין: חואה-יין, טיין-טאי.
11. בודהיזם בסין: ארץ טהורה, צ'אן (זן).
12. יפן: שינטו; כניסת הבודהיזם; 6 האסכולות של נארה.
13. יפן: בודהיזם בתקופת היאן: שינגון וטנדאי.
14. יפן: בודהיזם בתקופת קמקורה: ג'ודו, ניצ'ירן, זן.

מבוא לתורת המוסר גב' נופר שמעוני

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס:

הצגת מגמות עיקריות בתורת המוסר, תוך דיון בסוגיות-יסוד הכרוכות בביסוס הפילוסופי של עמדות מוסריות. הדיון יתייחס בפרט לסוגיות הבאות: (א) מעמדן של יישים מוסריים - גישות לבעיות אונטולוגיות העולות מתוך פילוסופיית המוסר. (ב) הצדקתן של תורות מוסר - גישות לבעיות אפיסטמולוגיות העולות מתוך פילוסופיית המוסר. (ג) המוסר ותפישת האדם - כיצד תפישות שונות של האדם באות לידי ביטוי בגישות לפילוסופיית המוסר?

במהלך ההרצאות יוצג מבחר מבין הנושאים המפורטים להלן, תוך שימת דגש על שלוש גישות מרכזיות לתורת המוסר: תורת המוסר האריסטוטלית, תורות מוסר תוצאתניות (בפרט התועלתנות), ותורת המוסר הקאנטיאנית. פירוט הנושאים:

1. מבוא I: מושגי-יסוד ובעיות-יסוד בפילוסופיה המוסר. מעמדן של דעות מוסריות יחסית למעמדן של עמדות בתחומים אחרים של התרבות (מדע, אסתטיקה ועוד). המוסר ותפישת האדם; המוסר ותפישת הרציונאליות.
2. מבוא II: בעיות אונטולוגיות ואפיסטמולוגיות בפילוסופיה המוסר: אובייקטיביות וסובייקטיביות; ריאליזם, קונסטרוקטיביזם ורלאטיביזם.
3. המוסר ותפישת האדם לפני התפתחות הפילוסופיה. הסופיסטים וביקורתם הפילוסופית על המוסר המסורתי: רלאטיביזם סובייקטיביסטי, רלאטיביזם חברתי, אגואיזם.
4. סוקרטס ואפלטון: החגנה הפילוסופית על האובייקטיביות של המוסר. תפישת האדם כיצור רציונאלי ותפישת הרציונאליות הסובסטנטיבית. הריאליזם המוסרי; מוסר וידיעה; המוסר ובריאות הנפש.
- 5-6. אריסטו: קריאה ב"אתיקה: מהדורת ניקומאכוס". מוסר של מידות; אופיה המעשי של התבונה המוסרית. המוסר הטלאולוגי (תכליתי); הטוב העליון והתכלית העליונה; זיהוי התכלית העליונה עם האושר.
7. השפעת הסטואיציזם והנצרות על תפישת האדם ועל תורת המוסר. התפתחות תפישת חדשה של האדם כיצור רציונאלי - תפישת הרציונאליות הפרוצידוראלית - בראשית העת החדשה, והשפעתה על תורת המוסר.
8. יום: תגובתו של יום לתפישת הרציונאליות הפרוצידוראלית; הסובייקטיביזם והנטוראליזם - תפקיד הרגש המוסרי.
- 9-10. התוצאות והתועלתנות: קריאה ב"תועלתנות" למיל. התועלתנות ופילוסופיה המוסר האריסטוטלית: מוסר של פעולות לעומת מוסר של מידות. התועלתנות כתורת מוסר טלאולוגית: ההדוניזם; זיהוי התכלית העליונה עם האושר - הנאה והעדר כאב. תפישות הטוב והצדק בתועלתנות.
- 11-12. קאנט: קריאה ב"הנחת יסוד למטאפיסיקה של המידות". עיקרי פילוסופיה המוסר של קאנט והניגודים בינה לבין פילוסופיה המוסר האריסטוטלית והתועלתנית: מוסר דאונטולוגי לעומת מוסר טלאולוגי. מושגי הרצון הטוב, החובה והחוק; הנסחים השונים של הציווי המוחלט; מושג האוטונומיה. פילוסופיה המוסר של קאנט כביטוי לתפישת הרציונאליות הפרוצידוראלית; האובייקטיביזם הקונסטרוקטיביסטי.
13. היגל: ביקורת על קאנט; התפישת ההיסטורית של הרציונאליות ושל האדם והשלכותיה על פילוסופיה המוסר; תפקידם של מוסדות חברתיים בקביעת נקודת-ההשקפה המוסרית.
14. סוגיות בפילוסופיה המוסר בת-זמננו: הויכוח בין גישות המושפעות מקאנט לבין גישות המושפעות מאריסטו ומהיגל.

מבוא לתורת המוסר ד"ר אלי פרידלנדר

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

בשיעור זה נפתח בעיות מייצגות בתורת המוסר תוך קריאה ב"הנחת יסוד למטאפיזיקה של המידות" לקאנט, "התועלתנות" למיל ו"הגניאלוגיה של המוסר" לניטשה. השיעור אינו מנסה לתת סקירה ממצה של תולדות תורת המוסר אלא לאפשר היכרות עם תפיסותיהם של קאנט, מיל וניטשה, מתוך הנחה שכתביהם עדיין מעצבים כל דיון עכשווי ומחווים את אופק החשיבה בתחום.

הבעיה המרכזית שתנחה את קריאתנו היא תחרות האופן שבו תורת המוסר משתלבת בתפיסה הפילוסופית הכוללת או האופן שבו מוסר קשור לתפיסת האדם, למגבלות היכולת והחבנה האנושית, לאפשרות לידיעת העולם, לתחום האסתטי ולפרקטיקה הפילוסופית.

1. מבוא, הנכון, הטוב וטאמנות לעצמך.
- 2-6. קאנט - מהי תבונה מעשית? רציונאליות ותבונה. הרצון הטוב והציווי המוחלט. מושג החוק ושני העולמות. קונפורמיות ואוטונומיה. מוסר ואושר (על אידאלים של הדמיון ואידאות של התבונה). מוסר וחופש. מוסר ומוגבלות אנושית. בין המלאך לחיה.
- 7-9. מיל - סוגים של הנאות. על האפשרות לצדק תועלתני. מה שאנשים רוצים ומה שרצוי. על החירות.
- 10-13. ניטשה - מהי גניאלוגיה של המוסר? צדק וצדקנות. הטוב והאצילי - האם ניטשה אליטיסט? נקמה, חמלה, רגשות אשם, סגפנות ועייפות מן החיים. מעבר לטוב ולרע - האם יש מוסר ניטשיאני?

מבוא לפילוסופיה פוליטית ד"ר צבי טאובר

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס:

הכרת מושגי יסוד ותפישות שונות בתולדות תורת המדינה והביסוס הפילוסופי שלה.

נושאי הקורס:

1. מבוא: על הפילוסופיה, בין פילוסופיה פוליטית למדע-המדינה, האדם בבחינת "זואון פוליטיקון".
2. אפלטון: "פוליטיאה".

3. אפלטון: "מדינאי", "החוקים".
4. אריסטו: ביקורת אפלטון. תפישת הרכוש, העבדות, תורת המשטרים, מדינה ריאלית ומדינה אידאלית, המדינה הממוזגת.
5. פוליטולוגיה נוצרית: סקירה כללית של עקרונות ועמדות: הברית-החדשה, אוגוסטינוס הקדוש, תומאס אקווינס, לותר, קלון.
6. מקיאבלי: הכוח - אמצעי ו/או תכלית, מקיאבלי ומקיאבליוזם, פוליטיקה ומוסר.
7. חובס: חילון הדיון הפוליטולוגי, המצב הטבעי, האמנה, הריבון, בעיית המרד.
8. לוק: חברה ומדינה, הפרדת הרשויות, תרכוש, זכות המרד, על הסובלנות. שפינוזה: על הסובלנות.
9. רוסו: החירות - מהות האדם, המצב הטבעי ופרדוקס החשתעבדות מרצון, האמנה החברתית-מדינית ופרדוקס כפיית החירות, הרפבליקה האידאלית.
10. היגל: ביקורת מדינת האמנה, יחסי פרט-משפחה-חברה-מדינה, ליבראליזם קאפיטאליסטי ומדינת-רווחה, המדינה והחטוריה-העלמית, קץ-החטוריה.
11. ג'.ס. מיל: יחסי פרט-חברה-מדינה, רוב ומיעוט, גבולות ומיגבלות החירות הליברלית, תפישת ממשל של נציגים.
12. מארקס: המאטריאליזם ההסטורי, שחרור מדיני ושחרור אנושי, הפרולטאריאון, החברה הקומוניסטית בבחינת "ממלכת החירות", מארקס ומארקסיזם.
13. פופר: ביקורת הטוטאליטריות (אפלטון, היגל, מארקס), החברה הפתוחה, שיטת ניסוי וטעייה ותכנון לשיעורין.
14. מרקוזח: ביקורת הקאפיטאליזם-המאוחר, החד-מימדיות, בעיית שחרור האדם כמעגל-קסמים וכפרדוקס.

הערה:

הדיון בשיעורים מסויימים עשוי להתרחב ע"ח השיעורים האחרים. הדגש יושם, בכל מקרה, על החוגים הבאים: אפלטון, אריסטו, חובס, רוסו, מארקס, מיל.

מבוא לפילוסופיה של הדת
ד"ר רחל שיחור

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

א. בעיות מתודולוגיות של מחקר הדת והבנתה

1. מבוא: הצגת גישות שונות של התייחסות לדת; עמדת השכל הישר לעומת העמדה המדעית.
2. הגישה המדעית במחקר הדת - הצגת הדת כאובייקט מחקר.
3. גישות פונקציונאליסטיות בהבנת הדת; דיון בתורתו של פרויד כמדגימה גישות אלה.
4. גישות פנומנולוגיות מתונות בהבנת הדת "מבפנים"; דיון במשנותיהם של מקס ובר, רדולף אוטו ואלפרד שיץ.
5. דת ללא הסבר - היבטים בהגותו של ויטגנשטיין.
6. תפיסת הדת של קירקגור והשלכותיה בפילוסופיה של הדת.

ב. ביקורת הדת של דייוויד יום

7. עמדת הספקנות הפילוסופית ביחס לדת וניצניה בהגותו של יום.
8. ביקורת הדת של יום לפי "דיאלוגים על חדת הטבעית".
9. "דיאלוגים על הדת הטבעית" (המשך); תרומתו של יום להבנת הדת.

ג. ההוכחות לקיום האל

10. ההוכחות לקיום האל - ניתוח פסיכולוגי.
11. פירוט ההוכחות תוך מעקב ביקורתי וניתוח מושגים: ההוכחה הקוסמולוגית.
12. המשך - ההוכחה הטליאולוגית וההוכחה האונטולוגית.
13. משמעות ההוכחות לקיום האל.
14. דיון סיכום - דרך האמונה לעומת דרך התבונה.

ביבליוגרפיה

1. יום: "דיאלוגים על הדת הטבעית".
2. Mitchell, B., (Ed.), The Philosophy of Religion.
3. Mackie, J.L., The Miracle of Theism: Arguments for and against the Existence of God.
4. Cahn, S.M., & Shatz, D. (Eds.), Contemporary Philosophy of Religion.
5. Phillips, D.Z., Religion Without Explanation.

מבוא לאסתטיקה ד"ר הנרי אונגר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

1. האם יצירת האמנות יפה בחכמה? מן תכונותיו של האובייקט האמנותי וחיכן הוא "נמצא"? הערות מבוא לאונטולוגיה של האמנות ולפנומנולוגיה של תפיסת ח"פה".
2. חיקוי וזיוף: האם האמנות מחקה מציאות? האסתטיקה של אפלטון וגישות מודרניות למושג הייצוג (גודמן וגומבריך). האם ניתן "לזייף" יצירה, ומה משתמע מזה לגבי מציאותיותה.
3. מי שולט ב"אשליה" - העין או המוח? יסודות בפסיכולוגיה של תאשליה אצל גרגרי וגומבריך.
4. כיצד בונים טרגדיה מוצלחת: אריסטו, "פואטיקה" וז'אנרים. האם צייתו סופקלס וראסין ל"אחזויות" ומה אמר על זה שכספיר.
5. סקירת רקע: קאנט, ברגסון, קרוצ'ה וסוזן לאנגר.
6. האם יש לאובייקט אמנותי "תכונות אסתטיות"? (גישות של סיבל).
7. כד יווני, אסלה צרפתית ופסל שקוף: האם כל אובייקט יכול להיות יצירת אמנות? - ברדסלי ו"נקודת תצפית אסתטית".
8. דיקי, ויטגנשטיין ואסתטיקה "מוסדית": מי קובע את תכולתו של מוזאון?
9. למה התכוון המשורר: ברדסלי, וימסטר ו"כשל החתכוונות".
10. האם האמן מוסרי? אתיקה, אסתטיקה ותקשורת. פורמליזם, סימבוליזם ואוטונומיה אמנותית מול יצירה מגויסת - אצל לוקאס, ליביס וסארטר.
11. חלוגיקה של האינטרפרטציה: האם יש ליצירה פירוש אחד, ואם כן - כיצד מוצאים אותו?
12. יצירת המופת הבלתי נראית: רלטיביזם מול אובייקטיביזם בביקורת.

מבוא לאסתטיקה
ד"ר תומאס קולקה

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

1. הסבר של מטרות המבוא: להקנות מושגים בסיסיים בפילוסופיה של האמנות, ולהסביר תיאוריות אסתטיות מרכזיות של ימינו. סקירה כללית של תביבליוגרפיה.
2. שלוש אסכולות אסתטיות שונות תוצגנה דרך טיפולן בשאלה: האם קיים הבדל אסתטי בין יצירה מקורית וזיזפה - ואם כן, במה טמון ההבדל?
3. מעלות ומגרעות של האסכולה הפורמליסטית (בירדסלי וקסטלר). מה קסם בפרמליזם, ומדוע הוא לא מקובל היום?
4. עקרונות של הגישה הרדוקציוניסטית (נלסון גודמן). מדוע העתקה של יצירה חזותית נחשבת לזיוף, בעוד העתקה של יצירה ספרותית נחשבת ליצירה עצמה? הבחנה בין אמוניות אלגורפיות ואוטוגרפיות.
5. ביקורת על הגישה הרדוקציוניסטית, והצגת האסכולה המדגשה את ההקשר החסטרני של היצירה (סאגוף, דאטון). האם האותנטיות היא תכונה אסתטית?
6. מהו הקשר בין ביקורת האמנות ותולדות האמנות? האם כוונותיו של האמן רלבנטיות לשיפוט היצירה? (תיאוריה של קנדל וולטון).
7. סיכום הדיון על אסכולות שונות בנע לשאלה: מהם הגורמים הרלבנטיים לשיפוט ערכי של יצירת אמנות? הבחנה בין ערך אסתטי וערך אמנותי.
8. מהן התכונות האסתטיות של היצירה? האם ניתן להסיק מסקנות אודות תכונות אסתטיות של יצירה על סמך רשימת התכונות הלא-אסתטיות שלה? (תיאוריה של פרנק סיבל). איך אנו רכשים מושגים אסתטיים?
9. מהי אמנות? האם המושג אמנות ניתן להגדרה? (מוריס וייץ וחביקורת של אסנציאליזם בפילוסופיה של האמנות). השפעותיו של ויטגנשטיין על האסתטיקה של המחצית השנייה של המאה העשרים.
10. ביקורת על האסכולה האנטי-אסנציאליסטית (מוריס מנדלבוים) וגישות עכשויות להגדרת האמנות.
11. התגדרה המוסדית של האמנות (ג'ורג' דיקי) ומבקרית.
12. הגישה הפונקציונליסטית-סמיוטית של נלסון גודמן. פונקציה סימלית כבסיס לאנליזה אסתטית. ייצוג, הבעה ודגימה כאופנים בסיסיים של תפקוד סמלי אסתטי.
13. האם היחס של "דמיון" מסביר את היחס של ייצוג? האם יש קורלציה בין מידת הדמיון לבין מידת הריאליזם הייצוגי? מה טבעו של המושג "הבעה" באמנות, גישות קלאסיות וגישות עכשויות.

**מבוא ללוגיקה
מר חנוך בן-ימי**

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור ותרגיל

למרות היותו של הקורס דרישת קדם מן התלמידים הממשיכים את לימודיהם בחוג לפילוסופיה, הוא פתוח גם ליתר התלמידים בפקולטה. הקורס הינו יחידה של 4 ש"ס: שיעור + תרגיל. התרגיל צמוד לשיעור וכפוף לו, וציון אחד ניתן לכל הקורס.

הלוגיקה היא מרכיב חשוב בתולדות הפילוסופיה ובחבנת טכסטים עדכניים. הקורס "מבוא ללוגיקה" נועד להקנות לתלמידי החוג לפילוסופיה (ורצוי לתלמידי מדעי הרוח בכלל) כלים בסיסיים להכרת הלוגיקה על ידי איתור והערכת טיעונים תקפים. מטרת אלה של הקורס "מבוא ללוגיקה" נשענות על פיתוח יכולת הניתוח של השפה הטבעית על מנת לחשוף, בעזרת שפה פורמלית, את מבניה ה"לוגיים".

תוכנית הקורס על פי שבועות:

1. מבוא כללי. מהי לוגיקה? למה לוגיקה?
הצגת מושג התקפות: טיעונים (תקפים, בטלים), פסוקים לעומת טענות. המעבר משפה טבעית לשפה פורמלית.
2. שפה פורמלית: הצגה כללית של תחשיב הפסוקים (כללי תצורה, קשרים לוגיים).
הצגת משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנחשאות בשפה פורמלית.
3. סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; מושג הטאוטולוגיה המתקשר עם המושג של אמת לוגית.
4. טיעונים תקפים, בטלים, מבוססים. בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית.
5. סיכום סמנטיקה של ערכי אמת. דיון בתאוריות של משמעות. הצגת תאוריה חדשה (סינטקטית במקום סמנטית) שמתבססת על כללי היסק במקום ערכי אמת.
- 6-7. כללי היסק ברוח גנצן - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות באופן "תחבירי". משפט השלמות אשר מקשר בין מושג התקפות הסמנטי לבין מושג ההוכחה הסינטקטי.

- 8-9. הצגת שפה פורמלית מורחבת - תחשיב הפרדיקטים. פיתוח השפה ועיסוק ממוקד בבעית החצרנה - המעבר משפה טבעית לשפה הפורמלית המשופרת.
- 10-11. בעיות מרכזיות בתחשיב הפרדיקטים: רבוע הניגודים, זהות, מספור, הא הידיעה, יחסים.
- 12-13. סמנטיקה של תחשיב הפרדיקטים.
14. דיון בסוגיות פילוסופיות נבחרות הקשורות לתוכן הפורמלי הנ"ל כגון: משפט השלמות, הא הידיעה, הנחות קיום, תורות משמעות וכד'.
- מבנה זה של הקורס מאפשר להציג בפני התלמידים את הלגימה הן כנושא למחקר והן ככלי לניתוח השפה ולבדיקת טיעונים. בסיימו את הקורס יוכל התלמיד להתמודד בהצלחה עם טכסטים פילוסופיים ואחרים, תוך הבנת הטיעונים והנוסחאות המופיעים בהם.

החוג לפילוסופיה יהודית

מבוא לפילוסופיה יהודית בעת החדשה
פרופ' יוסף בן-שלמה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

2 ש"ס תרגיל (ההשתתפות בתרגיל חובה)

- ימי חביניים והעת החדשה - חרציפות והמפנה - כללי.
- היחס בין תבונה וחתגלות, פילוסופיה ודת בפילוסופיית ימי-חביניים וחשינוי בעת החדשה.
- הרציונאליזם בפילוסופיה המודרנית בחשוואה לתיאולוגיה רציונאליסטית בימי חביניים.
- השתקפות הנ"ל בפילוסופיה היהודית: רדיקאליזם פילוסופי ודת של חוק - משה מנדלסון.
- השפעת מדעי הטבע החדשים והנחותיהם המטאפיסיות.
- מקומו של שפינוזה בפילוסופיה היהודית; האתגר של תורתו לזמן המודרני.
- מאפייני חתיכוניות בעת החדשה והשתקפותה בפילוסופיה היהודית. האמנציפציה והמחשבה הליבראלית והרפורמית.
- הפילוסופיה של "החשכלה" ויחסה להיסטוריה; בעיית הפילוסופיה של ההיסטוריה במחשבה היהודית - ש.ר. הירש ונחמן קרוכמל.
- הרקע הפילוסופי הכללי למאה הי"ט - קאנט והיגל.
- אוניברסאליזם ובעיית הלאומיות היהודית - לאומיות ודת במחשבה המודרנית בניגוד לימי חביניים; הנייטראליזציה והספיריטואליזציה של הרעיון המשיחי בחסידות, בניאואורתודקסיה, במחשבה הליבראלית והרפורמית; ייחודם של גרץ וחס.
- עליית "החשכלה שכנגד" - הרומנטיקה וחלאומיות (הרדר) החתמודדות של הפילוסופיה היהודית: הא-היסטוריות של קיום העם היהודי, לעומת חופעת "מבשרי הציונות".

דרישות לבחינה:

- ביבליוגרפיה על הפילוסופיה החדשה
- י. גוטמן - הפילוסופיה של היהדות
- נ. רוטנשטרייך - תולדות המחשבה היהודית החדשה
- י. ברלין - נגד הזרם
- שפינוזה - מאמר תיאולוגי מדיני

חבחינה על התרגיל - נפרדת.

יהדות ונצרות ד"ר מיכאל מאך

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס

נסיון להשוות בין שתי הדתות, לעמוד על יחסן ההיסטורי וכמכלל זה על יחסי הגומלין בין השתיים. על כן ינסה הקורס לשלב את תולדותן של שתי הדתות (לפחות בפרק הזמן ששתיהן קיימות) עם דגמי מחשבה שפתחו בין במקביל ובין כתוצאה מן הויכוח.

הקורס יספק גם מידע חיוני להבנת הרעיונות שיידונו בו.

סדר הלימודים

1. השוואה בין שתי הדתות - הכיכד?
2. המקורות לדיון: הספרות הנוצרית.
3. המקורות לדיון: הספרות היהודית.
4. האופי הספרותי של המקורות והשלכותיו לגבי הדיון עצמו.
5. הבסיס המקראי כבסיס משותף.
- 6-7. כיתותיות יהודית בתקופת הבית השני כרקע להיווצרות הנצרות.
8. סיפור המעשה של ישו הנוצרי והדורות הראשונים של הכנסייה.
9. חורבן הבית השני ותגובות חז"ל (ואחרים).
10. התפתחות הויכוח בין שתי הדתות.
11. כתבי האבות האפוסטוליים - המעבר מנצרות קדומה לממסד של המאה ה-12.
12. ראשוני החיבורים נגד היהדות: יוסטינוס, מליטון, טרטוליאנוס.
13. היהודים - הנוצרים - סנתיזה או אשליה?
14. תגובות יהודיות ראשונות לקיום הנצרות.
15. ויכוחי חז"ל נגד המינים ושאלת הנצרות.
16. הכניסה כ"ישראל האמיתי" בירושנה היהודית.
17. שינוי היחסים בימי הביניים.
18. הגישה בעת הרפורמציה.
19. מן הויכוח בעת החדשה ל"דו-שיח" של ימינו.
20. תיאולוגיה יהודית ודוגמטיקה נוצרית.
21. המבנה של הדוגמטיקה ותכליתה מול תפיסות יהודיות משתנות.
22. התגלות ופרשנות - עקרונות הכתובים הקדושים.
23. אמונה ומעשה.
24. האדם הנברא והבנו את העולם ואת עצמו בתוך העולם הזה.
- 25-26. ריאליה וציפיית דמוסי גאולה והרעיון המשיחי.
27. סיכום.

**מבוא למיסטיקה יהודית (יסודותיה של המחשבה הקבלית והתפתחותה)
ד"ר יורם יעקבסון**

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

בשיעור תוצג המחשבה הקבלית מראשית חופעתה ההיסטורית במאה הי"ב. הקורס יעסוק בבעיית חופעתה של הקבלה ומקורותיה, יברר את מעמדה וחשיבותה המכרעת כמיסטיקה היהודית, יסקור את תהליך התפתחותה, ויצג את עיקרי רעיונותיה, כפי שנתגבשו במהלך תולדותיה: החוויה האלוהית וחייה הגנוזים, תהליכי האצילות וחבריה, תורת חרע, טיבו, מעמדו וייעודו של אדם, דרכי העבודה הדתית, ועוד.

תבחינה על התרגיל - נפרדת

**מבוא לפילוסופיה היהודית של ימי הביניים
פרופ' שרה קליין-ברסלבי**

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

הפילוסופיה היהודית של ימיה"ב היא מחשבה המתגבשת מתוך עימות בין הפילוסופיה היוונית, ההלניסטית, הערבית, ובמידה מועטת יותר גם הנוצרית, לבין הדת היהודית. הקורס יעסוק בעימות בין הדת לבין הפילוסופיה בפילוסופיה היהודית של ימיה"ב וידון בבעיות המרכזיות שהעסיקו את החוגים היהודים בימיה"ב ובפתרונות שנתנו להם כמו: מציאות האל, תורת התארים, בריאת העולם, תורת הנבואה, ההשגחה האלוהית וחבירה.

החוג לשפה ולספרות ערבית

מושגי יסוד באסלאם פרופ' א. רובין

סמסטר א' - 4 ש"ס שער

1. מלחמת האסלאם באלילות הערבית הקדם אסלאמית
המושגים ג'אחליה, משרכון, בנותיו של אלה, המונח אסלאם, פולחן האלילים במכה. מנהגים ג'חאליים: אזלאם, מיסר, מעאקרה. מאכלות אסורים.
2. מלחמת מחמד נגד מכה
תולדות מעמדה של מכה בערב. סורת קריש. מלחמת מחמד בקריש. רדיפותיו במכה. מגעי מחמד עם האוס והח'זרג', ביעת אל-חרב. מעמדה של אל-מדינה כחרם. מכשירי החלף והחגירה. מלחמות מחמד נגד מכה: בדר, אחד, הח'נדק, חדיביה, מכה.
3. האסלאם כחמשכיות
השרשים הערביים של האסלאם: דין אבראהים. חשורשים האוניברסליים: ירושלים ככיוון התפילה, מחמד ויהודי אל-מדינה, הקרע עם היהודים, השיבה לדת אברהם.
4. ערבים ולא ערבים אחרי מחמד
מעמד היהודים באסלאם אחרי הקרע עם מחמד, קדושת ירושלים. מעמד הפרסים. האפולגטיקה הערבית: קדושת מכה, שבחי הערבים, הלימודים הערביים, המקור הערבי של חמוותיאיזם האסלאמי, מקור נבואתו של מחמד, נור מחמד.
5. ארכאן אל-אסלאם
רשימות הארכאן, מעמדן של מצוות היסוד.
6. השהאדה
מעמדה כרכן; השהאדה כמרכיב בתפיסת האסלאם כחמשכיות; תולדות נוסח השהאדה. "השמות היפים" של אלה.
7. התפילה
מבנה התפילה; תולדות התפילה. הקריאה לתפילה.
8. תפילת יום השישי
מקור קדושת היום; פשר השם "ג'מעא"; מעלותיו של היום; הבסיס ההלכתי הקוראני; מחלך התפילה, תפילת שני החגים.
9. התפילה על הנביא
נוסח התפילה; החיבת השיעי; מעמדה ההלכתי; מעמדה בתפילה היומית; התפילה על נביאים אחרים; שבחי התפילה על הנביא; החיבת הפולחני עממי; השפאעה של מחמד.

10. זכאות
 המונח זכאות; תולדות המצוות; המעמד החלפתי; גביית הזכאות; שבחי הצדקה; ז'זיה וח'ראג'; שלל המלחמות.
11. רמצ'אן
 תולדות הצום; הבסיס הקוראני; עאשוראא; הנהגת הרמצ'אן; משמעות קדושתו; מנהגי רמצ'אן; מעלות רמצ'אן; מעמד עאשוראא לאחר הנהגת הרמצ'אן; יחס השיעה לעאשוראא; חודשי צום נוספים: רג'ב, שעבאן, מחרס.
12. העלייה לרגל
 האתרים במכה ומחוצה לה; ארגונים פולחניים קדם אסלאמים; השווקים, מחלך הטכסים. העמרה; הזיקה בין העמרה והחג'.
13. הג'חאד
 משמעות המושג; מקומו בארכאן אל-אסלאם; הג'חאד והחג'; זמן הנהגת המצווה; שבחי הג'חאד; השחאאא; רבאט.

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית פרופ' י' סדן/ד"ר ר' דרורי

סמסטר א' - 4 ש"ס שער
 2 ש"ס תרגיל

השיעור עסק בתולדות הפרוזה (פעם בשבוע) והשירה (פעם בשבוע) הערביות הקלאסיות.

החלק המוקדש לפרוזה יקיף:

1. סוגיות במאבק תרבותי בין קלאסיקה ל'מודרניזם'.
2. המורשה המדברית והמורשה חיישובית והשפעתן לאורך הדורות.
3. סוגיות של מעברים בין-תרבותיים (בספרות העולם).
4. השוואת תפישות מזרחיות ומערביות.
5. התגבשויות פנימיות עצמאיות והערכתן.
6. מושג מיוחד של המונח, ספרות" (אדב); תפישות מיוחדות בשולי המושג, ספרות יפה".

החלק המוקדש לשירה יעסוק בה כבמוסד חברתי ותרבותי, הוא יקיף את התחומים הבאים:

1. חצי האי ערב בתקופה הקדם אסלאמית: הממלכות; השבטים (צפוניים לעומת דרומיים); נוודות לעומת ציביליזאציה עירונית.
2. העדויות למצב הלשוניות והיצירה הספרותית: ערבית דרומית, ערבית צפונית; העדויות ללשוניות הכתובות; תרבות אוראלית לעומת תרבות של כתיבה; מסירה בעל-פה לצרכים רשמיים לעומת כתיבה לצרכים רשמיים.
3. תפקידו של המשורר בחברה הג'אחלית, ומעמדו בתוכה.

4. המשוררים הערביים בחצרות המלכים: אלהירח, גסאן; הקשר של השירה הערבית העתיקה לתרבויות השכנות.
5. השירה הערבית העתיקה כשירה המחוברת בעל-פה; הגישות במחקר כלפי נושא זה; מבנה השיר כפונקציה של חיבורו בעל-פה; הנוסחאות; התכונות הפואטיות של השירה הערבית העתיקה, נושאים.
6. ניתוח של "קצידה" ג'אהלית: באיזה מובן היא מייצגת את הערכים של החברה הקדם-אסלאמית.
7. הקאנוניזציה של השירה הערבית העתיקה: גישות "רשמיות" כלפיה; השירה והקוראן; השירה והחדית'; איסוף השירה העתיקה כפעילות ממוסדת ותלוית אידיאולוגיה; יצירת האנתולוגיות הקאנוניות של השירה העתיקה; הפיכת השירה העתיקה לקאנון של התרבות הג'אהלית.

בנוגע לתרגיל המלווה את השיעור

פרופ' י' סדן - קבוצה א'
ד"ר ר' דרורי - קבוצה ב'

תתקיים קריאה (עם תרגום לעברית) של טקסטים מאפיינים את יצירתם של שלושה מחשובי סופרי הפרוזה הערבית הקלאסית ותינתן הדרכה בחומר קריאה (ביבליוגרפי וכו') הנוגע להרצאות (הניתנות בשיעור "קווים מאפיינים בספרות הקלאסית").

בקבוצה א' ייעשה נסיון לקלוט גם תלמידים שאינם שולטים בערבית (כגון תלמידים המתעניינים בערבית בגלל השפעתה על התרבות העברית), לאחר התייעצות עם המורה.

מבוא לתולדות הספרות הערבית המודרנית **פרופ' ששון סומך**

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס יסקור את קורות והתפתחותה של הספרות היפה בעולם הערבי במאות ה-19 וה-20, תוך שימת דגש על התגבשות שורה של ז'אנרים ספרותיים שלא נדעו בספרות הערבית של ימי-הביניים ותוך הבלטת המאבק בין מסורת והתחדשות. ההרצאות יינתנו בעברית אך מהמשתתפים נדרשת ידיעה בסיסית בערבית. בתרגיל הצמוד לקורס ייקראו ויונתחו טקסטים ספרותיים וביקורתיים שימחישו את הנלמד בשיעור. הטקסטים הנלמדים יהיו בערבית, אך קיימת אפשרות שקבוצת תרגיל אחת תקרא טקסטים מתורגמים ואלה יופנו הסטודנטים שידיעתם בערבית אינה מאפשרת להם קריאת חומר בלשון המקור.

הנושאים העיקריים שיידונו:

1. חמאה ה-19: רקע היסטורי-תרבותי
2. הפגישה המחודשת עם המערב ועם תרבותו
3. תנועת התרגומים והשפעתה על הלשון והספרות הערבית
4. שלוש נקודות מוצא: שמרנית, נאו-קלאסית ומודרנית
5. לבנון ומצרים כמרכזי התחייה הספרותית

- .6 העיתונות והעיתונות הספרותית
- .7 הלשון הערבית בהקשר הספרות החדשה
- .8 המאה ה-20: התעצבות מערכת ספרותית חדשה
- .9 התפתחות הסיפורת בין שתי מלחמות העולם
- .10 נגיב מחפוז: הרואלים והמודרניזם
- .11 התפתחות הסיפורת בעשורים האחרונים
- .12 השירה הנאו-קלאסית
- .13 השירה בין שתי מלחמות העולם: אלמחג'ר והשפעותיו
- .14 האסכולה ה"רומנטית" במזרח
- .15 "השירה החופשית" והשירה המודרניסטית
- .16 הדראמה: הטקסט והתיאטרון
- .17 האוטוביוגרפיה הספרותית
- .18 בעיית הדיגלוסיה והשלכותיה

החוג לצרפתית

א. מגמת תרבות צרפת

השיעורים יתקיימו בשפה הצרפתית

מבוא לתרבות צרפת מימי הביניים ועד המאה ה-20 פרופ' ד' מנדלסון

סמסטר א'/ב' - 4 ש"ס שיעור
- 2 ש"ס תרגיל

מבוא זה מציג את תולדות התרבות הצרפתית, דרך תחומי התבטאויותיה השונים: היסטוריה, התפתחות רעיונית, ספרות, פרה-ספרות, אמנויות, אומנויות וחיי היום יום. הקורס מכסה את התקופה שבין תקופת הגאלים לבין סיומה של מלחמת העולם השנייה, עם השלכות להווה. בשיעור יוצגו דגמים עיקריים כגון: דימויים ואירועים היסטוריים ופולקלוריסטיים, איורים ויזואלים ומוסיקליים, מנהגים ומטבעות לשון המאפיינים תרבות זו ביחס לתרבויות אחרות.

השיעור הכללי (4 ש"ס) יבוסס על סדרת הרצאות בליווי הקרנת סרטי וידאו, שיקופיות ותאזנה לקטות.

בתרגיל (2 ש"ס) יורחבו מספר מושגים שהוצגו בשיעור, באמצעות קריאת מחקרים עיוניים, מאמרי ביקורת, יצירות ואחרים. נוסף לכך ילמדו התלמידים לערוך סינתזה של מאמרים, להכין רשימה ביבליוגרפית ולהציג עבודות בחדתם למקובל.

ביבליוגרפיה

- מקראה; חוברת שתכלול מאמרים וקטעי יצירות ספרותיות ופילוסופיות בעברית (200 עמ' בערך).
- על התלמידים יהיה לחפש בספריה ולקרוא מספר מאמרים על מנת לכתוב את העבודות שבתרגיל.
- 4 יצירות חובה.

תכנית השיעור

1. הצגת המושג "תרבות" ("קולטורה" ו"ציוויליזציה"). הגדרת ה"דגמים" התרבותיים. תחומי ההתבטאות השונים שלהם. זיכרון ויצירה תרבותיים. שיטות ניתוח.
2. תקופת הגאלים; "המיתוס של המקורות". יצירת המיתוס הזה בתקופה המודרנית. תחומי ההתבטאות שלו; הוראת תולדות צרפת וחינוך לאזרחות, איורים עממיים, שפה, ספרים מצוירים וחיי היומיום.

3. התרבות הגאלו-רומית. ההתפתחות הסביבתית. ההתפתחות הלשונית. המיזוג התרבותי. הפלישות החדשות. תחילתה של המלוכה; המלך קלוביס והפראנקים. הדגם של קלוביס; יצירתו וניצולו. סופה של השושלת הפראנקית. חזיפת פלישת הערבים בדרום.
4. קרולוס הגדול ו"הרנסנס הקרולינגי". ביטוייו בתחומים השונים: שלטון; חינוך; חגות; ספרות; חקמת מוסדות תרבות; אדריכלות; דרכי תנועה. "שירת רולן" וחזגם של קרולוס הגדול מתקופה זו וחלאת, בצרפת ובאירופה.
5. ימי הביניים ב"תקופת החושך": המיתוס וחזגם; תחילת יצירתו וחיזושו. החברה הפיאודלית; מבנה וערכים. ביטוייה הספרותיים והאמנותיים. כיבוש אנגליה. חיזוקה של המלוכה. חיי החצר. פיתוחה של פריס.
6. המלוכה, הכנסייה והאפיפיורים. ארגון הכנסייה. "עידן הקתדרלות". כנסית נוטר-דאם בפריס, כדגם ליצירה תרבותית בימי הביניים. חיי הדת: פולחן, חגים, איורים, מוסיקה ותיאטרון. המנזרים ותורמתם לתרבות. התפתחותה של חבורגנות; ערי חירידים; הקהילות היהודיות (רש"י). תערבות ה"קרנבלסקית".
7. חממלכה ודגמיה החיצוניים: המזרח ואנגליה. מסעות הצלב נגד הכופרים בדרום צרפת. מסעות הצלב ב"ארץ הקודש" והשלכותיהם התרבותיות בצרפת ובאירופה. החתמודדות עם אנגליה: מלחמת מאה השנים. מגיפות, אמונות תפילות ורדיפות; רישומם בזכרון התרבות.
8. דגמים היסטוריים ותרבותיים של תולדות ימי הביניים: "המלכים אשר בנו את צרפת". תפקידן של המלכות. ה"אביר". ה"בורגנים של קלח" (רודן). המיתוס של ג'אן דארק. ביטוייהם של הדגמים הנ"ל מתקופה זו ועד היום בפולקלור, בספרות, בשפה, באמנות, בתיאטרון ובקולטע.
9. התפתחותה של התרבות העירונית. גילוייה של אמריקה והשלכותיו בצרפת: אמונות; מזון; עישון. ריבוי המסעות ופיתוחה של הקארטוגראפיה. המלחמות באיטליה והמפגש עם המרכזים התרבותיים והרנסנס באיטליה.
10. החומאניזם באירופה ובצרפת. הרנסנס בצרפת. אדריכלות, תכנון פנים ותכנון גנים: ארמונות הלואר. ליאונרדו דה-וינצי. החומאניזם של רבלה. התפתחות הלשון; התרגום. החינוך. המוסדות התרבותיים החדשים. מוסיקה, ספרות, ציור וערכי החברה החדשים. חיי היומיום בחצרות, בערים ובספר.
11. "הרפורמה" ו"הרפורמה הנגדית" - פרוטסטנטים וקאטולים - באירופה ובצרפת. מימדם התרבותי. מלחמות הדת. השירה הפוליטית. האמונות התפלות: הרעלות, אסטרולוגיה, נבואות. "חוכמתו" של מונטיין.
12. סיומן של מלחמות הדת. הנרי הרביעי - "מלך לדוגמא". דגמיהם של הנרי הרביעי ויועצו סולי: גבורה, סולחנות, חכמה מדינית. תרבות החיזור; חסכנות, חכמת חיי היומיום, נשותיו של הנרי הרביעי: מריה דה-מדיצ'י כדגם לימלכת האם" (ציוריו של רובנס).
13. לואי ה-13 והיווסדותה של המלוכה האבסולוטית. מפעלו של רישלייה: המלחמות נגד האנגלים והפרוטסטנטים; ריסונה של האצולה הגבוהה. חיזוקו של השלטון. אדריכלות: הקדם קלאסיזם. מוסדות התרבות החדשים. התפתחות הלשון. הדגם של רישלייה וביטוייו מאז ועד היום בפוליטיקה, בספרות ("שלושת המוסקטרים" מאת דומא) ובאופנה.
14. "המאה של לואי ה-14", "המלך שמש". תקופת העוצרות: המרידות; הנסיונות לשמור על מעמדם של בני האצולה הגבוהה, ועל מעמדם של הנשים בנות אותו המעמד. הקדם-קלאסיציזם, והזרמים הספרותיים והאמנותיים המקבילים לקלאסיציזם כביטויים להתפתחות הרעיונית והתרבותית. התפתחות חמדע ותורתו של דקארט.

15. שלטונו האבסולוטי של לואיס ה-14. בנייתו של ארמון וורסאי כאמצעי לביסוס שלטונו. המלך והאצולה הגבוהה. המלך והכנסייה. המלך ונשותיו. בניית האדמיניסטרציה המרכזית. הכלכלה וראשית יסודן של "תעשיות המותרות המודרניות". חיי הימים בחצר. המשך תקופתו של הדגם הזה בתרבות צרפתית עד היום.
16. ביטוייו של הדגם הזה באדריכלות, באומנויות, בתכנון חגנים, בציור, במוסיקה ובריקוד. התיאטרון הקלאסי (קורניי, רסין מולייר), כדגם לחיי החצר ולאידאולוגיה של השלטון ("דון ז'ואן" ו"טרטיף" מאת מולייר). הביקורת נגד הדגם של ורסאי בז'אנרים ספרותיים ואמנותיים אחרים. המשברים הרוחניים והדתיים. תורתו של פסקל. סימנה הטראגי של תקופה זו.
17. תקופת העוצרות: חיי החוללות. ניסיון הפיננסי של ג'ון לאס. תקופת מלכותו של לואיס ה-15. המשך השלטון האבסולוטי. הפילגשים; הגברת דה-פומפדור; "המאה של האישה". מדיניות חוץ; "המלחמה בתחרות". ההתפתחות הרעיונית; השפעת אנגליה, ההתפתחות המדעית והטכנולוגית; האנציקלופדיה; "המאה של האורות".
18. ה"פילוסופים" ותחומי התבטאותם. הזרמים הפילוסופיים השונים. תפיסות המשטר המדיני (מונטסקייה, רוסו). התערבותם של ה"פילוסופים" בחיי החברה (וולטר; "הפרשות"). היחס לכנסייה. הסולחנות. היחס ל"אחר" ("הפראי הטוב"; היחודי). תפיסת הקוסמוס. תפיסת האדם: האני, היצרים (לקלו, "היחסים המסוכנים") והאוטופיות.
19. המחפכה הצרפתית: התפיסה ההיסטורית והתפיסה התרבותית (פולקור, ספרות, איורים, ציור, שנונים, חגיגות ותזכורות). המימד ה"קארנבלסקי". תפקידם של "אנשי הרוח" במחפכה. הסתירה בין התוכן המחפכני והצורה הקלאסית; פתיחת המוזיאונים. סאד והסאדזים כביטויים למחפכה. זכויות האדם, האישה והיוצרים. דימויה החדש של פריס. ההתפתחות המדעית והטכנולוגית.
20. "חמיתוס של נפוליאון". יצירת הדגם הזה ברישום, בציור, בשנונים, באומנויות ובספרות. חמיתוס של "נפוליאון במזרח". מסעו כדגם ל"מסע למזרח" של חסופרים, הציירים, הצלמים והתיירים, הקיסרות: ה"קודים והמערכות" כדגם לשלטון נפוליאון. נפוליאון ומתנגדיו מקרב חסופרים. נפוליאון בעיני החיסטוריונים, חסופרים והאמנים הצרפתים והאיירפאיים המודרניים.
21. המחפכה התעשיתית, החברה הבורגנית וההתפתחות העירונית, כיסודות ל"תרבות המודרנית". ביטוייו של הדגם הזה ב"קודים", ו"פיסילוגיות" (ביגוד, מטבח, תמריצים) ובספרות הריאליסטית. ספרות ומדע: מדעי הטבע, אנתרופולוגיה, תורת המשחקים (שחמט), פסיכולוגיה, סוציולוגיה ורפואה. תורותיהם של בלזאק, סטנדל, פלוצר ("מאדם בובארי") וז'ולא.
22. דגמיה ה"רומנטיים" וה"סמליים" של הספרות המודרנית: דת, מיתוסים עתיקים וחדשים, אקזוטיקה, הזיות וחלומות. דגם המזרח כנגד דגם המערב (אמריקה). הספרות כתמורה לדת. הסימבוליזם. הקשר בין שני הזרמים: הסימבוליזם והנטוראליזם.
23. יצירת הדגם של תפיסת המרחב המודרני באדריכלות, בתכנון ערים, בספרות ובציור. ההתפתחות הבניה ב"ברזל - וזכוכית". בנייתה מחדש של פריס בתקופת נפוליאון השלישי על-ידי חברון אוסמן. תפיסת המפעל הזה והמרחב החדש בספרות. סגנון הבניה ותכנון הפנים. ז'ול ורן "עשרים אלף מיל מתחת לפני הים" עד לתקופת ה"אומנות החדשה" ועד כה. תפיסת המרחב באמפרסיוניזם. המשבר של "סוף המאה". פרשת דרייפוס וגיבוש מעמדם של ה"אינטלקטואלים".

24. המחפכה האפיסטמולוגית בתחילת המאה עשרים. ההמצאות הטכנולוגיות והשינויים בתפיסות המרחב והזמן. ביטוייהם של השינויים הנ"ל באומנות ובספרות: השירה המודרניסטית; הקוביזם; האסכולה של פליס; האבנגארדים השונים; תורת היחסות בראית העולם לפי פרסט ("בעקבות הזמן האבוד"). מלחמת העולם הראשונה. דאדא וחמרד נגד התרבות.
25. התקופה שבין שתי מלחמות העולם. עידן הנסיעות. התפתחותו של הקולנוע. מרסל דושאן והפצת המודרניזם בארה"ב. סוריאליזם. היחס לקומוניזם ולפאשיזם; היחס לפרויד; תפיסת הדמיון והשפה. "האמנות המודרנית": אדריכלות; עיצוב; אופנה. ה"אישה המשוחררת". עליית הפאשיזם והנאציזם. פרוץ מלחמת העולם השנייה.
26. סיכום. מלחמת העולם השנייה: העמדתו במבחן של הדגם התרבותי של צרפת, כפי שנתגבש במהלך תולדותיו. עמדתם של אנשי הרוח בתקופת הכיבוש והשואה. חייו, יצירותיו וקשריו של פיקאסו כדגם להתפתחותה של התרבות הזו במאה העשרים. סיום המלחמה ותחילתו של עידן חדש; תרבות צרפת בת זמננו.

החוג לתורת הספרות הכללית

מבוא לתורת הסיפורת פרופ' מנחם פרי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס הדרכה אישית

הקורס מקיף את יסודות תורת הפרוזה מנקודת הראות של תהליכי הקליטה של הקורא. מבחינה תיאורטית הוא מתמודד עם תיאוריות מקובלות בשנים האחרונות, בתורת הספרות ובפסיכולוגיה של ההבנה, תוך דגש על "אסכולת תל-אביב". אך הקורס אינו אבסטרקטי; הוא מתקדם תוך הדגמה מסיפרי מופת מן הספרות הכללית והעברית, ואגב כך מתכוון גם לפתח את כושר האינטרפרטציה של המשתתפים.

בין הנושאים שידונו: יחסי הגומלין בין טקסט לבין תהליכי הקליטה והמימוש אצל הקורא; סכימות ומילוי פערים; הקומפוזיציה המיוחדת של המציאות בסיפורת; יחסי אקוויוולנטיות מאחורי יחסי סמיכות בטקסט הסיפורי; מחזות משמעות; דרכי המסירה - מבע משולב, נקודת התצפית, המספר והפרספקטיבות שלו; הספרות כ"אמנות של זמן" - רצף הטקסט ותהליך הקריאה; הלשון והעולם; העלילה; הדמויות.

בקורס יובאו, בין השאר, סיפורים של צ'כוב, גוגול, עגנון, פוקנר, המינגוויי, היינריך בל, בורכרט, פואנטס, קפקא, עמליה כהנא-כרמון, באבל ואחרים.

הקורס מורכב משיעור (פרופ' מנחם פרי) (4 ש"ס) וקבוצות קטנות של הדרכה אישית (2 ש"ס).

הטקסטים לקורס מופיעים בשתי חוברות משוכפלות (סיפורים ומאמרי מחקר).

מטלות

במסגרת ההדרכות האישיות יכתוב כל סטודנט 3 עבודות במהלך הקורס. כן תוטל עבודת סיכום ותתקיים בחינה בסוף הקורס. בנוסף לסיפורים הנידונים בהרצאות ובהדרכות יחוייב כל סטודנט בקריאת קבצי סיפורים אחדים.

תחנות יסוד בספרות המערב - (העת העתיקה) בהקשר מודרני
פרופ' זיוה בן-פורת/ד"ר אורלי לובין

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס היא התוודעות אל יצירות המופת של תרבות המערב, תוך הבלטת קיומן כיסודות פעילים בתרבות זמננו.

החיכרות עם יצירות המופת אינה מתמצה בקריאתן בלבד. הקורס חותר לחבטיח את התמצאות הסטודנט במערכת הספרותית בתקופה הנידונה (למשל, מרכזיות של יוצרים, ז'אנרים וזרמים, תפיסות פואטיות) ולפתח את חבנת הדינמיקה של המערכת הספרותית האירופית ויחסי הגומלין בין הספרויות השונות. דגש מושם על חבנת התופעות החיסטוריות בחקשר החיסטורי-פוליטי-חברתי ובחתייחסות לתופעות במערכות תרבותיות ואמנותיות אחרות.

בחינת קיומן הפעיל של יצירות המופת בתרבות זמננו נעשית באמצעות קריאת טקסטים מודרניים וחבנת המנגנונים והתחבולות הספרותיות המאפשרים קיום פעיל בטווח של אלפי שנים. במסגרת זו נידונות תופעות של שימור תרבותי, המשגה וחפשטה ומעבר מן הספרות ללשון ולתודעה התרבותית. לדוגמה, במסגרת הדיון בטרגדיה חיונית מכיר הסטודנט שתי יצירות מופת ("אדיפוס המלך" ו"חבככות"). היצירות נלמדות בחקשר חיסטורי (תיאוריות על מוצא חטרגדיה, חתפתחות הז'אנר, מבנה התיאטרון וכד'), בחקשר התיאורטי (תפקיד הפואטיקה של אריסטו בקאנוניזאציה של אדיפוס ובגיבוש תכונות הז'אנר), בחקשר המודרני (השימוש שעושה פרויד במיתוס של אדיפוס, הקשרים בין "אדי קינג" של נסים אלוני והמחזה של סופוקלס), ובחקשר הספרותי (אינטרפרטציה של המחזות ולימוד מושגים כמו פארודיה, אינטרטקסטואליות, תבנית, יחסי מיתוס/סיפור ועלילה וכיו"ב).

החיכרות עם הטקסטים מתבססת על קריאתם בתרגום עברי ועל דיון בקטעים מייצגים (על-פי רוב במסגרת התרגיל). במקרים בודדים מצטמצמת חדרישה לקריאת מספר עמודים מייצגים. חרקע והחקשר החיסטורי והתיאורטי ניתנים בעיקר בהרצאות. חרחבת חרקע מתאפשרת על ידי קריאת ביבליוגרפיה מומלצת הניתנת למעוניינים, אך איננה נכללת בחובות הקריאה של הקורס. חובות הקריאה, חכוללת כאמור טקסטים (וקטעי טקסטים) קלאסיים ומודרניים (בצרוף מספר קטן של מאמרים במסגרת התרגיל) יימסרו לסטודנטים.

מטלות חקורס

על הסטודנט לבוא להרצאות לאחר שקרא את הטקסט/ים שידון/ו בהרצאה. תתקיימנה בחינות בקיאות (מבחנים אמריקאים) שתפקידו לחבטיח חיכרות עם חומר, שבלעדיה אין אפשרות לעקוב כראוי אחר ההרצאות. בסוף חקורס, בחופשת הסמסטר, תתקיים בחינת סיכום ובה תבדק שליטת התלמיד בחומר שקרא ובחומר ההרצאות.

מגמות ברומאן המודרני

ד"ר יעל רנן

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

חקורס יסקור מגמות ברומאן המודרני תוך חתרכוזות ברומאנים של ג'ויס, קאפקא, ג'ון בארת, מארקס, וונגאט, גראס, פוקנר ואחרים.

מטלות הקורס

קריאת חרימאנים ובחינה בסוף הקורס.

בעיות יסוד בתורת הספרות מפרספקטיבה קוגניטיבית ד"ר ישעיהו שן

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

הקורס ידון בבעיות יסוד המעסיקות את תורת הספרות באמצעות קישורן למסגרות תיאורטיות שונות במדעים הקוגניטיביים.

סוגיות מרכזיות בקורס:

- מהם חמדעים הקוגניטיביים ומה מעמדה של תורת הספרות במסגרתם.
- השימוש הפואטי וחלא פואטי בשפה: מבט מפרספקטיבה קוגניטיבית.
- לשון חשירה: מבט מפרספקטיבה קוגניטיבית.
- חטקסט חסיפרי חקצר והחשירות חסיפורית.
- תיאוריה של קטגוריזציה וסוגיות יסוד בתורת חשירה.
- חכשירות חמטאפורית וחמטאפורה הפואטית.

מטלות הקורס

- (1) קריאת 8-9 מאמרים שיימצאו בספריה חמרכזית (בתיק חקורס).
 - (2) חתיבת 6 עבודות קצרות בחלך חקורס: כל עבודה חתבסס על אחד חמאמרים שחלמדו בקורס.
 - (3) בחינת אמצע סמסטר, ובחינת סוף סמסטר.
- חצין ייקבע עפ"י צוני חעבודות ושתי חבחינות.

מבוא לתורת חתרגום פרופ' גדעון טורי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

(2 ש"ס חרגיל) ניתן להשתתף בשיעור ללא חתרגיל.

חקורס מיועד לחקנות שורה של מושגי-יסוד בתורת חתרגום חמודרנית לסטודנטים בעלי רקע מגוון. חחשתתפות בו אינה מותנית בשום ידע קודם בחום, לא תיאורטי ולא מעשי.
מטרותו כפלה:

- (א) לפתוח פתח לעיונים מתקדמים בחרגום, ובעיקר מחקרים תיאוריים-חסבריים.
- (ב) לספק בסיס לחרחבות יישומיות (ובעיקר חרגום, עריכת חרגום וביקורת-חתרגום).

השיעור (4 ש"ס), שיועבר בידי פרופ' גדעון טורי, יתבסס על הרצאות פרונטאליות, בתוספת קריאת-רקע מסויימת. בתרגיל הנספח ייקראו וינותחו בצורה מונחית מאמרים אחדים שיאירו חיבטים שונים, חן של האובייקט (התרגום) וחן של הדיסציפלינה העוסקת בו (תורת התרגום). מטרת התרגילים לא תהיה חקניית "חומר" בעלמא, אלא חיכרות עם גישות שונות מכאן - וביצוע "קריאה ביקורתית" מכאן.

אפשר לקחת את השיעור גם בלי התרגיל. לתלמידים הרשומים לחוג לתורת הספרות הכללית לא ייחשבו התרגילים במניין חובותיהם בחוג.

הנושאים שיידונו בקורס:

- טקסטים מקבילים ומקומו של התרגום ביניהם.
- תרגום פנים-לשוני, בין-לשוני ובין סמיוטי.
- תרגומיות כ"תנאי פתיחה" לתרגום.
- גרמים שונים לצמצום מידת התרגומיות ולהגברתה.
- תרגום "אופטימאלי" לעומת תרגום ממשי.
- התרגום כתהליך וכתוצר.
- התרגום כתהליך (קוגניטיבי) וכפעולה (חברתית-תרבותית).
- האילוצים שחתרגום כפוף להם (מתוך הדגשת מושג הטרמח).
- חסים בין תרגום ומקור (אפשריים, קיימים ו"נתבעים").

ספרות היום

פרופ' מנחם פרי ומורים אחרים

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

חקורס מתכוון לתת תמונה של הסיטואציה הספרותית בישראל היום. הוא מוקדש ליצירות ספרות בלטות של כ-10 סופרים שהופיעו בארץ בשנים האחרונות.

בתשנ"ד יתרכזו חקורס בתופעה מרכזית בסיפורת הישראלית של השנים האחרונות: תפיסת המציאות ותפיסת ה'אני' את עצמו כהטלה פיקציונאלית של תודעות המחפשות אחר זהותן. בין הסופרים הישראליים שיצירותיהם ידונו: א.ב. יהושע, יהושע קנז, דויד גרוסמן, מאיר שלו, חנוך לוין, יובל שמעוני, יהודית קציר, יעקב שבתאי, עמליה כהנא-כרמון, יוסל בירשטיין (אפשרית החלפה של שם או שניים).

חקורס יינתן ע"י פרופ' מנחם פרי ומורים אחרים, מן החוג לתורת הספרות ומחוגים אחרים.

רשימת טקסטים והמורים הנוספים תחולק לתלמידים.

החוג לתלמוד

מבוא להלכה ולספרותה - הלכות שבת ומנהגיה פרופ' נ' עמינח

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. חספרות ההלכתית לסוגיה.
2. חסמכות ההלכתית לתקופותיה ולמרכזיה.
3. רקע לטשאי יסוד בהלכה התלמודית.
4. יסודות ומושגים בהלכות שבת.
5. רציפות השתלשלות והתפתחות בהלכות שבת.
6. הלכות שבת במשנה.
7. הלכות שבת בתלמוד בבלי ותלמוד ירושלמי (השוואה בין בבל לא"י בדרכי לימוד, פסיקה, הלכה ומנהג).
8. הלכות שבת ברמב"ם, ארבעה טורים ושולחן ערוך.
9. מנהגי שבת באשכנז ובספרד.
10. בעיות בהלכות שבת בספרות השו"ת בימינו.
11. מקורותיהם ויסודותיהם של מנהגי שבת ידועים כגון: הדלקת נרות, קבלת שבת וכיו"ב.

הערה: התלמיד הרוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל ד"ר מ"ב לרנר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. דברי מבוא - הגדרת מונחי יסוד, מקומה של הדרשה בציבור, מקומה של האגדה בסדר הלימוד, האגדה כיצירה ארץ-ישראלית.
2. מקורות האגדה - האגדה במשנה: (א) המעשה; (ב) מסכת סוטה; (ג) סיומי מסכתות.
3. האגדה בתוספתא - מסכת סוטה.
4. מסכת אבות - (א) אופייה; (ב) השייכות לסדר נזיקין; (ג) השם אבות; (ד) יסודותיה של המסכת; (ה) המבנה; (ו) פרק "קנין התורה".
- 5-6. מסכת אבות דר' נתן - (א) מהותה; (ב) שתי הנוסחאות; (ג) מבנה; (ד) היחס לר' נתן; (ה) שיטת א"א פינקלשטיין; (ו) היחס שבין ט"א לט"ב; (ז) זמנה.
7. מבוא למדרש הלכה - (א) מבוא; (ב) דבי ר' ישמעאל ודב' ר' עקיבא; (ג) מחקר המדרשים.

8. מכילתא דר' ישמעאל - (א) חשם; (ב) המחדורות; (ג) המבנה; (ד) היחס לר' ישמעאל; (ה) עיון במכילתא דר' ישמעאל.
9. מכילתא דר' שמעון בר יוחאי - (א) הייחוס לר' שמעון בר יוחאי; (ב) המחדורות; (ג) המבנה. היחס למכילתא דר' ישמעאל.
- 10-11. ספרי במדבר - (א) המחדורות; (ב) הספרי והמכילתא דר' ישמעאל; (ג) החלוקה.
- ספרי זוטא - (א) שרידיו; (ב) יחוד; (ג) מקום עריכתו.
- ספרי דברים - (א) המחדורות; (ב) בתי המדרש.
- מכילתא לדברים - (א) חשרידים; (ב) אפיים.
12. מדרשי האגדה של האמוראים - (א) מבוא; (ב) המדרשים העיקריים.

הערה: תלמיד הרוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

נישואין, המשפחה ומעמד האשה בהלכה ובאגדה פרופ' מרדכי ע' פרידמן

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

1. מבוא - נישואין בעיני חז"ל - מונח יסודי. היחס לפרשות.
2. ימי בית שני ותקופת חז"ל - ספרי המקרא המאוחרים, הספרות החיצונית, הספרות הכיתתית, תנאים ואמוראים, ארץ ישראל ובבל.
3. קידושין ונישואין - המוסדות והטקסים. ייחוד, צניעות, זנות, אונס ומפתח. גיל הנישואין, נישואי פנים, עריות ושניות. מיחו יהודי? יוחסין, גרים, נישואי-תערובת. ממזרות. נישואין שניים.
4. הכתובה - מחותה. הכתובות ממדבר יהודה. תנאי הכתובה. הכתובה בא"י ובבל. מוחר וכתובה, עיקר ותוספת. נדוניה, נכסי צאן ברזל ונכסי מלג. הכתובות מגניות קאחיר.
5. בין איש ואשתו - אהבה, כבוד וחובות. חיי המין, פרייה ורבייה, תכנון המשפחה, דיני טומאה וטהרה. דת משה ויהודית. הפרעות וחפרות בברית הנישואין - שביח ואנטסה, סוטה.
6. קשרי נישואין מיוחדים - (א) ריבוי נשים ופילגשות (ב) ייבום וחליצה.
7. חפקת הנישואין ותוצאותיה - גירושין - יחס חז"ל; זכויות האשה. מיתת הבעל - האלמנות, העגונה והיתומים. מיתת האשה.

8. עולמן של נשים -
'עם בפני עצמן'
- עולם חז"ל כעולם גברי. הערכות חיוביות
ושליליות על האשה. מקום האשה בחברה.
סיפורן של נשים ידועות. האשה והמצוות.
שקדו חכמים על תקנת בטת ישראל.
9. המשפחה לאור האגדה
10. ילדות וחורות;
קשרי משפחה אחרים
- המשפחה כחידה - זכות אבות. לידה, קריאת
שם וגידול הילד. מצוות החורים על הילדים
והילדים על החורים. אחים ושאר בני
המשפחה.

הערות:

1. חובות הקורט: נכחות בשיעורים, קריאת ביבליוגרפיה ומבחן.
2. התלמיד הרוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

תכנית הלימודים הכלליים/ב.א. כללי

מבוא לתולדות עולם הים התיכון

ד"ר ב' ארבל, פרופ' ש' בן-עמי, פרופ' י' גרשוני, ד"ר ג' אלגזי,
ד"ר ע' גינאו, פרופ' ע' מלכין, ד"ר א' סינגר, פרופ' י' קדמר ומורים שונים

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

עם כל הגוון בלשון, בשפה ובדת, מופיע הים התיכון בהיסטוריה באחדות מבנית "המאירה את דברי ימי הארצות שלחופיו" (פרננד ברודל). נוף גיאוגרפי ונוף אנושי: ההיסטוריה של עולם הים התיכון משמעותית ומקיפה הרבה מעבר ל"שמן זית, עגבניה ובזיליקום", אותם מציין עתונאי ישראלי (עמוס קינן).

השיעור יסקור את עולם הים התיכון מאז העת העתיקה ועד לזמן החדש, וינחל על ידי מספר מרצים. השיעור יספק הזדמנות נדירה להכיל תחת קורת גג אחת תחומים היסטוריים מגוונים.

הנושאים בהם יעסוק הקורס:

התפיסה ההיסטורית של הים התיכון; התפיסה הגיאוגרפית-איזורית; העולם האגאי הקדום; יוון; רומא; ביזנטיון; הפזורה היהודית הקדומה; עולם ימי הביניים ומסעי הצלב; שלחי ימי הביניים והרנסאנס; ה"חברה הים תיכונית" היהודית; העות'מאנים והים התיכון (מאות 14-18), העולם העות'מאני בפתח העידן המודרני: המאה ה-18; היהודים באמפריה העות'מאנית; ספרד ואיטליה בראשית העת החדשה; הקולוניאליזם האיירופי ויהודי צפון אפריקה; הפאשיזם והים התיכון במאה ה-20.

שאלות יסוד על מהותה של הפסיכולוגיה ד"ר ניצה ירום

סמסטר א' - 4 ש"ס ש"ת

1. מחץ קורותיה של הדיסציפלינה הקרויה פסיכולוגיה?
הצגת הזרמים המרכזיים ויחסי הגומלין ביניהם.
2. מחקר אקספרימנטלי מול חקירה קלינית.
הדגמת דרכי החקירה השונות בהבנת חילדות.
3. היכן את נמצאים היום בדבר פרויד והפסיכואנליזה?
על חלא מודע וביטוי.
4. מה יש לפסיכולוגיות להציע בטשאי המלחמה והאהבה?
על המעבר מן החרף אל האוביקט או מן המיניות אל האהבה.

5. חיבטים של אינדוידואליזם ונרציזם.
כיצד נוצרת העצמיות שלנו ואלו מכשולים צפויים בדרך.
6. היכן אנו עומדים כיום בשאלת הנורמליות וחשגנו?
שגנו? כמחלה? כביטוי לעליזות כוחנית של חבריאים והטאורים?
7. מה ניתן לומר בזכות או בגנות הפסיכותרפיה?
הצגת התפיסות הטיפוליות המרכזיות והצגת מקרה.
8. הפרט והחברה - האם ניתן ללמוד מן הפרט אל החברה?
הצגת הנסיון הפסיכואנליטי להבנת תחליכים חברתיים.

במסגרת התרגיל ילמדו טקסטים של פרויד, ויניקוט, מרגרט מאהלר, אליס מילר ופוקו.

מבוא לתולדות הספרות הרוסית במאה ה-19 פרופ' ד' סגל

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור 2 ש"ס תרגיל

קורס זה יוקדש להיכרות בסיסית עם הטכסטים החשובים של הספרות הרוסית במאה ה-19. בהקשרם החיסטורי והתרבותי.

התלמידים יקראו את יצירותיהם של אלכסנדר פושקין, מיכאל לרמונטוב, ניקולאי גוגול, איוון טורגנייב, איוון גונצ'ארוב, פיודור טיוטצ'ייב, לב טולסטוי, פיודור דוסטויבסקי ואנטון צ'כוב.

החומר יתואר בכיתה, ויובא לדיון על ידי התלמידים, תוך לימוד של הספרות הביקורתית והפרשנית. בין היתר יידונו עבודותיהם של רומן יעקובסון, מיכאל בחטין, וולדימיר נבוקוב וויקטור שקלובסקי.

הקורס יתור קודם כל להבנת המבנה האסתטי של כל יצירה ויצירה, יודגשו במיוחד החיבטים הסמיוטיים התרבותיים של היצירות הן בהקשר המקורי, והן בקונטקסט דהיום. יעשה נסיון לערוך את הבחינה ההשוואתית של תהליך ההתהוות של הספרות הרוסית בקונטקסט האירופאי. לדוגמא: בלזק הצרפתי מול לב טולסטוי, או צ'ארלס דיקנס מול דוסטויבסקי.

בקורס זה ייעשה מאמץ לבדוק יותר לעומק גם את החיפושים הרוחניים, הדתיים של סופרים וחוגי דעות אחדים.

התלמידים יצטרכו לקרוא את החומר הדרוש בשפה הזמינה להם, כאשר ידיעת היצירות תיבדק במיוחד.

**מבוא לתולדות הספרות הרוסית במאה ה-20
ד"ר מיכאל ויסקופף**

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

- א. סקירה של הספרות הרוסית בסוף המאה ה-19 ותחילת המאה העשרים. צ'כוב, דקדנטים וגרקי.
- ב. התפתחותו של הסמבוליזם הרוסי: ואלרי ברויסוב. "השד הקטן" - מאת פיודור סולוגוב. הביקורת הספרותית וכתבי-עת בתחילת המאה (1900-1917). "עולם האמנות", "הדרך החדשה" ו"מאזניים".
- ג. שירתו של הסימבוליזם הבוגר: אלכסנדר בלוק ואחרים.
- ד. פרוזה של סימבוליסטים רוסיים: "יונת הכסף" ו"פיטרברג" מאת אנדרי ביאלי.
- ה. פוטוריזם רוסי: חלבניקוב ומיאקובסקי הצעיר.
- ו. אקמאיזם רוסי: אחמאטובה ומנדלשטם.
- ז. הספרות והמאבק הספרותי בתקופת המחפכה ומלחמת האזרחים: א. בלוק ("שנים עשר", "סקתים"), י. זמייטין. תרבות פרולטרית.
- ח. פרוזה רוסית בשנות העשרים: בבל וזושנקו.
- ט. גורלו של המשכיל הרוסי בפרוזה של שנות ה-20 וה-30. יורי אולשא. המשבר של 1929.
- י. מצבה של הספרות בשנות ה-30 וייסודו של הריאליזם הסוציאליסטי.
- יא. הרומנים של מ. בולגאקוב.
- יב. ספרות אמיגרנטית: הרומנים של ולדימיר נאבוקוב.
- יג. הספרות הרוסית והמאבק הספרותי בשנות ה-50 וה-60: פסטרנק, יבטושנקו, סולג'ניצ'ין.
- יד. הספרות של שנות ה-70 וה-80: ברודצקי, ספרות עכשווית ברוסיה.

**מבוא למדעים הקוגניטיביים של השפה ושימושית
פרופ' אסא כשר ומורים שונים**

סמסטר א' - 2 ש"ס, שיעור.

1. מהם המדעים הקוגניטיביים של השפה - מבט כלל על תחום העיסוק ובעיותיו העיקריות.
2. פילוסופיה של הלשון - מהי הלשון, תפקידי הלשון וייחודה, מודולאריות של המערכת הקוגניטיבית.
3. תחביר - בלשנות גנרטיבית חומסקיאנית. התבוננות בדקדוק האוניברסאלי וברכיבי המולדים. דקדוק עקרוני ופרמטרים.
4. בלשנות חישובית - גישה חישובית לעיבוד משפטים ולמבני משפטים.
5. פסיכולוגיה של השפה ואובדן שפה כמלמדים על האיבר המנטאלי לשפה במוח.
6. פרגמטיקה - יסודות פרגמטיים לשוניים וחץ-לשוניים.
7. שיח - מקור סטרוקטורות ובסיסן הקוגניטיבי.
8. קטגוריזציה - ארגון המערכת המושגית והשלכותיו הפסיכולוגיות, הספרותיות והלשוניות.
9. ספרות - גישה קוגניטיבית למדע הספרות, השפעת סכימות על תפיסת היצירה הספרותית.

מהעולם הסגור ליקום האינסופי: פרקים בתולדות האסטרונומיה המערבית ד"ר עידו יעבץ

סמסטר א' - 4 ש"ס, שיעור.

יחסית לתרבויות מפותחות אחרות של העולם העתיק החלו היוונים העתיקים את עיסוקם באסטרונומיה באיחור. רק במאה ה-3 לפנה"ס בערך הגיעו לדיוק תחזיות דומה לזה אליו הגיעו הבבלים מאות שנים קודם לכן. למרות זאת, התפתחה ביוון העתיקה מסורת אסטרונומית יחודית, אשר חוליכה במסגרת תרבות המערב למחקר האסטרונומי הפורה ביותר בתולדות האנושות.

אחד ממאפייניה המייחדים של האסטרונומיה היוונית הוא חניסיון חבלתי פוסק ליצור מודלים גאומטריים של היקום, הפועלים עפ"י מספר מצומצם של חוקי תנועה בסיסיים.

כיצד נכללו תופעות שמימיות שהיו משותפות לניסיון האנושי בכלל במסגרת כה יחודית בידי היוונים דווקא? את התשובה לשאלה זו אין למצוא בתופעות השמים בלבד. האסטרונומיה היוונית היתה קשורה מתמיד קשר הדוק לפילוסופיה היוונית. רק כאשר ניבחת האסטרונומיה היוונית בזיקתה להיבטים מסויימים של המסורות הפילוסופיות ביוון מן ההוגים המילטיים ואילך, ניתן להתחיל לחבץ את מקורות יחודה.

בחלקו הראשון של קורס זה יבחנו וינוסחו עיקריה של האסטרונומיה הפילוסופית היוונית. בחינה זו תאפשר, במסגרת חלקו השני של הקורס, להתחקות אחר התפתחות האסטרונומיה המערבית מימי הביניים ועד תחילת התגבשותה של האסטרונומיה המודרנית בימי של ניוטון. בין השאר ינחו השאלות הבאות את מחלך הקורס:

האם היתה תרומתו הידועה של קופרניקוס, אשר הוציא את הארץ ממרכז היקום וחניעה סביב השמש, מרידה חסרת פשרות בעבר, או שמא היה בתורתו משום ניסיון נאש אחרון לשמר מסורת אסטרונומית-פילוסופית עליה לא רצה לוותר? האם מאחורי ההתנגדות לרעיון הארץ הנעה עמדה שמרנית או קטאות דתית גרידא, או שמא היה מקום לבקורת עניינית-אסטרונומית נגד המודל ההליוצנטרי (בו ממוקמת השמש במרכז כאשר הארץ נעה סביבו)? באיזה מובן אם בכלל, ניתן לראות במחפיכה האסטרונומית-פילוסופית לה תרמו בין השאר קפלר וניוטון המשך המסורת היוונית?

תוך עיסוק בשאלות אלה על רקע התפתחות הידע האסטרונומי יתברר כי האסטרונומיה המערבית התפתחה כהיבט של תרבות מקיפה, ומחוזת, על כן, אשנב מיוחד אל תפיסת עולם כללית שחתפתחותה היא מרכיב יסודי בתולדות תרבות המערב.

חקר החיים - אירגון ואבולוציה
ד"ר חוה יבלונקה

סמסטר א' - 4 ש"ס, שיעור.

חקורס יעסוק בשאלות הבסיסיות המעסיקות את הביולוגיה. נתחיל בהגדרת מושא המחקר של הביולוגיה - החיים - לעומת מושא המחקר של המדעים הפיזיקליים. הגדרות אלה תאפשרנה דיון במאפיינים של מערכות חיות, בטבעו של אירגון ביולוגי, ובתהליכי הווצרותן והשתנותן של מערכות ביולוגיות במהלך הדורות. נדון בכל הרמות של האירגון הביולוגי - מרמת המולקולות שבתא ועד לרמת המערכת האקולוגית. המסגרת המאחדת לכל התהליכים ורמות האירגון תהיה המסגרת ההיסטורית - האבולוציה הביולוגית. עקרונות האבולוציה והתהליכים האבולוציוניים יקשרו ויאחדו את הנושאים השונים ויבחרו את מקור האחדות והרבגוניות שבעולם החי.

שפות סלוויות בסביבה היהודית עד המאה ה-19
ד"ר ולדימיר אורל

סמסטר א' - 4 ש"ס, שו"ת.

התפקידים הלשוניים והתרבותיים של שפה זרה בגלות היהודית. השפות הסלוויות המזרחיות והמערביות ככלים קומוניקטיביים בקהילות היהודיות. ה-"קוינה" הסלווית באזורים היהודיים. שפות סלוויות כסמל תרבותי וכסמל דתי.

השפות הסלוויות המזרחיות בתרגומי התנ"ך ו"הברית החדשה" במאות ה-19 וה-20 (דוגמאות מטקסטים נבחרים).

הרוסיות של ימי הביניים בקהילות יהודיות ובקהילות "מתיהדות" (ז'ידובסטישצ'יה).

התרגומים של ספרי התנ"ך בקהילות יהודיות. טקסטים של "נפח וילנה": נתוח של המבנה הלשוני ושל האימפליקציות התרבותיות.

הערה:

ידעת השפה הרוסית הכרחית (לפחות קריאה).

האינטרקציה בין השפה הרוסית והשפות של הקהילה היהודית ד"ר ו' אורל

סמסטר ב' - 4 ש"ס, שו"ת.

המצב הלשוני בקהילות היהודיות של רוסיה במאות ה-19 וה-20. חגורמים לחתפתחות נוהג השימוש בשתי שפות ולירידתו של נוהג זה. ההשפעה הרוסית ותוצאותיה. השפה הרוסית כאמצעי מדיני ותרבותי.

היידיש והעברית והשפעתן על התרבות הרוסית ועל השפה הרוסית של המאה ה-19. תדמית היהודי ולשונו בתרבות הרוסית. בטיחה של שנאת היהודים בצורות אמנותיות וספרותיות.

השפה הרוסית הנורמטיבית וסוגי השפה בקהילה היהודית במאה ה-19 ובמאה ה-20. הפונטיקה והדקדוק היהודיים של השפה הרוסית.

האונימסטיקה (תורת השמות) היהודית בחלל התרבותי הרוסי במאה ה-19 ובזמננו.

הערה:

ידיעת השפה הרוסית הכרחית (לפחות קריאה).

תולדות המחשבה המדעית פרופ' שבתאי אונגרו

סמסטר א'+ב', שיעור, 2+2 ש"ס

הקורס הוא קורס סקירתי (Survey Course) שנתי המיועד להקנות לתלמיד ידע בסיסי על חתפתחות פילוסופית הטבע מהזמן העתיק ועד למאה העשרים. הדגש בהרצאות יהיה על רעיונות ותיאוריות, ולא על פרטים טכניים גרידא, חנוגעים לצמיחת תרבות המדע בציביליזציה המערבית. הנושאים המרכזיים שידונו בהרצאות הם המדע היווני העתיק, הנצרות והידע על הטבע בימי הביניים, המחפכה המדעית של המאות ה-16 וה-17 והמדע המודרני הפרסט-ניוטוניאני.

נוסף על חשתתפות בהרצאות וקריאת מספר ספרי חובה (רשימה תחולק בתחילת שנת הלימודים), התלמידים יחוייבו בבחינה בתום סמסטר א' וכתובת עבודה על נושא מוסכם מתחום הקורס שלא תעלה על 10 עמודים מודפסים בתום סמסטר ב'. הציון הסופי ייקבע על ידי שיקול שני הציונים.

בין המינים: קריאה בתאוריות פמיניסטיות עכשיות
ד"ר אורלי לובין

סמסטר א' - 4 ש"ס, שיעור.

אין תיאוריה פמיניסטית אחת: יש שפע של תיאוריות שונות, שמנסות לחציע חבנות-עולם אלטרנטיביות לחבנת העולם החגמונית, בעזרתה נחוג היה לחסביר את העולם התרבותי עד לפני עשרים שנה, כשהתיאוריות הפמיניסטיות החלו לעלות למעמד של תיאוריות מרכזיות בכל תחומי מדעי הרוח, החברה והאמנויות. הקורס יתבונן בתיאוריות פמיניסטיות שונות - מארקסיסטיות, פסיכואנליטיות, פילוסופיות, של הסובייקט, של הספרות, של הקולנוע - תוך קריאת התיאוריות עצמן ותוך קריאה ביקורתית אותן דרך יישומן על טקסטים ספרותיים וקולטעיים.

הקורס יניח מראש יכולת ניתוח טקסט תיאורטי, טקסט ספרותי וטקסט קולטעי, וכן ידע (מועט) מוקדם בתיאוריות ופילוסופיות שמחוות בסיס לקריאות הפמיניסטיות החדשות.

לתלמידות ותלמידי שנה א' תינתן האפשרות להפגש מדי שבוע לשעתיים נוספות (שלא ייחשבו במניין השעות) עם אסיסטנטית לקורס לצורך ליבון בעיות הנובעות מהעדו של חידע המוקדם הזה.

חובות הקורס: בחינת גמר ושתי עבודות ביניים קצרות.

הפקולטה למדעי הרוח

שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות חשני"ד

הנה מבקשים להפנות את השומעת לבכם, כי יתכנו שינויים בלוח הבחינות המפורסם להלן.

חובה על התלמידים לבדוק, כחודש לפני מעדוי הבחינות, את המועדים הסופיים בחוגים.

החוג לאנגלית

שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנ"ד

סמסטר א'

שם חקודס

שם המרצה

מועד א'

השעה

מועד ב'

השעה

מבוא לתרבות אנגלית

פרופ' ג' מנדל/ד"ר ג' בן-אפרים

25.1.94

16.00

4.3.94

9.00

סמסטר ב'

מבוא לתרבות אמריקה

ד"ר ד' פורת

7.6.94

16.00

3.7.94

9.00

החוג לארכיאולוגיה וחברויות המזרח הקדום

שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנ"ד

<u>מסמך א'</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
מסמך א'	מבוא לתרבות אנטוליה	פרופ' ז' יקר	24.1.94	16.00	23.2.94	18.00
	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	ד"ר ש' בוגימוביץ	27.1.94	16.00	2.3.94	18.00
	מבוא לדת ומיתולוגיה חיתית	פרופ' א' זינגר	30.1.94	9.00	4.3.94	9.00
	מבוא לפרהיסטוריה	ד"ר א' גופר	2.2.94	12.30	9.3.94	18.00
	מבוא כללי לתולדות המזרח"ק	פרופ' א' רייני	8.2.94	16.00	11.3.94	9.00
	ארכיאולוגיה מוח	פרופ' י' פינקלשטיין	10.2.94	12.30	16.3.94	18.00
	מבוא לארכיאולוגיה של מesoטטמיה	פרופ' פ' בק	13.2.94	9.00	18.3.94	9.00
	טיפולוגיה וטכנולוגיה של כלי צור	מר א' פרוקמן	15.2.94	9.00	6.4.94	9.00
	חיתית למתחילים - א'	פרופ' א' זינגר	15.2.94	9.00	8.4.94	9.00
	טיפולוגיה של כלי חרס א'	ד"ר י' גורן	17.2.94	12.30	15.4.94	9.00
<u>מסמך ב'</u>						
מסמך ב'	מבוא לתולדות הכתב	ד"ר א' זינגר	6.6.94	16.00	3.7.94	12.30
	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	פרופ' י' פינקלשטיין	9.6.94	16.00	7.7.94	9.00
	מבוא לתרבות יוון הקדם-קלאסית: מינואית ומיקנית	ד"ר ש' בוגימוביץ	13.6.94	16.00	10.7.94	9.00
	מבוא לפרהיסטוריה	ד"ר א' גופר	16.6.94	12.30	13.7.94	12.30
	ארכיאולוגיה מוח	ד"ר א' גופר	19.6.94	16.00	18.7.94	12.30
	טיפולוגיה של כלי צור	מר א' פרוקמן	21.6.94	9.00	20.7.94	9.00
	מבוא לתרבות מצרים	ד"ר ר' ונטורה	23.6.94	12.30	22.7.94	9.00
	חיתית למתחילים - ב'	ד"ר א' זינגר	26.6.94	12.30	24.7.94	12.30
	טיפולוגיה של כלי-חרס א'	פרופ' ר' גפנא	30.6.94	12.30	28.7.94	12.30

החוג לבלשנות
שלב הלימודים המקוולטטי
לוח בחינות חשני"ד

<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>שם הקורס</u>
18.00	23.2.94	12.30	26.1.94	פרופ' ש' רו	מבוא ללשונות חשמיות

<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>שם הקורס</u>
12.30	24.6.94	16.00	8.6.94	ד"ר נ' קדמון	מבוא לסמוטוקה
9.00	27.6.94	16.00	13.6.94	פרופ' פ' וקסלר	מבוא לבלשונות היסטוריות

שלב הלימודים הפקולטתי

לוח בחינות חש"ד

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
גיאומטריה עיונית	פרופ' א' אפרת	24.1.94	9.00	11.3.94	9.00
מבוא לגאומטריה של חادס	פרופ' א' דגני	27.1.94	9.00	4.3.94	9.00
מבוא לאקלים	פרופ' א' ברתן	30.1.94	9.00	18.3.94	9.00
תרגיל כללי		1.2.94	9.00	23.3.94	9.00
טופוגרפיה	מר ע' פריצמן	2.2.94	9.00	27.5.94	9.00
סטטיסטיקה	ד"ר ח' סטרניץ	3.2.94	9.00	8.4.94	9.00
סטטיסטיקה	ד"ר א' רוזנטל	3.2.94	9.00	8.4.94	9.00
מבוא לגאומטרופלוגיה	ד"ר צ' רון	6.2.94	9.00	15.4.94	9.00
יסודות הגאולוגיה	מר י' קולטון	8.2.94	9.00	22.4.94	9.00
מבוא לשפת הכנת	מר י' אומר	10.2.94	9.00	29.4.94	9.00
מבוא לקרטוגרפיה א'	פרופ' א' דגני	13.2.94	9.00	13.5.94	9.00
גיאומטריה מרחבית	ד"ר י' שול	14.2.94	9.00	27.5.94	9.00
תצ"א	מר א' ליטמן	15.2.94	9.00	20.5.94	9.00
מבוא לקרטוגרפיה ב'	מר צ' שחרון	17.2.94	9.00	6.5.94	9.00

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
גיאומטריה היסטורית	ד"ר ג' ביגר	6.6.94	9.00	3.7.94	9.00
גיאומטריה מדינית	פרופ' מ' בורז	9.6.94	9.00	7.7.94	9.00
מרחב, מוקים, סביבה	פרופ' י' פריטנאלי	13.6.94	9.00	10.7.94	9.00
גיאומטריה כלכלית	ד"ר מ' סופר	16.6.94	9.00	14.7.94	9.00
שני"י אקלים	גב' ח' סערניץ	19.6.94	9.00	18.7.94	9.00
סטטיסטיקה	ד"ר ח' סערניץ	23.6.94	9.00	21.7.94	9.00
סטטיסטיקה	ד"ר א' רוזנטל	23.6.94	9.00	21.7.94	9.00
תוכנת SPSS	מר י' אמר	26.6.94	9.00	24.7.94	9.00

ספסוף ב'

9.00	10.7.94	9.00	06.6.94	פרופ' ד' ביץ	תולדות הנצרות
9.00	11.7.94	9.00	07.6.94	מר י' זלסטר/ד"ר ר' ווישניא	חברה משטר והרבות ברומא העתיקה
9.00	12.7.94	9.00	08.6.94	פרופ' ד' דנר	חמאה הארזכה
9.00	13.7.94	9.00	09.6.94	מר י' זלסטר/פרופ' ז' רובק	חברה משטר והרבות ביזון העתיקה
9.00	15.7.94	9.00	13.6.94	פרופ' ז' רובנוון	חמאות בעולם המודרני
9.00	18.7.94	9.00	14.6.94	ד"ר ש' זנד	חברה משטר והרבות בימח"ב
9.00	19.7.94	9.00	15.6.94	ד"ר א' קליינברג/ד"ר ע' גיינא	חברה משטר והרבות בעת החדשה המוקדמות
9.00	20.7.94	9.00	16.6.94	ד"ר ג' אלגוי	חברה משטר והרבות ברומא במאה ה-20
9.00	22.7.94	9.00	17.6.94	פרופ' ע' מלכק	חברה משטר והרבות במאה ה-19
9.00	21.7.94	9.00	19.6.94	פרופ' מ' אליאז-פלדון/	חברה משטר והרבות במאה ה-20
				פרופ' א' בר-נבאי/ד"ר י' מאל	
				פרופ' י' רואי	
				ד"ר נ' שלייפמן/פרופ' י' עובד	
				ד"ר מ' מייזל/ד"ר ר' ואג	
				פרופ' ד' דינר/פרופ' ח' שמיר	
				פרופ' ש' בן-עמל/ד"ר ר' רייך	
9.00	24.7.94	9.00	20.6.94	ד"ר ס' גולדשטיין	חברת האיסלקי
9.00	25.7.94	9.00	21.6.94	ד"ר ב' אובל	חברה משטר והרבות ברומא במאה ה-19
9.00	26.7.94	9.00	22.6.94	ד"ר נ' שלייפמן	חברה משטר והרבות בארצות הברית
9.00	27.7.94	9.00	24.6.94	ד"ר א' גוטפלד	בפתח ובע"פ הקשורת ומטרת בטרבות למח"ב
9.00	28.7.94	9.00	26.6.94	ד"ר ג' אלגוי	

החוג להיסטוריה של המזרח ואפריקה שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות חשני

<u>שם הקורס</u>	<u>סמסטר א'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
ערבית למתחילים - המשך		מר א' רובין	24.1.94	12.30	23.2.94	18.00
ערבית למתקדמים - המשך		גב' ע' דויזובץ	24.1.94	12.30	23.2.94	18.00
מבוא לעולדות המזרחית בעת החדשה		ד"ר אילון + מתרגלים	27.1.94	12.30	9.3.94	18.00
מבוא להיסטוריה של אפריקה		פרופ' מ' תמרוקן + מתרגלים	31.1.94	09.00	18.3.94	09.00
מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה		ד"ר י' דרורי	3.2.94	12.30	15.4.94	09.00

<u>סמסטר ב'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
ערבית למתחילים	מר א' רובין	6.6.94	12.30	3.7.94	12.30
ערבית למתקדמים	מר א' רובין	6.6.94	12.30	3.7.94	12.30
מבוא לעולדות המזרחית בעת החדשה	פרופ' א' שמואלביץ + מתרגלים	9.6.94	16.00	7.7.94	09.00
מבוא להיסטוריה של אפריקה	ד"ר מ' גמר/פרופ' א' שמואלביץ	14.6.94	12.30	11.7.94	12.30
מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה	מר א' רובין	17.6.94	09.00	14.7.94	09.00

החוג לתולדות ארץ-ישראל
שלב הלימודים המקולטטי
לוח בחינות תשנ"ד

תשעה	מערב ב'	תשעה	מערב א'	שם המרצה	שם הקורס
18.00	23.2.94	09.00	24.1.94	פרופ' נ' טאמני	תולדות עם ישראל במעבר מנודות למלוכה
18.00	2.3.94	09.00	25.1.94	ד"ר י' צור	ת"צ לשעור מבוא לכנסת הישראלי ערב 1948-1882
09.00	4.3.94	09.00	26.1.94	פרופ' א' כשר	תולדות ישראל משיבת צין עד מרד החשמונאים
09.00	11.3.94	09.00	28.1.94	ד"ר י' ארד	מבוא לכנסת הישראלי ערב 1948-1882
18.00	16.3.94	09.00	30.1.94	ד"ר י' צור	ת"צ לשעור תולדות עם ישראל בין מנודות למלוכה
09.00	18.3.94	09.00	1.2.94	מר ע' ליפשיץ	ת"צ לשעור א"י תולדות ישראל משיבת צין עד מרד החשמונאים
18.00	6.4.94	09.00	2.2.94	מר ר' מוסקטמן	ת"צ לשעור המפגש בין יהודים למוסלמים בא"י בתקופה המוסלמית הראשונה
09.00	8.4.94	09.00	3.2.94	ד"ר י' ארד	
09.00	5.7.94	09.00	7.6.94	ד"ר ר' צוויג	הקולוניאליזם הבריטי והמנדט בא"י
09.00	8.7.94	09.00	9.6.94	ד"ר ר' צוויג	ת"צ לשעור הקולוניאליזם הבריטי והמנדט בא"י
09.00	12.7.94	09.00	14.6.94	פרופ' מ' רוזן	ארץ-ישראל במאות 17-16
09.00	14.7.94	09.00	16.6.94	פרופ' א' אפרתימור	עיצוב היחידות אחרי החורבן
09.00	18.7.94	09.00	19.6.94	ד"ר ר' למדך	ת"צ לשעור א"י במאות 17-16
09.00	19.7.94	09.00	20.6.94	גב' ע' טרל	ת"צ לשעור עיצוב היחידות אחרי החורבן

סמינר ב'

החוג ללימודים קלאסיים

שלב הלימודים המקוולטטי

לוח בחינות חשני"ד

<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>שם המוצע</u>	<u>שם הקורס</u>
18.00	6.4.94	9.00	27.1.94	ד"ר ד' גרשון	דת ומיתולוגיה
18.00	9.3.94	12.30	31.1.94	פרופ' י' רזל	מבוא לארכיאולוגיה: עיונים בנשאים ארכיאולוגיים ואמנותיים
18.00	16.3.94	12.30	8.2.94	גב' ק' זינר	מבוא לארכיאולוגיה: עיונים בנשאים ארכיאולוגיים ואמנותיים
18.00	16.3.94	12.30	8.2.94	גב' ק' זינר	מבוא לארכיאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים
18.00	16.3.94	12.30	8.2.94	מר ע' לופ	מבוא לארכיאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים
18.00	16.3.94	12.30	8.2.94	מר ע' לופ	מבוא לארכיאולוגיה: עיונים במקורות הכתובים
8.30	18.3.94	12.30	3.2.94	ד"ר מ' פינקלברג	לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית
8.30	15.4.94	12.30	9.2.94	ד"ר י' קרינברצ'יק	לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית

סמינר ב'

12.30	11.7.94	12.30	9.6.94	ד"ר מ' פינקלברג	מבוא לספרות היוונית הקלאסית
9.00	13.7.94	9.00	14.6.94	גב' י' פתיר	הספרות היוונית הקלאסית: עיונים באפס היווני
9.00	13.7.94	9.00	14.6.94	גב' י' פתיר	הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בדרמה היוונית
9.00	13.7.94	9.00	14.6.94	גב' ר' צלניק-אברמוביץ	הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיה היוונית
9.00	13.7.94	9.00	14.6.94	גב' ר' צלניק-אברמוביץ	הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיה היוונית
9.00	12.7.94	9.00	19.6.94	ד"ר מ' פישר	מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
12.30	10.7.94	12.30	16.6.94	ד"ר מ' פינקלברג	לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית
12.30	18.7.94	12.30	22.6.94	ד"ר י' קרינברצ'יק	לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית

החוג למקרא

שלב הלימודים המקולטתי

לוח בחינות חשי"ד

<u>שם</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
<u>פמסטר א'</u>					
<u>שם הקורס</u>					
מבוא לחקר המקרא	פרופ' י' חופמן	31.1.94	12.30	9.3.94	18.00
מבוא למחשבת המקרא	ד"ר פ' קרני	26.1.94	9.00	8.4.94	09.00
תורת החגה ומצוות	ד"ר ר' ירקוני	8.2.94	12.30	15.4.94	09.00
<u>פמסטר ב'</u>					
מבוא לספרות המקרא	ד"ר י' אמונת	6.6.94	12.30	3.7.94	12.30
תורת החגה ומצוות	ד"ר ר' ירקוני	9.6.94	09.00	8.7.94	09.00
יסודות התנכר המקראי	ד"ר א' עמבר	15.6.94	09.00	11.7.94	09.00

החוג לפילוסופיה יהודית
שלב הלימודים הפקולטטי
לוח בחינות תשנ"ד

<u>מספר א'</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מערך א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מערך ב'</u>	<u>חשעה</u>
1	יהדות ונצרות - מבוא כללי	ד"ר מ' מאיר	24.1.94	12.30	11.3.94	09.00
2	מבוא למחשבה יהודית בזמן חדש	פרופ' י' בן-שלמה	26.1.94	16.00	22.4.94	09.00
3	סוגיות במחשבה היהודית	גב' ח' קבר-רז	2.2.94	12.30	08.4.94	09.00

<u>מספר ב'</u>			
מבוא למיסטיקה יהודית		ד"ר י' יעקבסון	
מבוא לפילוסופיה היהודית של ימח"ב		פרופ' ש' קליין-ברסלבי	
קריאה בטקסטים של הקבלה		גב' ד' לוי	
קריאה בטקסטים של הקבלה		מר ח' זען	
סוגיות במחשבה היהודית		גב' ח' קבר-רז	
12.30		12.30	7.6.94
12.30		12.30	9.6.94
12.30		16.00	13.6.94
12.30		16.00	13.6.94
12.30		12.30	15.6.94
12.30		12.30	13.7.94

החוג לשפה ולספרות ערבית
שלב הלימודים הפקולטטי
לוח בחינות תשנ"ד

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
קווים מאפיינים בספרות הקלאסית + תרגיל כני"ל	פרופ' י' סדן	26.1.94	09.00	02.3.94	18.00
קווים מאפיינים בספרות הקלאסית	ד"ר ר' דורי	30.1.94	12.30	09.3.94	18.00
תרגיל לתולדות הספרות הקלאסית	מר ח' שחאדח	03.2.94	12.30	16.3.94	18.00
משגי יסוד באסלאם	פרופ' א' רובין	08.2.94	16.00	06.4.94	18.00
יסודות חקדוק	מר מ' קבלא/גב' ר' פפמאן	13.2.94	12.30	15.4.94	09.00
עיונות ערבית	ד"ר מ' גאסי/מר א' חכים/מר י' שניינים	16.2.94	12.30	20.4.94	18.00

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
תולדות הספרות הערבית המודרנית	פרופ' ש' סומך	08.6.94	09.00	5.7.94	12.30
תרגיל לתולדות הספרות הערבית המודרנית	ד"ר ס' גיבאר/ד"ר מ' גאסי	13.6.94	12.30	10.7.94	12.30
דקדוק א'	ד"ר י' קינבר/ד"ר י' פלד	16.6.94	09.00	13.7.94	09.00
עיונות ערבית	מר י' שניינים	19.6.94	12.30	18.7.94	12.30
הבנת חושמע והגות	מר א' חכים	22.6.94	09.00	25.7.94	09.00
יסודות חקדוק	מר מ' קבלאן	26.6.94	12.30	31.7.94	12.30

החוג לצרפתית

המגמה לשפה וספרות צרפתית

שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנ"ד

<u>שם המצגת</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>סמסטר א'</u>	<u>סמסטר ב'</u>
גב' פני פקס	מבוא שיטתי לשון חצרפתית (רמה א')		
גב' סילביה אדלר	מבוא שיטתי לשון חצרפתית (רמה ב')		
גב' סונייה מנדלסון	מבוא שיטתי לשון חצרפתית (רמה ג')		
גב' פני פקס	מבוא להבעה בכתב (רמה א')		
גב' סילביה אדלר	מבוא להבעה בכתב (רמה ב')		
גב' סונייה מנדלסון	מבוא להבעה בכתב (רמה ג')		
גב' פני פקס	מבוא להבעה בכתב (רמה א')		
גב' סילביה אדלר	מבוא להבעה בכתב (רמה ב')		
גב' סונייה מנדלסון	מבוא להבעה בכתב (רמה ג')		

החוג לצרפתית

המגמה לתרבות

שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ד

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	חשעה	מועד ב'	חשעה
מבוא לתרבות צרפת	פרופ' דוד מנדלסון	25.1.94	9.00	2.3.94	18.00
תרגיל למבוא	מר דניס שריבט	30.1.94	16.00	9.3.94	18.00
תרגיל למבוא	גב' נדן מנדל	30.1.94	16.00	9.3.94	18.00
תרגיל למבוא	גב' יעל אהרנפרד	30.1.94	16.00	9.3.94	18.00
תרגיל למבוא	גב' עדי שידן	9.2.94	12.30	18.3.94	9.00
אימון בקריאה ורקדוק (רמה א')	מר אגב ואל	9.2.94	12.30	18.3.94	9.00
אימון בקריאה ורקדוק (רמה ב')	גב' סוניה מנדלסון	9.2.94	12.30	18.3.94	9.00
אימון בקריאה ורקדוק (רמה ג' + ד')	גב' רחל דרמון	9.2.94	12.30	18.3.94	9.00

סמסטר ב'

מבוא לתרבות צרפת	פרופ' דוד מנדלסון	7.6.94	9.00	5.7.94	9.00
תרגיל למבוא	גב' נדן מנדל	14.6.94	12.30	12.7.94	12.30
תרגיל למבוא	גב' יעל אהרנפרד	14.6.94	12.30	12.7.94	12.30
תרגיל למבוא	גב' רייטל למפרט	14.6.94	12.30	12.7.94	12.30
תרגיל למבוא	מר דניס שריבט	14.6.94	12.30	12.7.94	12.30
צרפת במאה ה-20: לשון, תרבות (רמה א')	ד"ר סוזי שטיינברג	19.6.94	12.30	19.7.94	9.00
צרפת במאה ה-20: לשון, תרבות (רמה ב')	גב' רייטל למפרט	19.6.94	12.30	19.7.94	9.00
צרפת במאה ה-20: לשון, תרבות (רמה ג' + ד')	מר דניס שריבט	19.6.94	9.00	25.7.94	9.00
אימון בקריאה ורקדוק ב'	גב' רחל דרמון	23.6.94	9.00	25.7.94	9.00
אימון בקריאה ורקדוק ב'	מר אגב ואל	23.6.94	9.00	25.7.94	9.00

תחוג לזלמור
שלז הללמורלם הזקולרלסל
לול בזלנות הלשנ"ד

<u>זשעז</u>	<u>מזער ב'</u>	<u>זשעז</u>	<u>מזער א'</u>	<u>זש הזמצז</u>
9.00	11.3.94	12.30	24.1.94	מזר י דוד
18.00	2.3.94	12.30	26.1.94	ד"ר מ"ב לזר
9.00	18.3.94	9.00	28.1.94	מזר א' זור
12.30	9.3.94	12.30	1.2.94	פרז"י עמזנז
09.00	8.4.94	09.00	27.1.94	מזר י בן-דוד

<u>זש הזמצז</u>	<u>זש הזקורס</u>
מזר י דוד	זלמזר בבל (סדורלם, זרעלם)
ד"ר מ"ב לזר	מבזא לספרזת הזגוזז - הזשזזזזזזזז של זאזר
מזר א' זור	זזגזל מזלזקזזזז בזלמזר
פרז"י עמזנז	מבזא לזלזכז ולספרזזזזז
מזר י בן-דוד	זלמזר למזזזזזזזלללם

<u>זשעז</u>	<u>מזער ב'</u>	<u>זשעז</u>	<u>מזער א'</u>	<u>זש הזמצז</u>	<u>זש הזקורס</u>
9.00	3.7.94	9.00	6.6.94	מזר י דוד	זלמזר בבל - זזזז א' (סדורלם זשלם זוזקזק)
16.00	6.7.94	16.00	8.6.94	מזר א' זור	זזגזל מזלזקזזזז בזלמזר
9.00	12.7.94	12.30	14.6.94	פרז"י מ"ע פרזדמן	זשזזזזז, זמזשזזזז זמזעזר הזלשזז בזלזכז זכאגוזז
16.00	18.7.94	16.00	20.6.94	מזר א' זור	זלמזר למזזזזזזזלללם

היחידה להוראת שפות

שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ד

בחינות סוף סמסטר א':

1.

- אנגלית רמת "מתקדמים" פרט לתלמידי מדעי-הרוח:	בשעות 9.00-12.00	יום ו' 21.1.94
- אנגלית ברמות: "בינוני+מתקדמים", "מתקדמים" ו"אנגלית למדעי הרוח".	בשעות 9.00-12.00	יום א' 23.1.94
- בחינות בשפות אחרות.	בשעות 12.30-15.30	

בחינות סוף סמסטר ב':

2.

- אנגלית רמת "מתקדמים" פרט לתלמידי מדעי-הרוח:	בשעות 9.00-12.00	יום ו' 3.6.94
- אנגלית ברמות "בינוני+מתקדמים", "מתקדמים" ו"אנגלית למדעי-הרוח".	בשעות 9.00-12.00	יום א' 5.6.94
- בחינות סוף שנה בשפות אחרות.	בשעות 12.30-15.30	

בחינות סוף עונת לימודי הקיץ:

3.

בשעות 12.30-8.30	בשעות 29.7.94	מחזור א' - יום ו' 29.7.94	(1)
בשעות 12.30-8.30	בשעות 2.9.94	מחזור ב' - יום ו' 2.9.94	(2)

מועדים מיוחדים:

4.

בשעות 12.00-9.00	בשעות 6.2.94	מועד מיוחד סמסטר א': יום א' 6.2.94	(1)
בשעות 12.00-9.00	בשעות 12.6.94	מועד מיוחד סמסטר ב': יום א' 12.6.94	(2)

בחינות מיון:

5.

בחינת מיון בשפת פרט לאנגלית יום ה' 2.9.93 (לקראת שנה"ל תשנ"ד).
בחינת מיון בשפת פרט לאנגלית יום ה' 1.9.94 (לקראת שנה"ל תשנ"ה).

הפקולטה למדעי-הרוח - קבלת קהל

חוג	טלפון	ימים	שעות	חדר	בנין
שלב לימודים פקולטטי	6409996	א,ג,ה	12-10	259	גילמן
אנגלית	6409683	א',ב',ה'	12-10	216	רוזנברג
ארכיאולוגיה	6409703	א',ג',ה'	13-11	225	גילמן
בלשנות	6409685	א'-ה'	12-10	267	גילמן
גיאוגרפיה	6409896	א',ב',ג',ד'	13-10		יד-אבנר
היסטוריה כללית	6409785	י'-ה'	12-10	374	גילמן
מזח"ת ואפריקה	6409450	א',ג',ה'	12-10	429	גילמן
היסטוריה של עם ישראל	6409277	א'-ה'	12-10	206	קרטר
(אפשר לתאם טלפונים מועד אחר)					
לימודים קלאסיים	6409779	א',ד'	11-09	358	גילמן
		ב'	15-13	"	גילמן
		ג'	14-12	"	גילמן
לשון עברית	6409787	ב'	12-10, 14-13	215	רוזנברג
		ג',ד',ה'	12-10	"	
מקרא	6409422	א'	12-10	201	רוזנברג
		ד'	13-11	"	רוזנברג
ספרות עברית	6409613	א',ג',ה'	12.30-10	309	רוזנברג
פילוסופיה	6409492	א',ב',ד',ה'	13-11	363	גילמן
פילוסופיה יהודית	6409790	א'	12-10	301א'	רוזנברג
		ב'	14-12	"	רוזנברג
		ד'	15-13	"	רוזנברג
ערבית	6409723	א'-ה'	12-10	438	גילמן
צרפתית	6409786	א'-ה'	12-10	468	גילמן
		ד'-ה'	15-13	"	גילמן
לימודים כלליים	6409073	פרטים במזכירות החוג		322	גילמן
תורת הספרות הכללית	6409689	א',ג',ה'	11.30-9.30	479	גילמן
תלמוד	6409655	א',ג'	12-10	201	רוזנברג
ביה"ס להיסטוריה	6409625	א',ג',ה'	12-10	380	גילמן
ביה"ס למדעי התרבות	6409325	א'-ה'	(תיאום מראש)	477	גילמן
מזכירות תלמידים	6409780	א',ב',ד',ה'	12.00-9.30	150	גילמן
		ג'	15.00-9.30	150	גילמן
היח' להוראת שפות	6409681	א'-ה'	12-10	206	שרת
		ג'	15-13		
מזכירות ועדת הוראה	6409998	א'-ד'	12.00-10.00	153	גילמן

הערה: שעות קבלת הקהל מתייחסות לתקופת הלימודים בלבד. כמו כן יכולים לחול שינויים במועדים.

בימי שישי וערבי-חג - אין קבלת קהל.

לאומי סטודנט - הכי משתלם בקמפוס

אם אתה סטודנט, בנק לאומי מציע לך
מגוון עצום של הטבות ייחודיות!

לסטודנטים המשלמים
שכר לימוד בהוראת קבע
פיצול כל תשלום לשניים
ללא ריבית והצמדה!

ההלוואה הכי זולה בשוק:
לשכר לימוד ולשכר דירה
לפי ריבית פריים + 1% שנתי,
לתקופה של עד 24 חודשים.

עוד יתרונות בלעדיים עבור סטודנטים שקצת קצרים בכסף:

* 50% הנחה בדמי ניהול חשבון * ויזה "לאומי סטודנט" חינם בשנה הראשונה

* 50% הנחה על כרטיס ויזה/דיינרס בינלאומי בשנה הראשונה

* ריבית מופחתת על עסקאות ב"ויזה קרדיט" * ריבית חובה נמוכה במיוחד

* מסגרת אשראי ייחודית * 50% הנחה על פנקסי צ'קים

* 50% הנחה בעמלות על רכישת מט"ח והמחאות לנוסעים לחו"ל

* הנחות ברכישה וקניה של ני"ע

הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התכנית בכל עת.

 בנק לאומי

לאומי רוצה אותך יותר מכל בנק אחר